

מרכנתיל

ביחד ננצח



**דוחות ליום 30 בספטמבר 2023
(בלתי מבוקרים)**

עמוד

3

דוח הדירקטוריון וההנהלה

58

הצהרות המנכ"ל והחשבונאי הראשי

60

תמצית הדוחות הכספיים לתקופות שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023

149

ממשל תאגידי, ביקורת ופרטים נוספים על הבנק

162

מילון מונחים ואינדקס

חלק א' - סקירה כללית יעדים ואסטרטגיה.....5

1. תיאור כללי של הבנק.....5
2. מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים.....5
3. תיאור תמציתי של הסיכונים העיקריים שהבנק חשוף אליהם.....7
4. יעדים ואסטרטגיה עסקית.....9
5. מידע נוסף.....9

חלק ב' - מצב העסקים והתפתחות התוצאות העסקיות.....10

6. התפתחויות כלכליות ומגמות.....10
7. התפתחות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר.....13
8. מבנה הנכסים, ההתחייבויות, ההון, הלימות ההון והשינויים שחלו בהם.....17
9. מגזרי פעילות פיקוחיים.....22

חלק ג' - סקירת הסיכונים.....29

10. תיאור כללי של הסיכונים ואופן ניהולם.....29
11. סיכון אשראי.....30
12. סיכון שוק.....46
13. סיכונים נזילות ומימון.....50
14. הסיכון התפעולי.....53
15. סיכונים ציית.....53
16. סיכונים נוספים.....54

חלק ד' - מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים, ובקורות.....54

17. מדיניות חשבונאית ואומדנים חשבונאיים בנושאים קריטיים.....54
18. בקורות ונהלים.....55

חלק ה' - מידע נוסף.....55

19. עניינים אחרים.....55

5	מדדי ביצוע עיקריים	1
6	מדדי איכות אשראי עיקריים	2
6	נתונים עיקריים מדוח רווח והפסד	3
6	נתונים עיקריים מהמאזן	4
13	התפתחות הכנסות הריבית - בחתך מגזרי הצמדה	5
14	התפתחות הכנסות הריבית - בחתך מגזרי פעילות פיקוחיים	6
16	התפתחות הכנסות מעמלות	7
16	התפתחות בהפסד כולל אחר	8
17	התפתחות בנכסים ובהתחייבויות	9
17	התפתחות ההשקעות בניירות הערך בחתך מגזרי הצמדה	10
17	התפלגות ההשקעות בניירות ערך על פי תיקים	11
18	התפתחות האשראי לציבור בחתך מגזרי הצמדה	12
18	התפלגות סיכון האשראי הכולל לציבור בחתך ענפי משק	13
19	התפתחות החובות הבעייתיים	14
19	התפתחות פקדונות הציבור בחתך מגזרי הצמדה	15
19	התפתחות יתרת אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים	16
20	התפתחות יחס הלימות ההון	17
21	ניתוח רגישות לגבי יחס הלימות ההון	18
21	התפתחות יחס המינוף	19
22	מגזרי פעילות פיקוחיים - נתונים מאזניים	20
23	מגזרי פעילות פיקוחיים - נתונים תוצאתיים	21
24	התפתחות התוצאות במגזר משקי בית	22
25	התפתחות התוצאות במגזר עסקים קטנים וזעירים	23
26	התפתחות התוצאות במגזר עסקים בינוניים	24
27	התפתחות התוצאות במגזר עסקים גדולים	25
28	התפתחות התוצאות במגזר ניהול פיננסי	26
30	התפלגות האשראי בחתך איכות תיק האשראי	27
31	תנועה באשראי לציבור לא צובר	28
32	מאפייני איכות תיק האשראי	29
34	התפתחות ההפרשות להפסדי אשראי	30
36	התפלגות סיכון האשראי בחתך ענפי משק עיקריים	31
37	חשיפה למדינות זרות	32
37	חשיפה למוסדות פיננסיים זרים	33
39	התפתחות תיק ההלוואות לדיור	34
40	התפלגות הביצועים בהלוואות לדיור	35
41	התפלגות האשראי לאנשים פרטיים	36
42	התפתחות סיכון האשראי לבינוי ונדל"ן	37
47	חשיפה לריבית - נתונים כמותיים וניתוח רגישות	38
48	התפתחות החשיפה לסיכון בסיס	39
49	ניתוח רגישות לשינויים במדד המחירים לצרכן	40
50	התפתחות יחס כיסוי הנזילות	41
50	התפתחות יחס מימון יציב	42
53	התפתחות בפקדונות של מפקידים גדולים	43
53	התפלגות הפקדונות לפי מדרגות מפקידים	44

דוח תמציתי של הדירקטוריון והנהלה ליום 30 בספטמבר 2023

כללי

הדירקטוריון והנהלת הבנק מתכבדים להגיש בזה דוח ביניים, המתייחס למצבו העסקי של הבנק ותוצאות פעולותיו ליום 30 בספטמבר 2023 ולתקופות של תשעה חודשים שהסתיימו באותו תאריך, המהווה חלק מהדוח הרבעוני של הבנק, שכולל דוחות נוספים, כדלקמן:

- דוחות כספיים ביניים מאוחדים לא מבוקרים של הבנק וחברות מאוחדות שלו ליום 30 בספטמבר 2023, שאושרו על ידי הדירקטוריון בישיבה שהתקיימה ביום 26 בנובמבר 2023.
 - דוחות באשר לממשל התאגידי, ביקורת ופרטים נוספים על הבנק.
 - דרישות גילוי בהתאם לנדבך השלישי של "כללי באזל", ומידע נוסף על סיכונים.*
 - מידע פיקוחי נוסף*.
- הנתונים שנכללו בדוח מתייחסים לנתונים המאוחדים של הבנק והחברות הבנות שלו (ראה ביאור 1' בתמצית הדוחות הכספיים).

*המידע הכלול בדוחות אלו מוצג באתר האינטרנט של הבנק בכתובת:

<https://www.mercantile.co.il/MB/private/about-mercantile/financial-reports/regulatory/2023>

חלק א' - סקירה כללית יעדים ואסטרטגיה

1. תאור כללי של הבנק

הבנק עוסק בפעילות פיננסית מסחרית ונותן שירותים לכל מגזרי הפעילות, לרבות: בנקאות מסחרית, בנקאות פרטית, ובנקאות קמעונאית - ומשווק את מלוא המוצרים הפיננסיים הבנקאיים, לרבות: הלוואות ופקדונות בנקאיים, משכנתאות, מימון פיננסי לחברות קבלניות בשיטת "ליווי בניה", כרטיסי אשראי, מכשירים נגזרים ועוד. לצורך מתן שירותים אלו, מעמיד הבנק לרשות לקוחותיו רשת סניפים הפרוסה בפרסה כלל ארצית, וכוללת 73 סניפים.

הבנק מדורג על ידי חברת "מעלות S&P" (להלן: "חברת הדירוג"), בדירוג "AAA". מועד עדכון הדירוג האחרון היה ביום 22 בינואר 2023 באופן דירוג יציב. ביום 31 באוקטובר 2023 פרסמה מעלות דוח דירוג עדכני במסגרתו אשררה חברת הדירוג את דירוג "AAA". עוד במסגרת הדוח עודכנה תחזית הדירוג מיציבה לשלילית על רקע עלייה בסיכונים גיאופוליטיים כך שהיא +1\A-Negative\AAA. השינוי בתחזית הדירוג הינו המשך ישיר להודעת חברת דירוג האשראי הבינלאומית S&P לשינוי תחזית הדירוג של מדינת ישראל מיציבה לשלילית, כמתואר בסעיפי ההתפתחויות הכלכליות וסיכון סביבת המקרו.

2. מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים

לשנה שנסתיימה ביום	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום	
31.12.2022	30.9.2022	30.9.2023
	%	

מדדי ביצוע עיקריים:

תשואה להון	21.2	15.9	15.7
תשואה לנכסים	1.4	1.0	1.0
יחס הון עצמי ברובד הראשון	12.1	10.9	11.1
יחס המינוף	7.3	5.7	5.9
יחס כיסוי הנזילות ⁽¹⁾	145.4	135.1	134.2
יחס מימון יציב נטו	123.9	122.6	125.6
יחס היעילות	38.4	49.3	49.5

(1) היחס מחושב בגין שלושת החודשים שהסתיימו בסוף תקופת הדיווח.

מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים (המשך)

לשנה שנסתיימה ביום	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום	
31.12.2022	30.9.2022	30.9.2023
	%	

מדדי איכות אשראי עיקריים:

שיעור ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת האשראי לציבור	1.8	1.6	1.6
שיעור אשראי שאינו צובר או בפיגור של 90 ימים או יותר מיתרת האשראי לציבור	1.4	0.9	1.2
שיעור המחיקות החשבונאיות נטו מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור	0.2	0.1	0.2
תשואה, נטו על נכסים נושאי ריבית	3.8	2.8	2.9

נתונים עיקריים מדוח רווח והפסד :

שיעור השינוי	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום	
	30.9.2022	30.9.2023
%	מיליוני ש"ח	
42.7	1,225	1,748
194.8	77	227
32.5	1,148	1,521
16.1	279	324
7.4	741	796
53.8	450	692
53.8	3.62	5.56

הכנסות ריבית, נטו	
הוצאות בגין הפסדי אשראי	
הכנסות ריבית, נטו, לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי	
סך ההכנסות שאינן מריבית	
סך ההוצאות התפעוליות	
רווח נקי	
רווח למניה (באלפי ש"ח)	

נתונים עיקריים מהמאזן :

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר	
2022	2022	2023
	מיליוני ש"ח	
13,679	14,616	7,729
6,988	6,911	6,881
42,569	42,325	45,081
64,786	65,485	61,338
51,047	51,507	48,788
6,796	7,011	4,920
1,156	1,252	1,027
60,731	61,557	56,613
4,055	3,928	4,725
64,786	65,485	61,338

מזומנים ופקדונות בבנקים	
ניירות ערך	
אשראי לציבור, נטו	
סך הכל נכסים	
פקדונות הציבור	
פקדונות מבנקים וממשלה	
אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים	
סך הכל התחייבויות	
הון	
סך הכל התחייבויות והון	

3. תיאור תמציתי של הסיכונים העיקריים שהבנק חשוף אליהם

פעילות הבנק כרוכה בסיכונים פיננסיים, תפעוליים ורגולטוריים שונים, לרבות: סיכוני אשראי, סיכוני שוק (ובכללם: סיכוני ריבית, סיכוני בסיס, סיכוני מניות וסיכוני אופציות), סיכוני נזילות, סיכונים תפעוליים, סיכוני טכנולוגיית המידע וסייבר, סיכונים משפטיים, סיכוני ציות, איסור הלבנת הון ומימון טרור, סיכוני מוניטין וסיכונים אסטרטגיים.

סיכון סביבת המקור - ביום 7 באוקטובר 2023 הוכרז על ידי ממשלת ישראל מצב מלחמה ונפתחה מלחמת "חרבות ברזל". הכרזת המלחמה באה בתגובה למתקפה נפשעת על יישובי עוטף עזה ושבתה הלכה נרצחו יותר מ-1,200 בני אדם, רובם ישראלים וביניהם חיילים, שוטרים ואזרחים ונחטפו למעלה מ-240 אנשים המוחזקים בשבי ארגוני הטרור. מאז פרוץ המלחמה הכריזה הממשלה על מצב חירום וקיימות מגבלות מהותיות על פעילות ביישובים במרחק של עד 40 ק"מ מגבול רצועת עזה, כאשר יישובים במרחק של עד 7 ק"מ פונו לאזורים אחרים בארץ, ומגבלות על פעילות ביישובי הצפון הנמצאים במרחק של עד 5 ק"מ מגבול הצפון, כאשר יישובים במרחק של עד 2 ק"מ מגבול הצפון פונו לאזורים אחרים בארץ. ערי המרכז ואזורים נרחבים סובלים מירי תכופ של רקטות וטילים ובמקביל מתקיימות תקריות ירי וטילים בגבול הצפון. ביום 28 באוקטובר 2023 החלה כניסה קרקעית של כוחות צה"ל לרצועת עזה, התמרון הקרקעי של כוחות צה"ל בעזה נמשך, כמו גם מתקפות הטילים והרקטות על איזורים נרחבים בארץ הן מרצועת עזה ומעת לעת גם מגבול הצפון.

מאז פרוץ המלחמה גויסו במסגרת צווי חירום ("צו 8") מאות אלפי חיילי מילואים וניכרת ירידה מהותית בפעילות העסקית במשק. לרבות, ירידה בהיקפי הפדיון של תחומים עסקיים רבים וביניהם תחומי המסחר, הפנאי, הבידור וההסעדה. כחלק מההתמודדות הכלכלית ומתן סיוע לתושבי העוטף יצא בנק ישראל במתווה אליו הצטרפו הבנקים שעיברו דחיית תשלומי הלוואות לתקופה של 3 חודשים ללא עלות וללא ריבית, פטור מעמלות חשבון עיקריות ופטור מריבית על משיכת יתר, זאת עבור אוכלוסיית המעגל הראשון. אוכלוסיית המעגל הראשון הוגדרה בתחילה כיישובים המרוחקים עד 30 ק"מ מגבול עזה, אוכלוסיות בקרבה ראשונה לנפגעי המתקפה, ולכוחות המילואים. לאחר מכן, הורחבה אוכלוסייה כך שתכלול גם יישובים בצפון שפופו. בנוסף מאפשר מתווה בנק ישראל דחיית הלוואות למשך 3 חודשים בכל יתר חלקי הארץ. חלק מהבנקים הרחיבו את המתווה והעניקו מחילה לחלק מהחזרי המשכנתאות ואפשרות דחיית תשלומים ללא עלות למשך 6 חודשים. במקביל למתווים שפירסם בנק ישראל חוק דחיית מועדים המאפשר דחייה של כל סוגי התשלומים למשך 60 ימים או עד יום 31.12.2023, לפי המוקדם, לאוכלוסיית המעגל הראשון ובנוסף גם לכוחות המשטרה וארגוני ההצלה.

מאז תחילת המלחמה מדדי המניות המובילים בישראל רשמו ירידות של כ-6.5% בממוצע. מדד מניות הטכנולוגיה ומדד מניות הנדל"ן ירדו בכ-5% ובכ-6% בהתאמה, ובמקביל מדד מניות הבנקים ומדד ה-SME כלטו לשלילה עם ירידה של כ-8.5% ו-10.5% בהתאמה. השקל נחלש ביחס לדולר ולאירו בכ-2% ובכ-3.2% בהתאמה. בשוק האג"ח הממשלתי בישראל נרשמה ירידת תשואות באגרות החוב לטווחים הקצרים והבינוניים על רקע הערכה בשווקים הפיננסיים שבנק ישראל יוריד את הריבית בקרוב, וזאת בניגוד להערכות ששררו ערב המלחמה. בשלב זה הערכות אלו טרם התממשו, כאשר בהחלטת הריבית ביום 23 באוקטובר 2023 הודיע בנק ישראל על הותרת הריבית ללא שינוי. במקביל לכך פרמיית הסיכון של מדינת ישראל כפי שהיא משתקפת בחוזי CDS עלתה מאז פרוץ המלחמה באופן משמעותי, כאשר בחוזה CDS ל-5 שנים הפרמיה עלתה מרמה של כ-60 נקודות לרמה של כ-140 נקודות.

ביום 24 באוקטובר 2023, בשל המלחמה, הורידה חברת דירוג האשראי S&P (אליה חשוף הבנק לשינוי הדירוג בחישובי הלימות ההון שלו) את תחזית דירוג האשראי של מדינת ישראל מ-"צביה" ל-"שלילית" כאשר דירוג האשראי של מדינת ישראל נותר ברמה של AA-. כמו כן הודיעה החברה כי הורדת דירוג האשראי עלולה להתבצע במידה והעימות הצבאי יתרחב באופן מהותי, כאשר תרחיש הבסיס מניח שהסכסוך הצבאי יתמקד ברצועת עזה ולא יתרחב לאזורים נוספים.

ביום 31 באוקטובר 2023 פרסמה מעלות דוח דירוג עדכני עבור הבנק ואשררה את דירוג המנפיק ilAAA. עוד במסגרת הדוח עודכנה תחזית הדירוג מיציבה לשלילית על רקע עלייה בסיכונים גיאופוליטיים כך שהיא ilAAA\Negative\ilA-1+. השינוי בתחזית הדירוג הינו המשך ישיר להודעת חברת דירוג האשראי S&P לשינוי תחזית הדירוג של מדינת ישראל מיציבה לשלילית. שינוי תחזית הדירוג מיציבה לשלילית בוצע ביחס לחמש הקבוצות הבנקאיות הגדולות בישראל.

כשבוע לפני ההודעה, ביום 19 באוקטובר 2023 הציבה חברת דירוג האשראי מודי'ס את דירוג האשראי של ישראל, העומד על רמת A1, תחת "מעקב הורדת דירוג", ובכך הצטרפה לחברת הדירוג פיץ' שהודיעה ביום 17 באוקטובר 2023, על הצבת דירוג האשראי של מדינת ישראל, העומד על רמת A+, תחת "רשימת מעקב שלילית". המשמעות היא ביצוע מעקב טרם הורדת דירוג ובעקבות כך גם מעקב לדירוג חמשת הבנקים הגדולים.

השלכות המלחמה על מצבו של המשק אינן ניתנות לכימות ולאומדן מלא בשלב זה. למשך המלחמה, אופי המלחמה ולהיקף הלחימה בזירות השונות, עשויות להיות השלכות מאקרו כלכליות שונות, ובכלל זה עלייה בגירעון הממשלתי, הרחבה תקציבית ושינוי בהפניות התקציביות המתוכננות והעתידיות, השפעה שלילית אפשרית על דירוגי אשראי של מדינת ישראל, בנקים, חברות עסקיות וגופים שונים בארץ, שינויים חדים בשערי מטבע וכו'.

אתגרי סביבת המקור ובכלל זה ההשפעה של המלחמה על רמת האינפלציה ומתווה הריבית, שערי החליפין ורמת התעסוקה במשק, צפויים להשפיע בצורה מהותית על הכנסות ורווחיות המערכת הבנקאית ולהוביל לעליה בפרופיל הסיכונים, בדגש על סיכוני אשראי, מודל עסקי ושוק.

בשלב זה מוקדם לעדכן את הערכות הסיכון, אך הבנק עוקב מקרוב אחר התפתחות החשיפות לרבות ניטור הדוק אחר התפתחות החשיפות, בין היתר באמצעות שימוש בתרחישים ברמות חומרה שונות.

למידע נוסף באשר להתפתחויות שחלו בחשיפה לסיכונים - ראה פרק 6 להלן.

למידע נוסף על הסיכונים העיקריים הנגזרים מפעילותו השוטפת של הבנק ראה פרק 11א' להלן.

מידע מפורט באשר לסיכונים השונים הכרוכים בפעילות הבנק וניהולם, נכלל בדוח הסיכונים המפורסם באתר האינטרנט של הבנק בכתובת: <https://www.mercantile.co.il/MB/private/about-mercantile/financial-reports/regulatory/2023>.

בסמוך לפרוץ המלחמה החל הבנק ביישום מתווה הקלות במסגרת מתווה ההקלות שפורסם על ידי בנק ישראל. הבנק בחר להרחיב את המתווה ויישם מתווה הקלות הכולל מנגנונים נוספים שאינם קיימים במתווה בנק ישראל. להערכת הבנק העלות הכוללת של מתווי ההקלות והדחיות עשויה להסתכם בטווח שבין 20 עד 30 מיליון ש"ח, תחת ההנחה כי כלל הלקוחות הזכאים להיכלל במתווים יבחרו לעשות בהם שימוש. להלן עיקרי המתווה של הבנק:

- ויתור ומחילה על תשלומי הלוואות לדיר (קרן וריבית) לתושבי יישובי עוטף עזה הנמצאים במרחק של 0 עד 7 ק"מ מגבול רצועת עזה, למשך 6 חודשים.
- דחיית תשלומי הלוואות לדיר (קרן וריבית), הלוואות אשראי צרכני בהיקף של עד 100 אלפי ש"ח והלוואות אשראי עסקי בסכום של עד 2 מיליון ש"ח, לתושבי יישובים הנמצאים במרחק של 0 עד 30 ק"מ מגבול רצועת עזה, למשך 3 חודשים ללא עלות וללא זקיפת ריבית על הסכום הנדחה.
- דחיית תשלומי הלוואות לדיר (קרן וריבית), הלוואות אשראי צרכני בהיקף של עד 100 אלפי ש"ח והלוואות אשראי עסקי בסכום של עד 2 מיליון ש"ח, לבעלי קרבה ראשונה לנרצחים, חטופים ונעדרים (על בסיס הצהרה) ולמגויסי מילואים וצו 8 (על בסיס הצהרה), למשך 3 חודשים ללא עלות וללא זקיפת ריבית על הסכום הנדחה.
- פטור מתשלומי עמלות עיקריות - לתושבי יישובים הנמצאים במרחק של 0 עד 30 ק"מ מגבול רצועת עזה, לבעלי קרבה ראשונה לנרצחים, חטופים ונעדרים (על בסיס הצהרה) ולמגויסי מילואים וצו 8 (על בסיס הצהרה), למשך 3 חודשים.
- אי חיוב בריבית על משיכת יתר בחשבונות עובר ושכ עד לסכום של 10,000 ש"ח לתושבי יישובים הנמצאים במרחק של 0 עד 30 ק"מ מגבול רצועת עזה, לבעלי קרבה ראשונה לנרצחים, חטופים ונעדרים (על בסיס הצהרה) ולמגויסי מילואים וצו 8 (על בסיס הצהרה), הנחשבים למשקי בית, למשך 3 חודשים.
- דחיית תשלומי הלוואות לדיר, הלוואות אשראי צרכני בהיקף של עד 100 אלפי ש"ח והלוואות אשראי עסקי בסכום של עד 2 מיליון ש"ח, למשך 3 חודשים ללא עמלה ותוך זקיפת ריבית הלוואה על הסכום הנדחה. במקרים מסוימים בשיקול דעת הבנק תקופת הדחייה תינתן למשך 6 חודשים.
- דחיית תשלומי הלוואות לרשויות מקומיות ולתאגידים וחברות הקשורים בפעילות הרשויות המקומיות למשך 3 חודשים ללא עמלה ותוך זקיפת ריבית הלוואה על הסכום הנדחה.

במקביל למתווי הדחיות וההקלות הפיננסיות, הגדיל הבנק את היקפי התרומות לפעולות חברה וקהילה ובדגש על אוכלוסיית העוטף, לפרטים נוספים ראו סעיף 10 בפרק הממשל תאגידי.

להלן נתונים באשר להלוואות שפרעונו נדחה, לבקשת לקוחות הבנק במתווה האמור, ביחס לבקשות שהתקבלו במהלך חודש אוקטובר 2023 ועד ליום 17 בנובמבר 2023.

מגזר פיקוחי	מספר הלוואות	יתרת חוב רשומה בגינה בוצעה דחייה	סכום התשלומים שנדחו	חובות בתקופת דחייה של עד 3 חודשים	חובות בתקופת דחייה של יותר מ- 3 חודשים
				מיליוני ש"ח	
עסקים גדולים	25	918	31	918	-
עסקים בינוניים	106	1,144	66	1,139	5
עסקים קטנים	304	687	72	676	11
עסקים זעירים	2,353	965	76	923	42
אנשים פרטיים	3,328	203	14	181	22
הלוואות לדיר	722	783	13	451	332
סך הכל	6,838	4,700	272	4,288	412

1. יתרת האשראי בגינה בוצעה דחייה עבור רשויות מקומיות מסתכמת לסך של כ- 1.6 מיליארד ש"ח.
2. היקף האשראי שבוצע בגין דחיות מעגל ראשון - ללא ריבית ועמלות מסתכם לסך של כ- 444 מיליון ש"ח, סך תשלומים שנדחו 12 מיליון ש"ח. היקף האשראי שבוצע בגין דחיות מעגל ראשון - ללא ריבית ועמלות מסתכם לסך של כ- 444 מיליון ש"ח, סך תשלומים שנדחו 12 מיליון ש"ח.

4. יעדים ואסטרטגיה עסקית

במהלך הרבע השלישי של שנת 2021 אישר דירקטוריון הבנק תכנית אסטרטגית רב שנתית לשנים 2022 עד 2026. אסטרטגית הבנק כוללת מספר כיווני פעולה עיקריים:

- הרחבת הפעילות הקמעונאית של הבנק (משקי בית, הלוואות לדיור ועסקים קטנים), בצמיחה בפלחי אוכלוסיה ספציפיים.
- צמיחה בפעילות מול לקוחות מסחריים.
- הגדלת הפעילות מול הרשויות המקומיות. לרבות, מול ספקי הרשויות ומול עובדי הרשויות.
- התייעלות תפעולית.

5. מידע נוסף

נגד הבנק תלויות ועומדות תובענות משפטיות שהוגשו על ידי לקוחות הבנק וכן צדדים שלישיים שונים - שראו עצמם נפגעים או ניזוקים מפעילות בנק במהלך העסקים הרגיל.

לפרטים נוספים באשר לתביעות המהותיות שהוגשו כנגד הבנק, ההתפתחויות שחלו בתביעות אלו בתקופה הדוח והשלכותיהן האפשריות על תוצאות הבנק - ראה ביאור 11 ב' בתמצית הדוחות הכספיים.

חלק ב' - מצב העסקים והתפתחות התוצאות העסקיות

6. התפתחויות כלכליות ומגמות

תשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 היוו תקופה מאתגרת לפעילות הכלכלית. מחד, חלק מהביצועים הכלכליים הצביעו על חוזקה בדגש על שוק העבודה שהמשיך להציג שיעור אבטלה נמוך ומאידך, חלק מהביצועים מצביעים דווקא על התמתנות בענפי המשק המרכזיים כפועל יוצא של הריסון המוניטרי שמוביל בנק ישראל במסגרת התהליך לריסון האינפלציה. השחיקה בכוח הקנייה של משקי הבית, הביאה להאטה ברכישות כרטיסי האשראי, להתמתנות ניכרת ברכישת דירות ולשינוי המגמה במחירי השכירות, מעליות חדות להתמתנות ובחלק מהמקומות אף לירידה. תמורות אלו הביאו בסופו של דבר להתמתנות בקצב האינפלציה: מדד המחירים לצרכן עלה ברבעון השלישי של שנת 2023 בשיעור של 0.8% לעומת 1.4% ברבעון השני ואילו מדד המחירים בגין חודש ספטמבר רשם ירידה של 0.1%. ציפיות האינפלציה בסוף חודש ספטמבר 2023 עמדו על 2.9%, בטווח יעד האינפלציה השנתי שנקבע.

על פי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ברבעון השני של 2023 נרשמה צמיחה של 3.1% (במונחים שנתיים) בתמ"ג ביחס לרבעון הראשון של השנה. בתמ"ג לנפש נרשמה עליה של 1.2%, בתמ"ג העסקי נרשמה עליה של 2.4% ובהוצאה לצריכה פרטית נרשמה עליה של 0.7%. בחודשים מאי עד יולי 2023 נרשמה ירידה של 0.5% במונחים שנתיים בייצור התעשייתי, כאשר הייצור התעשייתי בענפי הטכנולוגיה העלית בלט לשלילה כאשר ירד בשיעור של 5.2% במונחים שנתיים. רכישות הצרכנים בכרטיסי אשראי רשמו עליה של 4.9% במונחים שנתיים במהלך החודשים יוני עד אוגוסט 2023.

הכנסות הממשלה ממיסים הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של השנה בכ- 320.2 מיליארד ש"ח. סכום זה משקף קיטון של כ-4.1% ביחס לתקופה המקבילה אשתקד. הירידה בהכנסות הממשלה נובעת מירידה בשיעור של כ-5.3% בהכנסות ממסים ישירים ומירידה בשיעור של כ-3.0% בהכנסות ממסים עקיפים. במקביל, הוצאות הממשלה בתשעת החודשים הראשונים של השנה הסתכמו בכ- 343.4 מיליארד ש"ח, גידול של כ-6.8% ביחס לתקופה המקבילה אשתקד.

בהמשך לאמור לעיל, בתום חודש ספטמבר הממשלה עברה לראשונה במהלך שנת 2023 מעודף לגירעון תקציבי ובתשעת החודשים הראשונים של השנה נרשם גירעון תקציבי בפעילות הממשלה בסך של כ- 4.1 מיליארד ש"ח, וזאת לעומת עודף תקציבי בסך של כ- 33.3 מיליארד ש"ח שנרשם בתקופה המקבילה אשתקד. בתום הרבעון השלישי, הגירעון המצטבר ב- 12 החודשים האחרונים עמד על כ- 27.4 מיליארד ש"ח או 1.5% במונחי תוצר. הגירעון המסחרי של הסחורות (ללא אניות, מטוסים ויהלומים) בחודשים ינואר עד אוגוסט 2023 הסתכם בכ- 83 מיליארד ש"ח, לעומת 93.2 מיליארד ש"ח באותם חודשים אשתקד.

התפתחויות בחשיפה לסיכונים בסיס

היקף החשיפה "הכלכלית" במגזר הצמוד למדד עומד על 3,474 מיליון ש"ח ליום 30 בספטמבר 2023 לעומת 2,164 מיליון ש"ח בסוף שנת 2022. הגידול בחשיפה למגזר הצמוד למדד נובע מסביבת האינפלציה ואפשר לבנק להפיק הכנסות מהפרשי הצמדה (לרבות ממכשירים פיננסיים נגזרים) בסך 120 מיליון ש"ח בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023. לפרטים נוספים ראה פרק 12 ג' סיכון שער חליפין (סיכון בסיס).

התפתחות בחשיפה לריבית

החשיפה הכלכלית לעליה מקבילה של 100 נ"ב בעקומי התשואות עלתה במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2023. הסיבות המרכזיות לכך הן ביצוע עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים וגידול ביתרות אשראי לציבור לטווח ארוך. הבנק חשוף לסיכונים שוק, לרבות לסיכון ריבית. לעליה בריבית השפעה חיובית על הכנסות הבנק, ריבית בנק ישראל הממוצעת בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 הסתכמה בכ- 4.42% לעומת ריבית ממוצעת של 0.69% בתקופה המקבילה אשתקד. הכנסות הריבית נטו אשר הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 בסך של 1,748 מיליון ש"ח, עלו בשיעור של כ-43% לעומת הכנסות ריבית, נטו בסך של כ-1,225 מיליון ש"ח שנרשמו בתקופה המקבילה אשתקד. לפרטים נוספים באשר להשלכות בגין שינויים אפשריים במשתני השוק (ריבית, שערי החליפין, ואינפלציה), על הון הבנק - ראה פרק 12 להלן.

התפתחויות כלכליות אחרות

להלן נתונים באשר להתפתחויות כלכליות נוספות במשק, בתקופת הדוח:

מסקר כח אדם לספטמבר 2023 שפורסם ע"י הלמ"ס, עולה שאחוז הבלתי מועסקים במשק עומד על כ- 3.2% מכוח העבודה לעומת שיעור של 4.3% שנרשם בסוף שנת 2022. כמו כן, האחוז בכוח העבודה עמד על 63.5%, ושיעור התעסוקה (אחוז המועסקים מכלל האוכלוסייה) עמד על 61.4%, וזאת לעומת 63.8% ו- 61% בהתאמה בסוף שנת 2022. נתונים אלו מעידים על שוק עבודה יציב שנמצא בסביבת תעסוקה מלאה.

מדד המחירים לצרכן עלה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 ב- 2.9% והאינפלציה השנתית הסתכמה בשיעור של 3.8% לעומת שיעור של 5.3% בסוף שנת 2022. מתחילת השנה המדד בניכוי ירקות ופירות עלה ב- 2.7%, המדד ללא דיור עלה בשיעור של 2.6% והמדד ללא אנרגיה עלה ב- 2.9%.

לאור התגברות עליות המחירים, לחצי האינפלציה בארץ ובעולם וחציית הגבול העליון של היעד בישראל, החל בנק ישראל במהלך שנת 2022 להעלות את הריבית במשק, בדומה לצעדי הצמצום המוניטרי בהם נקטו בנקים מרכזיים רבים בעולם. בסוף שנת 2022 עמדה ריבית בנק ישראל על שיעור של 3.25%. ביום 2 בינואר 2023 הודיע בנק ישראל על העלאת ריבית של 0.5% לרמה של 3.75%, ביום 20 בפברואר 2023 על העלאת ריבית של 0.5% לרמה של 4.25%, ביום 3 באפריל 2023 על העלאת ריבית של 0.25% לרמה של 4.50% וביום 22 במאי הודיע בנק ישראל על העלאת הריבית ב- 0.25% לרמה של 4.75%.

ההחלטות להעלות את הריבית נבעו בעיקר מסביבת אינפלציה שגבוהה מהיעד של בנק ישראל, ומכך שהיא מקיפה מנעד רחב של סעיפים, מציפיות האינפלציה לשנה הראשונה שכרוך השנה חרגו מהיעד, מתפקודו האיתן של המשק ומשוק עבודה הדוק המצוי בסביבת תעסוקה מלאה ומוביל ללחצי שכר במגזר העסקי.

לאחר עשר העלאות ריבית רצופות שהחלו ברבעון השני של 2022, ביום 10 ביולי 2023 הודיע בנק ישראל על הותרת הריבית ללא שינוי בשיעור של 4.75%. ביום 4 בספטמבר הודיע בנק ישראל שוב על הותרת הריבית ללא שינוי בשיעור של 4.75%. ההחלטה להותיר את הריבית ללא שינוי פעם נוספת הוסברה בהתמתנות באינפלציה בפועל, בהתכנסות של תחזיות וציפיות האינפלציה לשנתיים הקרובות לתוך תחום היעד, בהתמתנות הפעילות בשוק הדיור ובקצב צמיחה שהוא מתחת לפוטנציאל הצמיחה של המשק.

ביום 23 באוקטובר 2023, בנק ישראל הודיע על הותרת הריבית ללא שינוי בשיעור של 4.75%. בנק ישראל הסביר שעל רקע המלחמה, הועדה המוניטרית מתמקדת בייצוב השווקים והפחתת אי הוודאות. תוואי הריבית והפעלת כלים נוספים יקבעו בהלימה עם תכלית זו ובהתאם להתפתחות המלחמה, לנתוני הפעילות והתפתחות האינפלציה.

ציפיות האינפלציה לשנה הקרובה (הנגזרות מההפרש שבין תשואת אגרות החוב "הצמודות" לתשואת אגרות החוב ה"שקליות"), הסתכמו בסוף ספטמבר 2023 בשיעור של כ- 2.9% לעומת שיעור של 2.5% בסוף שנת 2022. ציפיות אלו נמוכות רק במעט מהגבול העליון של טווח יעד האינפלציה שנקבע על ידי הממשלה (3% - 1%).

הרבעון השלישי של שנת 2023 התאפיין בתנודתיות גבוהה בשער החליפין, בדומה למחצית הראשונה של השנה. בסופו של הרבעון השלישי וביחס לשערים של סוף 2022, השקל נחלש ביחס לדולר ארה"ב בכ- 8.3%, ביחס לאירו בכ- 6.8%, ביחס ללירה סטרלינג בשיעור של כ- 9% וביחס ליין היפני בשיעור של כ- 4.9%.

התפתחויות בשוק ההון

הרבעון השלישי של השנה היה ברובו חיובי עבור מדדי המניות המובילים בישראל. לאחר שאלו סיימו את המחצית הראשונה של השנה בתשואה שלילית קלה, העליות שנרשמו במהלך הרבעון השלישי, העבירו את המדדים לתשואה חיובית ביחס לרמתם בתחילת השנה. עליות השערים ברבעון השלישי בלטו על רקע ירידות שערים קלות שנרשמו במדדי המניות המובילים בארה"ב ובאירופה בתקופה זו. למרות השיפור שחל ברבעון השלישי, מדדי המניות בארץ הניבו במצטבר בתשעת החודשים הראשונים של השנה תשואה נמוכה משמעותית לעומת המדדים המובילים בארה"ב ובאירופה. בתום הרבעון השלישי של השנה מדד "ת"א 35" עלה בשיעור של כ- 2.7%, מדד "ת"א 90" עלה בשיעור של כ- 4.5%, ומדד "ת"א 60 SME" עלה בשיעור של כ- 2.5%.

המחזור היומי הממוצע במניות וניירות ערך המירים הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 בכ- 2 מיליארד ש"ח, נתון זה מגלם ירידה בשיעור של כ- 12% לעומת הנתון שנרשם בשנת 2022. הסכום שגויס מהציבור בשוק הראשוני על ידי החברות באמצעות הנפקת מניות, כתבי אופציות, ואגרות חוב להמרה, בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 הסתכם בכ- 8.6 מיליארד ש"ח. הנתון מגלם קצב שנתי של כ- 11.5 מיליארד ש"ח וזאת לעומת גיוס כולל של כ- 22.2 מיליארד ש"ח במהלך שנת 2022.

בשוק אגרות החוב הממשלתיות נרשם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 גיוס חיובי נטו, בסך של כ- 9.7 מיליארד ש"ח, לעומת גיוס שלילי (עודף פדיון על גיוס) בסך של כ- 47.8 מיליארד ש"ח בשנת 2022 כולה.

מדד תל גוב - צמודות (מדד של אג"ח ממשלתי צמוד מדד) ירד בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 בשיעור של כ- 0.90%, ומדד תל גוב - לא צמודות (מדד של אג"ח ממשלתי שקלי) ירד בשיעור של כ- 0.60%.

התשואות לפדיון ברוטו, באגרות החוב הממשלתיות הצמודות למדד, שנרשמו בסוף הרבעון השלישי לשנת 2023 נעו בין 2% באגרת הקצרה ביותר לפדיון לבין 1.66% באגרת הארוכה ביותר לפדיון.

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 נרשם גיוס נטו בקרנות הנאמנות בהיקף של כ- 24.9 מיליארד ש"ח לעומת גיוס נטו בהיקף של כ- 5.8 מיליארד ש"ח בשנת 2022 כולה.

על רקע תהליך העלאת הריבית, הקרנות הכספיות בלטו עם גיוס נטו של כ- 41.8 מיליארד ש"ח לעומת פדיון נטו של כ- 20.8 מיליארד ש"ח בקרנות האג"ח בישראל. כמו כן, הקרנות "המנייתיות" פדו כ- 4.5 מיליארד ש"ח בעוד קרנות "חול" גייסו כ- 8.2 מיליארד ש"ח.

על רקע פרוץ מלחמת חרבות ברזל נרשמה עליה חדה ברמת התנודתיות בשווקים הפיננסיים. מתחילת המלחמה מדדי המניות המקומיים רשמו ירידות של כ- 12% בממוצע והשקל נחלש ביחס לדולר ולאירו בכ- 5.7% ובכ- 5.3% בהתאמה.

בשוק אגרות החוב המקומי נרשמה בתחילה עליית תשואות לכל אורך העקום, אך במהרה התשואות באגרות החוב בטווחים הקצרים עברו לירידה על רקע הערכה בשווקים הפיננסיים שיתכן ובנק ישראל יאלץ להוריד את הריבית בקרוב, וזאת בניגוד להערכות ששררו ערב המלחמה.

באגרות החוב הארוכות נרשמו עליות בתשואה ככל הנראה על רקע העליה ברמת הסיכון הכלכלית של מדינת ישראל, והערכה שהמדינה תאלץ להגדיל משמעותית את גיוס החוב ע"י הנפקות אג"ח כדי לממן את העליה הצפויה בגירעון. במקביל לכך, נרשמה התרחבות במרווח התשואה שבו נסחרות אגרות החוב של ממשלת ישראל הנקובות בדולר ביחס לאלו של ממשלת ארה"ב.

חטיבת המחקר של בנק ישראל פרסמה ביום 23 לאוקטובר הערכה שהגירעון הממשלתי יגיע בתום שנת 2023 לרמה של 2.3% במונחי תוצר ו- 3.5% במונחי תוצר בתום שנת 2024 וזאת לעומת 1% ו- 2% בהתאמה בתחזית שניתנה ביולי השנה.

בנוסף, חברות דירוג האשראי הבינלאומיות, Moody's ו-Fitch שמדרגות את ישראל ברמה של A1 ו-A+ בהתאמה, הודיעו כי בעקבות המלחמה הן החליטו להכניס את דירוג האשראי של ישראל לבחינה מחודשת. חברת Fitch הודיעה על הכנסת מדינת ישראל ל"מעקב דירוג שלילי" (Rating Watch Negative).

בחברה ציינו שעל אף שזה אינו התרחיש המרכזי שלהם, מצב של הסלמה נוספת במלחמה שיכלול יותר מחזית אחת, עלול להביא לעליה חדה בעלויות הלחימה, פגיעה בתשתיות, פגיעה מתמשכת בצריכה ובהשקעות ובכך להביא להרעה משמעותית במדדי האשראי של המדינה.

חברת Moody's הודיעה על הכנסת ישראל ל"מעקב להורדת דירוג" (Review For Downgrade).

בחברה ציינו שישאל כבר הוכיחה בעבר חוסן כלכלי אל מול עימותים צבאיים, יחד עם זאת, חומרת האירועים הנוכחיים מעלה אפשרות של פגיעה ארוכת טווח במצב הכלכלי ומדדי האשראי של ישראל.

חברת דירוג האשראי הבינלאומית S&P הודיע ביום 24 באוקטובר 2023 על הותרת דירוג מדינת ישראל ללא שינוי ברמה של AA ועל הורדת תחזית הדירוג מיציב לשלילי. חברת הדירוג מניחה שהמלחמה תהיה בעלת השלכות קשות יותר בהשוואה לעימותים קודמים.

7. התפתחות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר

א. רווח ורווחיות

הרווח הנקי של הבנק הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 בסך של 692 מיליון ש"ח, לעומת 450 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, המהווה עליה בשיעור של כ- 53.8%.

הגורמים העיקריים שהשפיעו על התוצאות העסקיות של הבנק בתשעת החודשים הראשונים של השנה, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, היו:

- עליה בסך של 523 מיליון ש"ח בהכנסות הריבית, נטו, גידול של 42.7%.
- עליה בסך של 45 מיליון ש"ח בהכנסות שאין מריבית, גידול של 16.1%.
- עליה בסך של 150 מיליון ש"ח בהוצאות בגין הפסדי אשראי.
- עליה בסך של 55 מיליון ש"ח בבסיס ההוצאות התפעולי.

תשואת הרווח הנקי על ההון העצמי הסתכמה בתשעת החודשים הראשונים של השנה בשיעור של 21.2%, לעומת 15.9% בתקופה המקבילה אשתקד ולעומת תשואה בשיעור של 15.7% בכל שנת 2022.

ב. הכנסות והוצאות

הכנסות מריבית, נטו, הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של השנה בסך של 1,748 מיליון ש"ח, לעומת 1,225 מיליון ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד - עליה בשיעור של 42.7%. העליה בהכנסות מריבית, נטו, מוסברת כדלקמן:

- עליה בשיעור ממוצע של 3.73% בריבית בנק ישראל לעומת התקופה המקבילה אשתקד.
- עליה בשיעור של 4.1% ביתרה הממוצעת של הנכסים המניבים.
- עליה בשיעור של 0.56 נקודות האחוז בפער הריבית, מפער בשיעור של 2.43% בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2022, לפער בשיעור של 2.99% בתקופת הדוח.

להלן טבלה המפרטת את התפלגות הפעילות הפיננסית בבנק ופערי הריבית בחתך מגזרי הצמדה, והתרומה להכנסות הריבית שנרשמה בכל אחד ממגזרים אלו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד:

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר						מגזר הצמדה
2022			2023			
הכנסות מריבית	שיעור הנכסים	פער הריבית	הכנסות מריבית	שיעור הנכסים	פער הריבית	
מיליוני ש"ח	ב - %		מיליוני ש"ח	ב - %		
1,062	2.41	90	1,600	3.13	89	לא צמוד
157	1.29	8	182	1.45	8	צמוד מדד
6	1.01	2	(34)	(0.18)	3	מטבע חוץ
1,225	2.43	100	1,748	2.99	100	סך הכל

להלן ניתוח מרכיבי השינוי בהכנסות הריבית:

המגזר השקלי הלא צמוד - הכנסות הריבית, נטו ממגזר זה עלו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 בכ-538 מיליון ש"ח לעומת התקופה המקבילה אשתקד, והיוו כ- 92% מכלל הכנסות הריבית בבנק, לעומת 87% בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בהכנסות הריבית במגזר זה, מוסבר בעיקר בגידול של כ- 3.18% בתשואת הנכסים נושאי ריבית, כתוצאה מעליה ממוצעת בשיעור של 3.73% בריבית בנק ישראל לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

העליה בהכנסות עקב העליה בתשואת הנכסים קוזזה בירידה בעודף הנכסים נושאי הריבית בעיקר כתוצאה מעליה בהיקף פקדונות הציבור נושאי ריבית. העלייה בפקדונות נושאי ריבית הינה בהתאמה למגמת הירידה הנמשכת ביתרות זכות בחשבונות עובר ושב שאין נושאות ריבית.

המגזר השקלי צמוד המדד - הכנסות הריבית, נטו במגזר זה עלו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 בכ- 25 מיליון ש"ח לעומת התקופה המקבילה אשתקד, והיו כ- 10% מכלל הכנסות הריבית בבנק לעומת 13% בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בהכנסות הריבית במגזר זה, מוסבר בעיקר בגידול בהכנסות מהפרשי הצמדה למדד בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 לעומת התקופה המקבילה אשתקד, כתוצאה מעליה בעודף הנכסים במגזר זה (הסתכם בממוצע בתקופה הנוכחית בכ- 3.2 מליארד ש"ח לעומת עודף נכסים ממוצע של 2.2 מליארד ש"ח בתקופה המקבילה). העליה בהכנסה קוזה מרישום עליית מדד מחירים נמוכה יותר בתקופה הנוכחית לעומת התקופה המקבילה (עליית מדד של 3.2% ב.תקופה לעומת עליה של 4.4% בתקופה המקבילה).

מגזר המט"ח וצמוד המט"ח - הוצאות ריבית, נטו במגזר זה הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 בכ- 34 מיליון ש"ח לעומת הכנסות ריבית, נטו בסך של 6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בהוצאות הריבית, נטו במגזר זה מוסבר בעיקר בעליה ביתרת ההתחייבויות הפיננסיות המיוחסות למגזר ובמקביל עליה בשיעור עלות הפקדונות, בהתאמה לעליה בשערי הריבית במטבעות זרים ובדגש על דולר ארה"ב. מנגד, נרשמו במגזר זה הכנסות בגין מכשירים נגזרים במסגרת סעיף "הכנסות מימון שאין מריבית". משקל הכנסות הריבית, נטו של מגזר המט"ח וצמוד מט"ח בכלל הכנסות הריבית, נטו של הבנק אינו מהותי.

למידע נוסף באשר להתפתחות והתפלגות הכנסות הריבית ומרווחי הריבית בחתך מוצרים בנקאיים ובחתך מגזרי הצמדה - ראה "דוח שיעורי הכנסות והוצאות ריבית וניתוח השינויים" (נספח מס' 1 בדוח על ה"ממשל התאגידי").

להלן נתונים לגבי התפתחות הכנסות הריבית בחתך מגזרי פעילות פיקוחיים:

לתשעה חודשים שהסתיימו		לשלושה חודשים שהסתיימו		מגזר פעילות
ביום 30 בספטמבר		ביום 30 בספטמבר		
2022	2023	2022	2023	
מיליוני ש"ח				
363	574	140	193	משקי בית
501	653	182	217	עסקים קטנים וזעירים
126	176	47	62	עסקים בינוניים
52	83	21	29	עסקים גדולים
7	17	4	5	בנקאות פרטית
14	17	8	5	גופים מוסדיים
162	228	50	66	ניהול פיננסי
1,225	1,748	452	577	סך הכל הכנסות ריבית

הכנסות המימון שאין מריבית - הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 בסך של 54 מיליון ש"ח, לעומת הכנסות בסך 15 מיליון ש"ח שנרשמו בתקופה המקבילה אשתקד.

העליה שנרשמה בהכנסות המימון שאין מריבית מוסברת בעיקר, מרישום הכנסות בגין נגזרים בסך של כ- 37 מיליון ש"ח לעומת הכנסות בסך 4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר הגידול בהכנסות בגין נגזרים, נובע מרישום הכנסות מהפרשי הצמדה למדד על נגזרים כתוצאה מעליה בהיקף הנגזרים צמודי המדד בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי, נטו, הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 בסך של 227 מיליון ש"ח, לעומת הוצאה של 77 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הגידול מוסבר בעיקר ברישום הוצאות בסך של 138 מיליון ש"ח על בסיס קבוצתי בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023, לעומת הוצאות בסך 36 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד ורישום הוצאה פרטית של 89 מיליון ש"ח לעומת הוצאה של 41 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה.

הגידול בהוצאה הקבוצתית נובע בעיקר מעדכון ההפרשות להפסדי אשראי עקב השלכות אפשריות של מלחמת "חברות ברזל" על מצב הלווים ואיכות האשראי. עדכון ההפרשות נעשה במסגרת מרכיב המאקרו הכולל השפעה של שינויים אפשריים בתנאים המאקרו כלכליים על הסתברות כניסת לווים לכשל ושיעור ההפסד במקרה של כניסת לווה לכשל וכן מעדכון מרכיב ההתאמות האיכותיות במסגרתו מבוצעות התאמות שונות ביחס לציפיות ומגמות שאין באות לידי ביטוי בתצפיות הנכללות במודלים השונים ובתוצריהם.

סך הגידול שבוצע במהלך הרבעון השלישי במרכיב המאקרו ובהתאמות האיכותיות עומד על 68 מיליון ש"ח. במסגרת חישוב ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי, כמו גם במסגרת תהליכים שמבצע הבנק לצורך הקצאת הון ותרחישי קיצון, נעשה שימוש במתודולוגיה הקושרת בין מדדי המקרו להפסדי הבנק הכלכליים. מתודולוגיה זו שימשה גם לביצוע מבחני הרגישות של הפרשה קבוצתית (ראו להלן). במסגרת מבחנים אלו הבנק ניתח את ההשפעה על ההפסד של גורמים מקרו כלכליים, שהעיקריים שבהם הם אבטלה ותמ"ג. ההנחות ששימשו בחישוב ההפרשה הקבוצתית הן אבטלה בשיעור של כ-5.0% וצמיחה בתוצר בשיעור חיובי זניח בשנה הקרובה (היינו, מרבעון רביעי 2023 ועד רבעון שלישי 2024).

להערכת הבנק, גידול של כ-0.5% בשיעור האבטלה וירידה של כ-1.0% בתמ"ג, היו גורמים לגידול של כ-48 מיליון ש"ח בהפרשה הקבוצתית.

להערכת הבנק, ירידה של כ-0.2% בשיעור האבטלה וצמיחה נוספת של 0.4% בתמ"ג, היו גורמים לירידה של כ-22 מיליון ש"ח בהפרשה הקבוצתית.

יודגש כי ההפרשה בפועל מושפעת ממשנתנים רבים ושונים, ענפיים ומקרו כלכליים, וכן מהערכות סובייקטיביות. זאת ועוד, מבחני רגישות נועדו לבחון שינויים במצבי מציאות שכיחים ונורמליים, ותקפותם פוחתת במצבי אי וודאות חריפה דוגמת מלחמה. לאור האמור, יכולת הניבוי של חישוב הרגישות את ההפרשה שתידרש בפועל בהיתן הפרמטרים הכלכליים בשיעורים שצוינו לעיל, הינה מוגבלת. כן יודגש כי השפעות אלו אינן לינאריות ועל כן לא ניתן לגזור מההערכות שהובאו לעיל את ההשפעה שתהיה לשינוי אחר בפרמטרים הכלכליים העיקריים שצוינו לעיל.

בהקשר זה יצוין כי הנחת הבסיס בהתייחס למצב הביטחוני הינה מצב מלחמה בעצימות גבוהה על פני מספר חודשים וכן תמרון נרחב בחזית הדרומית ואירועים ביטחוניים בעצימות נמוכה יחסית בחזית הצפונית. התארכות משמעותית של משך המלחמה ו/או התפתחות מערכה רב-זירתית עשויים לחייב בחינה מחדש של הנחות העבודה. יודגש עוד כי בהעדר מודל מוגדר ואחיד להערכת ההפרשה הקבוצתית הנדרשת בנסיבות שתוארו לעיל ולאור העובדה שבנסיבות העניין הליך קביעת ההפרשה כרוך באומדנים ובהערכות סובייקטיביות, יש לנקוט משנה זהירות בבחינת מבחני הרגישות שהוצגו לעיל ובעריכת השוואה בעניין זה בין הבנקים.

להלן נתונים לגבי התפתחות ההוצאות בגין הפסדי אשראי בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023, בהשוואה לתקופות המקבילות אשתקד:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		הרכב ההוצאה
2023	2022	2023	2022	
מיליוני ש"ח				
39	11	89	41	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי:
-				על בסיס פרטני
72	5	138	36	- על בסיס קבוצתי*
111	16	227	77	סך הכל

* לרבות מחיקות חשבונאיות בגין חובות נחותים שההוצאה להפסדי אשראי בגינם מוערכת על בסיס קבוצתי, שהסתכמו בתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023 בסך 124 מיליון ש"ח ו-40 מיליון ש"ח בהתאמה (בתקופות המקבילות אשתקד כ-89 מיליון ש"ח ו-30 מיליון ש"ח - בהתאמה). בניכוי גביית חובות שנמחקו בעבר, שהסתכמו בתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023 בסך של 109 מיליון ש"ח ו-34 מיליון ש"ח, בהתאמה (בתקופה המקבילה אשתקד - 96 מיליון ש"ח ו-30 מיליון ש"ח, בהתאמה).

למידע נוסף לגבי התפתחות החובות הבעייתיים בבנק ליום 30.9.2023 וסיווגם, ולגבי מדדי איכות תיק האשראי של הבנק - ראה פרק 11 להלן.

ההכנסות מעמלות הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 ב-270 מיליון ש"ח, לעומת 258 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - עליה בשיעור של 4.7%. העליה בהכנסות מעמלות נובעת מעליה בכלל סוגי העמלות (למעט, עמלות פעילות בניירות ערך) ובעיקר מעמלות ניהול חשבון, כרטיסי אשראי, עמלות אשראי ומטבע חוץ.

להלן נתונים לגבי התפתחות ההכנסות מעמלות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023, לעומת התקופה המקבילה אשתקד:

סוג העמלה	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
	2023		2022	
	מיליוני ש"ח		מיליוני ש"ח	
ניהול חשבון	41	38	122	112
כרטיסי אשראי	15	16	43	42
פעילות בניירות ערך	5	5	14	16
טיפול באשראי	6	6	17	16
הפרשי המרה	10	10	29	28
עמלות מעסקי מימון	7	8	24	23
עמלות אחרות	6	6	21	21
סך כל העמלות	90	89	270	258

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 ב-796 מיליון ש"ח, לעומת 741 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - עליה בשיעור של 7.4%.

ג. התפתחויות בהפסד כולל אחר

להלן מידע באשר להתפתחות ההפסד הכולל האחר:

• התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה הפסדים, נטו, שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן הפסדים (רווחים) שסווגו מחדש לרווח והפסד סך הכל התאמות בגין אגרות חוב זמינות למכירה	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
	2023		2022	
	מיליוני ש"ח		מיליוני ש"ח	
• הטבות לעובדים	21	18	30	136
- רווח אקטוארי לתקופה	-	1	1	5
- הפסד שסווג מחדש לרווח והפסד	21	19	31	141
סך הכל התאמה בגין הטבות לעובדים	(5)	(53)	(33)	(324)
סך הכל לפני מס	2	19	11	111
השפעת המס	(3)	(34)	(22)	(213)
סך הכל שינויים בהפסד כולל אחר				

הרישום של הפסד כולל אחר בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 בסך של 22 מיליון ש"ח, לעומת הפסד כולל אחר של 213 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, נובע משני גורמים בעלי השפעה מנוגדת:

- ירידה בסך של 397 מיליון ש"ח במרכיב ההפסדים מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב זמינות למכירה, הכלולות בתיק ניירות הערך של הבנק, עקב התמתנות עליית התשואות לפדיון באגרות החוב לעומת התקופה המקבילה אשתקד.
- ירידה של 106 מיליון ש"ח ברווחים האקטואריים בגין הטבות לעובדים, בעיקר עקב ההתמתנות בעליית שיעורי ההיוון של ההתחייבויות להטבות עובדים ביחס לתקופה המקבילה אשתקד.

8. מבנה הנכסים ההתחייבויות, ההון והלימות ההון והשינויים שחלו בהם

א. התפתחויות בנכסים ובהתחייבויות

להלן ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים:

שינוי ביחס ליום					סעיף מאזני
31.12.2022	30.9.2022	31.12.2022	30.9.2022	30.9.2023	
%		מיליוני ש"ח			
(5.3)	(6.3)	64,786	65,485	61,338	סך כל המאזן
(43.5)	(47.1)	13,679	14,616	7,729	מזומנים ופקדונות בבנקים
(1.5)	(0.4)	6,988	6,911	6,881	ניירות ערך
5.9	6.5	42,569	42,325	45,081	אשראי לציבור, נטו
(4.4)	(5.3)	51,047	51,507	48,788	פקדונות הציבור
(25.3)	(24.9)	518	515	387	אגרות חוב
0.3	(13.2)	638	737	640	כתבי התחייבות נדחים
16.5	20.3	4,055	3,928	4,725	הון עצמי

ניירות ערך

שיעור השינוי	ליום 31 בדצמבר 2022	ליום 30 בספטמבר 2023	התפלגות תיק ניירות ערך לפי מגזרי הצמדה
ב - %	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
(4.5)	6,165	5,887	מטבע ישראלי לא צמוד
3.0	101	104	מטבע ישראלי צמוד למדד
23.7	709	877	מטבע חוץ ומטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ
-	13	13	מניות - פריטים שאינם כספיים
(1.5)	6,988	6,881	סך הכל

להלן נתונים לגבי התפלגות השקעות הבנק בניירות ערך על פי הסיווג לתיקים בהתאם להוראות המפקח על הבנקים:

ליום 31 בדצמבר 2022			ליום 30 בספטמבר 2023			איגרות חוב
הערך במאזן	שווי הוגן	עלות מופחתת(*)	הערך במאזן	שווי הוגן	עלות מופחתת(*)	
מיליוני ש"ח						מוחזקות לפדיון
1,475	1,339	1,475	1,458	1,240	1,458	זמינות למכירה
5,499	5,499	5,844	5,410	5,410	5,800	למסחר
1	1	1	-	-	-	מניות
13	13	13	13	13	13	שאינן למסחר
6,988	6,852	7,333	6,881	6,663	7,271	סך הכל ניירות ערך

* במניות - עלות.

לאור מגמת העליה בתשואות לפדיון שנרשמה בשוק אגרות החוב בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023, נרשמה בתקופת הדוח עליה בהפסדים שטרם מומשו הכלולים בתיק אגרות החוב הזמין למכירה שהסתכמו ליום 30 בספטמבר 2023, בסך של 390 מיליון ש"ח, המהווים כ- 7.2% מיתרת התיק (31.12.2022 - הפסדים בסך 369 מיליון ש"ח המהווים 6.7% מיתרת התיק). עם פרוץ המלחמה חלה עליה משמעותית בשיעור התשואה של אגרות חוב ממשלתיות במיוחד על רקע החשש מהורדת דירוג אשראי אפשרית של מדינת ישראל (כפי שהיא באה לידי ביטוי בעדכון אופק הדירוג של שלושת חברות דירוג האשראי הבינלאומיות) ועלייה בפרמיית הסיכון של מדינת ישראל כפי שהיא משתקפת בחוזי CDS. יתרת ההפסדים שטרם מומשו ביחס לתיק אגרות החוב הזמינות למכירה נכון למועד הסמך לפרסום הדוחות מסתכמת בכ- 430 מיליון ש"ח.

הפסדים אלו נובעים מעליית תשואות בשוק ההון, המוסברת בצפי לעליית ריבית, שינוי בציפיות האינפלציה ושינוי שלילי אפשרי בדירוג האשראי של מדינת ישראל. עוד יצוין כי עיקר ההפסדים בתיק מיוחס לאגרות חוב שהונפקו על ידי ממשלות (ממשלת ישראל וממשלת ארה"ב).

בהתבסס על האמור לעיל, מעריכה הנהלת הבנק שהפסדים אלה נובעים משינויים בשוק ולא מהפסדי אשראי.

ביום 17 במאי 2022 העביר הבנק איגרות חוב מהתיק הזמין למכירה לתיק המוחזק לפדיון, בהיקף כולל של כ- 633 מיליון ש"ח. יתרת ההפסד שטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2023, בגין איגרות החוב האמורות, הסתכם לסך של 134 מיליון ש"ח לפני מס.

אשראי לציבור

יתרת האשראי לציבור, נטו עלתה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 בשיעור של 5.9%. עיקרה במגזר הלא צמוד.

מגזר הצמדה	ליום 30 בספטמבר 2023	ליום 31 בדצמבר 2022	שיעור השינוי
	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	%
שקל לא צמוד	39,400	37,651	4.6
שקל צמוד מדד	5,272	4,621	14.1
מטבע חוץ (כולל צמוד מט"ח)	409	297	37.7
סך הכל	45,081	42,569	5.9

להלן התפלגות האשראי לציבור, בחתך ענפי משק, בחתך יתרת חוב רשומה:

ענף משק	ליום 30 בספטמבר 2023			ליום 31 בדצמבר 2022		
	אשראי לציבור	חובות בעייתיים	הפרשה להפסדי אשראי	אשראי לציבור	חובות בעייתיים	הפרשה להפסדי אשראי
	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
אנשים פרטיים - אחר	5,115	100	155	4,904	93	131
אנשים פרטיים - הלוואות לדיר	12,378	155	74	11,246	128	66
בינו ונדל"ן	6,959	221	186	6,639	118	148
מסחר	5,598	238	129	5,390	181	100
תעשיה	2,924	110	66	2,750	119	60
שירותים עסקיים אחרים	1,608	42	53	1,595	46	43
תחבורה ואחסנה	1,686	38	42	1,591	36	32
שירותים ציבוריים וקהילתיים	6,736	75	57	6,565	188	63
אחרים (פחות מ- 5%)	2,920	57	81	2,585	24	53
סך הכל	45,924	1,036	843	43,265	933	696

להלן נתונים תמציתיים לגבי התפתחות החובות הבעייתיים בבנק:

סיווג חוב	ליום 30 בספטמבר 2023			ליום 31 בדצמבר 2022		
	מאזני	חוץ מאזני	סיכון כולל	מאזני	חוץ מאזני	סיכון כולל
	מיליוני ש"ח			מיליוני ש"ח		
שיעור השינוי						
%						
סיכון אשראי בעייתי לא צובר	594	2	596	473	-	473
סיכון אשראי בעייתי צובר	442	26	468	487	27	514
סך הכל	1,036	28	1,064	960	27	987
						10.8

פקדונות הציבור

פקדונות הציבור ירדו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 בשיעור של 4.4%. הירידה בפקדונות הינה בעיקרה בפקדונות במגזר הלא צמוד ובמגזר הצמוד מדד ואשר קוזה בעליה בפקדונות במגזר המט"ח.

מגזר הצמדה	ליום 30 בספטמבר 2023			ליום 31 בדצמבר 2022		
	לפי דרישה	לזמן קצוב	סה"כ	לפי דרישה	לזמן קצוב	סה"כ
	מיליוני ש"ח			מיליוני ש"ח		
שיעור השינוי						
% - ב						
שקל לא צמוד	15,780	28,322	44,102	20,253	26,758	47,011
שקל צמוד מדד	-	1,183	1,183	-	1,315	1,315
מט"ח(*)	1,159	2,344	3,503	1,318	1,403	2,721
סך הכל	16,939	31,849	48,788	21,571	29,476	51,047
						(4.4)

* לרבות צמוד למטבע חוץ.

תיק ניירות הערך המוחזקים בבנק עבור לקוחות הסתכם ליום 30 בספטמבר 2023 בסך כולל של 12.27 מיליארד ש"ח לעומת סך של כ- 11.45 מיליארד ש"ח ביום 31 בדצמבר 2022.

אגרות חוב

להלן נתונים לגבי הרכב והתפתחות יתרת אגרות החוב שהונפקו על ידי הבנק:

ההרכב	ליום 30 בספטמבר 2023		ליום 31 בדצמבר 2022	
	מיליוני ש"ח	שיעור השינוי	מיליוני ש"ח	שיעור השינוי
		%		%
אגרות חוב צמודות	387	518	(25.3)	
סך הכל	387	518	(25.3)	

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 נפרעו כ- 46 מיליון ש"ח ערך נקוב, אגרות חוב סידרה ד'. כמו כן, נפרע באופן מלא כ- 71 מיליון ש"ח ערך נקוב, אגרות חוב סדרה ג'.

כתבי התחייבות נדחים

להלן נתונים לגבי הרכב והתפתחות יתרת כתבי ההתחייבות הנדחים שהונפקו על ידי הבנק:

ההרכב	ליום 30 בספטמבר 2023		ליום 31 בדצמבר 2022	
	מיליוני ש"ח	שיעור השינוי	מיליוני ש"ח	שיעור השינוי
		%		%
כתבי התחייבות הכוללים מנגנון לספיגת הפסדים	520	520	118	1.7
כתבי התחייבות אחרים	120	638	0.3	
סך הכל	640	638	0.3	

הון הבנק

ליום 30.9.2023 הסתכם הון הבנק ב- 4,725 מיליון ש"ח, עליה בשיעור של כ- 16.5% בהשוואה ליתרתו ביום 31.12.2022.

יחס ההון לסך המאזן

ליום 30.9.2023 הסתכם בכ- 7.7% (30.9.2022) 6.0% - 31.12.2022 (6.3%).

ב. הלימות הון

יחס הלימות ההון הוגדר כיחס שבין אמצעי ההון של הבנק (ברובד הראשון וברובד השני), לבין נכסי הסיכון של הבנק כהגדרתם בהוראות ניהול בנקאי תקין מס' 211 - 201 שפורסמו על ידי בנק ישראל (להלן: "כללי באזל").

במסגרת ההנחיות שנכללו ב"כללי באזל", נדרשו התאגידים הבנקאיים לקיים יחסי הון מינימליים, כדלקמן:

- יחס ההון העצמי ברובד הראשון - לא יפחת משיעור של 9%.

- יחס הלימות ההון הכולל - לא יפחת משיעור של 12.5%.

בנוסף לדרישת ההון המזערית נקבעה גם דרישת הון נוספת בגין הלוואות לדיר, בשיעור המהווה 1% מהיקף תיק הלוואות לדיר של התאגיד הבנקאי. דרישת הון זו הסתכמה בתוספת של 0.23% ליחס ההון העצמי ברובד הראשון, נכון ליום הדיווח.

יחס ההון לרכיבי סיכון

31.12.2022	30.9.2023	
%		
11.07	12.13	- יחס ההון העצמי ברובד הראשון לרכיבי סיכון
13.60	14.55	- יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.22	9.23	- יחס ההון העצמי ברובד הראשון הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
12.50	12.50	- יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

(א) יעדים

מדיניות הבנק באשר ליעדי הלימות ההון של הבנק, נגזרת מהתיאבון לסיכון של הבנק שאושר על ידי הדירקטוריון. במסגרת מדיניות זו, הנחה הדירקטוריון את הבנק לשמר רמת הלימות הון העולה הן על הסף שהוגדר על ידי בנק ישראל, והן על השיעור הנגזר מתוצאות סקר "ICAAP". שיעורי הלימות ההון של הבנק ליום הדוח עולים על אלו שנקבעו על ידי הדירקטוריון.

(ב) ניהול ההון ומגבלות

הבנק קבע מדיניות שמרנית לניהול יתרות ההון הפיקוחי, נכסי הסיכון, ויחסי הלימות ההון הנגזרים ממרכיבים אלו, שתאפשר לבנק לעמוד במגבלות שנקבעו על ידי בנק ישראל. במטרה לתמוך במדיניות זו קבע הדירקטוריון את המגבלות ל- 9.5% בהתייחס ליחס ההון העצמי רובד 1 ו- 12.8% ליחס ההון הכולל, בתוקף מ- 1.4.2022 ואילך.

בנוסף, נקבעו על ידי הבנק ספי התרעה גבוהים יותר, המיועדים לתמוך במגבלות שנקבעו על ידי בנק ישראל והדירקטוריון, גם במקרה של עליה רגולטורית אפשרית בדרישות המינימליות של הלימות ההון. ספי התרעה אלו מנוטרים על ידי הבנק באופן שוטף.

לדירוג האשראי של מדינת ישראל ישנה השפעה על דרישות ההון, נוכח העובדה שדרישות ההון בגין חשיפות לממשלה, ליישומים סקטור ציבורי (בעיקר רשויות מקומיות) ולבנקים, נגזרות מדירוג האשראי של המדינה.

להערכת הבנק, אם וככל שירד דירוג האשראי של מדינת ישראל כפי שהוא נקבע על ידי חברת Standard & poor's (חברת הדירוג הבינלאומית S&P) ברמה אחת, יוחמר משקל הסיכון שנקבע ביחס לסגמנטים השונים ובדגש על יישומים סקטור ציבורי, כך שיחס ההון העצמי רובד 1 צפוי לרדת בכ- 0.5% ויחס ההון הכולל בכ- 0.6%, נכון ליום הדוח.

הון הבנק להלימות ההון כולל בתוכו את יתרת ההפסדים שטרם מומשו בגין אגרות חוב זמינות למכירה בסכום של כ- 367 מיליוני ש"ח ומנגד יתרה זניחה בגין התאמות הנובעות ממדידת הטבות לעובדים. נכון למועד הסמוך לפרסום דוח זה יתרת ההפסדים שטרם מומשו בגין אגרות חוב זמינות למכירה עומד על כ- 430 מיליון ש"ח. העלייה ביתרת ההפסדים מיוחסת לעליית התשואות עקב השלכות מלחמת "חרבות ברזל". סך ההשפעה של העלייה ביתרת ההפסדים שטרם מומשו על חישוב יחסי הלימות ההון למועד הדוח, עומדת על ירידה של כ- 0.16%.

(ג) ניתוח רגישות

להלן נתונים באשר להשלכות האפשריות של תרחישים שונים על יחסי הלימות ההון של הבנק:

גידול (קיטון) ביחס הלימות ההון				תאור התרחיש
יחס הון עצמי ברובד הראשון		יחס הלימות ההון הכולל		
31.12.2022	30.9.2023	31.12.2022	30.9.2023	
%				
0.27	0.25	0.27	0.26	- עליה בסך של 100 מיליון ש"ח בהון העצמי ברובד הראשון
(0.36)	(0.36)	(0.29)	(0.30)	- עליה בסך של 1 מיליארד ש"ח בנכסי הסיכון

- עליה בסך של 100 מיליון ש"ח בהון העצמי ברובד הראשון

- עליה בסך של 1 מיליארד ש"ח בנכסי הסיכון

(ד) רכישת שיפוי לתיק "ערבויות המכר"

בתחילת שנת 2023, הוארך תוקף ההסכמים, שנחתמו בעבר בין הבנק לבין מבטחי משנה בעלי דירוג בינלאומי גבוה (להלן: "הסכמי השיפוי"), במסגרתם התחייבו מבטחי המשנה לשפות את הבנק בגין הפסדי אשראי עתידיים שעלולים להיגרם לו, בשל חילוט אפשרי של ערבויות (לרבות התחייבויות למתן ערבויות), שמנפיק הבנק במסגרת מימון פרויקטים בתחום הבניה, מכוח חוק המכר (דירות) (הבטחת השקעות של רוכשי דירות), התשל"ה - 1974 וערבויות אחרות הקשורות לפרויקטים אלו - ויהיו בתוקף החל מיום 1 בינואר 2023 ועד ליום 31 בדצמבר 2023.

היקף הערבויות (לרבות התחייבויות למתן ערבויות), עליהן חל ההסכם הסתכם ליום 30.9.2023 בסך של כ- 1.8 מיליארד ש"ח. ההתחייבות לשיפוי, כאמור, הפחיתה את נכסי הסיכון של הבנק ליום 30.9.2023 בסך של כ- 0.4 מיליארד ש"ח והגדילה בשיעור של כ- 0.12% את יחס ההון העצמי ברובד הראשון של הבנק (31.12.2022 - 0.11%).

(ה) הקלה בגין תוכנית התייעלות

ביום 12 בינואר 2016 פרסם בנק ישראל מכתב בנושא: "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל", במסגרתו הודיע בנק ישראל על הקלות שיינתנו בחישוב יחס הלימות ההון, לבנקים שיישמו תוכנית התייעלות (שתעמוד באמות המידה שנקבעו על ידו), לרבות היתר לפריסת ההשלכות הנובעות מתוכנית ההתייעלות לתקופה של חמש שנים.

במהלך שנת 2020 יישם הבנק תוכנית התייעלות העומדת בקריטריונים שנקבעו על ידי בנק ישראל, לפריסת ההשלכות הנובעות מתוכנית ההתייעלות לתקופה של חמש שנים, בחישוב יחס הלימות ההון. אימוץ ההקלה, הגדיל את יחס ההון העצמי של הבנק ליום 30.9.2023 בשיעור של 0.04% (31.12.2022 - 0.06%).

(ו) יחס המינוף

להלן נתונים לגבי מרכיבי יחס המינוף בבנק:

ליום 30 בספטמבר 2023		ליום 31 בדצמבר 2022		מרכיבי התחשיב
מיליוני ש"ח		מיליוני ש"ח		
4,046	4,785			• ההון העצמי, ברובד הראשון
68,395	65,473			• סך החשיפות
%				שיעורי המינוף
5.9	7.3			• יחס המינוף
4.5	4.5			• יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

בהמשך להקלות שנקבעו על ידי בנק ישראל בהוראת השעה להתמודדות עם משבר הקורונה הופחתה המגבלה שנקבעה בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 218 מ- 5.0% ל- 4.5%, באופן מעשי, עד ליום 31.12.2023.

(ז) דיבידנדים

חלוקת דיבידנד על ידי הבנק כפופה לעמידה במגבלות שנקבעו בחוק החברות ובהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 331 הדנה בחלוקת דיבידנדים בתאגידים בנקאיים. בתקופת הדוח, לא חולקו על ידי הבנק דיבידנדים.

9. מגזרי פעילות פיקוחיים

א. כללי

מגזרי הפעילות הפיקוחיים, הוגדרו על ידי בנק ישראל בתיקון להוראה בהתבסס על מאפייני לקוחותיהם, כגון: אופי פעילותם (בהתייחס ללקוחות הפרטיים), או מחזורם העסקי (בהתייחס ללקוחות העסקיים), במתכונת הקושרת על בסיס אחיד וחד ערכי, בין הלקוחות השונים בכלל המערכת הבנקאית, לבין מגזרי הפעילות הפיקוחיים. להרחבה ביחס להגדרות המגזרים הפיקוחיים ולפרטים בדבר המתודולוגיה ששימשה להקצאת ההכנסות וההוצאות בחתך מגזרי פעילות, ראה ביאור 29 בדוחות הכספיים לשנת 2022.

ב. ריכוז נתונים כספיים

להלן מידע באשר להתפלגות הפעילות העסקית בבנק בחתך מגזרי פעילות.

(1) נתונים מאזניים:

• אשראי לציבור

להלן נתונים לגבי התפתחות יתרת האשראי לציבור, נטו - בחתך מגזרי פעילות:

מגזר פעילות:	ליום 30 בספטמבר 2023	ליום 31 בדצמבר 2022	שיעור השינוי ב - %
משקי בית	17,277	16,032	7.8
בנקאות פרטית	8	7	14.3
עסקים קטנים וזעירים	14,597	14,501	0.7
עסקים בינוניים	7,889	7,175	10.0
עסקים גדולים	5,310	4,854	9.4
סך כל האשראי	45,081	42,569	5.9

בתקופת הדוח נרשמה עליה בשיעור של 5.9% בהיקף האשראי, נטו. העליה באשראי אפיינה את כלל מגזרי הפעילות של הבנק בדגש על מגזר משקי הבית שעלה בשיעור של כ-7.8% בהובלת תחום הדיור, והמגזרים עסקים בינוניים ועסקים גדולים שעלו בשיעור של 10% ו-9.4%, בהתאמה.

• פקדונות הציבור

להלן נתונים לגבי התפתחות פקדונות הציבור - בחתך מגזרי פעילות:

מגזר פעילות:	ליום 30 בספטמבר 2023	ליום 31 בדצמבר 2022	שיעור השינוי ב - %
משקי בית	16,029	15,096	6.2
בנקאות פרטית	1,960	2,216	(11.6)
עסקים קטנים וזעירים	11,633	12,095	(3.8)
עסקים בינוניים	5,101	5,117	(0.3)
עסקים גדולים	8,622	9,544	(9.7)
גופים מוסדיים	5,443	6,979	(22.0)
סך כל הפקדונות	48,788	51,047	(4.4)

הירידה בהיקף הפקדונות נובעת בעיקר מירידה בהיקף הפקדונות בכלל המגזרים בקיזוז עליה בהיקף הפקדונות במגזר משקי בית.

(2) נתונים תוצאתיים:

להלן נתונים לגבי התפתחות ההכנסות בבנק בחתך מגזרי פעילות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד:

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		מגזר פעילות:
2022	2023	2022	2023	
מיליוני ש"ח				
456	671	171	226	משקי בית
10	20	5	6	בנקאות פרטית
625	773	226	253	עסקים קטנים וזעירים
154	210	57	73	עסקים בינוניים
61	93	24	32	עסקים גדולים
14	17	8	5	גופים מוסדיים
184	288	62	86	ניהול פיננסי
1,504	2,072	553	681	סך כל ההכנסות

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 נרשמה עליה בשיעור של 37.8% בהכנסות הבנק בהשוואה לתקופה מקבילה אשתקד. העליה בהכנסות נובעת מעליה בכל המגזרים ובעיקר בהכנסות הבנק במגזרים משקי בית ועסקים קטנים וזעירים. העליה בהכנסות נובעת בעיקרה מגידול בהכנסות ריבית, נטו, בעיקר בגין הכנסות מרווח מפעילות פקדונות וגידול בהכנסות מרווח מפעילות אשראי.

להלן נתונים לגבי התפתחות הרווח הנקי בבנק בחתך מגזרי פעילות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד:

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		מגזר פעילות:
2022	2023	2022	2023	
מיליוני ש"ח				
81	203	35	71	משקי בית
2	9	2	3	בנקאות פרטית
162	173	78	39	עסקים קטנים וזעירים
52	75	18	17	עסקים בינוניים
31	40	9	7	עסקים גדולים
7	9	5	4	גופים מוסדיים
115	183	38	56	ניהול פיננסי
450	692	185	197	סך הרווח הנקי

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 נרשמה עליה בשיעור של 53.8% ברווח הנקי של הבנק בהשוואה לתקופה מקבילה אשתקד. העליה ברווח ניכרת בכל מגזרי הפעילות ונובעת בעיקרה מגידול בהכנסות הבנק מריבית, נטו.

ג. נתונים עיקריים על תוצאות הפעילות בחתך מגזרי פעילות פיקוחיים עיקריים

(1) מגזר משקי בית נתונים עיקריים:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר			
שיעור השינוי	2022	2023	
ב - %	מיליוני ש"ח		
37.9	140	193	הכנסות מריבית, נטו
6.5	31	33	הכנסות שאינן מריבית
32.2	171	226	סך ההכנסות
(37.5)	16	10	הוצאות בגין הפסדי אשראי
7.9	101	109	הוצאות תפעוליות ואחרות
102.9	35	71	רווח נקי

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר			
שיעור השינוי	2022	2023	
ב - %	מיליוני ש"ח		
58.1	363	574	הכנסות מריבית, נטו
4.3	93	97	הכנסות שאינן מריבית
47.1	456	671	סך ההכנסות
24.3	37	46	הוצאות בגין הפסדי אשראי
7.5	295	317	הוצאות תפעוליות ואחרות
150.6	81	203	רווח נקי

ההכנסות במגזר משקי בית עלו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 בשיעור של 47.1% לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

העליה בהכנסות ריבית, נטו מיוחסת בעיקר לעליה בהכנסות מרווח מפעילות פקדונות, כתוצאה מהעליה בריבית בנק ישראל. בנוסף, נרשמה גם עליה בהכנסות מרווח מפעילות אשראי בעיקר בגין השפעת כמות חיובית (צמיחת אשראי). מנגד, הוצאות בגין הפסדי אשראי עלו בתשעת החודשים הראשונים של השנה בשיעור של 24.3% עקב הגדלת הפרשות להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי בעיקר עקב השלכות אפשריות של מלחמת "חרבות ברזל".

בסיכום תשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 הרווח הנקי עלה בשיעור של 150.6%. העליה ברווח הנקי מוסברת בעיקר מהשיפור בהכנסות המגזר, בדגש כאמור על הכנסות הריבית, נטו.

(2) מגזר עסקים קטנים וזעירים נתונים עיקריים:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר			
שיעור השינוי	2022	2023	
ב - %	מיליוני ש"ח		
19.2	182	217	הכנסות מריבית, נטו
(18.2)	44	36	הכנסות שאינן מריבית
11.9	226	253	סך ההכנסות
(456.3)	(16)	57	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
8.3	121	131	הוצאות תפעוליות ואחרות
(50.0)	78	39	רווח נקי

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר			
שיעור השינוי	2022	2023	
ב - %	מיליוני ש"ח		
30.3	501	653	הכנסות מריבית, נטו
(3.2)	124	120	הכנסות שאינן מריבית
23.7	625	773	סך ההכנסות
693.8	16	127	הוצאות בגין הפסדי אשראי
5.6	360	380	הוצאות תפעוליות ואחרות
6.8	162	173	רווח נקי

ההכנסות במגזר עסקים קטנים וזעירים עלו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 בשיעור של 23.7% לעומת התקופה המקבילה אשתקד. העליה בהכנסות ריבית, נטו מיוחסת בעיקר לעליה בהכנסות מרווח מפעילות פקדונות כתוצאה מהעליה בריבית בנק ישראל. בנוסף, נרשמה גם עליה בהכנסות מרווח מפעילות אשראי בעיקר בגין השפעת כמות חיובית (צמיחת אשראי).

מנגד, ההוצאות בגין הפסדי אשראי עלו בתשעת החודשים הראשונים של השנה בשיעור של כ- פי 7, עקב הגדלת הפרשות להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי בעיקר במרכיב המתייחס להתאמות איכותיות לרבות התאמה איכותית ייעודית למגזר זה ביחס להשלכות שליליות אפשריות של מלחמת "חרבות ברזל" על פרמטרים המשפיעים על חישוב ההפרשה ועלייה במרכיב המתייחס להשפעת תנאים מאקרו כלכליים על רקע דומה.

בסיכום תשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 הרווח הנקי עלה בשיעור של 6.8%. העליה ברווח הנקי, מוסברת כאמור מגידול בהכנסות מריבית, נטו.

(3) מגזר עסקים בינוניים נתונים עיקריים:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר			
שיעור השינוי	2022	2023	
ב - %	מיליוני ש"ח		
31.9	47	62	הכנסות מריבית, נטו
10.0	10	11	הכנסות שאינן מריבית
28.1	57	73	סך ההכנסות
125.0	12	27	הוצאות בגין הפסדי אשראי
31.3	16	21	הוצאות תפעוליות ואחרות
(5.6)	18	17	רווח נקי

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר			
שיעור השינוי	2022	2023	
ב - %	מיליוני ש"ח		
39.7	126	176	הכנסות מריבית, נטו
21.4	28	34	הכנסות שאינן מריבית
36.4	154	210	סך ההכנסות
53.8	26	40	הוצאות בגין הפסדי אשראי
19.1	47	56	הוצאות תפעוליות ואחרות
44.2	52	75	רווח נקי

ההכנסות במגזר עסקים בינוניים עלו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 בשיעור של 36.4%, לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

העליה בהכנסות מוסכרת הן מגידול בהכנסות מריבית, נטו והן מגידול בהכנסות שאינן מריבית. העליה בהכנסות ריבית, נטו מיוחסת בעיקר לעליה בהכנסות מרווח מפעילות פקדונות כתוצאה מהעליה בריבית בנק ישראל. בנוסף, נרשמה גם עליה בהכנסות מרווח מפעילות אשראי בעיקר בגין השפעת כמות חיובית (צמיחת אשראי).

העליה בהוצאות להפסדי אשראי נובעת בעיקר מהגדלת הפרשות להפסדי אשראי על בסיס פרטני וכן מהגדלת הפרשות להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי בעיקר עקב השלכות אפשריות של מלחמת "חברות ברזל".

בסיכום תשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 הרווח הנקי עלה בשיעור של 44.2%. העליה ברווח הנקי, מוסכרת כאמור בעיקר מגידול בהכנסות מריבית, נטו.

(4) מגזר עסקים גדולים נתונים עיקריים:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר			
שיעור השינוי	2022	2023	
ב - %	מיליוני ש"ח		
38.1	21	29	הכנסות מריבית, נטו
-	3	3	הכנסות שאינן מריבית
33.3	24	32	סך ההכנסות
325.0	4	17	הוצאות בגין הפסדי אשראי
16.7	6	7	הוצאות תפעוליות ואחרות
(22.2)	9	7	רווח נקי

* הוצג מחדש

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר			
שיעור השינוי	2022	2023	
ב - %	מיליוני ש"ח		
59.6	52	83	הכנסות מריבית, נטו
11.1	9	10	הכנסות שאינן מריבית
52.5	61	93	סך ההכנסות
(750.0)	(2)	13	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
26.7	15	19	הוצאות תפעוליות ואחרות
29.0	31	40	רווח נקי

* הוצג מחדש

ההכנסות במגזר עסקים גדולים עלו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 בשיעור של 52.5% לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

העליה בהכנסות מוסכרת בעיקר בגידול בהכנסות מריבית, נטו. העליה בהכנסות ריבית, נטו מיוחסת בעיקר לעליה בהכנסות מרווח מפעילות פקדונות. עליה זו הינה כתוצאה מהעליה בריבית בנק ישראל. בנוסף, נרשמה גם עליה בהכנסות מרווח מפעילות אשראי בעיקר בגין השפעת כמות חיובית (צמיחת אשראי).

העליה בהוצאות להפסדי אשראי נובעת בעיקר מהגדלת הפרשות להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי בעיקר במרכיב המתייחס להשפעת תנאים מאקרו כלכליים, עקב השלכות אפשריות של מלחמת "חרבות ברזל".

בסיכום תשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 הרווח הנקי עלה בשיעור של 29.0%. העליה ברווח הנקי, מוסברת כאמור בעיקר מגידול בהכנסות מריבית, נטו.

(5) מגזר ניהול פיננסי נתונים עיקריים:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר			
שיעור השינוי	2022	2023	
ב - %	מיליוני ש"ח		
32.0	50	66	הכנסות מריבית, נטו
66.7	12	20	הכנסות שאינן מריבית
38.7	62	86	סך ההכנסות
-	5	5	הוצאות תפעוליות ואחרות
(100.0)	1	-	חלק הבנק ברווחי חברה כלולה
47.4	38	56	רווח נקי

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר			
שיעור השינוי	2022	2023	
ב - %	מיליוני ש"ח		
40.7	162	228	הכנסות מריבית, נטו
172.7	22	60	הכנסות שאינן מריבית
56.5	184	288	סך ההכנסות
-	-	1	הוצאות בגין הפסדי אשראי
7.1	14	15	הוצאות תפעוליות ואחרות
(66.7)	3	1	חלק הבנק ברווחי חברה כלולה
59.1	115	183	רווח נקי

הכנסות הבנק במגזר ניהול פיננסי עלו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 בשיעור של 56.5% לעומת התקופה המקבילה אשתקד. העליה בהכנסות נובעת מגידול בהכנסות מריבית, נטו, וגידול בהכנסות שאינן מריבית.

הגידול בהכנסות ריבית, נטו נובע עקב עליית מדד המחירים ועודף הנכסים צמודי המדד וכן גידול בתשואה המתקבלת מתיק הנכסים הפיננסיים שאינו אשראי, כפועל יוצא של עליית הריבית.

הגידול בהכנסות שאינן מריבית נובע מגידול ברווחים מפעילות נגזרים ובהכנסות מהפרשי שער.

בסיכום תשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 הסתכם הרווח הנקי במגזר ניהול פיננסי, בסך של 183 מיליון ש"ח, עליה של 59.1% מול התקופה המקבילה אשתקד.

חלק ג' - סקירת הסיכונים

10. תיאור כללי של הסיכונים ואופן ניהולם

א. כללי

פעילות הבנק במכשירים פיננסיים, לרבות מכשירים פיננסיים נגזרים, כרוכה בנטילת וניהול סיכונים: סיכונים אשראי, סיכונים שוק, סיכונים נזילות, סיכונים תפעוליים, וסיכונים ציות.

הסיכונים העיקריים אליהם חשוף הבנק במסגרת פעילותו הבנקאית כוללים: סיכון אשראי, סיכון שוק, סיכון נזילות, סיכון תפעולי (ובכלל זה סיכונים טכנולוגיים מידע וסיכון סייבר), סיכונים משפטיים, סיכון ציות והטבות הון, סיכון מוניטין וסיכונים אסטרטגיים. הבנק פועל בהתאם למסגרת ניהול הסיכונים שנקבע בקבוצה, בהתאמה לאופי הפעילות הייחודי של הבנק, הסביבה בה הוא פועל בהתאם להנחיות בנק ישראל.

ברבעון השלישי לשנת 2023 נרשמה יציבות בהערכת הסיכונים בבנק. עם זאת לאור ההשלכות הצפויות של מלחמת "חברות ברזל", קיימת עלייה ברמת אי הודאות אשר תביא לעלייה בהערכה הכללית של פרופיל הסיכונים בשים לב לסיכון האשראי. הבנק מנטר ומוודא קיום המשכיות עסקית, נאותות יחסי הון ונזילות (לרבות, בדרך של קיום תרחישי קיצון) וכן ניתן ביטוי בהוצאה להפסדי אשראי להשפעות המלחמה ומתקיים ניטור אחר לקוחות בענפים החשופים להשפעות המלחמה.

ב. מידע נוסף

מידע מפורט באשר לסיכונים השונים הכרוכים בפעילות הבנק ואופן ניהולם נכלל בדוח הסיכונים שפורסם באתר האינטרנט של הבנק בכתובת: <https://www.mercantile.co.il/MB/private/about-mercantile/financial-reports/regulatory/2023>

11. סיכון האשראי

להלן נתונים לגבי התפלגות האשראי בבנק בחתך סוג האשראי ואיכות תיק האשראי:

(א) התפלגות תיק האשראי בחתך איכות האשראי:

ליום 30 בספטמבר 2023			
מסחרי	דיור	פרטי	סך הכל
מיליוני ש"ח			
27,295	12,104	4,700	44,099
5,744	1,082	1,650	8,476
33,039	13,186	6,350	52,575
389	119	315	823
313	55	75	443
469	100	25	594
1,171	274	415	1,860
83	6	27	116
1,254	280	442	1,976
37	-	24	61
34,293	13,466	6,792	54,551
469	100	25	594
-	-	-	-
469	100	25	594

ליום 31 בדצמבר 2022			
מסחרי	דיור	פרטי	סך הכל
מיליוני ש"ח			
25,994	11,033	4,500	41,527
5,473	924	1,474	7,871
31,467	11,957	5,974	49,398
443	85	311	839
352	42	67	461
361	86	26	473
1,156	213	404	1,773
81	-	27	108
1,237	213	431	1,881
35	-	21	56
32,704	12,170	6,405	51,279
361	86	26	473
-	-	-	-
361	86	26	473

סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי⁽¹⁾:

סיכון אשראי מאזני

סיכון אשראי חוץ מאזני⁽³⁾

סך סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי

סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי:

א. לא בעייתי

ב. בעייתי צובר

ג. בעייתי לא צובר

סה"כ סיכון אשראי מאזני

סיכון אשראי חוץ מאזני⁽³⁾

סך סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי

מזה: חובות צוברים, בפיגור 90 ימים או יותר

סך הכל סיכון אשראי כולל של הציבור⁽²⁾

מידע נוסף על סך נכסים שאינם מבצעים:

א. חובות לא צוברים

ב. נכסים שהתקבלו בגין אשראים שסולקו

סך הכל נכסים שאינם מבצעים של הציבור

סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי⁽¹⁾:

סיכון אשראי מאזני

סיכון אשראי חוץ מאזני⁽³⁾

סך סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי

סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי:

א. לא בעייתי

ב. בעייתי צובר

ג. בעייתי לא צובר

סה"כ סיכון אשראי מאזני

סיכון אשראי חוץ מאזני⁽³⁾

סך סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי

מזה: חובות צוברים, בפיגור 90 ימים או יותר

סך הכל סיכון אשראי כולל של הציבור⁽²⁾

מידע נוסף על סך נכסים שאינם מבצעים:

א. חובות לא צוברים

ב. נכסים שהתקבלו בגין אשראים שסולקו

סך הכל נכסים שאינם מבצעים של הציבור

1. סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
2. סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אג"ח, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
3. סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

(ב) תנועה באשראי לציבור לא צובר:

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023						
חובות לא צוברים						
סך הכל	אחרים			שאורגנו מחדש		
	פרטי	דיור	מסחרי	פרטי	דיור	מסחרי
מיליוני ש"ח						
473	-	86	270	26	-	91
271	-	47	162	20	-	42
(66)	-	(24)	-	(14)	-	(28)
(21)	-	-	(14)	(2)	-	(5)
(63)	-	(9)	(33)	(5)	-	(16)
594	-	100	385	25	-	84
57	-	2	37	5	-	13
76	-	-	56	5	-	15
(41)	-	-	(26)	(5)	-	(10)
92	-	2	67	5	-	18

יתרת חוב רשומה אשראי לא צובר לתחילת שנה בתקופת הדיווח:

אשראי שסווג כלא צובר במהלך השנה
אשראי שחזר לצבור הכנסות ריבית
אשראי שנימחק חשבונאית
אשראי שנפרע

יתרת חובות לא צוברים לסוף התקופה
שינויים בהפרשות להפסדי אשראי:

יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת התקופה
גידול בהפרשות במהלך התקופה
גביות ומחיקות

יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף התקופה

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022						
חובות לא צוברים						
סך הכל	אחרים			שאורגנו מחדש		
	פרטי	דיור	מסחרי	פרטי	דיור	מסחרי
מיליוני ש"ח						
257	-	-	162	28	-	67
50	-	80	(30)	-	-	-
182	-	27	72	19	2	62
(41)	-	(5)	(1)	(9)	-	(26)
(31)	-	-	(27)	(2)	-	(2)
(69)	-	(23)	(25)	(10)	-	(11)
348	-	79	151	26	2	90
50	-	-	34	5	-	11
53	-	1	36	5	-	11
(47)	-	-	(32)	(5)	-	(10)
56	-	1	38	5	-	12

יתרת חוב רשומה אשראי לא צובר לתחילת שנה השפעת יישום לראשונה

אשראי שסווג כלא צובר במהלך השנה
אשראי שחזר לצבור הכנסות ריבית
אשראי שנימחק חשבונאית
אשראי שנפרע

יתרת חובות לא צוברים לסוף התקופה
שינויים בהפרשות להפסדי אשראי:

יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת התקופה
גידול בהפרשות במהלך התקופה
גביות ומחיקות

יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף התקופה

(ג) מדדי איכות תיק האשראי:

31.12.2022	30.9.2022	30.9.2023
ב - %		

סך הכל:

ניתוח איכות האשראי לציבור

1.1	0.8	1.3	שיעור אשראי שאינו צובר מיתרת האשראי לציבור
1.2	0.9	1.4	שיעור אשראי שאינו צובר או בפיגור של 90 ימים או יותר מיתרת האשראי לציבור
2.2	1.6	2.3	שיעור אשראי בעייתי מיתרת האשראי לציבור
4.1	3.8	4.1	שיעור אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי מיתרת האשראי לציבור

ניתוח ההוצאות בגין הפסדי אשראי לתקופת הדיווח

0.4	0.3	0.7	שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור
0.2	0.1	0.2	שיעור המחיקות החשבונאיות נטו מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור

ניתוח ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור

1.6	1.6	1.8	שיעור ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת האשראי לציבור
147.1	192.0	141.9	שיעור ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת האשראי לציבור שאינו צובר
131.6	166.2	128.7	שיעור ההפרשה להפסדי אשראי, מיתרת אשראי לציבור שאינו צובר או בפיגור של 90 ימים או יותר
859.3	1,616.1	916.3	שיעור ההפרשה להפסדי אשראי מהמחיקות החשבונאיות נטו

מסחרי:

ניתוח איכות האשראי לציבור

1.3	0.9	1.6	שיעור אשראי שאינו צובר מיתרת האשראי לציבור
1.5	1.0	1.8	שיעור אשראי שאינו צובר או בפיגור של 90 ימים או יותר מיתרת האשראי לציבור
2.6	1.7	2.7	שיעור אשראי בעייתי מיתרת האשראי לציבור
4.3	3.9	4.1	שיעור אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי מיתרת האשראי לציבור

ניתוח ההוצאות בגין הפסדי אשראי לתקופת הדיווח

0.4	0.2	0.9	שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור
0.3	0.1	0.3	שיעור המחיקות החשבונאיות נטו מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור

ניתוח ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור

1.8	1.8	2.2	שיעור ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת האשראי לציבור
138.2	197.9	130.9	שיעור ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת האשראי לציבור שאינו צובר
126.0	172.8	121.3	שיעור ההפרשה להפסדי אשראי, מיתרת אשראי לציבור שאינו צובר או בפיגור של 90 ימים או יותר
665.3	1,325.0	794.0	שיעור ההפרשה להפסדי אשראי מהמחיקות החשבונאיות נטו

31.12.2022	30.9.2022	30.9.2023
ב - %		

אנשים פרטיים:

ניתוח איכות האשראי לציבור

0.5	0.5	0.5	שיעור אשראי שאינו צובר מיתרת האשראי לציבור
1.0	0.9	1.0	שיעור אשראי שאינו צובר או בפיגור של 90 ימים או יותר מיתרת האשראי לציבור
1.9	1.9	2.0	שיעור אשראי בעייתי מיתרת האשראי לציבור
8.2	7.6	8.1	שיעור אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי מיתרת האשראי לציבור

ניתוח ההוצאות בגין הפסדי אשראי לתקופת הדיווח

0.5	0.7	1.0	שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור
0.1	0.1	0.3	שיעור המחיקות החשבונאיות נטו מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור

ניתוח ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור

2.7	2.7	3.0	שיעור ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת האשראי לציבור
503.8	515.4	620.0	שיעור ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת האשראי לציבור שאינו צובר
278.7	297.8	316.3	שיעור ההפרשה להפסדי אשראי, מיתרת אשראי לציבור שאינו צובר או בפיגור של 90 ימים או יותר
2,183.3	2,512.5	1,056.8	שיעור ההפרשה להפסדי אשראי מהמחיקות החשבונאיות נטו

הלואות לדיר:

ניתוח איכות האשראי לציבור

0.8	0.7	0.8	שיעור אשראי שאינו צובר מיתרת האשראי לציבור
0.8	0.7	0.8	שיעור אשראי שאינו צובר או בפיגור של 90 ימים או יותר מיתרת האשראי לציבור
1.1	1.1	1.3	שיעור אשראי בעייתי מיתרת האשראי לציבור
1.9	1.8	2.2	שיעור אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי מיתרת האשראי לציבור

ניתוח ההוצאות בגין הפסדי אשראי לתקופת הדיווח

0.2	0.1	0.1	שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור
-	-	-	שיעור המחיקות החשבונאיות נטו מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור

ניתוח ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור

0.6	0.5	0.6	שיעור ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת האשראי לציבור
76.7	70.4	74.0	שיעור ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת האשראי לציבור שאינו צובר
76.7	70.4	74.0	שיעור ההפרשה להפסדי אשראי, מיתרת אשראי לציבור שאינו צובר או בפיגור של 90 ימים או יותר
-	-	-	שיעור ההפרשה להפסדי אשראי מהמחיקות החשבונאיות נטו

א. ניתוח הפרשה להפסדי אשראי

להלן נתונים לגבי התפתחות הפרשות להפסדי אשראי בבנק (במיליוני ש"ח):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023

סך הכל	בנקים, ממשלות, אגרות חוב לפדיון וזמינות למכירה	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי		
			מסחרי	לדיוור	אחר
804	2	802	566	80	156
111	-	111	101	1	9
(58)	-	(58)	(36)	-	(22)
37	-	37	18	-	19
(21)	-	(21)	(18)	-	(3)
894	2	892	649	81	162
49	-	49	35	7	7

יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת התקופה
הוצאות בגין הפסדי אשראי
מחיקות חשבונאיות
גביית חובות שנמחקו בשנים קודמות
מחיקות חשבונאיות, נטו
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף התקופה*
* מזה-בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022

סך הכל	בנקים, ממשלות, אגרות חוב לפדיון וזמינות למכירה	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי		
			מסחרי	לדיוור	אחר
703	1	702	514	59	129
16	-	16	-	4	12
(45)	-	(45)	(27)	-	(18)
34	-	34	18	-	16
(11)	-	(11)	(9)	-	(2)
708	1	707	505	63	139
39	-	39	28	6	5

יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת התקופה
הוצאות בגין הפסדי אשראי
מחיקות חשבונאיות
גביית חובות שנמחקו בשנים קודמות
מחיקות חשבונאיות, נטו
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף התקופה*
* מזה-בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023

סך הכל	בנקים, ממשלות, אגרות חוב לפדיון וזמינות למכירה	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי		
			מסחרי	לדיוור	אחר
736	1	735	527	72	136
227	1	226	180	9	37
(187)	-	(187)	(117)	-	(70)
118	-	118	59	-	59
(69)	-	(69)	(58)	-	(11)
894	2	892	649	81	162
49	-	49	35	7	7

יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת התקופה
הוצאות בגין הפסדי אשראי
מחיקות חשבונאיות
גביית חובות שנמחקו בשנים קודמות
מחיקות חשבונאיות, נטו
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף התקופה*
* מזה-בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

ניתוח הפרשה להפסדי אשראי (המשך)
להלן נתונים לגבי התפתחות הפרשות להפסדי אשראי בבנק (המשך) (במיליוני ש"ח)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022

סך הכל	בנקים, ממשלות, אגרות חוב לפדיון וזמינות למכירה	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי		
			מסחרי	לדיור	אחר
589	-	589	441	38	110
73	1	72	51	15	6
77	-	77	40	10	27
(138)	-	(138)	(84)	-	(54)
107	-	107	57	-	50
(31)	-	(31)	(27)	-	(4)
708	1	707	505	63	139
39	-	39	28	6	5

יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת התקופה
התאמה ליתרת הפתיחה בשל השפעת היישום לראשונה
הוצאות בגין הפסדי אשראי
מחיקות חשבונאיות
גביית חובות שנמחקו בשנים קודמות
מחיקות חשבונאיות, נטו
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף התקופה*
* מזה-בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022

סך הכל	בנקים, ממשלות, אגרות חוב לפדיון וזמינות למכירה	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי		
			מסחרי	לדיור	אחר
589	-	589	441	38	110
73	1	72	51	15	6
155	-	155	110	19	26
(225)	-	(225)	(151)	-	(74)
144	-	144	76	-	68
(81)	-	(81)	(75)	-	(6)
736	1	735	527	72	136
39	-	39	28	6	5

יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה
התאמה ליתרת הפתיחה בשל השפעת היישום לראשונה
הוצאות בגין הפסדי אשראי
מחיקות חשבונאיות
גביית חובות שנמחקו בשנים קודמות
מחיקות חשבונאיות, נטו
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף השנה*
* מזה-בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

ב. התפלגות סיכון האשראי בחתך ענפי משק עיקריים

להלן תמצית נתונים לגבי התפתחות סיכון האשראי לציבור, החובות הבעייתיים, וההפרשות להפסדי אשראי - בחתך ענפי משק:

ליום 30 בספטמבר 2023

הפסדי אשראי					
סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾	מזה: דירוג ביצוע אשראי ⁽²⁾	מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽³⁾	הוצאות בגין הפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות, נטו	יתרת הפרשה להפסדי אשראי
מיליוני ש"ח					
3,139	2,978	111	15	4	67
6,700	6,522	78	25	14	88
3,111	2,945	160	32	2	111
6,292	5,980	244	49	19	136
2,106	1,960	44	18	8	57
7,375	7,269	78	(4)	2	58
5,195	5,013	96	51	9	128
33,918	32,667	811	186	58	645
13,462	13,182	155	9	-	81
6,788	6,346	100	37	11	162
54,168	52,195	1,066	232	69	888
7,179	7,179	-	1	-	2
61,347	59,374	1,066	233	69	890
383	380	3	(6)	-	4
814	814	-	-	-	-
1,197	1,194	3	(6)	-	4
54,551	52,575	1,069	226	69	892
7,993	7,993	-	1	-	2
62,544	60,568	1,069	227	69	894

ענף משק

תעשייה

בינוי ונדל"ן - בינוי⁽⁴⁾

- פעילות בנדל"ן

מסחר

שירותים עסקיים

שירותים ציבוריים

ענפים מסחריים אחרים

סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים - הלוואות לדיר

- אחר

סה"כ ציבור - פעילות בישראל

בנקים בישראל וממשלת ישראל

סך הכל פעילות בישראל

ציבור - פעילות בחו"ל

בנקים וממשלות בחו"ל

סך הכל פעילות בחו"ל

סה"כ ציבור

סה"כ בנקים וממשלות

סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2022

מיליוני ש"ח					
3,021	2,886	62	32	64	56
6,202	6,023	78	21	12	77
2,886	2,804	57	11	-	81
6,092	5,828	184	17	(3)	106
2,038	1,890	50	6	1	47
7,375	7,160	190	25	(2)	64
4,810	4,661	59	(10)	3	86
32,424	31,252	680	102	75	517
12,166	11,953	128	19	-	72
6,400	5,970	93	26	6	136
50,990	49,175	901	147	81	725
7,169	7,169	-	-	-	1
58,159	56,344	901	147	81	726
289	223	61	8	-	10
531	531	-	-	-	-
820	754	61	8	-	10
51,279	49,398	962	155	81	735
7,700	7,700	-	-	-	1
58,979	57,098	962	155	81	736

ענף משק

תעשייה

בינוי ונדל"ן - בינוי⁽⁴⁾

- פעילות בנדל"ן

מסחר

שירותים עסקיים

שירותים ציבוריים

ענפים מסחריים אחרים

סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים - הלוואות לדיר

- אחר

סה"כ ציבור - פעילות בישראל

בנקים בישראל וממשלת ישראל

סך הכל פעילות בישראל

ציבור - פעילות בחו"ל

בנקים וממשלות בחו"ל

סך הכל פעילות בחו"ל

סה"כ ציבור

סה"כ בנקים וממשלות

סך הכל

1. סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אג"ח, נכסים בגין מכשירים נגזרים, וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים, כפי שחושב לצורך מגבלת חבות של לווה.

2. סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

3. סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיר מסווגות

4. כולל הלוואות לדיר, שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה בסך של 34 מיליון ש"ח (31.12.2022 - 141 מיליון ש"ח).

ג. חשיפה למדינות זרות

להלן תמצית נתונים לגבי חשיפת האשראי של הבנק למדינות זרות, כהגדרתה בהוראות בנק ישראל:

ליום 31 בדצמבר 2022			ליום 30 בספטמבר 2023		
סך הכל	חשיפה		סך הכל	חשיפה	
	חוץ מאזנית	מאזנית		חוץ מאזנית	מאזנית
מיליוני ש"ח					
306	14	292	677	20	657
635	294	341	540	313	227
941	308	633	1,217	333	884
2	-	2	11	-	11
33	22	11	31	25	6
6	2	4	6	2	4
900	284	616	1,169	306	863
941	308	633	1,217	333	884

שם המדינה	
ארה"ב	
אחר	
סך החשיפה למדינות זרות	
התפלגות היתרה	
חשיפה למדינות ה- PIGS	
חשיפה למדינות LDC	
חשיפה למדינות עם בעיות נזילות	
חשיפה למדינות אחרות	
סך כל החשיפה למדינות זרות	

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 נרשמה עליה בחשיפה המאזנית למדינות זרות, הנובעת מגידול בחשיפה לממשלת ארה"ב.

ד. חשיפה למוסדות פיננסיים זרים

הנהלת הבנק בוחנת באופן שוטף את חשיפת הבנק לבנקים ומוסדות פיננסיים בחו"ל, ומקיימת דיונים לגבי היקף החשיפה והתאמתה להתפתחויות בבנקאות העולמית. התאמת החשיפה נשקלת תוך בחינת הפרמטרים: היקף חשיפה, דירוג האשראי של הבנק והמדינה בה פועל המוסד הפיננסי ונסיון העבר.

היקף חשיפת האשראי המכסימלי לכל מוסד פיננסי זר, נקבע על ידי דירקטוריון הבנק. חריגות ממגבלה זו נבחנות על ידי הנהלת הבנק, עבור כל מוסד פיננסי, בתדירות יומית.

המדינות העיקריות בהן רשומים המוסדות הפיננסיים הזרים הינן: ארה"ב, בלגיה וגרמניה. החשיפה המכסימלית של הבנק ליום 30 בספטמבר 2023, ביחס לקבוצת מוסדות זרים הפועלים באותה מדינה, אינה עולה על 15% מ"בסיס ההון" של הבנק (כהגדרתו בהוראות בנק ישראל). סך חשיפת הבנק למוסדות פיננסיים הרשומים בארה"ב מסתכנת לסך של כ- 286 מיליון ש"ח, עיקרה בדירוג אשראי של A+.

להלן נתוני חשיפת האשראי של הבנק למוסדות פיננסיים זרים⁽¹⁾:

ליום 30 בספטמבר 2023			ליום 31 בדצמבר 2022		
סיכון אשראי			סיכון אשראי		
מאזני ⁽²⁾	חוץ מאזני ⁽³⁾	חשיפת אשראי נוכחית ⁽⁴⁾	מאזני ⁽²⁾	חוץ מאזני ⁽³⁾	חשיפת אשראי נוכחית ⁽⁴⁾
מיליוני ש"ח					
51	-	51	191	-	191
365	12	377	263	11	274
21	-	21	30	-	30
1	20	21	1	18	19
438	32	470	485	29	514

דירוג אשראי חיצוני ⁽⁵⁾	סך כל חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים
AAA עד AA-	
A+ עד A-	
BBB+ עד BBB-	
BB+ עד B-	

1. כולל חשיפה בגין בנקים, בנקים להשקעות, ברוקרים, דילרים, חברות ביטוח, גופים מוסדיים וגופים שבשליטת הגופים האמורים.
2. פקדונות בבנקים, אשראי לציבור, השקעות באגרות חוב ונכסים בגין מכשירים נגזרים.
3. בעיקר ערבויות והתחייבויות למתן אשראי לרבות ערבויות להבטחת חובות של צד ג.
4. יתרת הפקדונות שהופקדו במוסדות פיננסיים זרים הרשומים במדינות מסוימות הכלולות בתכנית החרום הכלכלית שגובשה עבורן באיחוד האירופאי וקרן המטבע הבינלאומית, הסתכמה ליום 30.9.2023 בסך של 11 מיליון ש"ח.
5. דירוג האשראי של המוסדות הפיננסיים הזרים המפורטים מעלה נערך בעיקר על ידי חברת הדירוג הבינלאומית Standard & Poor's.

ה. סיכומי אשראי בהלוואות לדיור

(1) כללי

בשנים האחרונות נרשם בשוק הדיור גידול בביקושים ובהיקף הביצועים של הלוואות לדיור, שגרמו לעלויות מחירים שנגזרו ממחסור בהיצע הדירות ביחס לביקושים אלו. העליה שנרשמה בהיקף ההלוואות לדיור (ובכלל זה עליה בהיקף הכספי הממוצע של הלוואות אלה), חורגת משיעורי הצמיחה במשק ומשיעורי העליה ברמת החיים ובהכנסות של משקי הבית.

(2) ניהול סיכומי האשראי

בעקבות ההתפתחויות שתוארו לעיל, הגביר הבנק את הפיקוח על האשראי בתחום זה. הצעדים שננקטו על ידי הבנק, כוללים:

- הגבלת היקף הלוואות שניתנות ב"בטחון דירת מגורים" (אך לא למטרת מגורים), באופן ששיעורן לא יעלה על 15% מיתרת האשראי לדיור.
- הגבלת היקפי הלוואות העוללות להטיל מעמסה על הלווה, כמתחייב מהוראה שפורסמה על ידי בנק ישראל, לפיה - נאסר על התאגידים הבנקאיים לאשר הלוואות שמרכיב ההחזר הגלום בהן עולה על 50% מ"כושר החזר" של הלווה (יציגון בהקשר זה, כי הבנק אינו נוהג לאשר בדרך כלל הלוואות לדיור, שמרכיב החזר החודשי הצפוי בגין עולה על 40% מהכנסות הלווה).
- הגבלת היקפי הלוואות המממנות שיעורים ניכרים משווי הנכס המושעבד, כמתחייב מהוראות שפורסמו על ידי בנק ישראל בנושא זה.
- הגבלת סיכון הריבית בהלוואות לדיור, לפיהן הוגבל מרכיב הלוואות ב"ריבית משתנה". ביום 27 בדצמבר 2020 תוקנה ההוראה כך שהמגבלה שהייתה קיימת בוטלה והחל מיום 17 בינואר 2021 המגבלה הקיימת מתייחסת לרכיב ריבית משתנה לבין סך הלוואה לא יעלה על 2/3 מסכום הלוואה (לעומת מגבלה של 1/3 מסכום הלוואה).
- שימוש ב"מקדמי ביטחון" (מבחיני עמידות) בתהליך אישור מסגרת הלוואה. דהיינו, בטרם אישור מסגרת הלוואה, בוחן הבנק את ההשלכות הצפויות בגין שינויים תיאורטיים במשתני השוק (בעיקר עליה בשיעור של 2-3 נקודות האחוז בשיעור הריבית השנתי) - על כושר החזר של הלווה.
- שימוש שוטף בתרחישים תיאורטיים, לרבות תרחישי קיצון, לצורך ניתוח רגישות לגבי השינויים הצפויים בחשיפת הבנק לסיכומי אשראי - כנגזרת מהשינויים בפרמטרים הנבדקים.
- קיום מעקבים שוטפים אחר ההתפתחויות בשוק הדיור, לרבות: שינויים במחירי הנכסים, שינויים בהיקף ההחזרים החודשיים של הלוואות, וכו'.
- עריכת הסדרים נקודתיים ללקוחות המתקשים לעמוד בהחזרים התקופתיים הנגזרים מהסכמי הלוואות המקוריים.

היקף תיק הלוואות לדיור של הבנק ליום 30.9.2023 מסתכם ב- 12,378 מיליון ש"ח (31.12.2022 - 11,246 מיליון ש"ח). היקף הלוואות לדיור שבוצעו על ידי הבנק בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 מסתכם בסך של כ- 2,105 מיליון ש"ח, מזה כ- 342 מיליון ש"ח בגין הלוואות שמוחזרו (בתקופה המקבילה אשתקד - 2,722 מיליון ש"ח ו- 187 מיליון ש"ח, בהתאמה).

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 נרשמה עליה בשיעור של 10.1% בהיקף תיק הלוואות לדיור של הבנק ביחס לסוף שנת 2022. הגידול בתיק הינו מתון יותר בהשוואה לשיעורי הגידול שנרשמו במהלך שנת 2022, על רקע תהליך העלאת הריבית שהחל באפריל 2022 וכלל רצף החלטות להעלאות ריבית, ניתן לראות מגמת האטה בשיעור הביצוע של הלוואות לדיור. הבנק בוחן את נאותות הפרשה הקבוצתית בגין הלוואות לדיור באמצעות בחינה של התפתחות יחסי הכיסוי אל מול יתרות האשראי, התפתחות יתרות בפיגור מעל 30 יום ואשראי בחשיפה מוגברת לשינויים בריבית ושיעור החזר מהכנסה גבוה. יתרת הפיגורים בתיק הלוואות לדיור נכון ל-30 בספטמבר 2023 שמרה על יציבות יחסית לעומת הרבעון הקודם ובמיוחד לאור הגידול המהותי שנרשם ביתרות הפיגור בין הרבעון השני לרבעון הראשון של השנה.

למלחמת "חרבות ברזל" עשויה להיות השפעה שלילית על יכולת החזר של לווים ולפיכך גובשו מתווים לדחיית תשלומים (לפרטים והרחבה בדבר המתווים ראו עמוד 10 לעיל). נכון למועד הסמוך לפרסום הדוח בוצעו דחיות תשלומים להלוואות לדיור בהיקף של כ- 783 מיליון ש"ח, כ- 57% לדחייה לתקופה של עד 3 חודשים והיתר לתקופה של עד 6 חודשים.

להלן נתונים, לגבי מאפייני סיכון מסוימים של תיק הלוואות לדיור של הבנק:

31.12.2022	30.9.2023	
%		מאפיין סיכון
0.5	0.2	שיעור הלוואות לדיור שמימנו למעלה מ- 75% משווי הנכס
11.4	13.3	שיעור הלוואות לדיור, שההחזר החודשי, בכל אחת מהן, עולה על 35% מהכנסת הלווה
62.2	61.1	שיעור הלוואות לדיור בריבית משתנה, מסך תיק הלוואות לדיור

להלן נתונים באשר לפעילות הבנק בתחום הלוואות לדיור, לרבות פרטים לגבי מאפייני תיק זה:

- התפלגות תיק הלוואות לדיור (לרבות הלוואות בבטחון דירת מגורים) של הבנק, בחתך מאפיינים עיקריים:

- התפלגות בחתך בסיסי הצמדה:

מגזר הצמדה	ליום 30 בספטמבר 2023		ליום 31 בדצמבר 2022	
	מיליוני ש"ח	%	מיליוני ש"ח	%
לא צמוד	8,785	71.0	8,187	72.8
צמוד למדד	3,524	28.5	2,985	26.5
מט"ח וצמוד מט"ח	69	0.5	74	0.7
סך הכל	12,378	100.0	11,246	100.0

- התפלגות בחתך מדרגות אשראי:

מדרגות אשראי (אלפי ש"ח)	ליום 30 בספטמבר 2023		ליום 31 בדצמבר 2022	
	מ	עד	מיליוני ש"ח	%
-	600		2,699	21.9
600	1,200		5,363	43.3
1,200	4,000		4,065	32.8
4,000	-		251	2.0
סך הכל			12,378	100.0

- התפלגות בחתך מאפייני איכות תיק האשראי:

נתונים ומדדי איכות	ליום 30 בספטמבר 2023		ליום 31 בדצמבר 2022	
	שיעור הישג	מיליוני ש"ח	שיעור הישג	מיליוני ש"ח
יתרת חוב רשומה	10.1	12,378	10.1	11,246
סכום בפיגור	30.0	273	30.0	210
הפרשה להפסדי אשראי	12.1	74	12.1	66
יתרת חובות בעייתיים	21.1	155	21.1	128
שיעור החוב הבעייתי (%)	18.2	1.3	18.2	1.1

- התפלגות ההלוואות לדיור (לא כולל הלוואות ב"בטחון דירת מגורים" בלבד) שניתנו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד - בחתך מאפיינים עיקריים:

- התפלגות הביצועים בחתך שווי הבטחון

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר				שווי הביטחון (אלפי ש"ח)	
2022		2023		מ	עד
%	מיליוני ש"ח	%	מיליוני ש"ח		
4.6	113	4.0	65	-	800
9.0	220	9.6	154	800	1,200
64.8	1,586	58.8	946	1,200	3,000
21.6	530	27.6	445	3,000	-
100.0	2,449	100.0	1,610	סך הכל	

- התפלגות הביצועים בחתך שיעור המימון (LTV)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר				שיעור המימון (LTV) (%)	
2022		2023		מ	עד
%	מיליוני ש"ח	%	מיליוני ש"ח		
24.5	601	32.3	520	-	45
34.4	842	27.2	438	45	60
41.1	1,006	40.5	652	60	-
100.0	2,449	100.0	1,610	סך הכל	

- התפלגות הביצועים בחתך כושר החזר הלווה

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר				שיעור ההחזר מההכנסה (%)	
2022		2023		מ	עד
%	מיליוני ש"ח	%	מיליוני ש"ח		
57.7	1,414	46.0	741	-	30
39.2	960	46.9	755	30	40
0.2	4	-	-	40	60
-	-	-	-	60	-
2.9	71	7.1	114	הלואות נדחות ("בולט")	
100.0	2,449	100.0	1,610	סך הכל	

- התפלגות הביצועים בחתך תקופות לפרעון

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר				תקופת הפרעון (שנים)	
2022		2023		מ	עד
%	מיליוני ש"ח	%	מיליוני ש"ח		
16.3	400	13.0	209	-	20
13.9	341	7.9	128	20	25
69.8	1,708	79.1	1,273	25	-
100.0	2,449	100.0	1,610	סך הכל	

1. סיכונים במתן אשראי לאנשים פרטיים

להלן פרטים באשר לצעדים הננקטים על ידי הבנק במסגרת ניהול סיכון האשראי לאנשים פרטיים, וההתפתחויות שחלו בסיכון זה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023.

(1) מאפייני תיק האשראי

הבנק גיבש מדיניות ומסגרת עבודה למתן אשראי לאנשים פרטיים. במסגרת זו נעזר הבנק במערכת תומכת החלטה (להלן: "המערכת"), הבוחנת מדדי פעילות ומדדי סיכון שונים של הלקוח הפרטי וקובעת לגביו דירוג סיכון (Credit Scoring) ורף מכסימלי למתן אשראי, המביא בחשבון את דרגת הסיכון, מקורות ההכנסה של הלקוח, וכן נתונים פיננסיים נוספים (כגון: "בטחונות"). המלצת המערכת נבחנת על ידי גורמי האשראי וההחלטה באשר להיקף האשראי שיועמד ללקוח ותנאיו, מתקבלת לאחר ניתוח הנתונים ובירור צורכי הלקוח.

מתן אשראי בהיקף העולה על המלצת המערכת, מחייב יישום תהליך חיתום מפורט וקפדני הכולל, בין היתר: מטרת האשראי והתאמתו לצורכי הלקוח, כושר ההחזר ומקורות ההכנסה, איתנות פיננסית ונסיון העבר. תהליך חיתום האשראי מלווה בתיעוד מנומק, לרבות השיקולים שעמדו בבסיס ההחלטה לקביעת מסגרת האשראי. במסגרת המדיניות נקבע "רף חיתום" מינימלי למתן אשראי ללקוחות אלו, ומגבלות לגבי שיעור האשראי בדירוג נמוך ביחס לכלל תיק האשראי שניתן לאנשים פרטיים.

האשראי לאנשים פרטיים מנוטר באופן שוטף באמצעות מערכות מידע המצביעות על התפתחויות שליליות שחלו בחשבונות הלקוחות, לרבות: ירידה בהכנסות, פיגורים בהלוואות, חריגות ממסגרות האשראי בחשבונות העובר ושכ וכו'.

התפתחות האשראי לאנשים פרטיים נבחנת על ידי הבנק בתדירות רבעונית במספר היבטים, הן ברמת התיק הכולל והן בחתך של יחידות ארגוניות:

- עמידה במגבלות התיאבון לסיכון.
- ההתפתחויות שחלו בדירוגי האשראי של הלקוחות
- ההתפתחויות שחלו במדדי איכות תיק האשראי, כגון: שיעור החובות הבעייתיים, שיעור המחיקות, שיעורי ההוצאה להפסדי אשראי, והשוואת פרמטרים אלו לפרמטרים המקבילים במערכת הבנקאית.
- התפתחויות שחלו במדדים המאקרו-כלכליים שעלולים להשליך על סיכון האשראי לאנשים פרטיים, לרבות: שיעור האבטלה, שיעור ההשתתפות בשוק העבודה וכו'.
- שיעור השינוי בתיק האשראי, ביחס לתקופות קודמות וביחס לשיעורי הבנק הממוצעים בבנק.
- שיעור האשראי שניתן מעבר להמלצת מערכת המידע "תומכת החלטה".
- שיעור האשראי שאינו מגובה בבטחונות.
- שיעור האשראי ללווים שלא דווחה הכנסה בחשבונותיהם בבנק.

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 נרשם גידול בשיעור של 4.3% בהיקף האשראי שניתן לאנשים פרטיים (לא כולל הלוואות לדירוג), שהסתכם ליום 30.9.2023 בסך 5,115 מיליוני ש"ח. האשראי לאנשים פרטיים ליום 30.9.2023 מהווה 11.1% מתיק האשראי של הבנק (31.12.2022 - 11.3%), ועיקרו מהווה אשראי בריבית משתנה.

למלחמת "חרבות ברזל" עשויה להיות השפעה שלילית על יכולת ההחזר של לווים ולפיכך גובשו מתווים לדחיית תשלומים (לפרטים והרחבה בדבר המתווים ראו עמוד 10 לעיל). נכון למועד הסמוך לפרסום הדוח בוצעו דחיות תשלומים לאנשים פרטיים לאשראי בהיקף של כ- 203 מיליון ש"ח, עיקרם לדחייה לתקופה של עד 3 חודשים.

במסגרת היערכות הבנק להשלכות השליליות האפשריות של המלחמה על מצב הלווים הגדיל הבנק את יתרת ההפרשה להפסדי אשראי המיוחסת לסגמנט זה כך שיחסי הכיסוי (יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליתרת חוב רשומה) לסגמנט פרטיים עומדים על 3.03%, עלייה של 0.1% לעומת הרבעון הקודם.

(2) נתונים כספיים

להלן נתונים על התפלגות האשראי לאנשים פרטיים (לא כולל הלוואות לדיר):

• התפלגות בחתך הכנסות הלקוח (המופקדות בבנק):

הכנסה חודשית ממוצעת ⁽²⁾	ליום 30 בספטמבר 2023	ליום 31 בדצמבר 2022	שיעור השינוי
אלפי ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	ב - %
עד 10 ⁽¹⁾	1,979	2,247	(11.9)
10 - 20	1,919	1,750	9.7
מעל 20	1,217	907	34.2
סך הכל אשראי מאזני	5,115	4,904	4.3

1. לרבות לקוחות שלא דווחה הכנסה בחשבונותיהם בבנק. יתרת האשראי ללקוחות אלו מסתכמת בסך של כ-212 מיליון ש"ח (31.12.2022 - 228 מיליון ש"ח).
2. ההכנסה החודשית הממוצעת נקבעה בהתבסס על תקבולם רציפים שנרשמו בחשבונות הבנק של הלקוחות (כגון: משכורות, קצבאות, העברות מצד ג' ותקבולים קבועים אחרים).

• התפלגות האשראי בחתך חשיפה לשינויים בשיעור הריבית:

סוג האשראי	ליום 30 בספטמבר 2023	ליום 31 בדצמבר 2022	שיעור השינוי
	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	ב - %
אשראי בריבית קבועה	672	724	(7.2)
אשראי בריבית משתנה	4,443	4,180	6.3
סך הכל אשראי	5,115	4,904	4.3

• התפלגות בחתך גודל האשראי ללווה:

מדרגות האשראי ללווה (אלפי ש"ח)	ליום 30 בספטמבר 2023	ליום 31 בדצמבר 2022	שיעור השינוי
	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	ב - %
עד 40	1,382	1,354	2.1
40 - 150	2,919	2,816	3.7
מעל 150	814	734	11
סך הכל	5,115	4,904	4.3

• התפלגות בחתך תקופה נותרת ממוצעת לפרעון*:

תקופה לפרעון (שנים)	ליום 30 בספטמבר 2023	ליום 31 בדצמבר 2022	שיעור השינוי
	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	ב - %
עד שנה	704	690	2.0
1 - 3	2,341	2,278	2.8
3 - 5	557	579	(3.8)
מעל 5 שנים	48	21	128.6
סך הכל	3,650	3,568	2.3

* הנתונים מתייחסים לאשראי שניתן במסגרת הלוואות.

• התפלגות בחתך איכות תיק האשראי:

סיווג החוב	ליום 30 בספטמבר		ליום 31 בדצמבר		שיעור השינוי
	2023		2022		
	מיליוני ש"ח		ב - %		
חובות לא צוברים	25	26	(3.8)		
חובות בפיגור של 90 יום ומעלה	24	21	14.3		
חובות בעייתיים אחרים	51	46	10.9		
סך הכל חובות בעייתיים	100	93	7.5		
אשראי אחר (תקין)	5,015	4,811	4.2		
סך הכל אשראי	5,115	4,904	4.3		

להלן נתונים לגבי התפלגות הביטחונות המבטיחים את האשראי:

סוג הביטחון	ליום 30 בספטמבר		ליום 31 בדצמבר	שיעור השינוי
	2023	2022	2022	
	מיליוני ש"ח			ב - %
נכסים פיננסיים נזילים	274	338	(18.9)	
בטחונות אחרים	180	157	14.6	
סך הכל	454	495	(8.3)	

ז. סיכונים במתן אשראי בענף הבינוי והנדל"ן

להלן פרטים באשר למאפייני האשראי בענף הבינוי והנדל"ן, ניהול הסיכון, וההתפתחויות שנרשמו באשראי זה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023:

נוכח מהותיות החשיפה לענף זה, גיבש הבנק מדיניות ומסגרת עבודה למתן אשראי בענף הבינוי והנדל"ן.

במסגרת מדיניות זו נקבעו עקרונות וקווי יסוד, לרבות:

- קביעת מגבלות לגבי שיעור הסיכון בענף הבינוי והנדל"ן ביחס לכלל סיכון האשראי בבנק.
- קביעת מתודולוגיה למימון עסקאות.
- מתן דגש לגיוון בתיק (בחתך סוגי פעילויות), והתקשרות עם לקוחות המתאפיינים באיתנות פיננסית (לרבות כושר החזר נאות).
- הקפדה על יחס נאות בין סיכון האשראי לבטוחות המבטיחות סיכון זה (בפעילויות רלוונטיות, כגון: מימון בניה בשיטת "ליווי פיננסי סגור", מימון נדל"ן מסחרי וכו').

האשראי לציבור בענף זה מתפלג לארבעה סוגי פעילויות עיקריים:

- מימון בניה למגורים.
- מימון בניה מסחרית.
- מימון נדל"ן מסחרי.
- מימון שירותי בניה (לרבות קבלנות ביצוע).

עיקר האשראי למימון בניה למגורים מתבצע בשיטת "ליווי פיננסי סגור", ומקצתו ניתן במסגרת "מימון קבוצות רכישה".

הרחבת הגילוי על אשראי לענף בינוי ונדל"ן

ביום 20 במרס 2022, התקבל מכתב הפיקוח על הבנקים בנושא "עליה בסיכון האשראי לענף הבינוי והנדל"ן", וזאת בהמשך למכתבים קודמים בנושא אשר הופצו בשנת 2021 כמפורט בדוחות הכספיים לשנת 2021 ועל רקע הגידול המואץ שחל במהלך שנת 2021 במערכת הבנקאית ביתרות האשראי העסקי בכלל, וביתרות האשראי לענף הבינוי והנדל"ן בפרט, וכן נוכח התגברות התחרות, הגדלת תאבון הסיכון וכפועל יוצא, עליה בסיכון האשראי. במסגרת המכתבים, בין היתר, נדרשים התאגידים הבנקאיים להגביר את תהליכי הבקרה והניטור על התפתחות סיכון האשראי, בפרט בעסקאות אשראי חדשות, ולבצע התאמות בחישוב ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי בעקבות גידול מהיר בתיק האשראי והקלות בתנאי החיתום.

בנוסף, נדרשו התאגידים הבנקאיים להרחיב את הגילוי הכמותי והאיכותי בדוח הדירקטוריון וההנהלה על הסיכון בענף הבינוי והנדל"ן, בדוח לציבור לשנת 2021 ואילך.

הבנק הרחיב את הגילוי ובהתאם, התווספה טבלה המפרטת את חשיפות האשראי לפי סוגי בטוחות, נתונים ביחס לאשראי בדירוג ביצוע ושאינו בדירוג ביצוע, וציון קיומו של אשראי בסיכון מוגבר על פי פרמטרים שהוגדרו בבנק.

בהמשך לצעדים אלה, ונוכח המשך המגמה של גידול בסיכון האשראי לענף הבינוי והנדל"ן, החליט הפיקוח על הבנקים לנקוט באמצעים פיקוחיים נוספים במטרה לחזק את ניהול הסיכונים, את השקיפות והעקביות הפיקוחית ואת כושר הניטור אחר הסיכון בתיק.

הצעדים הנוספים כוללים:

- (1) דרישה להקצאת הון נוספת בגין מימון קרקעות במינוף גבוה. הבנקים יידרשו להגדיל את משקל הסיכון של הלוואות שניתנו ושיינתנו לרכישת קרקעות למטרות פיתוח או בניה, בשיעור LTV העולה על 80%. ראה תיקון נב"ת 203 בממשל התאגידי פרק 27 על החקיקה והתקינה.
- (2) ביום 15 במאי 2022 העביר המפקח על הבנקים דוגמאות מייצגות מביקורות שערך לתהליכי חיתום וסיווג אשראי אשר יהוו המחשה לתהליך ניתוח נדרש.
- (3) הרחבת הדיווח לפיקוח על ענף בינוי ונדל"ן באופן שיאפשר מעקב טוב יותר אחר התפתחות הסיכון בענף.

בתקופת הדוח הועמד אשראי בהיקף שאינו משמעותי בענפי הבינוי והנדל"ן, העונה להגדרה של אשראי בסיכון מוגבר בהתאם לפרמטרים שהוגדרו בבנק.

סך המימון שניתן לרכישת קרקעות למטרות פיתוח או בניה עם LTV העולה על 80% מסתכם בסך של כ- 333 מיליוני ש"ח ליום 30 בספטמבר 2023. בהתאם לתיקון הנב"ת כאמור לעיל, הקצאת ההון בגין מימון זה תהיה על פי ייחוס משקל סיכון של 150%. ביצוע ההתאמה, על פי הנחיות הפיקוח על הבנקים, נפרס על פני ארבעה רבעונים, החל מהרבעון השלישי של שנת 2022 ועד ליישום מלא ברבעון השני של שנת 2023. ההשפעה על יחס ההון העצמי רובד 1 הסתכמה בכ- 0.05% ומהווה יישום מלא של ההוראה.

סיכון האשראי לענף הבינוי והנדל"ן בישראל הסתכם ליום 30.9.2023 בסך של 9,811 מיליון ש"ח, המהווה עליה בשיעור של 8.0%, לעומת יתרתו ביום 31.12.2022 עקב גידול ביתרות סיכון האשראי בענף.

בסך החובות הבעייתיים בענף הבינוי והנדל"ן נרשמה עליה של 76.3%, לעומת יתרתם ביום 31.12.2022 עקב סיווג חובות כמותנים בבטחון נדל"ן במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2023.

למלחמת "חרבות ברזל" עשויה להיות השפעה שלילית על איכות האשראי שניתנה ללווים בענפי הבינוי והנדל"ן, בעיקר בגין המחסור בכח אדם. ולפיכך גובשו מתווים לדחיית תשלומים (לפרטים והרחבה בדבר המתווים ראו עמוד 10 לעיל). נכון למועד הסמך לפרסום הדוח בוצעו דחיות תשלומים ללווים בענפי הבינוי והנדל"ן בהיקף של 407 מיליון ש"ח, עיקרם לדחייה לתקופה של עד 3 חודשים. במסגרת היערכות הבנק להשלכות השליליות האפשריות של המלחמה על מצב הלווים הגדיל הבנק את יתרת ההפרשה להפסדי אשראי המיוחסת לענפים אלו.

נתונים כספיים

להלן נתונים על התפתחות סיכון האשראי לבינוי ונדל"ן בישראל בחתרן מאפיינים עיקריים:

• התפלגות סיכון אשראי וחובות בעייתיים בענף בינוי ונדל"ן:

שיעור השינוי לסך סיכון אשראי %	ליום 31 בדצמבר 2022*					ליום 30 בספטמבר 2023					
	מזה: אשראי בעייתי	סך הכל סיכון אשראי	מסגרות לא מנוצלות	ערבויות	אשראי	מזה: אשראי בעייתי	סך הכל סיכון אשראי	מסגרות לא מנוצלות	ערבויות	אשראי	
6.1	57	2,822	154	53	2,615	159	2,995	229	18	2,748	נדל"ן מניב
(3.9)	-	154	13	18	123	2	148	15	15	118	בינוי קבלנות בניין כללית
22.6	2	1,807	760	378	669	-	2,216	912	443	861	ליווי פרויקטים
6.5	-	1,209	50	24	1,135	-	1,288	112	20	1,156	רכישת קרקעות לכבייה
(4.6)	49	1,365	258	108	999	46	1,302	206	160	936	קבלנות משנה
10.8	27	1,132	79	383	670	28	1,254	102	457	695	עבודות הנדסה אזרחיות
1.5	-	599	97	194	308	3	608	105	174	329	אחר
8.0	135	9,088	1,411	1,158	6,519	238	9,811	1,681	1,287	6,843	סך הכל

* הוצג מחדש

• התפלגות בחתרן סוג המימון:

שיעור השינוי הכולל	ליום 31 בדצמבר 2022*			ליום 30 בספטמבר 2023			
	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	
	מיליוני ש"ח						
	%						
4.7	5,521	1,515	4,006	5,783	1,768	4,015	בניה למגורים
31.7	1,124	309	815	1,480	330	1,150	בניה לתעשייה ומסחר
4.3	2,443	745	1,698	2,548	870	1,678	ללא ביטחון נדל"ן**
8.0	9,088	2,569	6,519	9,811	2,968	6,843	סך הכל

* הוצג מחדש

** מהווה אשראי שניתן למימון שירותי בניה.

• התפלגות בחתרן סוג הביטחון:

שיעור השינוי הכולל	ליום 31 בדצמבר 2022*			ליום 30 בספטמבר 2023			
	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	
	מיליוני ₪						
	%						
6.5	1,209	74	1,135	1,288	132	1,156	קרקע "גולמית"
17.3	2,457	1,407	1,050	2,882	1,639	1,243	נדל"ן בתהליך בניה
3.8	2,979	343	2,636	3,093	327	2,766	נדל"ן בנוי
4.3	2,443	745	1,698	2,548	870	1,678	ללא בטחון נדל"ן**
8.0	9,088	2,569	6,519	9,811	2,968	6,843	סך הכל

* הוצג מחדש

** מהווה אשראי שניתן למימון שירותי בניה.

• התפלגות בחתך איכות תיק האשראי:

ליום 30 בספטמבר 2023	ליום 31 בדצמבר 2022	שיעור השינוי	
מיליוני ש"ח		%	
185	72	156.9	חובות לא צוברים
10	9	11.1	חובות צוברים בפיגור של 90 יום ומעלה
43	54	(20.4)	חובות בעייתיים אחרים
238	135	76.3	סך הכל חובות בעייתיים
9,467	8,827	7.3	אשראי תקין בדרוג ביצוע
106	126	(15.9)	אשראי תקין שאינו בדרוג ביצוע
9,811	9,088	8.0	סך הכל אשראי

ח. סיכון אשראי בגין מימון ממונף

ליום 30.9.2023 אין בבנק יתרות סיכון אשראי המהוות "סיכון אשראי בגין מימון ממונף", כהגדרתו בהוראות בנק ישראל (ליום 31.12.2022 - זהה).

12. סיכון שוק

א. סקירת סיכון השוק ואופן ניהולו

לפרטים כלליים בדבר סיכונים שוק, ראו בדוח שנתי 2022 (עמ' 54-60).

ב. סיכון הריבית

(1) סקירת הסיכון ואופן ניהולו

כללי

בהתאם למגבלות בנושא זה, ההפסד המכסימלי (הכלכלי), בגין תזוזה בשיעור של 1 נקודת אחוז בעקום הריבית - לא יעלה על שיעור דיפרנציאלי מהון הבנק, המחושב עבור כל אחד ממגזרי ההצמדה, כדלקמן:

- במגזר השקלי הלא צמוד: עד 4.5% מהון הבנק.
 - במגזר הצמוד למדד: עד 4.0% מהון הבנק בהתאם לאישור הדירקטוריון מיום 26.3.23. עד למועד זה - 2.5% מהון הבנק.
 - במגזר המט"ח: עד 2.5% מהון הבנק.
- בנוסף, נקבעה מגבלה עבור כלל מגזרי ההצמדה, לפיה - ההפסד הכולל של הבנק לא יעלה על 5.5% מהון הבנק.

בנוסף לניהול החשיפה לסיכון הריבית "בגישה הכלכלית" באמצעות מדד רגישות כאמור לעיל, כוחן הבנק את ניהול הסיכון "בגישה כלכלית" גם באמצעות מדידת חשיפה זו בתרחישי קיצון שונים, כנגד מגבלה בשיעור של 18% מההון העצמי.

כמו כן, הבנק כוחן את השפעת תרחישי קיצון על ההון העצמי ברובד הראשון, בטווח מיידי ובטווח של שנה. הדירקטוריון קבע מגבלות להשלכות הנובעות מיישום תרחישי קיצון אלה, לשיעור שלא יעלה על 10% מההון העצמי. בנוסף, במסגרת ניהול סיכון הריבית מיושם על ידי הבנק "תרחיש ביניים" במסגרתו נמדדת השפעת החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית על ההון העצמי ברובד הראשון ונבדק שהקישון המכסימלי בהון העצמי של הבנק הנגרם מתרחיש זה אינו עולה על המגבלה שנקבעה בשיעור של 5% מההון העצמי.

לצורך מדידת סיכון הריבית, הבנק עושה שימוש בהנחות, הנבחות בתדירות שנתית, לגבי היקף הפרעונות המוקדמים של הלוואות לדיור בריבית קבועה ולגבי שיעור "מיחזור" היתרות בפקדונות הציבור לפי דרישה.

האומדנים באשר לשיעור הפרעונות המוקדמים מתבססים על נתוני פרעונות מוקדמים של הלוואות לדיור בהתאם למודל. בנוסף, הבנק עושה שימוש בהנחות לגבי:

שיעור ה"מיחזור" של פקדונות חיסכון בתחנות ביניים - בהתבסס על נתונים שנצפו בעבר.
שיעור הפקדונות בחשבונות עובר ושב של לקוחות (שאינם נושאים ריבית), שניתן לפרוס אותם לתקופות פרעון עתידיות (החלק היציב), בהתבסס על מודלים סטטיסטיים.
סיכון הריבית בתיק הבנקאי נמדד בתדירות שבועית.

(2) מידע כמותי על סיכון הריבית - ניתוח רגישות

(א) שווי הוגן נטו מותאם⁽¹⁾ של המכשירים הפיננסיים

ליום 31 בדצמבר 2022			ליום 30 בספטמבר 2023		
סך הכל	מט"ח ⁽²⁾	שקל	סך הכל	מט"ח ⁽²⁾	שקל
מיליוני ש"ח					
4,462	(29)	4,491	5,871	259	5,612
שווי הוגן נטו מותאם ⁽³⁾					
4,461	(29)	4,490	5,871	259	5,612
מזה : תיק בנקאי					
1. שווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא כספיים ולאחר השפעת התחייבות לזכויות עובדים וייחוס לתקופות של פקדונות לפי דרישה. 2. לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ. 3. לא כולל התחייבויות בגין חכירות.					

(ב) השפעת תרחישים של שינויים בשיעור הריבית על השווי ההוגן נטו מותאם (1)

ליום 31 בדצמבר 2022			ליום 30 בספטמבר 2023		
סך הכל	מט"ח ⁽²⁾	שקל	סך הכל	מט"ח ⁽²⁾	שקל
מיליוני ש"ח					
8	17	(9)	(70)	5	(75)
שינויים מקבילים					
- עליה של 1%					
8	17	(9)	(70)	5	(75)
מזה : תיק בנקאי					
(25)	(18)	(7)	42	(5)	47
- ירידה של 1%					
(25)	(18)	(7)	42	(5)	47
מזה : תיק בנקאי					
שינויים לא מקבילים					
(146)	2	(148)	(178)	5	(183)
- התללה ⁽³⁾					
139	1	138	154	(4)	158
- השטחה ⁽⁴⁾					
136	8	128	120	(2)	122
- עליית ריבית בטווח הקצר					
(137)	(8)	(129)	(128)	2	(130)
- ירידת ריבית בטווח הקצר					
1. שווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא כספיים ולאחר השפעת התחייבות לזכויות עובדים וייחוס לתקופות של פקדונות לפי דרישה. 2. לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ. 3. התללה - ירידה בריבית בטווח הקצר ועליה בריבית בטווח הארוך. 4. השטחה - עליה בריבית בטווח הקצר וירידה בריבית בטווח הארוך.					

(ג) השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על הכנסות הריבית, נטו, ועל הכנסות המימון שאינן מריבית

ליום 31 בדצמבר 2022			ליום 30 בספטמבר 2023		
סך הכל ⁽¹⁾	הכנסות מימון	הכנסות ריבית	סך הכל ⁽¹⁾	הכנסות מימון	הכנסות ריבית
מיליוני ש"ח					
152	5	147	150	2	148
שינויים מקבילים					
- עליה של 1%					
152	5	147	150	2	148
מזה : תיק בנקאי					
(218)	(5)	(213)	(199)	(2)	(197)
- ירידה של 1%					
(218)	(5)	(213)	(199)	(2)	(197)
מזה : תיק בנקאי					

1. הנתונים מתייחסים לתקופה של שנים עשר חודשים שלאחר מועד הדיווח.

(3) מידע נוסף

מידע מפורט באשר לניהול סיכון הריבית בבנק, לרבות ההיבטים האיכותיים והכמותיים הכרוכים בסיכון זה נכלל בדוח הסיכונים המתפרסם באתר הבנק שכתובתו: <https://www.mercantile.co.il/MB/private/about-mercantile/financial-reports/regulatory/2023>

ג. סיכון שער החליפין (סיכון בסיס)

(1) סקירת הסיכון ואופן ניהולו

סיכון הבסיס מוגדר כחשיפת הבנק לשלול להיגרם עקב שינויים באינפלציה ובשערי החליפין. הסיכון נמדד ביחס להפרש שבין הנכסים לבין ההתחייבויות הפיננסיות של הבנק (ה"הון הפעיל"), בכל אחד ממגזרי ההצמדה.

מדיניות הבנק לגבי ניהול סיכונים הבסיס הגלומים בתיק הנכסים הממומן ממקורות ההון הפעיל הכלכלי שלו, קובעת כי: (20%) עד 100% מהון זה יושקעו בנכסים צמודי מדד, (7.5%) עד 7.5% יושקעו בנכסים במט"ח ובצמודי מט"ח, והיתרה הנגזרת תוחזק בשקלים לא צמודים.

(2) סקירה כמותית

להלן נתונים תמציתיים הנוגעים לחשיפות הבנק לסיכון זה, בחתך מגזרי הצמדה, ליום 30.9.2023 - בהשוואה לסוף השנה הקודמת, לפני השפעת עסקאות במכשירים נגזרים ואחריהן:

חשיפה "חשבונאית"					
ליום 31 בדצמבר 2022			ליום 30 בספטמבר 2023		
חשיפה נטו	השפעת נגזרים	לפני נגזרים	חשיפה נטו	השפעת נגזרים	לפני נגזרים
מגזר ההצמדה					
מיליוני ש"ח					
798	(1,170)	1,968	43	(2,133)	2,176
2,570	(60)	2,630	3,914	334	3,580
(22)	1,230	(1,252)	1	1,799	(1,798)
3,346	-	3,346	3,958	-	3,958
שקל לא צמוד					
שקל צמוד מדד					
מט"ח ⁽²⁾					
חשיפת בסיס נטו					

חשיפה "כלכלית" (1)					
ליום 31 בדצמבר 2022			ליום 30 בספטמבר 2023		
חשיפה נטו	השפעת נגזרים	לפני נגזרים	חשיפה נטו	השפעת נגזרים	לפני נגזרים
מגזר ההצמדה					
מיליוני ש"ח					
1,457	(1,170)	2,627	691	(2,133)	2,824
2,164	(60)	2,224	3,474	334	3,140
(31)	1,230	(1,261)	4	1,799	(1,795)
3,590	-	3,590	4,169	-	4,169
שקל לא צמוד					
שקל צמוד מדד (3)					
מט"ח (2)					
חשיפת בסיס נטו					

לאחר תאריך המאזן ולמועד הסמוך למועד פרוסום הדוחות הכספיים מצב חשיפות הבנק לסיכון הבסיס אינו שונה באופן מהותי ממצב החשיפות לתאריך המאזן.

1. ניהול החשיפה לסיכונים בסיס מבוצע על פי נתוני ה"חשיפה הכלכלית". המרכיבים העיקריים של ההפרש שבין ה"חשיפה הכלכלית", לבין ה"חשיפה החשבונאית" (המוגדרת: כפער שבין יתרות הנכסים וההתחייבויות הכספיים, על פי כללי מדידה חשבונאית מקובלים) - הינם כדלקמן:
 - הפרשות בגין זכויות עובדים סווגו למגזר הצמוד מדד.
 - נכסי היעודה לתשלום פיצויי פרישה סווגו למגזר ההצמדה המתאים, בגין כל מכשיר פיננסי שנכלל ביעודה, בנפרד.
 - הלוואות צמודות למדד שסווגו כ"חובות לא צוברים", סווגו למגזר הלא צמוד (במקום לבסיס הנגזר מחוזה ההלוואה).
 - מכשירים פיננסיים המכילים אופציה גלומה, סווגו למגזרי ההצמדה השונים על פי מודלים לתמחור אופציות.
2. לרבות נכסים (התחייבויות), נטו, הצמודים למטבע חוץ.
3. לא כולל התחייבויות בגין חכירות.

(3) ניתוחי רגישות

• ניתוח רגישות הון הבנק לשינויים בשער החליפין:

חשיפת הבנק לשינויים במטבעות הפעילות העיקריים: דולר, יורו, ליש"ט, פרנק שוויצרי ויין יפני, ביחס לשינוי של כל אחד ממטבעות אלה, אינה מהותית.

• ניתוח רגישות הון הבנק לשינויים במדד המחירים לצרכן:

להלן ריכוז תוצאות ניתוח הרגישות:

השפעה על הון הבנק		השינוי במדד
ליום 30 בספטמבר 2023	ליום 31 בדצמבר 2022	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
80	54	עליה בשיעור של 3 נקודות האחוז
(80)	(54)	ירידה בשיעור של 3 נקודות האחוז

(4) הפסקת השימוש בריבית הליבור

בהתאם לפרסום של הרשות להתנהלות פיננסית בבריטניה (FCA) מחודש יולי 2017, הוחלט להפסיק את השימוש בריביות הליבור באופן הדרגתי עד סוף שנת 2021. ביום 30 בנובמבר 2020 הודיעה חברת ICE Benchmark Administration, אדמיניסטרטור ריביות הליבור הדולריות, על כוונתה לדחות את הפסקת פרסום ריביות הליבור במטבע דולר, ביחס לטנורים המהותיים ביותר (חודש ושלושה חודשים), לחודש יוני 2023. כמו כן, ביום 23 באוקטובר 2020 פרסם האיגוד הבינלאומי לעסקאות החלף ועסקאות בנגזרים (ISDA) את פרוטוקול ה-ISDA 2020 Ibor fallbacks, הכולל מגנוני החלפה של ריביות הליבור. חברת האם אימצה פרוטוקול זה ביום 1 בפברואר 2021 והבנק פועל במסגרת המדיניות הקבוצתית בהתאם לעקרונות אלו.

במהלך חודש דצמבר 2021 הוטמעו העוגנים החדשים במערכות הבנק. ביום 30.6.23 הופסק פרסום ריבית הליבור במטבע דולר בטנורים המהותיים והבנק הטמיע את העוגנים החדשים במטבע דולר לגבי עסקאות במטבע דולר או צמודות לדולר שהוקמו לפני שנת 2022 בריבית ליבור.

תהליך המעבר לעוגני הריבית החדשים ביחס לכל אחד מהמטבעות הרלוונטיים כלל בחינה של השפעת התהליך על כלל הלקוחות ועל המוצרים השונים הקיימים בתחום, וכן בחינה וניהול הסיכונים הנוגעים למעבר לרבות סיכונים משפטיים, תפעוליים וסיכוני מוניטין.

הוראת ניהול בנקאי תקין חדשה מספר 250A בנושא: מעבר מריבית ליבור

ביום 30 בספטמבר 2021, פורסמה הוראה חדשה בנושא היערכות לקראת הפסקת המערכת הפיננסית העולמית משימוש בשיעורי ריביות הליבור, בין היתר הובהרו הנושאים הבאים:

- הפסקת פרסום ריבית הליבור צפויה להשפיע בהיבטים רבים על עסקי התאגידים הבנקאיים, ומחייבת בחינה של השפעות המעבר לשימוש בריביות בסיסיות אלטרנטיביות על הלקוחות והמוצרים השונים וניהול הסיכונים הנובעים מהמעבר, לרבות סיכונים משפטיים, תפעוליים, התנהגותיים וסיכוני מוניטין.
- בהתאם להנחיות הפיקוח מפברואר 2020, הבנקים נדרשים לכלול גילוי על אופן היערכות שלהם להפסקת השימוש בליבור, זיהוי הסיכונים העיקריים והיערכות להפחתתם. כמו כן, ניתנו הקלות בטיפול בהשפעת המעבר משיעור ריבית הליבור לשיעורי ריבית עוגן חלופיים.
- בהוראה נקבעו העקרונות להיערכות הנדרשת של התאגידים הבנקאיים, מפורטים בהתייחס לנושאים הבאים: יישום ריבית בסיסית אלטרנטיבית, טיפול בחוזים קיימים, מידע נאות ללקוחות וניהול הסיכונים בעקבות החלפת הריביות.

הבנק יישם את דרישות ההוראה.

ככלל, מועד תחילה נקבע ליום 14.10.2021.

תוקף ההוראה עד ליום 31.12.2023

(5) מידע נוסף

מידע מפורט באשר לחשיפת הבנק לסיכון הבסיס נכלל בביאור 16 בתמצית הדוחות הכספיים.

ד. סיכון מחיר מניות

סיכון מניות מוגדר כחשיפת הבנק להפסד, עקב ירידה במחירי השוק של המניות הכלולות בתיק ניירות הערך של הבנק. ליום 30 בספטמבר 2023 כולל התיק הבנקאי - החזקה ריאלית בשיעור של 14.8% בחברת "א.י. אמריקה ישראל בע"מ". החזקות ריאליות מוצגות על בסיס עלות.

מידע מפורט באשר לניהול סיכון מחירי מניות בבנק, לרבות היבטים איכותיים וכמותיים הכרוכים בניהול סיכון זה, נכלל בדוח הסיכונים המתפרסם באתר האינטרנט של הבנק בכתובת:

<https://www.mercantile.co.il/MB/private/about-mercantile/financial-reports/regulatory/2023>

13. סיכונים נזילות ומימון

(1) סקירת הסיכון ואופן ניהולו

סיכון הנזילות מוגדר כחשיפה אפשרית להפסדים ולפגיעה ביציבות הבנק, הנובעת מחוסר יכולת של הבנק לספק את צורכי נזילותו. סיכון זה נגזר, בין היתר, מהתנהגות הלקוחות והתממשות עוללה לבוא לידי ביטוי בזמינות ובמחיר המקורות. לפרטים נוספים באשר לניהול החשיפה לסיכון הנזילות של הבנק - ראה פרק 13 בדוח הדירקטוריון והנהלה לשנת 2022.

(2) יחס כיסוי הנזילות

בהתאם להוראות בנק ישראל בנושא: "יחס כיסוי הנזילות", נדרשו התאגידים הבנקאיים לקיים "יחס כיסוי נזילות" המוגדר כיחס שבין "מלאי הנכסים הנזילים באיכות גבוהה", לסך תזרים המזומנים היוצא, נטו, בתקופה עתידית של 30 יום - שלא יפחת מ-100%.

ליום 30 בספטמבר 2023	ליום 31 בדצמבר 2022
מיליוני ש"ח	
10,244	14,493
8,029	11,036
%	
128.0	131.0

נכסים נזילים באיכות גבוהה
תזרים מזומנים יוצא, נטו

יחס כיסוי הנזילות

(3) יחס מימון יציב

הבנק מחשב את יחס המימון היציב נטו בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 222 "יחס מימון יציב נטו". יחס המימון היציב נטו מוגדר כסכום המימון היציב הזמין חלקי סכום המימון היציב הנדרש. יחס זה צריך להיות שווה ל-100% לפחות, על בסיס שוטף. "מימון יציב זמין" מוגדר כחלק מההון וההתחייבויות שניתן להסתמך עליו על פני אופק הזמן המובא בחשבון ביחס המימון היציב נטו, המשתרע על פני שנה אחת. סכום המימון היציב הנדרש של הבנק הוא פונקציה של מאפייני הנזילות והתקופות הנותרות לפרעון של הנכסים השונים המוחזקים על ידי אותו תאגיד, וכן של חשיפותיו החוץ מאזניות. נדרש לדווח על יחס המימון היציב נטו להנהלה הבכירה ולדירקטוריון לפחות אחת לרבעון.

מטרת היחס הינה לוודא שמירה על פרופיל מימון יציב והוא מגביל הסתמכות יתר של הבנק על מימון סיטונאי לטווח קצר. הבנק עומד בדרישות שקבע המפקח על הבנקים בהוראה. נכון ליום 30.9.2023 יחס המימון היציב נטו של הבנק הוא 123.9% לעומת המגבלה הרגולטורית בשיעור 100%.

להלן נתונים באשר ליחס המימון היציב נטו בבנק:

ליום 30 בספטמבר 2023	ליום 31 בדצמבר 2022
מיליוני ש"ח	
43,698	43,528
35,269	34,656
%	
123.9	125.6

מימון יציב זמין

מימון יציב נדרש

יחס מימון יציב נטו

(4) מצב הנזילות לטווח קצר ולטווח ארוך

הבנק מגדר את חשיפתו לסיכון הנזילות, בין היתר, באמצעות יישום אסטרטגיה להגדלת משקל המקורות המגויסים מ"משקי בית" ו"עסקים קטנים", המתאפיינים בשיעורי מיחזור גבוהים. אסטרטגיה זו עולה בקנה אחד עם הכללים שפורסמו על ידי בנק ישראל בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 221, בנושא: "חס כיסוי הנזילות", במסגרתה נקבעו שיעורי מיחזור גבוהים (בשיעור של 80% - 97%), לפקדונות העומדים לפרעון בחודש הקרוב, שהופקדו על ידי לקוחות המשתייכים למגזר הקמעונאי.

לאור העליה שחלה ברמת אי הודאות השוררת במשק בכלל, ובתחום המוניטרי במערכת הבנקאית, בפרט - התקבלה בבנק החלטה לשמר יחסי נזילות גבוהים, בין היתר באמצעות שינוי תמהיל הפקדונות, לרבות העלאת משקל הפקדונות הקמעונאיים ומשקל הפיקדונות מגופים לא פיננסיים.

במהלך תקופת הדוח חל קיטון ביחס כיסוי הנזילות מ- 131.0% ביום 31.12.22 ל- 128.0% ביום 30.9.23. סכום הפער שבין הנכסים הנזילים באיכות גבוהה לתזרים המזומנים היוצא, נטו, נותר יציב לעומת סכום הפער ביום 31 בדצמבר 2022, כתוצאה מירידה חדה יותר בהיקף הנכסים באיכות גבוהה לעומת קיטון מתון בתזרים היוצא. יחס כיסוי הנזילות הממוצע בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 הסתכם בכ- 138%.

נכון למועד הסמך לפרסום הדוח עומד יחס כיסוי הנזילות על כ- 136%, כתוצאה מירידה בתזרים המזומנים יוצא, נטו לצד עליה מתונה בסך הנכסים הנזילים נטו. פער הנזילות שהסתכם ליום 30 בספטמבר 2023 בסך של כ- 2.2 מיליארד ש"ח עומד נכון למועד סמך לפרסום הדוח על סך של כ- 2.7 מיליארד ש"ח.

במסגרת ניהול סיכון הנזילות לזמן ארוך מגייס הבנק פקדונות לזמן ארוך מציבור הלקוחות, בין היתר, באמצעות הפקדות בהוראת קבע.

בהתאם לתפיסת ניהול הסיכונים הקבוצתית, ומאחר והבנק נמנה על קבוצת בנק דיסקונט לישראל בע"מ, מתאפשרת העברת נזילות בין הבנק לחברה האם, במסגרת הקשרים העסקיים שבין הצדדים. עם זאת, במסגרת המדיניות לניהול סיכון הנזילות הקבוצתית שהונהגה בבנק ובחברה האם, הונחו הגופים הנכללים בקבוצה לקיים יכולת מימון עצמאית ובלתי תלויה בגופים החברים בקבוצה. הבנק פועל בהתאם למדיניות זו.

(5) מדיניות גיוס המקורות

• גורמי מאקרו סביבתיים

לאור התגברות עליות המחירים ולחצי האינפלציה בארץ ובעולם וחציית הגבול העליון של יעד האינפלציה בישראל, החל בנק ישראל במהלך שנת 2022 להעלות את הריבית במשק, בדומה לצעדי הצמצום המוניטרי בהם נקטו בנקים מרכזיים רבים בעולם. לחצי האינפלציה נמשכו גם במהלך המחצית הראשונה של 2023 ובנק ישראל המשיך במדיניות המוניטרית המצמצמת. בסוף שנת 2022, ריבית בנק ישראל עמדה על שיעור של 3.25%. ביום 2 בינואר 2023 הודיע בנק ישראל על העלאת הריבית ב- 0.5% לרמה של 3.75%, ביום 20 בפברואר 2023 הודיע בנק ישראל על העלאת הריבית ב- 0.5% לרמה של 4.25%, ביום 3 באפריל הודיע בנק ישראל על העלאת הריבית ב- 0.25% לרמה של 4.50%, וביום 22 במאי הודיע בנק ישראל על העלאת הריבית ב- 0.25% לרמה של 4.75%.

ההחלטות להמשיך ולהעלות את הריבית במהלך המחצית הראשונה של השנה נבעו בעיקר מהמשך העליה בסביבת האינפלציה, מציפיות האינפלציה לשנה הקרובה שרוב הזמן נמצאו מעט מעל הגבול העליון של היעד, מתפקודו האיתן של המשק ומשוק עבודה הדוק המצוי בסביבת תעסוקה מלאה ומוביל ללחצי שכר במגזר העסקי.

לאחר עשר העלאות ריבית רצופות שהחלו ברבעון הראשון של 2022, ביום 10 ביולי 2023 הודיע בנק ישראל על הותרת הריבית ללא שינוי בשיעור של 4.75%. ההחלטה להותיר את הריבית ללא שינוי הוסברה בהתמתנות באינפלציה בפועל, בהתכנסות של ציפיות האינפלציה לשנה הקרובה לתוך תחום היעד ובסממנים ראשוניים להתמתנות בפעילות הכלכלית בארץ ובעולם. במקביל להותרת הריבית ללא שינוי, בנק ישראל ציין שהוא "רואה היתכנות לא מבוטלת להמשך העלאה של הריבית בהחלטות הבאות, ככל שסביבת האינפלציה לא תמשיך להתמתן בהתאם למצופה".

להלן נתונים לגבי מספר אינדיקטורים כלכליים שאיפיינו את תשעת החודשים הראשונים של שנת 2023:

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 עלה מדד המחירים לצרכן בשיעור מצטבר של 2.2%. נכון לסוף המחצית, האינפלציה השנתית עמדה על 4.2% לעומת 5.3% בסוף 2022. העליה במחירים שהתאפיינה ב"רוחביות" כאשר סעיפים רבים במדד הצביעו על התייקרות החלה להתמתן בחודשים מאי ויוני של השנה. במקביל, ציפיות האינפלציה לשנה ירדו מעט במהלך הרבעון השני כאשר בסוף הרבעון הראשון חוזה מדד לשנה נסחר סביב 3.05% בעוד שב- 30.6.23 חוזה מדד לשנה נסחר סביב 2.80%, בדומה לרמה שבה נסחר סוף שנת 2022.

תנודתיות בשער החליפין: התנודתיות הגבוהה שאפיינה את שנת 2022, נמשכה גם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023. במהלך רוב חודש ינואר, השקל התחזק מול סל המטבעות, אך לקראת סוף החודש החל להחלש בצורה יחסית מהירה. במהלך החודשים מרץ ואפריל השקל שמר על יציבות יחסית, אך בחודשים מאי ויוני שוב נרשמה עליה ברמת התנודתיות. בסופה של מחצית, השקל נחלש ביחס לדולר ארה"ב בכ- 5.4%, ביחס לאירו בכ- 7.2%, ביחס ללירה שטרלינג בשיעור של כ- 10.3%, וביחס לליין היפני בכ- 4.1%.

גירעון: המחצית הראשונה של 2023 הסתיימה בגירעון תקציבי (12 חודשים אחורה) של כ- 15.4 מיליארד ש"ח, או 0.90% במונחי תוצר. ביחס לתקופה המקבילה אשתקד, הכנסות המדינה מתחילת השנה ירדו בכ- 4.5% ואילו ההוצאות גדלו בכ- 6.9%. למרות זאת, מחצית השנה הסתיימה בעודף תקציבי של כ- 6.7 מיליארד ש"ח.

אג"ח ממשלתי: בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 נרשם גיוס חיובי של כ- 13.5 מיליארד ש"ח, לעומת גיוס שלילי, כלומר עודף פדיון על גיוס של כ- 47.8 מיליארד ש"ח במהלך שנת 2022.

• מדיניות הבנק

במסגרת הכנת תוכנית המימון השנתית, מקיימת החטיבה הפיננסית, בשיתוף פורומים רלוונטיים אחרים, דיונים באשר ליישום מדיניות ההנהלה לגבי ניהול סיכון הנזילות.

הדיונים כוללים הערכות באשר לכרית הנזילות הנדרשת למימון תוכנית העבודה השנתית בהיבט סיכון הנזילות, לרבות: הגידול הצפוי בשימושים, והשפעת מדיניות התמחור על מקורות המימון ועל מצב הנזילות.

מדיניות גיוס המקורות בבנק מכוונת ליצירת תשתית למקורות מימון יציבים ורווחיים לאורך זמן. מקור המימון העיקרי לפעילות הבנק הינו ציבור הלקוחות בסניפי הבנק השונים הפרוסים בכל רחבי הארץ וכוללים לקוחות מסחריים ועסקיים, מלכ"ם, לקוחות קמעונאיים ומשקי בית.

במסגרת השאיפה ליצירת תשתית למקורות מימון יציבים, לגיון תמהיל המקורות ושיפור מבנה הנזילות שלו, הושקעו על ידי הבנק בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 מאמצי שיווק המכוונים להרחבת בסיס הלקוחות הבינוניים והקטנים הפועלים במוצרי פקדונות בנקאיים, בכלל - ובפקדונות חסכון בהפקדות חודשיות, בפרט - פעילות התורמת לקשר ארוך טווח עם הלקוח ולתזרים שוטף של הפקדות בתכניות חסכון.

להלן פרטים באשר להתפתחויות שנרשמו במקורות המימון של הבנק בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023, במגזרים השונים:

פקדונות לא צמודים - היקף הפקדונות הלא צמודים הסתכם ביום 30 בספטמבר 2023 בסך של 44,102 מיליוני ש"ח, המהווה ירידה של בשיעור של כ- 6.2% לעומת יתרתם בסוף השנה הקודמת.

במסגרת מדיניות גיוס הפקדונות הלא צמודים, פועל הבנק להרחבת תשתית הלקוחות והגדלת פיזור המקורות, תוך קיום רמת תעריפים דומה למקובל במערכת הבנקאית. במקביל, מפעיל הבנק חדר "עסקאות שקלים" שנועד לתת מענה לפקדונות גדולים, תוך מתן גמישות בהטבות לפקדונות אלה.

פקדונות צמודים למדד - היקף הפקדונות הצמודים למדד הסתכם ביום 30 בספטמבר 2023 בסך של כ- 1,183 מיליוני ש"ח, המהווה ירידה בשיעור של כ- 10.0% לעומת יתרתם בסוף השנה הקודמת. הירידה בהיקף הפקדונות הצמודים, נובעת בין היתר, מסביבת האינפלציה הממותנת ששררה במשק בשנים האחרונות.

פקדונות במטבע חוץ וצמודים למטבע חוץ - היקף הפקדונות ביום 30 בספטמבר 2023, הסתכם בכ- 3,503 מיליוני ש"ח, המהווה עליה בשיעור של כ- 28.7%, לעומת יתרתם בסוף השנה הקודמת.

אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים שהונפקו במגזר הלא צמוד - מסתכמים ביום 30.9.2023 ב- 520 מיליוני ש"ח (31.12.2022) - 520 מיליוני ש"ח).

אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים שהונפקו במגזר הצמוד למדד - מסתכמים ביום 30.9.2023 ב- 507 מיליוני ש"ח לעומת 636 מיליוני ש"ח בסוף השנה הקודמת, קיטון בשיעור 20.3% הנובע מאי מיחזור אגרות חוב וכתבי התחייבויות שנפרעו במהלך השנה.

פקדונות מבנקים - מסתכמים ביום 30.9.2023 ב- 4,860 מיליוני ש"ח, המהווה ירידה בשיעור של כ- 28.1%, לעומת יתרתם בסוף השנה הקודמת.

(6) גילוי באשר למפקדים גדולים

להלן נתונים באשר להיקף הפקדונות של מפקדים גדולים בבנק:

ליום 30 בספטמבר 2023		ליום 31 בדצמבר 2022	התפלגות המפקדים הגדולים
מיליוני ש"ח		מיליוני ש"ח	
1,997	1,966		קבוצה - א'
1,536	1,795		קבוצה - ב'
1,283	1,250		קבוצה - ג'
4,816	5,011		סך הכל

(7) מידע נוסף

מידע מפורט באשר לניהול סיכון הנזילות וסיכון המימון בבנק, לרבות היבטים איכותיים וכמותיים הכרוכים בניהול סיכון זה, נכלל בדוח הסיכונים המתפרסם באתר האינטרנט של הבנק, בכתובת:

<https://www.mercantile.co.il/MB/private/about-mercantile/financial-reports/regulatory/2023>

לפרטים נוספים באשר לניהול סיכון המימון, לרבות היעדים הכמותיים והמגבלות שנקבעו על ידי הבנק בנושא זה - ראה פרק 13 ב'דוח הדירקטוריון והנהלה לשנת 2022.

(8) מדדים כמותיים

להלן התפלגות הרכב הפקדונות בבנק בחתך גודל הפקדון ליום 30.9.2023 והשינוי שחל בנתונים אלה, לעומת התפלגות הפקדונות בתחילת השנה:

ליום 30 בספטמבר 2023		ליום 31 בדצמבר 2022		שיעור השינוי	מדרגות הפקדון (מיליוני ש"ח)	
מיליוני ש"ח	ב - %	מיליוני ש"ח	ב - %		מ	עד
18,125	37.2	17,687	34.7	2.5	-	1
10,543	21.6	10,475	20.5	0.6	1	10
20,120	41.2	22,885	44.8	(12.1)	מעל 10	
48,788	100.0	51,047	100.0	(4.4)	סך הכל	

(9) מסגרות אשראי העומדות לרשות הבנק ותנאיהן

הבנק רשאי לנצל מסגרות אשראי שמעמיד בנק ישראל עבור המערכת הבנקאית, הנושאות ריבית בשיעור של 5.25% לשנה נכון ליום 30.9.2023, בכפוף להעמדת ביטחונות בהיקף שהוגדר על ידי בנק ישראל. היקף האשראי הפוטנציאלי שהבנק רשאי לנצל במסגרת כללים אלו הסתכם ליום 30.9.2023 בסך של כ- 5.9 מיליארד ש"ח (31.12.2022 - 11.4 מיליארד ש"ח). היקף אשראי זה נגזר מיתרת הפקדונות שהפקיד הבנק בבנק ישראל במסגרת המכרזים המוניטריים, ומהיקף אגרות החוב שהופקדו על ידי הבנק בבנק ישראל. לבנק אין הסכמי מסגרת לניצול אשראי עם גופים פיננסיים אחרים.

14. הסיכון התפעולי

לפרטים נוספים אודות הסיכונים התפעוליים ואופן ניהולם ראו פרק 14 בדוח הדירקטוריון והנהלה לשנת 2022. כמו כן, מידע מפורט באשר לניהול הסיכון התפעולי בבנק, לרבות היבטים איכותיים וכמותיים הכרוכים בניהול סיכון זה, נכלל בדוח הסיכונים ליום 30.9.2023 המתפרסם באתר האינטרנט של הבנק בכתובת:

<https://www.mercantile.co.il/MB/private/about-mercantile/financial-reports/regulatory/2023>

15. סיכונים ציית

פעילות הבנק במתן שירותים קורספונדנטיים לבנקים הפועלים ברשות הפלסטינית

בשנת 2018 התקבלו בבנק כתב חסינות וכתב שיפוי חתומים בידי המדינה. תוקפם של כתבי השיפוי והחסינות הוארך מעת לעת. ביום 7 במאי 2023 התקבלה בבנק ובחברת האם הודעה בדבר הארכת כתבי שיפוי וחסינות עד ליום 31 במרס 2024. לאור האמור, ממשיך הבנק בשלב זה במתן שירותים לבנקים הפועלים ברשות הפלסטינית. לפרטים נוספים אודות סיכונים ציית, ובכלל זה פעילות הבנק והחברה האם במתן שירותים קורספונדנטיים לבנקים הפועלים ברשות הפלסטינית - ראה בדוחות הכספיים לשנת 2022 (עמ' 67).

חשיפה בגין סנקציות

הלחימה בין רוסיה לאוקראינה הובילה להטלת סנקציות כלכליות על ישויות ועל יחידים, על אזורים בדלניים, וזאת בהמשך להטלת סנקציות בשנים קודמות על רוסיה ועל חצי האי קרים. כגוף הפועל מול לקוחות וגורמים בינלאומיים, כגון בנקים קורספונדנטים וקסטודיאנים, הבנק פועל ליישום משטר סנקציות נאות. בהמשך לאמור, הבנק נקט במספר פעולות, ובכלל זה, בין היתר, עיכובים ואף חסימות של פעולות העברה או הפקדה מגופים או ישויות הנכללים ברשימות מכוח הסנקציות הבינלאומיות לצורך וידוא עמידתם בסנקציות. בנוסף, הבנק נקט בצעדים לקיום מעקב ובקורות נאותים שיבטיחו את שלמות ונאותות רשימות הגופים והאישים המוכרזים במערכת, לרבות באמצעות התאמתן לרשימות העדכניות של משרד האוצר בארה"ב OFAC, האיחוד האירופאי, וועדת הסנקציות של האו"ם, בריטניה ושווייץ, מיפוי פעולות בסיכון והטמעת בקורות נוספות בהתאם לנדרש. פעילות שלא בהלימה לסנקציות עלולה לחשוף את הבנק ומי מלקוחותיו הרלבנטיים, לצעדי אכיפה ולפגיעה במוניטין. שינויים תכופים בסנקציות ומורכבותן מגדילים את סיכון הציות לסנקציות ואת התשומות הנדרשות ליישומן.

הנחיות לסקטור הפיננסי המדווח לרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור

ביום 11 באוקטובר 2023, הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור פרסמה הנחיות בדבר הצורך בהגברת הערנות של הסקטור הפיננסי לפעילות פיננסית בלתי-חוקית לאור מלחמת "חרבות ברזל". במסגרת זו הרשות ביקשה מהסקטור הפיננסי להגביר את תשומת הלב לנושא ולהקדיש את מלוא המשאבים הנדרשים לצורך ניטור, איתור ודיווח לרשות באופן אפקטיבי ומידי על פעילויות הנחזות כבעלות סיכון פוטנציאלי למימון ותמיכה בטרור. הנחיות אלו כללו הוראות בדבר אופן הדיווח על פעולות בלתי רגילות לרשות לאיסור הלבנת הון ולמשטרה, הפרטים אותם יש לציין בדיווח וכן קבלת הנחיות מהמשטרה במקרים הרלוונטיים. בנוסף, ניתנו דגשים בדבר הפרות פוטנציאליות של החוק והחובה לעכב פעולה ככל שהתעורר חשד כי פעולה מסוימת נוגעת לעבירת טרור חמורה.

16. סיכונים נוספים

לפרטים נוספים בדבר סיכונים אחרים, ראו בדוחות הכספיים לשנת 2022 (עמ' 66-68).

חלק ד' - מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים ובקורות

17. מדיניות חשבונאית ואומדנים חשבונאיים בנושאים קריטיים

כללי

הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים על פי עקרונות וכללי חשבונאות שעיקרם פורט בביאור 1 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022 ובביאור 1 בתמצית הדוחות הכספיים ביניים לתקופת הדוח, תוך התאמות לכללי דיווח מקובלים לצורך עריכת דוחות כספיים לתקופות ביניים. סקירה תמציתית של ההערכות והאומדנים בנושאים חשבונאיים קריטיים, נכללה בדוחות הכספיים לשנת 2022 (עמ' 72-76).

יישומם של כללי חשבונאות אלו, על ידי הנהלת הבנק בעת עריכת הדוחות הכספיים, כרוך לעיתים בהנחות, הערכות ואומדנים שונים המשפיעים על הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות (לרבות התחייבויות תלויות) ועל התוצאות הכספיות המדווחות של הבנק. ייתכן שהתממשותם בעתיד של הערכות ואומדנים כאמור, יהיה שונה מכפי שהוערך בעת עריכת הדוחות הכספיים. חלק מהאומדנים וההערכות בהם נעשה שימוש, כרוך במידה רבה של אי ודאות או רגישות למשתנים שונים. אומדנים והערכות מסוג זה, שהשתנותם עשויה להשפיע באופן מהותי על התוצאות הכספיות המוצגות בדוחות הכספיים, נחשבים לאומדנים והערכות בנושאים "קריטיים".

הנהלת הבנק בדעה כי האומדנים וההערכות שיושמו בעת עריכת הדוחות הכספיים הינם נאותים ונעשו על פי מיטב ידיעתה ושיקול דעתה המקצועי.

א. הפרשות להפסדי אשראי צפויים (CECL)

החל מיום 1 בינואר 2022 מיישם הבנק את הוראות המפקח על הבנקים המחייבות אימוץ מלא של כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בדבר הפרשות להפסדי אשראי צפויים (CECL), כמתואר בביאור 1 בדבר המדיניות החשבונאית בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022.

בהתאם לכללים החדשים, ההפרשה להפסדי אשראי מחושבת לפי ההפסד הצפוי לאורך חיי האשראי. באומדן ההפרשה להפסדי אשראי נעשה שימוש משמעותי במידע צופה פני עתיד, שמשקף תחזיות סבירות ונתמכות לגבי אירועים כלכליים עתידיים. אומדן ההפסדים הצפויים כאמור נערך בהתאם למתודולוגיה ומודלים שהבנק פיתח. בין היתר, מודלים מבוססי דירוג אשראי (LGD-I PD), הערכת השפעות של שינויים בתנאים המאקרו כלכליים, התאמות איכותיות, הערכות בדבר שיעורי ניצול ומימוש של פריטים חוץ מאזניים והערכות בדבר תקופות הזמן לפרעון.

התהליך כאמור מתבסס על אומדנים משמעותיים הכרוכים באי ודאות ועל הערכות סובייקטיביות. לשינוי באומדנים או בהערכות, עשויה להיות השפעה משמעותית על ההפרשה להפסדי אשראי המוצגת בדוחות הכספיים של הבנק. הבנק בוחן את הנאותות הכוללת של ההפרשה להפסדי אשראי. הערכת נאותות כאמור מתבססת על שיקול הדעת של ההנהלה אשר מתחשבת, בין היתר, בשיטות ההערכה שמיושמות לקביעת ההפרשה.

כתוצאה מההשלכות השליליות האפשריות של מלחמת "חרבות ברזל" הגדיל הבנק באופן משמעותי את יתרת ההפרשות להפסדי אשראי בעיקר בחובות הנכונים במסלול הקבוצתי. עיקר ההגדלה של יתרת ההפרשה להפסדי אשראי נעשתה דרך רכיב המאקרו הכולל את ההשפעה האפשרית של שינויים בתנאים המאקרו כלכליים.

לפרטים נוספים בדבר הפרשות להפסדי אשראי, ראה פרק 18'א' בדוח ההנהלה והדירקטוריון לשנת 2022. לניתוח רגישות בדבר שינויים בהנחות העבודה שהובאו בחשבון בקביעת ההפרשות להפסדי אשראי ראה סעיף 7 לעיל.

ב. זכויות עובדים

בפרק 18'ג' בדוח ההנהלה והדירקטוריון לשנת 2022 נכלל מידע באשר לאומדנים המשמעותיים הכרוכים בחישוב ההפרשות בגין התחייבויות הבנק לזכויות עובדים.

ההערכה האקטוארית ליום 30 בספטמבר 2023 הושפעה, בעיקר, מעליה בשיעורי ריבית ההיוון בגין התחייבויות הבנק להטבות לעובדים. עליה זו גרמה לרישום רווח אקטוארי בסך כ- 24 מיליון ש"ח (כולל מס ונילוות).

18. בקורות ונהלים

בקורות ונהלים לגבי הגילוי

בהתבסס על בחינת הבקורות הקיימות בתהליכי הפקת והעברת המידע הקשורים לדיווח הכספי ועל תוצאות הדיונים שנערכו ב"ועדת הגילוי", העריכה הנהלת הבנק, בשיטות המנהל הכללי והחשבונאי הראשי של הבנק, את האפקטיביות של הבקורות והנהלים בתקופה המכוסה בדוח זה, לגבי הגילוי של הבנק.

"ועדת הגילוי" בראשות המנהל הכללי כוללת את כל חברי הנהלת הבנק. הועדה מתכנסת אחת לרבעון ודנה בנושאים שונים שהתעוררו במהלך פעילותו העסקית של הבנק, שעשויה להיות להם השלכה על הגילוי הנדרש בדוחות הכספיים. על בסיס הערכה זו, המנהל הכללי והחשבונאי הראשי של הבנק הסיקו, כי לתום תקופה זו, הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינן אפקטיביות, כדי: לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהבנק נדרש לגלות בדוח הרבעוני, בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקרה פנימית על דיווח כספי

בתקופת הדוח עודכן התיעוד הקיים בגין מספר תהליכים עסקיים המשליכים על הדיווח הכספי, נסקרו הבקורות הקיימות בגין תהליכים אלו, לרבות בקורות חדשות שנוספו בתקופת הדוח, ונערכו בדיקות שוטפות על הבקורות הקיימות והערכת מידת האפקטיביות שלהן, באמצעות יחידת SOX הפועלת במסגרת אגף החשבונות.

שינויים בבקרה הפנימית

לא ארעו ברבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2023 שינויים כלשהם בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי אשר השפיעו באופן מהותי, או שסביר שצפויים להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

חלק ה' - מידע נוסף

19. עניינים אחרים

א. ועדה מיוחדת ובלתי תלויה בעניין הליכים משפטיים שהתנהלו באוסטרליה

נגד הבנק ונגד חברת האם (להלן: "הבנקים") התנהלו הליכים שונים באוסטרליה ובישראל הנוגעים לחשבונות בבנקים שניהלו בני משפחה אוסטרלית מסויימת וחברות הקשורות אליהם.

בחודש ינואר 2021 חתמו הבנקים על הסכמי פשרה, במסגרתם הסכים הבנק, מבלי להודות באחריות, לשלם כפשרה סך של כ-8 מיליון דולר אוסטרלי (המהווים כ-20 מיליון ש"ח), בתמורה לסילוק כל תביעה או טענה אפשרית של התובעים כנגד הבנק, לרבות בקשר להליכים, בני המשפחה והחברות הקשורות. לפרטים נוספים, ראו ביאור 26'ב (6) (עמ' 210) בדוחות הכספיים לשנת 2020.

הבנק ביצע הליך הפקת לקחים על מנת למנוע הישנות אירועים מסוג זה.

בחודש ינואר 2021, לפי דרישת המפקח על הבנקים, החליטו דירקטוריון הבנק ודירקטוריון החברה האם להקים ועדה משותפת לשני הדירקטוריונים, שתהיה ועדה מיוחדת ובלתי תלויה, שבראשה תעמוד כבוד השופטת (בדימוס) הגב' הילה גרסטל. ביום 15 באוגוסט 2021 מונה כבוד השופט (בדימוס) מר יעקב שיינמן, לכהן כיו"ר משותף של הוועדה לצידה של כבוד השופטת (בדימוס) גרסטל.

על הוועדה הוטל לבחון את התהליכים הניהוליים ותהליכי הבקרה, שאפשרו את התנהלות הבנקים, שהביאה להליכים שבגינם נחתמו הסכמי הפשרה, תוך התייחסות, בין השאר, להיבטי ממשל תאגידי והתנהלות הדירקטוריון והנהלה הבכירה ובכלל זה, לקבוע מסקנות והמלצות כלליות ואישיות כלפי נושאי משרה ועובדים, ככל שנדרש, לרבות בהתייחס להטבות שכר שניתנו לנושאי המשרה בתקופה הרלוונטית.

הוועדה התבקשה להגיש את מסקנותיה והמלצותיה לדירקטוריון הבנק ולדירקטוריון החברה האם. בנוסף, מסקנות והמלצות הוועדה יימסרו למפקח על הבנקים, במענה לדרישתו מהבנקים.

בהתבסס על כל הטענות, המידע, המסמכים והראיות שעמדו בפניה, העריכה הוועדה את ההסתברות להטלת אחריות על נתבעים אפשריים, לפי עילות תביעה השונות, ואת המשמעות הכרוכה בניהול הליכים מבחינת הבנקים. הוועדה, בתפקידה כוועדת תביעות בלתי תלויה, הגישה לדירקטוריונים של הבנקים דוחות נפרדים, ביחס לבנק דיסקונט וביחס לבנק מרכנתי. הוועדה, בתפקידה כוועדת בדיקה מוסדית ותהליכית, תגיש דוח נוסף חסוי, בהתאם לדרישת בנק ישראל, בו יוצגו התהליכים הניהוליים ותהליכי הבקרה שנבחנו על ידיה אשר יוגש לבנק ישראל.

במסגרת הדוחות, המליצה הוועדה לדירקטוריון הבנק שלא לנקוט הליכים משפטיים נגד הדירקטורים ונושאי המשרה האחרים בגין הפרת חובת אמונים, מאחר שהיא סבורה שסיכוייה של עילת תביעה כאמור בנסיבות העניין, הם אפסיים. הוועדה המליצה לדירקטוריון הבנק שלא לנקוט הליכים משפטיים נגד הדירקטורים ונושאי המשרה האחרים בגין הפרת חובת זהירות, מאחר שהיא סבורה שסיכוייה של עילת תביעה כאמור בנסיבות העניין, הם נמוכים מאוד. בהתאם לכך, סבורה הוועדה שאין מקום לדרוש מהדירקטורים ונושאי המשרה האחרים השבה של תגמולים שקיבלו במסגרת כהונתם בבנק בתקופה הרלוונטית, ואין מקום לנקוט הליך משפטי בעניין זה.

לבני שלושה עובדים לשעבר בבנק, שאינם נושאי משרה, קבעה הוועדה כי התקיימה הפרה לכאורית של חובת הזהירות המוטלת עליהם כעובדי הבנק. עם זאת, לאחר שבחנה את טובת הבנק במונח הרחב, ובכלל זה את התועלות, הנזקים, העלויות והרווחים האפשריים הכרוכים בניהול תביעה כאמור, הוועדה המליצה לדירקטוריון הבנק שלא לנקוט בהליך משפטי נגד עובדים אלה.

הוועדה קיימה משא ומתן עם המבטחים של הדירקטורים ונושאי המשרה האחרים ובמסגרת הדוח המליצה להגיע להסדר פשרה, בכפוף לאישורו של בית המשפט המחוזי במסגרת הבקשה לגילוי מסמכים בטרם הגשת בקשה לאישור תביעה נגזרת שהוגשה בקשר עם האירועים נשוא ההליכים באוסטרליה, כאמור בסעיף 12א' לפרק הממשל התאגידי (עמ' 242) בדוח הכספי לשנת 2022 ("הבקשה לגילוי מסמכים"), שכולל תשלום לבנקים בגין כלל העילות והטענות האפשריות נגד דירקטורים, נושאי המשרה האחרים והעובדים בשני הבנקים בסכום כולל, סופי ומוחלט של 18.1 מיליון ש"ח.

מתוך סכום זה, סך של 15.5 מיליון ש"ח ישולם לבנקים וסכום של 2.6 מיליון ש"ח ישולם בעבור שכר טרחה, הוצאות וגמול (כאשר את רכיב המע"מ בלבד על הסכום האחרון ישלמו הבנקים מתוך סכום הפשרה). הוועדה ציינה כי לאחר שנערכו עמם פגישות והוצגו בפניהם ממצאי הוועדה והמלצותיה, סכום פשרה זה מקובל גם על באי כוח המבקש בבקשה לגילוי מסמכים.

דירקטוריון הבנק ודירקטוריון חברת האם דנו במספר ישיבות בדוחות הוועדה ובהמלצותיה, ובישיבותיהם מהימים 20 – 26 בנובמבר, 2023, בהתאמה, החליטו לאמץ את הממצאים, המסקנות והמלצות הוועדה במלואן, תוך שהם מנחים את הנהלות הבנקים והיועצים המשפטיים לפעול לגיבוש ומימוש הסדרים בהתאם. בכוונת הבנקים להגיש בתקופה הקרובה לבית המשפט הודעה בדבר אימוץ המלצות הוועדה ובדבר כוונתם להגיע להסדר מפורט עם הגורמים הרלוונטיים, על מנת שניתן יהיה להגיש לבית המשפט בקשה לאישור ההסדר כאמור.

ב. דרישת הרשות לתחרות לקבלת נתונים

בחודשים מרס, מאי ואוגוסט 2023 התקבלו בבנק ובחברת האם דרישות נתונים נוספות בעניין מוצרים בנקאיים, פקדונות ויתרות חובה.

ג. מימוש מבנה הנהלת הבנק

ביום 8 באוגוסט 2022, אישר דירקטוריון הבנק את התקשרות הבנק בעסקה למכירת השטחים המשמשים את הנהלת הבנק ויחידות המטה המרכזיות שלו. לפי ההסכם, השלמת העסקה ומסירת החזקה בנכס צפויה הייתה להיות עד ליום 30 ביוני 2023. לבנק יש אופציה לדחות את מועד המסירה ב-180 ימים (הן בדחיה בודדת והן במספר דחיות), עד ליום 31 בדצמבר 2023 לכל המאוחר ולאחר מועד זה לבנק יש גם אופציה לשכור את הנכס לתקופה של עד שנתיים. ביום 30 באפריל 2023 מסר הבנק הודעה לרוכשים על מימוש אופציית הארכת מועד המסירה, עד ליום 15 באוגוסט 2023, וביום 12 ביולי 2023 מסר הבנק הודעה נוספת לרוכשים על מימוש האופציה האמורה, כך שמועד המסירה צפוי להיות עד ליום 31 בדצמבר 2023.

על פי הערכה, הבנק צפוי להכיר ברווח של כ-80 מיליון ש"ח, לאחר השפעת המס, במועד מסירה החזקה בפועל. ליום 30 בספטמבר 2023 הוצגה העלות הבלתי מופחתת של הנכס האמור תחת נכס מוחזק למכירה.

יהושע בורשטיין
המנהל הכללי

ברק נרדי
יו"ר דירקטוריון

26 בנובמבר, 2023

אני יהושע בורשטיין, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2023 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים ברווח הכולל, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
 4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי⁽¹⁾ ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי⁽¹⁾, וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח.
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
 5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

(1) כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון והנהלה".

26 בנובמבר, 2023

יהושע בורשטיין
מנכ"ל הבנק

אני גולן כחלון, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2023 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים ברווח הכולל, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
 4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילויים ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספיים, וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח.
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
 5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

(1) כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון והנהלה".

26 בנובמבר, 2023

גולן כחלון
סמנכ"ל, חשבונאי ראשי

61	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות
63	תמצית דוחות רווח והפסד מאוחדים
64	תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל
65	תמצית מאזנים מאוחדים
66	תמצית דוחות על השינויים בהון
68	תמצית דוחות מאוחדים על תזרימי המזומנים
71	ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

תמצית דוחות כספיים
ליום 30 בספטמבר
2023

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של בנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ וחברות בנות שלו (להלן - "הבנק"), הכולל את מאזן הביניים התמציתי המאוחד ליום 30 בספטמבר 2023 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך.

הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה (ישראל) 2410 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים, הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישמו בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבידור, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחויבים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

זיו האפט
רואי החשבון

סומך חייקין
רואי החשבון

26 בנובמבר, 2023

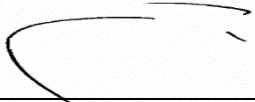
תמצית דוחות רווח והפסד מאוחדים

בסכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

תמצית דוחות רווח והפסד מאוחדים בסכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ביאור
2022	2022	2023	2022	2023		
(מבוקר)	(לא מבוקר)					
מיליוני ש"ח						
2,335	1,567	2,911	626	995	2 הכנסות ריבית	
589	342	1,163	174	418	2 הוצאות ריבית	
1,746	1,225	1,748	452	577	הכנסות ריבית, נטו	
155	77	227	16	111	7,15 הוצאות בגין הפסדי אשראי	
1,591	1,148	1,521	436	466	הכנסות ריבית, נטו, לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי	
הכנסות שאינן מריבית						
22	15	54	12	14	3 הכנסות מימון שאינן מריבית	
348	258	270	89	90	עמלות	
6	6	-	-	-	הכנסות אחרות	
376	279	324	101	104	סך כל הכנסות שאינן מריבית	
הוצאות תפעוליות ואחרות						
636	434	468	148	157	9 משכורות והוצאות נלוות	
168	126	135	42	51	אחזקה ופחת בניינים וציוד	
247	181	193	63	67	הוצאות אחרות	
1,051	741	796	253	275	סך כל הוצאות תפעוליות ואחרות	
916	686	1,049	284	295	רווח לפני מיסים	
319	239	358	100	98	הפרשה למיסים על הרווח	
597	447	691	184	197	רווח לאחר מיסים	
חלק הבנק ברווחים של חברות						
4	3	1	1	-	כלולות, לאחר מיסים	
601	450	692	185	197	רווח נקי	
רווח למניה (באלפי שקלים חדשים)						
מניה בת 0.1 שקלים חדשים						
4.83	3.62	5.56	1.49	1.58	4 - ערך נקוב:	


גולן כחלון
סמנכ"ל, חשבונאי ראשי


יהושע בורשטיין
המנהל הכללי


ברק נרדי
יו"ר דירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 26 בנובמבר, 2023.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל

בסכומים מדווחים

תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל בסכומים מדווחים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
2023	2022	2023	2022	2022
ביאור				
(לא מבוקר)		(מבוקר)		
מיליוני ש"ח				
197	185	692	450	601
רווח נקי				
5 הפסד כולל אחר, לפני מסים:				
(26)	(72)	(64)	(465)	(501)
התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי השווי ההוגן, נטו				
21	19	31	141	141
התאמת ההתחייבויות בגין הטבות לעובדים, נטו ⁽¹⁾				
(5)	(53)	(33)	(324)	(360)
הפסד כולל אחר לפני מיסים				
2	19	11	111	123
השפעת המס המתייחס				
(3)	(34)	(22)	(213)	(237)
הפסד כולל אחר לאחר השפעת המס				
194	151	670	237	364
סך כל הרווח הכולל				

1. מהווה בעיקר, התאמות לאומדנים אקטואריים בגין הפרשות לפיצויי פרישה והטבות לאחר סיום העסקה וכן הפחתת סכומים שנרשמו בתקופות קודמות ברווח כולל אחר.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית מאזנים מאוחדים

בסכומים מדווחים

תמצית מאזנים מאוחדים – בסכומים מדווחים

ליום 30 בספטמבר	ליום 30 בספטמבר	ליום 31 בדצמבר	ביאור	
2023	2022	2022		
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(מבוקר)		
מיליוני ש"ח				
נכסים				
7,729	14,616	13,679		מזומנים ופקדונות בבנקים
				ניירות ערך:
1,458	1,468	1,475		אגרות חוב המוחזקות לפדיון
5,410	5,429	5,499		אגרות חוב זמינות למכירה
13	13	13		מניות שאינן למסחר
-	1	1		ניירות ערך למסחר
6,881	6,911	6,988	6	סך הכל ניירות ערך ⁽¹⁾⁽²⁾
45,924	42,993	43,265	7,15	אשראי לציבור
(843)	(668)	(696)	7,15	הפרשה להפסדי אשראי
45,081	42,325	42,569		אשראי לציבור, נטו
2	2	2		אשראי לממשלה
15	15	14		השקעה בחברות מוחזקות
504	439	465		בניינים וציוד
59	59	59		נכסים מוחזקים למכירה
1	2	1		נכסים בלתי מוחשיים
122	122	86	12	נכסים בגין מכשירים נגזרים
944	994	923		נכסים אחרים
61,338	65,485	64,786		סך הכל נכסים
התחייבויות והון				
48,788	51,507	51,047	8	פקדונות הציבור
4,860	6,966	6,755		פקדונות מבנקים
60	45	41		פקדונות הממשלה
1,027	1,252	1,156		אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
50	78	74	12	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
1,828	1,709	1,658		התחייבויות אחרות ⁽³⁾
56,613	61,557	60,731		סך הכל התחייבויות
4,725	3,928	4,055		הון
61,338	65,485	64,786		סך הכל התחייבויות והון

1. היתרה כוללת ניירות ערך ששוועדו למלווים בסך 2,336 מיליוני ש"ח (30.9.2022 - 3,560 מיליוני ש"ח; 31.12.2022 - 3,607 מיליוני ש"ח).
2. היתרה כוללת ניירות ערך המוצגים לפי השווי ההוגן בסך 5,410 מיליוני ש"ח (30.9.2022 - 5,430 מיליוני ש"ח; 31.12.2022 - 5,500 מיליוני ש"ח).
3. היתרה כוללת הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים בסך 49 מיליוני ש"ח (30.9.2022 - 39 מיליוני ש"ח; 31.12.2022 - 39 מיליוני ש"ח).

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות על השינויים בהון – בסכומים מדווחים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023					
(לא מבוקר)					
הפסד כולל					
הון מניות נפרע	קרנות הון	סך הכל הון וקרנות הון	אחר מצטבר	יתרת רווח	סך הכל הון
מיליוני ש"ח					
51	152	203	(364)	4,692	4,531
-	-	-	-	197	197
-	-	-	(3)	-	(3)
51	152	203	(367)	4,889	4,725

יתרה לתחילת התקופה

רווח נקי לתקופה

רווח כולל אחר, נטו, לאחר השפעת המס

יתרה לסוף התקופה

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022					
(לא מבוקר)					
הפסד כולל					
הון מניות נפרע	קרנות הון	סך הכל הון וקרנות הון	אחר מצטבר	יתרת רווח	סך הכל הון
מיליוני ש"ח					
51	152	203	(287)	3,861	3,777
-	-	-	-	185	185
-	-	-	(34)	-	(34)
51	152	203	(321)	4,046	3,928

יתרה לתחילת התקופה

רווח נקי לתקופה

הפסד כולל אחר, נטו, לאחר השפעת המס

יתרה לסוף התקופה

תמצית דוחות על השינויים בהון (המשך)

בסכומים מדווחים

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023					
(לא מבוקר)					
הפסד כולל					
הון מניות נפרע	קרנות הון	סך הכל הון וקרנות הון	אחר מצטבר	יתרת רווח	סך הכל הון
מיליוני ש"ח					
51	152	203	(345)	4,197	4,055
-	-	-	-	692	692
-	-	-	(22)	-	(22)
51	152	203	(367)	4,889	4,725

יתרה לתחילת התקופה (מבוקר)

רווח נקי לתקופה

הפסד כולל אחר, נטו, לאחר השפעת המס

יתרה לסוף התקופה

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022					
(לא מבוקר)					
הפסד כולל					
הון מניות	קרנות הון	סך הכל הון וקרנות הון	אחר מצטבר	יתרת רווח	סך הכל הון
מיליוני ש"ח					
51	152	203	(108)	3,676	3,771
יתרה לתחילת התקופה (מבוקר)					
-	-	-	-	(80)	(80)
התאמה ליתרת פתיחה, נטו ממס בשל השפעת היישום לראשונה ⁽¹⁾					
-	-	-	-	450	450
רווח נקי לתקופה					
-	-	-	(213)	-	(213)
הפסד כולל אחר, נטו, לאחר השפעת המס					
51	152	203	(321)	4,046	3,928
יתרה לסוף התקופה					

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022						יתרה לתחילת התקופה התאמה ליתרת פתיחה, נטו ממס בשל השפעת היישום לראשונה ⁽¹⁾ רווח נקי לתקופה הפסד כולל אחר, נטו, לאחר השפעת המס יתרה לסוף התקופה
(מבוקר)						
הפסד כולל						
הון מניות נפרע	קרנות הון	סך הכל הון וקרנות הון	אחר מצטבר	יתרת רווח	סך הכל הון	
מיליוני ש"ח						
51	152	203	(108)	3,676	3,771	
-	-	-	-	(80)	(80)	
-	-	-	-	601	601	
-	-	-	(237)	-	(237)	
51	152	203	(345)	4,197	4,055	

(1) השפעת היישום לראשונה של כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים (CECL).

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות על תזרימי המזומנים

בסכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

תמצית דוחות על תזרימי המזומנים בסכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
2022	2022	2023	2022	2023
(מבוקר)	(לא מבוקר)		(לא מבוקר)	
601	450	692	185	197
165	133	470	98	202
766	583	1,162	283	399
(41)	(77)	(36)	(24)	(30)
-	-	1	-	-
(5)	(102)	(75)	(15)	7
(46)	(179)	(110)	(39)	(23)
(19)	(15)	(24)	3	(17)
110	179	175	157	50
91	164	151	160	33
811	568	1,203	404	409
(52)	58	338	28	76
26	26	-	-	-
(5,032)	(4,758)	(2,569)	(1,001)	(972)
2	-	-	-	-
(1,497)	(1,482)	(539)	(186)	(114)
(150)	(150)	-	-	-
941	924	64	120	-
93	93	189	25	-
111	107	-	35	-
75	75	-	-	-
(268)	(183)	(276)	(67)	(90)
(120)	(81)	(101)	(26)	(27)
11	11	-	-	-
(5,860)	(5,360)	(2,894)	(1,072)	(1,127)
2,977	3,437	(2,259)	2,041	(849)
2,018	2,229	(1,895)	298	(1,117)
(138)	(134)	19	(4)	1
350	350	-	-	-
(577)	(577)	(165)	(259)	(104)
4,630	5,305	(4,300)	2,076	(2,069)
(419)	513	(5,991)	1,408	(2,787)
26	26	40	(6)	17
14,033	14,033	13,640	13,170	10,459
13,640	14,572	7,689	14,572	7,689

תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

רווח נקי לתקופה
התאמות הדרושות כדי להציג את המזומנים מפעילות
שוטפת (נספח א')
סך הכל

שינוי נטו בנכסים שוטפים -

נכסים בגין מכשירים נגזרים
ניירות ערך למסחר
נכסים אחרים
סך הכל שינוי בנכסים שוטפים

שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות -

התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
התחייבויות אחרות
סך הכל שינוי בהתחייבויות שוטפות

מזומנים נטו מפעילות שוטפת

תזרימי מזומנים מפעילות (לפעילות) השקעה

שינוי נטו בפקדונות בבנקים
שינוי נטו באשראי לממשלה
שינוי נטו באשראי לציבור

תמורה ממימוש הלוואה לחברה מוחזקת

רכישת אגרות חוב זמינות למכירה

רכישת אגרות חוב מוחזקות לפדיון

תמורה ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה ומניות

שאינן למסחר

תמורה מפדיון אגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן

למסחר

תמורה מפדיון אגרות חוב מוחזקות לפדיון

תמורה ממכירת תיקי אשראי

רכישת תיקי אשראי

רכישת בניינים וציוד

תמורה ממימוש בניינים וציוד

מזומנים נטו לפעילות השקעה

תזרימי מזומנים מפעילות (לפעילות) מימון

שינוי נטו בפקדונות הציבור

שינוי נטו בפקדונות מבנקים

שינוי נטו בפקדונות הממשלה

הנפקת אגרות חוב

פרעון אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים

מזומנים נטו מפעילות (לפעילות) מימון

גידול (קישון) במזומנים

השפעת השינויים בשער החליפין על יתרת המזומנים

יתרת מזומנים לתחילת התקופה

יתרת המזומנים לסוף התקופה

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

נספחים לתמצית דוחות על תזרימי המזומנים

בסכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

נספחים לתמצית דוחות על תזרימי המזומנים בסכומים מדווח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
2022	2022	2023	2022	2023
(מבוקר)	(לא מבוקר)			

נספח א'

התאמות הדרושות כדי להציג את המזומנים מפעילות שוטפת

(4)	(3)	(1)	(1)	-	חלק הבנק ברווחים נטו של חברות מוחזקות
72	53	55	18	21	פחת על בניינים וציוד (לרבות ירידת ערך)
224	109	344	50	147	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(50)	(37)	(11)	-	9	רווח (הפסד) מאגרות חוב זמינות למכירה ומוחזקות לפדיון
9	-	-	-	-	הפרשה לירידת ערך של אגרות חוב זמינות למכירה
(6)	(6)	-	-	-	רווח מממוש בניינים וציוד
(51)	(43)	53	2	9	מסים נדחים, נטו
38	31	34	5	7	גידול בהפרשות לזכויות עובדים
(41)	55	36	18	26	התאמת ערכם של אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
(26)	(26)	(40)	6	(17)	הפרשי שער שנזקפו על יתרת המזומנים
165	133	470	98	202	סה"כ התאמות לתזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

נספח ב'

מידע על ריבית ומיסים שהתקבלו (שולמו)

2,111	1,396	2,771	557	913	• ריבית שהתקבלה
(333)	(197)	(854)	(107)	(330)	• ריבית ששולמה
(357)	(112)	(206)	(25)	(111)	• מיסים על הכנסה ששולמו
63	63	28	-	-	• מיסים על הכנסה שהתקבלו

נספחים לדוחות המאוחדים על תזרימי המזומנים (המשך)

בסכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
2022	2022	2023	2022	2023
(מבוקר)	(לא מבוקר)			

נספח ג'

פעולות שלא במזומן

32	27	25	27	25	• רכישת בניינים וציוד
(63)	52	339	24	70	• השאלת ניירות ערך (החזרת ניירות ערך שהושאלו)
34	28	12	-	9	• נכסים והתחייבויות בגין חוזי חכירה תפעוליים שהוכרו

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית

א. כללי

- (1) בנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ (להלן: "הבנק") הינו תאגיד בנקאי. תמצית הדוחות הכספיים הרבעוניים (להלן: "הדוחות הכספיים ביניים") המאוחדים של הבנק ליום 30 בספטמבר 2023, כוללת את אלה של הבנק ושל החברות המוחזקות שלו (להלן: "המאוחד").
- תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים ערוכה בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו בדבר עריכת דוח כספי רבעוני של תאגיד בנקאי ובהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים, ואינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים.
- (2) דוחות הביניים הנ"ל ערוכים בהתבסס על כללי החשבונאות שלפיהם נערכו הדוחות הכספיים המבוקרים ליום 31 בדצמבר 2022. לפיכך, יש לעיין בהם ביחד עם הדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022 והביאורים המצורפים להם.
- (3) תמצית הדוחות הכספיים ביניים אושרה לפרסום על ידי דירקטוריון הבנק ביום 26 בנובמבר, 2023.

ב. עקרונות הדיווח הכספי

הדוחות הכספיים של התאגיד הבנקאי ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים והנחיותיו. בעיקר הנושאים, הוראות אלה מבוססות על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב (US GAAP).

ג. שימוש באומדנים

בעריכת הדוחות הכספיים ביניים בהתאם לכללים, להוראות ולהנחיות כאמור נדרשת הנהלת הבנק להפעיל שיקול דעת ולעשות שימוש בהערכות, אומדנים והנחות, אשר משפיעים על יישום המדיניות החשבונאית ועל הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. התוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה. שיקול הדעת של ההנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים.

ד. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

עדכון תקינה ASU 2022-02 בדבר ארגון מחדש של חובות בעייתיים ודרישות גילוי לפי שנת העמדת אשראי. ביום 31 במרס 2022 פרסם ה-FASB את ASU 2022-02 בדבר ארגון מחדש של חובות בעייתיים ודרישות גילוי לפי שנת העמדת אשראי בנושא הפרשות להפסדי אשראי. העדכון מבטל את ההוראות העוסקות בארגון מחדש של חובות בעייתיים על ידי מלווים, תוך שיפור דרישות הגילוי בנוגע ללווים הנמצאים בקשיים כלכליים. כמו כן, העדכון מוסיף דרישת גילוי של מחיקות ברוטו לפי שנת העמדת אשראי. ביום 19 באוקטובר 2023 פרסם הפיקוח על הבנקים תיקון להוראות הדיווח לציבור בדבר "שינויים בתנאים של חובות של לוויים בקשיים פיננסיים", במסגרתו הוחלט לאמץ בהוראות הדיווח לציבור את עדכון התקינה האמור, בתחילה מיום 1 בינואר 2024. הבנק החל בהערכות ליישום התקן ובוחן את השפעתו על הדוחות הכספיים.

ה. השפעת התפתחויות בטוחויות ומאקרו כלכליות על הדיווח הכספי

ביום 7 באוקטובר 2023 הוכרזה על ידי ממשלת ישראל מלחמת "חרבות ברזל", במקביל להכרזת המלחמה הוכרז מצב חירום בישראל, הוטלו מגבלות מהותיות על הפעילות, בדגש על יישובים הנמצאים בקרבת גבול רצועת עזה ובגבול הצפון. מתחילת המלחמה נצפו ירידות חדות בשוק ההון ושער השקל נחלש אל מול המטבעות הזרים בדגש על דולר ארה"ב ויורו. השיבוש בשגרת החיים וההשפעות על המצב הבטחוני והכלכלי בישראל גרמו לבנק ישראל לפרסם הנחיות לתאגידים הבנקאיים שמטרתן הקלה וסיוע ללקוחות וביניהן האפשרות לחרוג ממסגרת האשראי ולאפשר הקלות ללווים כמו קביעת הסדרי פירעון חדשים לטווח קצר (דחיית תשלומי הלוואות קרן וריבית, ויתור על ריבית פיגורים, פטור מריבית בניצול מסגרות עובר ושכ, פטור מעמלות עיקריות וכו'). בנוסף להנחיות שפורסמו על ידי בנק ישראל הבנק נרתם לסייע ללקוחותיו שנפגעו מהמלחמה והציע הקלות נוספות. ההקלות שניתנו צפויות להשפיע על תוצאות הפעילות של הבנק, בהתאם להיקפי דחיות תשלומים שיבוצעו במהלך הרבעון הרביעי של שנת 2023, בדרך של הקטנת הכנסות ריבית, הקטנת הכנסות מעמלות וגידול בבסיס ההוצאות.

בעקבות המלחמה גדלה ההסתברות להורדת דירוג האשראי החיצוני של מדינת ישראל ובהתאם לכך הודיעו שלוש סוכנויות דירוג האשראי הבינלאומיות (S&P, מודי'ס ופיץ') על תחזית דירוג שלילית. שינוי הדירוג על ידי S&P מ-AA- ל-A+ צפוי להביא לירידה ביחס הון רובד 1 וביחס ההון הכולל של כ- 0.5% וכ- 0.6%, בהתאמה.

בחישוב הפסדי האשראי הצפויים בדוחות לרבעון השלישי כלל הבנק את ההשפעה הצפויה של מלחמת "חרבות ברזל" למועד הסמך למועד פרסום הדוחות, על בסיס אומדנים והערכות ובכלל זה בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים במסמך "דגשים לדוחות לציבור לרבעון השלישי של שנת 2023" מיום 9 בנובמבר 2023.

הבנק מעריך בשלב זה, כי לאירועים הנוכחיים עלולה להיות השפעה מהותית על תוצאותיו העסקיות ובכלל זה קיטון הכנסות מריבית, גידול בהפסדי אשראי, ירידה בגביית עמלות ובפעילויות עסקיות אחרות. היות שמדובר באירוע אשר אינו בשליטת הבנק והתפתחויות בשטח עשויות להשפיע על הערכות הבנק, נכון למועד הדוח, אין ביכולתו לאמוד את היקף ההשפעה הצפויה של המלחמה על תוצאותיו בטווח הבינוני והארוך. הבנק עוקב אחר המצב באופן שוטף ומבצע התאמות בפעילות ובניהול הסיכונים שלו, בהתאם להתפתחויות.

ביאור 2 - הכנסות והוצאות ריבית

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
2022	2023	2022	2023
(לא מבוקר)			
מיליוני ש"ח			

1,434	2,414	547	837
65	320	50	93
7	15	2	4
61	160	27	60
-	2	-	1
1,567	2,911	626	995

(256)	(1,052)	(140)	(382)
(1)	(1)	-	-
(2)	(2)	(1)	(1)
(27)	(72)	(15)	(25)
(56)	(36)	(18)	(10)
(342)	(1,163)	(174)	(418)
1,225	1,748	452	577

19	19	7	6
42	141	20	54
-	-	-	-
61	160	27	60

א. הכנסות ריבית

מאשראי לציבור
מפקדונות בבנק ישראל וממזומנים
מפקדונות בבנקים
מאגרות חוב (ראה ג' להלן)
מנכסים אחרים
סך כל הכנסות הריבית

ב. הוצאות ריבית

על פקדונות הציבור
על פקדונות הממשלה
פקדונות מבנק ישראל
על פקדונות מבנקים
על אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
סך כל הוצאות הריבית
סך הכנסות הריבית, נטו

ג. פירוט הכנסות ריבית על בסיס צבירה מאגרות חוב

מוחזקות לפדיון
זמינות למכירה
למסחר
סך הכל הכנסות ריבית מאגרות חוב

ביאור 3- הכנסות מימון שאינן מריבית

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
2022	2023	2022	2023
(לא מבוקר)			
מיליוני ש"ח			

א. הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר

הכנסות, נטו בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾	59	27	162	147
רווחים ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה ⁽³⁾	-	-	1	4
הפסדים ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה ⁽³⁾	-	-	-	-
הפרשי שער, נטו ⁽⁴⁾	(45)	(16)	(110)	(133)
סך הכל הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר	14	11	53	18

ב. הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר⁽²⁾

הכנסות, נטו בגין מכשירים נגזרים למסחר	-	-	1	1
רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב למסחר, נטו	-	1	-	(4)
סך הכל הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילות למטרת מסחר	-	1	1	(3)
סך הכל הכנסות מימון שאינן מריבית	14	12	54	15

1. מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
2. כולל הפרשי שער שנבעו מפעילות מסחר.
3. סווג מרווח כולל אחר מצטבר.
4. למעט הפרשי שער על עסקאות שסווגו לסעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרת מסחר".

ביאור 4 - רווח למניה

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
2022	2023	2022	2023
(לא מבוקר)			
אלפי ש"ח			

1. רווח למניה

מניה רגילה בת 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב:
- רווח נקי

3.62 5.56 1.49 1.58

2. כמות מניות

ממוצע משוקלל של מספר מניות:
- מניות בנות 0.1 שקלים חדשים

124,430 124,430 124,430 124,430

ביאור 5 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לאחר השפעת המס

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023		
(לא מבוקר)		
התאמות בגין		
סך הכל	הטבות לעובדים	אגרות חוב
מיליוני ש"ח		
(364)	(14)	(350)
(3)	14	(17)
(367)	-	(367)

יתרה לתחילת התקופה (מבוקר)

שינויים נטו⁽¹⁾

יתרה לסוף התקופה

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022		
(לא מבוקר)		
התאמות בגין		
סך הכל	הטבות לעובדים	אגרות חוב
מיליוני ש"ח		
(287)	(33)	(254)
(34)	13	(47)
(321)	(20)	(301)

יתרה לתחילת התקופה (מבוקר)

שינויים נטו⁽¹⁾

יתרה לסוף התקופה

1. כולל רווח, נטו בסך של 1 מיליון ש"ח בגין אגרות חוב שהועברו מהתיק הזמין למכירה לתיק לפדיון (30.9.22 - הפסד, נטו בסך של 92 מיליון ש"ח).

ביאור 5 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לאחר השפעת המס (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023			
(לא מבוקר)			
התאמות בגין			
סך הכל	הטבות לעובדים	אגרות חוב	
מיליוני ש"ח			
(345)	(20)	(325)	יתרה לתחילת התקופה (מבוקר)
(22)	20	(42)	שינויים נטו ⁽¹⁾
(367)	-	(367)	יתרה לסוף התקופה

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022			
(לא מבוקר)			
התאמות בגין			
סך הכל	הטבות לעובדים	אגרות חוב	
מיליוני ש"ח			
(108)	(113)	5	יתרה לתחילת התקופה (מבוקר)
(213)	93	(306)	שינויים נטו ⁽¹⁾
(321)	(20)	(301)	יתרה לסוף התקופה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022			
(מבוקר)			
התאמות בגין			
סך הכל	הטבות לעובדים	אגרות חוב	
מיליוני ש"ח			
(108)	(113)	5	יתרה לתחילת התקופה
(237)	93	(330)	שינויים נטו ⁽¹⁾
(345)	(20)	(325)	יתרה לסוף התקופה

1. כולל רווח, נטו בסך של 3 מיליון ש"ח בגין אגרות חוב שהועברו מהתיק הזמין למכירה לתיק לפדיון (31.12.22 - הפסד, נטו בסך של 91 מיליון ש"ח, 30.9.22 - הפסד, נטו בסך של 92 מיליון ש"ח).

ביאור 5 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל מצטבר אחר, לפני השפעת המס ואחריו

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023

(לא מבוקר)		
לפני מס	השפעת המס	אחרי מס
מיליוני ש"ח		
(27)	9	(18)
1	-	1
(26)	9	(17)
21	(7)	14
-	-	-
21	(7)	14
(5)	2	(3)

התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן:
 - רווחים, נטו, שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן
 - הפסדים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד⁽¹⁾⁽³⁾
 השינוי בגין התאמת אגרות חוב, נטו
 הטבות לעובדים:
 - רווח אקטוארי לתקופה
 - הפסדים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד⁽²⁾
 השינוי בגין הטבות לעובדים, נטו
 שינוי, נטו, לתקופה

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022

(לא מבוקר)		
לפני מס	השפעת המס	אחרי מס
מיליוני ש"ח		
(74)	26	(48)
2	(1)	1
(72)	25	(47)
18	(6)	12
1	-	1
19	(6)	13
(53)	19	(34)

התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן:
 - הפסדים, נטו, שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן
 - רווחים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד⁽¹⁾⁽³⁾
 השינוי בגין התאמת אגרות חוב, נטו
 הטבות לעובדים:
 - רווח אקטוארי לתקופה
 - הפסדים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד⁽²⁾
 השינוי בגין הטבות לעובדים, נטו
 שינוי, נטו, לתקופה

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023

(לא מבוקר)		
לפני מס	השפעת המס	אחרי מס
מיליוני ש"ח		
(67)	23	(44)
3	(1)	2
(64)	22	(42)
30	(11)	19
1	-	1
31	(11)	20
(33)	11	(22)

התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן:
 - הפסדים, נטו, שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן
 - הפסדים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד⁽¹⁾⁽⁴⁾
 השינוי בגין התאמת אגרות חוב, נטו
 הטבות לעובדים:
 - רווח אקטוארי לתקופה
 - הפסדים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד⁽²⁾
 השינוי בגין הטבות לעובדים, נטו
 שינוי, נטו, לתקופה

ביאור 5 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל מצטבר אחר, לפני השפעת המס ואחריו (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022

(לא מבוקר)		
לפני מס	השפעת המס	אחרי מס
מיליוני ש"ח		
(464)	159	(305)
(1)	-	(1)
(465)	159	(306)
136	(46)	90
5	(2)	3
141	(48)	93
(324)	111	(213)

התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן:
 - הפסדים, נטו, שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן
 - רווחים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד⁽¹⁾⁽⁴⁾
 השינוי בגין התאמת אגרות חוב, נטו
 הטבות לעובדים:
 - רווח אקטוארי לתקופה
 - הפסדים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד⁽²⁾
 השינוי בגין הטבות לעובדים, נטו
 שינוי, נטו, לתקופה

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022

(מבוקר)		
לפני מס	השפעת המס	אחרי מס
מיליוני ש"ח		
(511)	174	(337)
10	(3)	7
(501)	171	(330)
135	(46)	89
6	(2)	4
141	(48)	93
(360)	123	(237)

התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן:
 - הפסדים, נטו, שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן
 - הפסדים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד⁽¹⁾⁽⁴⁾
 השינוי בגין התאמת אגרות חוב, נטו
 הטבות לעובדים:
 - רווח אקטוארי לשנה
 - הפסד שסווג מחדש לדוח רווח והפסד⁽²⁾
 השינוי בגין הטבות לעובדים, נטו
 שינוי, נטו, לשנה

1. נכלל בדוח הרווח והפסד בסעיף "הכנסות מימון שאין מריבית" - ראה ביאור 3.
 2. נכלל בדוח הרווח והפסד בסעיף "הוצאות אחרות".

ביאור 6 - ניירות ערך

ליום 30 בספטמבר 2023					
(לא מבוקר)					
התאמות לשווי הוגן					
הערך במאזן	עלות מופחתת(*)	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	רווחים	הפסדים	שווי הוגן(**)
מיליוני ש"ח					
1,458	1,458 ⁽⁵⁾	-	-	218	1,240
1,458	1,458	-	-	218	1,240
5,051 ⁽⁶⁾	5,437	-	-	386	5,051
344	347	-	-	3	344
15	16	-	-	1	15
5,410	5,800	-	-	390 ⁽³⁾⁽⁴⁾	5,410
13	13	-	-	-	13
13	13	-	-	-	13
6,881	7,271	-	-	608	6,663

אגרות חוב מוחזקות לפדיון⁽¹⁾

- של ממשלת ישראל
- סך הכל אגרות חוב מוחזקות לפדיון

אגרות חוב זמינות למכירה⁽¹⁾

- של ממשלת ישראל
- של ממשלות זרות
- של מוסדות פיננסיים בישראל
- סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה

השקעה במניות שאינן למסחר

- מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן⁽²⁾
- סך הכל מניות שאינן למסחר
- סך הכל ניירות ערך שאינן למסחר

ניירות ערך למסחר

אגרות חוב⁽¹⁾

- של ממשלת ישראל
- סך הכל ניירות ערך למסחר
- סך הכל ניירות ערך

* מניות - עלות.
** נתוני השווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

הערות:

1. לגבי תוצאות הפעילות בגין השקעה באגרות חוב - ראה ביאורים 2 - 3.
2. מהווה החזקה בשיעור של 14.8% בחברת א.י. אמריקה ישראל בע"מ.
3. כלולים ברווח כולל אחר בסעיף "התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן", בניכוי השפעת המס.
4. ההפסדים ששיעורם מהתאמות לשווי הוגן עולה על 20% מהעלות המופחתת של אגרות החוב מסתכמים לסך 120 מיליון ש"ח. ההפסדים בסך 322 מיליון ש"ח מיוחסים לאגרות חוב ששוויין ההוגן מסתכם לסך 1,610 מיליון ש"ח, נמצאות ב"פוזיציית הפסד" מעל שנה.
5. כולל קרן הון בסך של 134 מיליון ש"ח בגין אגרות חוב שהועברו מהתיק הזמין למכירה לתיק לפדיון.
6. מזה: אגרות חוב מגודרות בגידור שווי הוגן בסך 967 מיליון ש"ח.

ביאור 6 - ניירות ערך (המשך)

ליום 30 בספטמבר 2022					
(לא מבוקר)					
התאמות לשווי הוגן					
הערך במאזן	עלות מופחתת(*)	יתרת הפרשה להפסדי אשראי מיליוני ש"ח	רווחים	הפסדים	שווי הוגן(**)

אגרות חוב מוחזקות לפדיון⁽¹⁾

1,468	1,468 ⁽⁵⁾	-	1	135	1,334
1,468	1,468	-	1	135	1,334

- של ממשלת ישראל

סך הכל אגרות חוב מוחזקות לפדיון

אגרות חוב זמינות למכירה⁽¹⁾

5,395 ⁽⁶⁾	5,699	-	51	355	5,395
17	18	-	-	1	17
17	18	-	-	1	17
5,429	5,735	-	51 ⁽³⁾	357 ⁽³⁾⁽⁴⁾	5,429

- של ממשלת ישראל

- של ממשלות זרות

- של מוסדות פיננסיים בישראל

סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה

השקעה במניות שאינן למסחר

13	13	-	-	-	13
13	13	-	-	-	13
6,910	7,216	-	52	492	6,776

- מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן⁽²⁾

סך הכל מניות שאינן למסחר

סך הכל ניירות ערך שאינם למסחר

ניירות ערך למסחר

אגרות חוב⁽¹⁾

1	1	-	-	-	1
1	1	-	-	-	1
6,911	7,217	-	52	492	6,777

- של ממשלת ישראל

סך הכל ניירות ערך למסחר

סך הכל ניירות ערך

* מניות - עלות.
** נתוני השווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

הערות:

- לגבי תוצאות הפעילות בגין השקעה באגרות חוב - ראה ביאורים 2 ו-3.
- מהווה החזקה בשיעור של 14.8% בחברת א.י. אמריקה ישראל בע"מ.
- כלולים ברווח כולל אחר בסעיף "התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן", בניכוי השפעת המס.
- ההפסדים ששיעורם מהתאמות לשווי הוגן עולה על 20% מהעלות המופחתת של אגרות החוב מסתכמים לסך 63 מיליון ש"ח. ההפסדים בסך 154 מיליון ש"ח מיוחסים לאגרות חוב ששוויי הוגן מסתכם לסך 962 מיליון ש"ח, נמצאות ב"פוזיציות הפסד" מעל שנה.
- כולל קרן הון בסך של 140 מיליון ש"ח בגין אגרות חוב שהועברו מהתיק הזמין למכירה לתיק לפדיון.
- מזה: אגרות חוב מגודרות בגידור שווי הוגן בסך 114 מיליון ש"ח.

ביאור 6 - ניירות ערך (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2022					
(מבוקר)					
התאמות לשווי הוגן					
הערך במאזן	עלות מופחתת(*)	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	רווחים	הפסדים	שווי הוגן(**)
מיליוני ש"ח					
1,475	1,475 ⁽⁵⁾	-	1	137	1,339
1,475	1,475	-	1	137	1,339
5,464 ⁽⁶⁾	5,807	-	24	367	5,464
17	18	-	-	1	17
18	19	-	-	1	18
5,499	5,844	-	24 ⁽³⁾	369 ⁽⁴⁾⁽³⁾	5,499
13	13	-	-	-	13
13	13	-	-	-	13
6,987	7,332	-	25	506	6,851
1	1	-	-	-	1
1	1	-	-	-	1
6,988	7,333	-	25	506	6,852

אגרות חוב מוחזקות לפדיון⁽¹⁾

- של ממשלת ישראל
סך הכל אגרות חוב מוחזקות לפדיון

אגרות חוב זמינות למכירה⁽¹⁾

- של ממשלת ישראל
- של ממשלות זרות
- של מוסדות פיננסיים בישראל
סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה

השקעה במניות שאינן למסחר

- מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן⁽²⁾
סך הכל מניות שאינן למסחר
סך הכל ניירות ערך שאינם למסחר

ניירות ערך למסחר

אגרות חוב⁽¹⁾

- של ממשלת ישראל
סך הכל ניירות ערך למסחר

סך הכל ניירות ערך

* מניות - עלות
** נתוני השווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

הערות:

1. לגבי תוצאות הפעילות בגין השקעה באגרות חוב - ראה ביאורים 2 ו- 3.
2. מהווה החזקה בשיעור של 14.8% בחברת א.י. אמריקה ישראל בע"מ.
3. כלולים "ברוח כולל אחר מצטבר", למעט אגרות חוב שגודרו בגידור שווי הוגן.
4. ההפסדים ששיעורם מהתאמות לשווי הוגן עולה על 20% מהעלות המופחתת של אגרות החוב מסתכמים לסך 62 מיליון ש"ח. ההפסדים בסך 177 מיליון ש"ח מיוחסים לאגרות חוב ששוויין הוגן מסתכם לסך 979 מיליון ש"ח, נמצאות ב"פוזיציית הפסד" מעל שנה.
5. כולל קרן הון בסך של 138 מיליון ש"ח בגין אגרות חוב שהועברו מהתיק הזמין למכירה לתיק לפדיון.
6. מזה: אגרות חוב מגודרות בגידור שווי הוגן בסך 459 מיליון ש"ח.

ביאור 7 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

א. חובות, אגרות חוב לפדיון וזמינות למכירה, אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי:

ליום 30 בספטמבר 2023					
(לא מבוקר)					
אשראי לציבור					
פרטי					
מסחרי	לדירור	אחר	סך הכל	ממשלות בנקים ואגרות חוב	סך הכל
מיליוני ש"ח					
23,758	-	-	23,758	7,759	31,517
4,673 ⁽¹⁾	12,378	5,115	22,166	-	22,166
28,431	12,378	5,115	45,924	7,759	53,683
469	100	25	594	-	594
37	-	24	61	-	61
275	55	51	381	-	381
781	155	100	1,036	-	1,036
449	-	-	449	2	451
165	74	155	394	-	394
614	74	155	843	2	845
85	2	5	92	-	92
45	-	11	56	-	56

יתרת חוב רשומה של חובות:

שנבדקו על בסיס פרטי

שנבדקו על בסיס קבוצתי

סך הכל חובות*

* מזה:

חובות לא צוברים

חובות בפיגור 90 ימים או יותר

חובות בעייתיים אחרים

סך הכל חובות בעייתיים

יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות:

שנבדקו על בסיס פרטי

שנבדקו על בסיס קבוצתי

סך הכל הפרשה להפסדי אשראי*

* מזה - בגין חובות לא צוברים

* מזה - בגין חובות בעייתיים אחרים

1. יתרת החובות המסחריים כוללת הלוואות לדיור בסך 13 מיליון ש"ח, המשולבת במערך העסקאות והבטחונות של עסקי לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה, שהפרוייקטים שהן בנות מצויים בהליכי בניה.

ביאור 7 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות, אגרות חוב לפדיון וזמינות למכירה, אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי (המשך):

ליום 30 בספטמבר 2022					
(לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים ממשלות ואגרות חוב	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי		מסחרי
			לדירור	אחר	
מיליוני ש"ח					
29,959	7,610	22,349	-	-	22,349
20,644	-	20,644	4,890	10,946	⁽¹⁾ 4,808
50,603	7,610	42,993	4,890	10,946	27,157
348	-	348	26	81	241
54	-	54	19	-	35
267	-	267	48	40	179
669	-	669	93	121	455
366	1	365	-	-	365
303	-	303	134	57	112
669	1	668	134	57	477
56	-	56	5	1	50
32	-	32	10	-	22

1. יתרת החובות המסחריים כוללת הלוואות לדיור בסך 90 מיליון ש"ח, המשולבת במערך העסקאות והבטחונות של עסקי לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה, שהפרוייקטים שהן בנות מצויים בהליכי בניה.

ביאור 7 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות, אגרות חוב לפדיון וזמינות למכירה, אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי (המשך):

ליום 31 בדצמבר 2022					
(מבוקר)					
סך הכל	בנקים ממשלות ואגרות חוב	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי		מסחרי
			אחר	לדירור	
מיליוני ש"ח					
29,928	7,604	22,324	-	-	22,324
20,941	-	20,941	4,904	11,246	⁽¹⁾ 4,791
50,869	7,604	43,265	4,904	11,246	27,115
473	-	473	26	86	361
56	-	56	21	-	35
404	-	404	46	42	316
933	-	933	93	128	712
368	1	367	-	-	367
329	-	329	131	66	132
697	1	696	131	66	499
57	-	57	5	2	50
49	-	49	10	-	39

יתרת חוב רשומה של חובות:

שנבדקו על בסיס פרטי

שנבדקו על בסיס קבוצתי

סך הכל חובות*

* מזה:

חובות לא צוברים

חובות בפיקוד 90 ימים או יותר

חובות בעייתיים אחרים

סך הכל חובות בעייתיים
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין
חובות:

שנבדקו על בסיס פרטי

שנבדקו על בסיס קבוצתי

סך הכל הפרשה להפסדי אשראי*

* מזה - בגין חובות לא צוברים

* מזה - בגין חובות בעייתיים אחרים

1. יתרת החובות המסחריים כוללת הלוואות לדיור בסך 86 מיליון ש"ח, המשולבת במערך העסקאות והבטחונות של עסקי לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה, שהפרייקטים שהן בנות מצויים בהליכי בניה.

ביאור 7 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023					
(לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים, ממשלות, אגרות חוב לפדיון וזמינות למכירה	אשראי לציבור			
		פרטי			מסחרי
		סך הכל	אחר	לדיר	
804	2	802	156	80	566
111	-	111	9	1	101
(58)	-	(58)	(22)	-	(36)
37	-	37	19	-	18
(21)	-	(21)	(3)	-	(18)
894	2	892	162	81	649
49	-	49	7	7	35

יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת התקופה

הוצאות בגין הפסדי אשראי

מחיקות חשבונאיות

גביית חובות שנמחקו בשנים קודמות

מחיקות חשבונאיות, נטו
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף התקופה*

* מזה-בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022					
(לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים, ממשלות, אגרות חוב לפדיון וזמינות למכירה	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי		מסחרי
			אחר	לדירור	
703	1	702	129	59	514
16	-	16	12	4	-
(45)	-	(45)	(18)	-	(27)
34	-	34	16	-	18
(11)	-	(11)	(2)	-	(9)
708	1	707	139	63	505
39	-	39	5	6	28

יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת התקופה

הוצאות בגין הפסדי אשראי

מחיקות חשבונאיות

גביית חובות שנמחקו בשנים קודמות

מחיקות חשבונאיות, נטו
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף התקופה*

* מזה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

ביאור 7 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי (המשך):

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023					
(לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים, ממשלות, אגרות חוב לפדיון וזמינות למכירה	אשראי לציבור			
		פרטי			מסחרי
		סך הכל	אחר	לדיוור	
736	1	735	136	72	527
227	1	226	37	9	180
(187)	-	(187)	(70)	-	(117)
118	-	118	59	-	59
(69)	-	(69)	(11)	-	(58)
894	2	892	162	81	649
49	-	49	7	7	35

יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת התקופה (מבוקר)

הוצאות בגין הפסדי אשראי

מחיקות חשבונאיות

גביית חובות שנמחקו בשנים קודמות

מחיקות חשבונאיות, נטו

יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף התקופה*

* מזה-בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022					
(לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים, ממשלות, אגרות חוב לפדיון וזמינות למכירה	אשראי לציבור			
		פרטי			מסחרי
		סך הכל	אחר	לדיוור	
589	-	589	110	38	441
73	1	72	6	15	51
77	-	77	27	10	40
(138)	-	(138)	(54)	-	(84)
107	-	107	50	-	57
(31)	-	(31)	(4)	-	(27)
708	1	707	139	63	505
39	-	39	5	6	28

יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת התקופה (מבוקר)

התאמה ליתרת הפתיחה בשל השפעת היישום לראשונה⁽¹⁾

הוצאות בגין הפסדי אשראי

מחיקות חשבונאיות⁽²⁾

גביית חובות שנמחקו בשנים קודמות

מחיקות חשבונאיות, נטו

יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף התקופה*

* מזה-בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

1. השפעת היישום לראשונה של כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים CECL.
2. לא כולל מחיקות חשבונאיות במועד היישום לראשונה בסך 19 מיליוני ש"ח עקב שינוי רף הבחינה. ראה ביאור 1 מדיניות חשבונאית.

ביאור 8 - פקדונות הציבור

א. ההרכב⁽¹⁾

ליום 31 בדצמבר 2022	ליום 30 בספטמבר 2022	ליום 30 בספטמבר 2023	סוג הפקדון
(מבוקר)	(לא מבוקר)		
מיליוני ש"ח			
13,311	14,184	10,406	פקדונות לפי דרישה
8,260	8,653	6,533	- אינם נושאי ריבית
21,571	22,837	16,939	- נושאי ריבית
29,476	28,670	31,849	סך הכל לפי דרישה
51,047	51,507	48,788	פקדונות לזמן קצוב
			סך הכל פקדונות הציבור

ב. התפלגות בחתך מפקידים

ליום 31 בדצמבר 2022	ליום 30 בספטמבר 2022	ליום 30 בספטמבר 2023	סוג המפקיד
(מבוקר)	(לא מבוקר)		
מיליוני ש"ח			
17,312	17,209	17,990	אנשים פרטיים
6,979	8,364	5,443	גופים מוסדיים
26,756	25,934	25,355	תאגידים ואחרים
51,047	51,507	48,788	סך הכל פקדונות הציבור

ג. התפלגות הפקדונות לפי גודל הפקדון של מפקיד

ליום 31 בדצמבר 2022	ליום 30 בספטמבר 2022	ליום 30 בספטמבר 2023	מדרגות הפקדון (במיליוני ש"ח):	
(מבוקר)	(לא מבוקר)		מ	עד
מיליוני ש"ח				
17,687	17,544	18,125	-	1
10,475	10,203	10,543	1	10
7,068	6,881	5,917	10	100
6,172	5,424	4,304	100	500
9,645	11,455	9,899	מעל 500	
51,047	51,507	48,788	סך הכל פקדונות הציבור	

1. הפקדונות גויסו מהציבור בישראל.

ביאור 9 - הטבות לעובדים

א. פירוט ההתחייבויות לעובדים בחתך סוגי הטבות ונכסי התוכניות בגינם:

ליום 30 בספטמבר 2022	ליום 30 בספטמבר 2023	ליום 31 בדצמבר 2022
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(מבוקר)
מיליוני ש"ח		
533	531	534
(122)	(131)	(124)
411	400	410
25	21	22
7	7	7
55	51	53
498	479	492
498	479	492

התחייבות לתשלום פיצויי פרישה
השווי ההוגן של נכסי התוכנית
עודף ההתחייבויות על נכסי התוכנית
התחייבות לתשלום ימי חופשה
התחייבות בגין ימי מחלה שלא נוצלו
התחייבות לתשלום הטבות לאחר סיום העסקה
עודף התחייבות לתשלום הטבות לעובדים
נכלל בהתחייבויות אחרות

ב. מידע באשר לתוכניות להטבה מוגדרת (התחייבות לתשלום פיצויי פרישה, והתחייבויות לתשלום הטבות מסוימת לאחר סיום העסקה):

1. מחויבויות ומצב המימון

(א) שינויים בהתחייבויות בגין הטבה מוגדרת:

עתודה לפיצויי פרישה				
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
	2022	2023	2022	2023
(מבוקר)	(לא מבוקר)			
מיליוני ש"ח				
639	639	534	546	547
27	21	19	6	6
14	10	16	4	5
(123)	(125)	(27)	(18)	(20)
557	545	542	538	538
(23)	(12)	(11)	(5)	(7)
534	533	531	533	531
433	434	438	434	438

יתרה לתחילת התקופה
עלות השירות
עלות הריבית
הפסד (רווח) אקטוארי*
סך הכל הצטברויות
הטבות ששולמו
מחויבות בגין הטבה חזויה בסוף התקופה
מחויבות בגין הטבה מצטברת בסוף
התקופה**

* הרווח האקטוארי שנזקף במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2023, נובע בעיקר מעליית שיעור ההיוון של ההתחייבות.
** המחויבות בגין הטבה מצטברת שונה מהמחויבות בגין הטבה חזויה בכך שהיא אינה כוללת הנחות כלשהן בדבר רמות התגמול העתידיות.

ביאור 9 - הטבות לעובדים (המשך)

(א) שינויים בהתחייבויות בגין הטבה מוגדרת (המשך):

הטבות לגמלאים לאחר פרישה					
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2022	2022	2023	2022	2023	
(מבוקר)	(לא מבוקר)				
מיליוני ש"ח					
75	75	53	57	54	יתרה לתחילת התקופה
2	2	1	1	-	עלות השירות
2	1	2	-	1	עלות הריבית
(24)	(22)	(4)	(3)	(4)	הפסד (רווח) אקטוארי
55	56	52	55	51	סך הכל הצטברויות
(2)	(1)	(1)	-	-	הטבות ששולמו
53	55	51	55	51	יתרה לסוף התקופה

(ב) שינויים בשווי ההגון של נכסי התוכנית:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר
2022	2023	2022	2023	2022
(לא מבוקר)		(מבוקר)		(מבוקר)
מיליוני ש"ח				
132	123	124	125	125
1	2	4	5	7
(3)	(3)	(1)	(11)	(12)
2	2	7	7	9
132	124	134	126	129
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
131	122	131	122	124

יתרה לתחילת התקופה
תשואה חזויה על נכסי התוכנית
רווח (הפסד) אקטוארי
הפקדות לתוכנית
סך הכל הצטברויות
הטבות ששולמו
יתרה לסוף התקופה

ביאור 9 - הטבות לעובדים (המשך) (במיליוני ש"ח)

(ג) סכומים שהוכרו במאזן:

עתודה לפיצויי פרישה, נטו		
ליום 30 בספטמבר 2022	ליום 30 בספטמבר 2023	ליום 31 בדצמבר 2022
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(מבוקר)
411	400	410
533	531	534
(122)	(131)	(124)
411	400	410

נכלל בסעיף התחייבויות אחרות

התחייבות בגין הטבה חזויה

שווי הוגן של נכסי התכנית

הטבה חזויה, נטו

הטבות לגמלאים לאחר פרישה *		
ליום 30 בספטמבר 2022	ליום 30 בספטמבר 2023	ליום 31 בדצמבר 2022
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(מבוקר)
55	51	53

נכלל בסעיף התחייבויות אחרות

* המחויבות בגין הטבות לגמלאים מהווה "מחויבות בגין הטבה מצטברת".

(ד) נתונים שנזקפו לרווח כולל אחר מצטבר, לפני השפעת המס:

עתודה לפיצויי פרישה, נטו		
ליום 30 בספטמבר 2022	ליום 30 בספטמבר 2023	ליום 31 בדצמבר 2022
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(מבוקר)
26	1	28

יתרת הפסד אקטוארי, נטו

הטבות לגמלאים לאחר פרישה		
ליום 30 בספטמבר 2022	ליום 30 בספטמבר 2023	ליום 31 בדצמבר 2022
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(מבוקר)
5	(1)	3

יתרת הפסד אקטוארי, נטו

(ה) עודף התחייבות על נכסי תוכנית:

עתודה לפיצויי פרישה, נטו		
ליום 30 בספטמבר 2022	ליום 30 בספטמבר 2023	ליום 31 בדצמבר 2022
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(מבוקר)
533	531	534
(122)	(131)	(124)
411	400	410

מחויבות בגין הטבה חזויה

שווי הוגן של נכסי תוכנית בגינה

מחויבות נטו

ביאור 9 - הטבות לעובדים (המשך)

2. נתונים תוצאתיים

(א) רכיבי עלות ושינויים בהתחייבויות ובנכסים שנזקפו לרווח והפסד:

עתודה לפיצויי פרישה, נטו				
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
	2022	2023	2022	2023
(מבוקר)	(לא מבוקר)			
מיליוני ש"ח				
27	21	19	6	6
14	10	16	4	5
41	31	35	10	11
(7)	(5)	(4)	(2)	(1)
5	4	1	1	-
39	30	32	9	10
10	7	8	3	3
49	37	40	12	13

עלות השירות
עלות הריבית
סך הצבירה השוטפת
תשואה חזויה על נכסי התוכנית
הפחתת סכומים שלא הוכרו בעבר:
- הפסד אקטוארי, נטו
סך עלות ההטבה, נטו
הוצאות בגין תוכנית להפקדה מוגדרת
סך הכל הוצאה לתקופה

הטבות לגמלאים לאחר פרישה				
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
2022	2022	2023	2022	2023
(מבוקר)	(לא מבוקר)			
מיליוני ש"ח				
2	2	1	1	-
2	1	2	-	1
4	3	3	1	1
1	1	-	-	-
5	4	3	1	1

עלות השירות
עלות הריבית
סך הצבירה השוטפת
הפחתת סכומים שלא הוכרו בעבר:
- הפסד אקטוארי, נטו
סך עלות ההטבה, נטו

ביאור 9 - הטבות לעובדים (המשך)

(ב) רכיבי עלות ושינויים בהתחייבויות ובנכסים שנזקפו לרווח כולל אחר, לפני מס:

עתודה לפיצויי פרישה, נטו					
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2022	2023	2022	2023	
(מבוקר)	(לא מבוקר)				
מיליוני ש"ח					
(111)	(114)	(26)	(15)	(17)	הפסד (רווח) אקטוארי שוטף, נטו
(5)	(4)	(1)	(1)	-	הפחתת הפסד אקטוארי
(116)	(118)	(27)	(16)	(17)	סך ההפסד (הרווח) שנזקף לרווח כולל אחר
39	30	32	9	10	עלות ההטבה, נטו
(77)	(88)	5	(7)	(7)	סך הכל הוכר בעלות ההטבה, נטו וברווח כולל אחר

הטבות לגמלאים לאחר פרישה					
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2022	2023	2022	2023	
(מבוקר)	(לא מבוקר)				
מיליוני ש"ח					
(24)	(22)	(4)	(3)	(4)	הפסד (רווח) אקטוארי שוטף, נטו
(1)	(1)	-	-	-	הפחתת הפסד אקטוארי
(25)	(23)	(4)	(3)	(4)	סך הכל נזקף לרווח כולל אחר
5	4	3	1	1	עלות ההטבה, נטו
(20)	(19)	(1)	(2)	(3)	סך הכל הוכר בעלות ההטבה, נטו וברווח כולל אחר

ביאור 9 - הטבות לעובדים (המשך)

3. הנחות ומבחני רגישות

(א) הנחות ששימשו בחישוב ההתחייבויות לתשלום הטבות:

ליום 30 בספטמבר		הפרמטר הנבחן	
ליום 31 בדצמבר 2022	ליום 30 בספטמבר 2023		
(מבוקר)	(לא מבוקר)		
%			
1.7-1.8	1.7-1.9	2.1-2.2	שיעור ההיוון
2.7	2.0	2.7	שיעור עליית המדד
			שיעור הגידול
4.6	3.9	4.6	בתגמול: - נומינלי
1.9	1.9	1.9	- ריאלי
1.1-15.0	1.1-15.0	1.1-15.0	שיעור עזיבה

(ב) הנחות ששימשו בחישוב עלויות השכר:

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		הפרמטר הנבחן
	2022	2023	2022	2023	
(מבוקר)	(לא מבוקר)				
%					
(0.2)-1.9	(0.2)-1.7	1.7-1.9	1.4-1.7	1.7-1.9	שיעור ההיוון
5.3	5.3	4.8	5.3	4.8	תשואה חזויה על נכסי התוכנית
3.9	3.9	4.6	3.9	4.6	שיעור הגידול
1.9	1.9	1.9	1.9	1.9	בתגמול: - נומינלי - ריאלי

(ג) השפעת השינוי בנקודת אחוז אחת על ההפרשות בגין התחייבויות לתשלום הטבות (במיליוני ש"ח):

עתודה לפיצויי פרישה			הפרמטר הנבחן
גידול בנקודת האחוז			
ליום 31 בדצמבר 2022	ליום 30 בספטמבר 2022	ליום 30 בספטמבר 2023	
(מבוקר)	(לא מבוקר)		
(52)	(52)	(49)	שינוי בשיעור ההיוון
57	56	52	שינוי בשיעור המדד / תגמול
31	31	32	שינוי בשיעור העזיבה

עתודה לפיצויי פרישה			הפרמטר הנבחן
קיטון בנקודת האחוז			
ליום 30 בספטמבר	ליום 31 בדצמבר 2022	2023	
(לא מבוקר)	(מבוקר)		
56	60	60	שינוי בשיעור ההיוון
(49)	(52)	(54)	שינוי בשיעור המדד / תגמול
(37)	(35)	(36)	שינוי בשיעור העזיבה

ביאור 9 - הטבות לעובדים (המשך)

3. הנחות ומבחני רגישות (המשך)
(ג) השפעת השינוי בנקודת אחוז אחת על ההפרשות בגין התחייבויות לתשלום הטבות (במיליוני ש"ח) (המשך):

הטבות לגמלאים לאחר פרישה			הפרמטר הנבחן
גידול בנקודת האחוז			
ליום 30 בספטמבר	ליום 30 בספטמבר	ליום 31 בדצמבר 2022	
2023	2022		
(לא מבוקר)	(מבוקר)		
(11)	(12)	(12)	שינוי בשיעור ההיוון
-	-	-	שינוי בשיעור המדד / תגמול
(1)	(1)	(1)	שינוי בשיעור העזיבה

הטבות לגמלאים לאחר פרישה			הפרמטר הנבחן
קיטון בנקודת האחוז			
ליום 30 בספטמבר			
ליום 31 בדצמבר 2022	2022	2023	
(מבוקר)	(לא מבוקר)		
12	12	11	שינוי בשיעור ההיוון
-	-	-	שינוי בשיעור המדד / תגמול
1	1	1	שינוי בשיעור העזיבה

4. תזרימי מזומנים

הפקדות לנכסי התוכנית:

הפקדות בפועל		תחזית*	
לשנה שהסתיימה ביום	לשנה שהסתיימה ביום	לשנה שהסתיימה ביום	לשנה שהסתיימה ביום
31 בדצמבר	30 בספטמבר	31 בדצמבר	31 בדצמבר
2022	2022	2023	2023
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)
מיליוני ש"ח			
9	7	7	10

הפקדות

* האומדן מתייחס לשנת 2023 כולה. סכום ההפקדות החזוי ליתרת השנה עומד על 3 מיליון ש"ח.

ביאור 10 - הלימות הון, נזילות ומינוף

א. הלימות הון

1. כללי

יחסי הלימות ההון מחושבים בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 211 - 201 (להלן: "כללי באזל 3").

2. דרישות הון נוספות בגין הלוואות לדיור

בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 329, נקבעה לכל אחד מהתאגידים הבנקאיים דרישת הון עצמי מינימלית נוספת (מעבר למגבלה הקיימת), בשיעור המהווה 1% מהיקף תיק הלוואות לדיור של כל אחד מהתאגידים הבנקאיים.

ההנחיות כאמור, הגדילו את דרישות ההון העצמי רובד 1, המינימליות של הבנק ליום 30.9.2023 בכ-0.23% (30.9.2022 - 0.21% - 31.12.2022 - 0.22%).

3. הוראות מעבר

במסגרת המעבר ליישום כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב, לחישוב ההפרשות להפסדי אשראי הצפויים (CECL) מיום 1 בדצמבר 2020, עודכנו הוראות המעבר הנוגעות לחישוב יחס הלימות ההון, כך שהותר לתאגידים הבנקאיים לזקוף להון עצמי רובד 1, את השפעת היישום לראשונה של כללים אלה, בחלקים שווים, על פני תקופה של שלוש שנים. השפעת הוראות המעבר בנושא זה על יחס הלימות ההון רובד 1 ליום הדוח, הסתכמה בכ-0.10%.

4. הקלה בגין תוכנית התייעלות

ביום 12 בינואר 2016, פרסם בנק ישראל מכתב בנושא: "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל", במסגרתו הודיע בנק ישראל על הקלות שיינתנו בחישוב יחס הלימות ההון, לבנקים שיישמו תוכנית התייעלות (שתעמוד באמות המידה שנקבעו על ידו), לרבות היתר לפריסת השלכות הנובעות מתוכנית התייעלות - לתקופה של חמש שנים, בשיטת "הקו הישר".

ברבעון הרביעי של שנת 2020 יישם הבנק תוכנית התייעלות בעלות כוללת של 117 מיליון ש"ח. תוכנית התייעלות זו כמו גם תוכניות התייעלות קודמות, אושרו על ידי בנק ישראל, לצורך יישום ההקלות ההוניות כאמור. בעקבות יישום התוכנית, הגדיל הבנק את ההפרשות בגין ההתחייבות לתשלום פיצויי פרישה לעובדיו בסך כולל של כ-60 מיליון ש"ח.

הגידול בהפרשות כאמור, סווג כ"הפרש אקטוארי", ונזקף לסעיף "רווח כולל אחר", במסגרת ההון העצמי (לאחר ניכוי חיסכון במס בסך כ-20 מיליון ש"ח).

יישום ההקלות שפורטו לעיל, הגדיל את יחס ההון העצמי ברובד הראשון של הבנק ליום 30.9.2023 בכ-0.04% (30.9.2022 - 0.07% - 31.12.2022 - 0.06%).

5. תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 203A בנושא: "סיכון אשראי צד נגדי"

ביום 1 בדצמבר 2021 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר לעדכון הוראות הנוגעות להקצאת הון בגין מכשירים פיננסיים נגזרים, במטרה להתאים את הוראות ניהול בנקאי תקין (203A - 208A) להנחיות וועדת באזל, בהקשר לגישה הסטנדרטית לחישוב חשיפה לסיכון אשראי צד נגדי (SA-CCR).

ביום 15 במרס 2022 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר "טיפול בסיכון אשראי צד נגדי", הכולל עדכונים והבהרות שונות בנוגע ליישום הוראה 203A.

ביום 7 באפריל 2022 פורסם חוזר המעדכן את הוראות ניהול בנקאי תקין מס' 203 בנושא "מדידה והלימות ההון - הגישה הסטנדרטית - סיכון אשראי" ואת הוראה מס' 218 בנושא "יחס המינוף", כך שחישוב החשיפה כאמור יבוצע לפי הוראה 203A, החל מיום 1.7.2022 ואילך.

יישום ההוראה לא השפיע באופן מהותי על יחסי הלימות ההון והמינוף של הבנק.

ביאור 10 - הלימות הון, נזילות ומינוף (המשך)

6. מידע כספי

ליום 31 בדצמבר 2022	ליום 30 בספטמבר 2022	ליום 30 בספטמבר 2023
(מבוקר)	(לא מבוקר)	
מיליוני ש"ח		

4,055	3,928	4,725
(9) ⁽²⁾	2 ⁽²⁾	60 ⁽²⁾
4,046	3,930	4,785
924	1,021	953
4,970	4,951	5,738

(א) הון לצורך חישוב יחס ההון

הון עצמי

פערים בין ההון העצמי להון ברובד הראשון והתאמות פיקוחיות

הון ברובד הראשון, לאחר ניכויים

הון ברובד השני, לאחר ניכויים

סה"כ הון כולל

(ב) יתרות משוקללות של נכסי סיכון

סיכון אשראי

סיכונים שוק

סיכון תפעולי

סה"כ יתרות משוקללות של נכסי סיכון

ליום 31 בדצמבר 2022	ליום 30 בספטמבר 2022	ליום 30 בספטמבר 2023
(מבוקר)	(לא מבוקר)	
%		

11.07 ⁽²⁾	10.86 ⁽²⁾	12.13 ⁽²⁾
13.60 ⁽²⁾	13.68 ⁽²⁾	14.55 ⁽²⁾
9.22 ⁽¹⁾	9.21 ⁽¹⁾	9.23 ⁽¹⁾
12.50	12.50	12.50

(ג) יחס הון לרכיבי סיכון

יחס ההון העצמי ברובד הראשון לרכיבי סיכון

יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
יחס ההון העצמי ברובד הראשון הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

1. בהתאם להנחיות שנכללו בתיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 329 (ראה סעיף 2 לעיל), הועלתה דרישת ההון המינימלית המתייחסת ליחס ההון העצמי רובד 1 בבנק, ליום 30.9.2023 בשיעור של 0.23% (30.9.2022 - 0.21%, 31.12.2022 - 0.22%).

2. הנתון כולל התאמות בגין תוכנית התייעלות - בהתאם להנחיות שפרסם בנק ישראל ביום 12.1.2016 (ראה סעיף 4 לעיל). כמו כן, נתוני יחסי ההון כוללים גם את השפעת ההתאמות בגין הפסדי אשראי צפויים בהתאם להוראות המעבר של בנק ישראל.

ביאור 10 - הלימות הון, נזילות ומינוף (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2022	ליום 30 בספטמבר 2022	ליום 30 בספטמבר 2023
(מבוקר)	(לא מבוקר)	
מיליוני ש"ח		

4,055	3,928	4,725
-	-	-
4,055	3,928	4,725
(98)	(86)	-
-	(2)	-
(1)	(2)	(1)
(1)	(1)	(1)
(100)	(91)	(2)
22	24	16
69	69	46
(9)	2	60
4,046	3,930	4,785
510	610	510
414	411	443
924	1,021	953
4,970	4,951	5,738

ליום 31 בדצמבר 2022	ליום 30 בספטמבר 2022	ליום 30 בספטמבר 2023
(מבוקר)	(לא מבוקר)	
%		
10.81	10.58	11.99
0.17	0.17	0.10
0.06	0.07	0.04
0.03	0.04	-
11.07	10.86	12.13

(ד) רכיבי הון לצורך חישוב יחס ההון

(1) הון ברובד הראשון

• ההון העצמי

• הבדלים בין ההון העצמי להון ברובד הראשון

סה"כ הון ברובד הראשון לפני התאמות פיקוחיות

• ניכויים מההון והתאמות פיקוחיות:

- מיסים נדחים לקבל

- השקעה בהון תאגידיים פיננסיים שלא אוחדו

- נכסים לא מוחשיים

- הלוואות לדירור שאינן צוברות

סך הכל ניכויים מההון לפני התאמות פיקוחיות אחרות

התאמות בגין תוכניות התייעלות

השפעת הוראות המעבר בגין היישום לראשונה של כללי

החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים

סך הכל ניכויים מההון והתאמות פיקוחיות

סך הכל הון ברובד הראשון

(2) הון ברובד השני

• מכשירים פיקוחיים:

- אחרים

• הפרשות וקרנות הון

סך הכל הון ברובד השני

סך הכל הון כולל כשיר

(ה) השפעת הוראות המעבר והתאמות פיקוחיות

על יחס הלימות ההון ברובד הראשון

יחס ההון ברובד הראשון - לפני השפעת הוראות המעבר והתאמות אחרות

השפעת הוראות המעבר בגין הפסדי אשראי צפויים

השפעת ההתאמות בגין תוכנית התייעלות

השפעת ההתאמות בגין אשראי בסיכון מוגבר לרכישת קרקע

יחס ההון העצמי ברובד הראשון

ביאור 10 - הלימות הון, נזילות ומינוף (המשך)

ג. יחס כיסוי הנזילות

בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 221 בנושא יחס כיסוי הנזילות, נדרשו התאגידים הבנקאיים לקיים "יחס כיסוי נזילות" (המוגדר כיחס שבין "מלאי הנכסים הנזילים האיכותיים", לסך תזרים המזומנים היוצא, נטו, בתקופה עתידית של 30 יום) - שלא יפחת מ-100%.

בהוראה נקבעו כללים הן באשר ל: "מלאי הנכסים הנזילים האיכותיים", והן באשר לתזרים המזומנים היוצא, נטו, בתקופה עתידית של 30 יום, כדלקמן:

- **מלאי נכסים נזילים איכותיים** - כולל נכסים נזילים איכותיים מאוד ("רמה 1"), לרבות: מזומנים בקופות, פקדונות בבנק ישראל, ניירות ערך של ממשלת ישראל, ונכסים נזילים איכותיים אחרים ("רמה 2") - בעיקר: ניירות ערך בדירוג איכות גבוה.
- **תזרים מזומנים יוצא בתקופה של 30 יום** - מוגדר כתזרים המזומנים היוצא הצפוי, בתרחיש קיצון מוגדר בתקופה עתידית של 30 יום, לרבות תזרימים יוצאים צפויים בגין פקדונות קמעונאיים, פקדונות מתאגידים לא פיננסיים, ותאגידים פיננסיים (והנחת "שיעורי מחזור" שונים עבור כל אחד מסוגי הפקדונות).

להלן נתונים באשר ליחס כיסוי הנזילות בבנק:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום			שיעורי הנזילות:
31.12.2022	30.9.2022	30.9.2023	
(מבוקר)	(לא מבוקר)		
%			
134.2	135.1	145.4	• יחס כיסוי הנזילות
			• יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
100.0	100.0	100.0	

ג. יחס מימון יציב נטו

בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 222, בנושא יחס מימון יציב נטו נדרשו התאגידים הבנקאיים לקיים "יחס מימון יציב נטו". ההוראה מגדירה את היחס כמנה של סך המימון היציב הזמין לסך המימון היציב הנדרש. הבנק, בהתאם להוראות, נדרש לשמור על יחס זה כך שלא יפחת מ-100%.

- **מימון יציב זמין** - מוגדר כחלק מההון ומההתחייבויות שניתן להסתמך עליו על פני אופק הזמן המובא בחשבון ביחס המימון היציב נטו, המשתרע על פני שנה אחת.
- **המימון היציב הנדרש ("מימון יציב נדרש")** - הוא פונקציה של מאפייני הנזילות והתקופות הנותרות לפרעון של הנכסים השונים המוחזקים על ידי הבנק, וכן של חשיפותיו החוץ מאזניות. הוראת הפיקוח על הבנקים בנושא זה בתוקף מיום 31.12.2021.

להלן נתונים באשר ליחס המימון היציב נטו בבנק:

ליום 31 בדצמבר		ליום 30 בספטמבר		יחס מימון יציב נטו
2022		2022	2023	
(מבוקר)		(לא מבוקר)		
		%		
125.6		122.6	123.9	
100.0		100.0	100.0	יחס מימון יציב נטו המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

ד. יחס המינוף

בהתאם להנחיות שנכללו בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 218 בנושא: "יחס המינוף", הוגדר יחס זה, כיחס שבין "מדידת ההון", לבין "מדידת החשיפה", כדלקמן:

- **"מדידת ההון"** - הוגדרה כ"הון העצמי ברובד הראשון", לרבות השלכות הנובעות מיישום הוראות המעבר.
- **"מדידת החשיפה"** - הוגדרה כצירוף החשיפות הבאות: "חשיפה מאזנית" (הנכסים שנכללו בדוחות הכספיים), "חשיפה בגין נגזרים", "חשיפה לעסקאות מימון ניירות ערך", ו"חשיפה בגין פריטים חוץ מאזניים".

ביאור 10 - הלימות הון, נזילות ומינוף (המשך)

בהתאם להנחיות שנכללו בהוראה נדרשו התאגידים הבנקאיים לקיים יחס מינוף שלא יפחת מ- 5%. במסגרת הוראת השעה להתאמות של הוראות ניהול בנקאי תקין בעקבות משבר הקורונה, הופחת יחס המינוף המינימלי הנדרש ל- 4.5%, באופן מעשי, עד ליום 31.12.2023.

להלן נתונים לגבי מרכיבי יחס המינוף בבנק:

ליום 31 בדצמבר 2022 (מבוקר)	ליום 30 בספטמבר 2022 (לא מבוקר)	ליום 30 בספטמבר 2023 (לא מבוקר)	מרכיבי התחשיב:
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
4,046	3,930	4,785	ההון עצמי, ברובד הראשון
68,395	69,139	65,473	סך החשיפות
%			שיעורי המינוף:
5.9	5.7	7.3	יחס המינוף
4.5	4.5	4.5	יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

ביאור 11 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

א. התחייבויות והתקשרויות אחרות

31 בדצמבר 2022 (מבוקר)	30 בספטמבר 2022 (לא מבוקר)	30 בספטמבר 2023 (לא מבוקר)
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
46	64	22

התקשרויות להשקעה בבניינים וציוד

ב. הליכים משפטיים

כנגד הבנק תלויות ועומדות תובענות שונות, ובכלל זה תובענות ייצוגיות ובקשות להכיר בתובענות כתובענות ייצוגיות. בין היתר עולות בתובענות אלה טענות בדבר חיוכי ריבית שלא כדין (או שלא על פי המוסכם), חיוכי עמלות שלא כדין, התניה שירות בשירות, אי ביצוע הוראות, חיוב חשבונות שלא כדין, אי תקפות בטוחות ומימושן, והפעלת שיקול דעת מוטעה. בתקופת הדוח לא הוגשו תובענות מהותיות כנגד הבנק.

סכום החשיפה המירבי הנוסף - בשל כלל התובענות שהוגשו נגד הבנק, כאמור לעיל, בנושאים שונים, שהתממשותן אפשרית - מסתכם ליום 30 בספטמבר 2023, בסך של כ- 43.5 מיליון ש"ח (31.12.2022 - 34 מיליוני ש"ח ו-30.9.2022 - 33.7 מיליוני ש"ח).

לדעת הנהלת הבנק, המתבססת על חוות דעת משפטיות באשר לסיכויי התובענות, לרבות הבקשות לאישור התביעות כייצוגיות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, במקום בו נדרשו הפרשות, לכיסוי החבות שתגרם לבנק כתוצאה מהתובענות האמורות.

מידע באשר לתובענות המהותיות שהוגשו כנגד הבנק נכלל בביאור 26 ב' (5) בדוחות הכספיים לשנת 2022.

להלן יובאו בתמצית עדכונים מהותיים בקשר לתובענות מהותיות שהוגשו כנגד הבנק:

ביום 7 באוגוסט 2017 הוגשה כנגד הבנק תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית, על ידי אחד מלקוחותיו (להלן: "התובע"). לטענת התובע, הבנק נוהג לגבות עמלה בגין עריכת מסמכי ערבות, גם במועד הארכת תוקף הערבות, בניגוד לנהלי הבנק ולמערכת ההסכמים שבין הבנק ללקוחותיו.

סכום הנזק האישי שנגרם לתובע, לטענתו, מסתכם בכ- 2,215 ש"ח, והסכום הכולל הנקוב בבקשה לתביעה ייצוגית המשקף את הנזק הכולל שנגרם, לכאורה, לכלל לקוחות הבנק בגין דפוס פעולה זה, מוערך על ידי התובע בכ- 24 מיליון ש"ח.

ביום 11 בינואר 2022 התקבלה החלטה המקבלת את הבקשה לאישור ייצוגית. ביום 3 בפברואר 2022 הגיש הבנק בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון על ההחלטה לאשר את התובענה כייצוגית, בד בבד הוגשה בקשה לעיכוב ביצוע החלטה. ביום 8 ביוני 2022 התקבלה החלטה לפיה בקשת רשות הערעור תקבע לדין בפני הרכב, וכן ניתן עיכוב ביצוע עד להכרעה. הצדדים פנו להליך גישור.

ביום 4 בספטמבר 2023 הוגשה לבית המשפט בקשה לאישור הסכם פשרה בין הצדדים.

ביאור 12 - מכשירים נגזרים

א. היקף הפעילות

ליום 30 בספטמבר 2022			ליום 30 בספטמבר 2023		
(לא מבוקר)					
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר
מיליוני ש"ח					
1,358	-	1,358	977	-	977
514	-	514	1,028	-	1,028
1,872	-	1,872	2,005	-	2,005
-	-	-	1,028	-	1,028
1,162	-	1,162	872	-	872
81	81	-	46	46	-
80	80	-	47	47	-
2,024	-	2,024	2,140	-	2,140
3,347	161	3,186	3,105	93	3,012
419	419	-	1,316	1,316	-
419	419	-	1,316	1,316	-
838	838	-	2,632	2,632	-
-	-	-	10	10	-
-	-	-	10	10	-
6,057	999	5,058	7,752	2,735	5,017

1 סכום נקוב של מכשירים נגזרים

חוזי ריבית

חוזי FORWARD ⁽¹⁾

SWAPS ⁽²⁾

סך הכל

מזה: נגזרים מגדרים ⁽⁵⁾

חוזי מטבע חוץ

חוזי FORWARD ⁽³⁾

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

SWAPS

סך הכל

חוזים בגין מניות

אופציות שנכתבו ⁽⁴⁾

אופציות שנקנו ⁽⁴⁾

סך הכל

חוזי סחורות ואחרים

חוזי FORWARD

סך הכל

סך הכל סכום נקוב

הערות:

1. מהווה יתרות בגין חוזי החלפת "שקל מדד".
2. מזה יתרות בגין חוזי SWAPS שבהם הבנק משלם שיעור ריבית קבוע בסך של 1,028 מיליון ש"ח (30.9.2022 - 404 מיליון ש"ח).
3. מזה יתרות בגין חוזי החלפת מטבע חוץ SPOT בסך של 83 מיליון ש"ח (30.9.2022 - 148 מיליון ש"ח).
4. יתרות בגין חוזי אופציה נסחרים בבורסה.
5. החל מחודש ספטמבר 2022, הבנק מבצע גידור חשבונאי באמצעות עסקאות IRS.

ביאור 12 - מכשירים נגזרים (המשך)
א. היקף הפעילות (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2022 (מבוקר)		
סך הכל	נגזרים למסחר מיליוני ש"ח	נגזרים שאינם למסחר
1,564	-	1,564
1,034	-	1,034
2,598	-	2,598
542	-	542
925	-	925
29	29	-
29	29	-
1,403	-	1,403
2,386	58	2,328
783	783	-
783	783	-
1,566	1,566	-
-	-	-
-	-	-
6,550	1,624	4,926

1 סכום נקוב של מכשירים נגזרים

חוזי ריבית

חוזי FORWARD ⁽¹⁾

SWAPS ⁽²⁾

סך הכל

מזה: נגזרים מגדרים ⁽⁵⁾

חוזי מטבע חוץ

חוזי FORWARD ⁽³⁾

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

SWAPS

סך הכל

חוזים בגין מניות

אופציות שנכתבו ⁽⁴⁾

אופציות שנקנו ⁽⁴⁾

סך הכל

חוזי סחורות ואחרים

חוזי FORWARD

סך הכל

סך הכל סכום נקוב

הערות:

1. מהווה יתרות בגין חוזי החלפת "שקל מדד".
2. כולל יתרות בגין חוזי SWAPS שבהם הבנק משלם שיעור ריבית קבוע בסך של 923 מיליון ש"ח.
3. כולל יתרות בגין חוזי החלפת מטבע חוץ SPOT בסך של 65 מיליון ש"ח.
4. יתרות בגין חוזי אופציה נסחרים בבורסה.
5. הבנק מבצע גידור חשבונאי באמצעות עסקאות IRS.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 12 - מכשירים נגזרים (המשך) (במיליוני ש"ח)
א. היקף הפעילות (המשך)

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו		
סך הכל	נגזרים למסחר	שאינם למסחר	סך הכל	נגזרים למסחר	שאינם למסחר
ליום 30 בספטמבר 2023					
(לא מבוקר)					
25	-	25	39	-	39
6	-	6	29	-	29
18	2	16	76	2	74
7	7	-	7	7	-
*	-	-	*	-	-
50	9	41	122	9	113
-	-	-	-	-	-
50	9	41 ⁽²⁾	122	9	113 ⁽¹⁾⁽³⁾

חוזי ריבית

מזה - מגדרים

חוזי מטבע חוץ

חוזים בגין מניות

חוזי סחורות ואחרים

סך הכל נכסים/התחייבויות בגין נגזרים ברוטו

סכומים שקוּדְזוּ במאזן

יתרה מאזנית

(*) פחות מ-1 מיליון ש"ח.

ליום 30 בספטמבר 2022					
(לא מבוקר)					
39	-	39	18	-	18
34	2	32	100	2	98
5	5	-	5	5	-
-	-	-	-	-	-
78	7	71	123	7	116
-	-	-	-	-	-
78	7	71 ⁽²⁾	123	7	116 ⁽¹⁾⁽³⁾

חוזי ריבית

חוזי מטבע חוץ

חוזים בגין מניות

חוזי סחורות ואחרים

סך הכל נכסים/התחייבויות בגין נגזרים ברוטו

סכומים שקוּדְזוּ במאזן

יתרה מאזנית

ליום 31 בדצמבר 2022					
(מבוקר)					
48	-	48	18	-	18
8	-	8	-	-	-
20	1	19	63	1	62
6	6	-	6	6	-
-	-	-	-	-	-
74	7	67	87	7	80
-	-	-	-	-	-
74	7	67 ⁽²⁾	87	7	80 ⁽¹⁾⁽³⁾

חוזי ריבית

מזה - מגדרים

חוזי מטבע חוץ

חוזים בגין מניות

חוזי סחורות ואחרים

סך הכל נכסים/התחייבויות בגין נגזרים ברוטו

סכומים שקוּדְזוּ במאזן

יתרה מאזנית

- מזה סך של 11 מיליון ש"ח בגין עסקאות שאינן כפופות להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים. (31.12.2022 - 6 מיליון ש"ח, 30.9.2022 - 13 מיליון ש"ח).
- מזה סך של 5 מיליון ש"ח בגין עסקאות שאינן כפופות להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים. (31.12.2022 - 4 מיליון ש"ח, 30.9.2022 - סכום זניח).
- מזה שווי הוגן נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים משוככים שאינם למטרת מסחר הסתכם לסכום זניח (30.9.2022 | 31.12.2022 - 1 מיליון ש"ח).

ביאור 12 - מכשירים נגזרים (המשך)

ב. גידור חשבונאי

1. ההשפעה של גידור חשבונאי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
2023	2022	2023	2022	2022
הכנסות (הוצאות) ריבית				
מיליוני ש"ח				
(40)	-	(37)	-	7
42	-	41	-	(7)
2	-	4	-	-

רווח (הפסד) מגידורי שווי הוגן
חוזי ריבית
פריטים מגודרים
נגזרים מגדרים
סך הכל

2. פריטים מגודרים בגידור שווי הוגן

ליום 30 בספטמבר 2022			ליום 30 בספטמבר 2023			אגרות חוב זמינות למכירה
התאמות שווי הוגן מצטבר שהגדילו את הערך בספרים			התאמות שווי הוגן מצטבר שהקטינו את הערך בספרים			
הערך בספרים	יחסי גידור קיימים	יחסי גידור שהופסקו	הערך בספרים	יחסי גידור קיימים	יחסי גידור שהופסקו	
-	-	-	-	(30)	967	

ליום 31 בדצמבר 2022			אגרות חוב זמינות למכירה
התאמות שווי הוגן מצטבר שהגדילו את הערך בספרים		הערך בספרים	
יחסי גידור שהופסקו	יחסי גידור קיימים		
-	7	512	

3. השפעת נגזרים שלא יועדו כמכשירים מגדרים על דוח רווח והפסד⁽¹⁾

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	חוזי ריבית חוזי מטבע חוץ חוזים בגין מניות חוזי סחורות ואחרים סך הכל
2023	2022	2023	2022	2022	
מיליוני ש"ח					
2	3	13	(6)	(6)	
57	25	149	154	168	
-	-	1	1	1	
*-	-	*-	-	-	
59	28	163	149	163	

(*) פחות מ-1 מיליון ש"ח.

1. רווח (הפסד) שהוכר בהכנסות (הוצאות) מפעילות במכשירים נגזרים.

ביאור 12 - מכשירים נגזרים (המשך)

ג. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה

ליום 30 בספטמבר 2023					
(לא מבוקר)					
ממשלות					
ובנקים					
גופים					
מוסדיים					
מיליוני ש"ח					
בורסות	בנקים	מרכזיים	אחרים	סה"כ	
4	93	-	25	122	
-	-	-	(5)	(5)	
-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	
4	93	-	20	117	
28	133	-	47	208	
32	226	-	67	325	
3	29	-	18	50	
-	-	-	(5)	(5)	
-	-	-	-	-	
3	29	-	13	45	

יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים

סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:

- הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים⁽¹⁾
- הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון שנתקבל במזומן
- התאמת היתרה המאזנית נטו לסיכון אשראי מאזני
- סיכון אשראי מאזני בגין מכשירים נגזרים
- סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾

סך הכל סיכון האשראי בגין מכשירים נגזרים

יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:

- מכשירים פיננסיים
- בטחון במזומן ששועבד
- סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

ליום 30 בספטמבר 2022					
(לא מבוקר)					
ממשלות					
ובנקים					
גופים					
מוסדיים					
מיליוני ש"ח					
בורסות	בנקים	מרכזיים	אחרים	סה"כ	
3	82	-	38	123	
-	(27)	-	(9)	(36)	
-	(21)	-	-	(21)	
3	34	-	29	66	
8	81	-	37	126	
11	115	-	66	192	
3	50	-	25	78	
-	(27)	-	(8)	(35)	
-	(19)	-	-	(19)	
3	4	-	17	24	

יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים

סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:

- הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים⁽¹⁾
- הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון שנתקבל במזומן
- סיכון אשראי מאזני בגין מכשירים נגזרים
- סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾

סך סיכון האשראי בגין מכשירים נגזרים

יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:

- מכשירים פיננסיים
- בטחון במזומן ששועבד
- התחייבויות בגין מכשירים נגזרים, נטו

1. מזה שווי ההון של מכשירים נגזרים הכפופים להסכמי קיזוז בסך של 5 מיליון ש"ח (30.9.2022 - 35 מיליון ש"ח).
2. ההפרש, אם הוא חיובי, בין סך הסכומים בגין מכשירים נגזרים שנכללו בחבות הלווה, כפי שחושבו לצורך מגבלות חבות של לווה, לפני הפחתת סיכון האשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של הלווים.

ביאור 12 - מכשירים נגזרים (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2022					
(מבוקר)					
ממשלות ובנקים					
סה"כ	אחרים	גופים מוסדיים	מרכזיים	בנקים	בורסות
מיליוני ש"ח					
87	28	-	-	56	3
(37)	(4)	-	-	(33)	-
(7)	-	-	-	(7)	-
(3)	(3)	-	-	-	-
40	21	-	-	16	3
124	33	-	-	73	18
164	54	-	-	89	21
74	18	-	-	54	2
(37)	(4)	-	-	(33)	-
(18)	-	-	-	(18)	-
19	14	-	-	3	2

יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים

סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:

- הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים⁽¹⁾
- הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון שנתקבל במזומן
- התאמת היתרה המאזנית נטו לסיכון אשראי מאזני
- סיכון אשראי מאזני בגין מכשירים נגזרים
- סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾

סך הכל סיכון האשראי בגין מכשירים נגזרים

יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:

- מכשירים פיננסיים
- בטחון במזומן ששועבד

סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

1. מזה שווי ההוגן של מכשירים נגזרים הכפופים להסכמי קיזוז בסך של 37 מיליון ש"ח.
2. ההפרש, אם הוא חיובי, בין סך הסכומים בגין מכשירים נגזרים שנכללו בחבות הלוואה, כפי שחושבו לצורך מגבלות חבות של לווה, לפני הפחתת סיכון האשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של הלוואה.

ד. פירוט מועדי פרעון - סכומים נקובים

ליום 30 בספטמבר 2023				
(לא מבוקר)				
סה"כ	מעל 5 שנים	מעל שנה	מעל 3 חודשים	עד 3 חודשים
		ועד 5 שנים	ועד שנה	
מיליוני ש"ח				
977	50	419	458	50
1,028	562	466	-	-
3,105	1	93	962	2,049
2,632	-	-	1	2,631
10	-	-	3	7
7,752	613	978	1,424	4,737
6,057	127	1,225	1,554	3,151
6,550	543	1,055	1,863	3,089

חוזי ריבית:

שקל - מדד

אחר

חוזי מטבע חוץ

חוזים בגין מניות

חוזי סחורות ואחרים

סך הכל

30 בספטמבר 2022 (לא מבוקר)

31 בדצמבר 2022 (מבוקר)

ביאור 13 - מגזרי פעילות פיקוחיים

א. כללי:

הנתונים הכלולים בביאור זה מציגים את התפלגות הנכסים, ההתחייבויות ותוצאות הפעילות של הבנק בחתך "מגזרי פעילות פיקוחיים", הנגזרים מהגדרות חד-חד ערכיות שנקבעו בהוראות שפרסם בנק ישראל לכלל התאגידים הבנקאיים, עבור מגזרי הפעילות השונים, כדלקמן:

- **"משקי בית":** לקוחות פרטיים שהיקף תיק נכסיהם הפיננסיים אופייניים לאלו של משקי בית (נמוך מ- 3 מיליון ש"ח).
 - **"בנקאות פרטית":** לקוחות פרטיים שהיקף תיק נכסיהם הפיננסיים עולה על 3 מיליון ש"ח.
 - **"עסקים זעירים":** לקוחות עסקיים שמחזור פעילותם השנתי נמוך מ- 10 מיליון ש"ח.
 - **"עסקים קטנים":** לקוחות עסקיים שמחזור פעילותם השנתי נע בין 10, ל- 50 מיליון ש"ח.
 - **"עסקים בינוניים":** לקוחות עסקיים שמחזור פעילותם השנתי נע בין 50, ל- 250 מיליון ש"ח.
 - **"עסקים גדולים":** לקוחות עסקיים שמחזור פעילותם השנתי עולה על 250 מיליון ש"ח.
 - **"מגזר ניהול פיננסי":** הכולל בעיקרו פעילות בנקאית שלא שויכה למגזרי הפעילות האחרים, לרבות:
 - פעילות מסחר - כגון, השקעה בניירות ערך למסחר, ופעילות במכשירים נגזרים שלא יועדה לגידור ואינה מהווה חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק.
 - פעילות ניהול הנכסים וההתחייבויות - פעילות במכשירים פיננסיים המהווה חלק מניהול הסיכונים ומניהול ההון הפעיל שלא למטרות מסחר, כגון: השקעה בניירות שאינם למטרת מסחר ואגרות חוב מוחזקות לפדיון, פעילות במכשירים נגזרים במסגרת ניהול הנכסים וההתחייבויות ופעילות עם בנקים וממשלות.
 - פעילות השקעה - השקעה במניות של חברות כלולות והשקעה במניות זמינות למכירה.
- מדידת התוצאות העסקיות וסיווגן למגזרי הפעילות השונים, כאמור לעיל, מבוססת על המתודולוגיה שנקבעה בבנק בנושא זה, כמפורט להלן:

הכנסות ריבית - לכל מגזר פעילות נזקף "מרווח ריבית" המהווה סיכום של המרכיבים הבאים:

- ההפרש שבין הכנסות הריבית ששויכו לאותו מגזר (בפעילות אשראי), לבין עלות הריבית המחושבת לפי "מחיר מעבר".
 - ההפרש שבין עלויות הריבית ששויכו לאותו מגזר (בפעילות פקדונות), לבין הכנסות הריבית בגין אותם פקדונות, כשהכנסות אלו מחושבות לפי "מחיר מעבר".
- "מחיר המעבר" נקבע בהתבסס על מחירי ציטוט פקדונות בשוק המוסדי (ומהווה אינדיקציה לעלות השולית של גיוס פקדונות בבנק).
- על פי מתודולוגיה זו, בה מותאם "מחיר מעבר" ספציפי לכל מוצר אשראי או פקדון, בכל אחד ממגזרי ההצמדה - מגזרי הפעילות אינם נושאים בסיכונים שוק, אלא בסיכון אשראי בלבד.
- רווחים או הפסדים מפעילות מימון הנובעים משינוי בתנאי השוק, נזקפים למרכז ניהול הנכסים וההתחייבויות (נ"ה), שאליו נזקפות גם ההכנסות מניהול ה"הון הפעיל" של הבנק. רווחים או הפסדים אלו סווגו למגזר: "ניהול פיננסי".

הוצאות בגין הפסדי אשראי - נזקפות למגזרי הפעילות השונים, בהתאם לשיוך הלקוח שבגינו נרשמו ההוצאות.

הכנסות תפעוליות - עמלות והכנסות תפעוליות אחרות נזקפות למגזרי הפעילות השונים, בהתאם לשיוך הלקוח שבגינו נזקפה ההכנסה.

הוצאות תפעוליות - מכיוון שהתפלגות הפעילות בחתך "מגזרי פעילות פיקוחיים", אינה עולה בקנה אחד עם המבנה הארגוני בבנק, מבוססת הקצאת ההוצאות התפעוליות למגזרים אלו על התפלגות העלויות בחתך מגזרי פעילות ב"גישת ההנהלה", והתאמתן לחתך הפעילות ה"פיקוחי" - באמצעות שימוש במפתח "התפלגות ההכנסות".

ביאור 13 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

ב. נתונים כספיים:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023												
(לא מבוקר)												
סך הכל	מזה: כרטיסי אשראי	מזה: הלוואות לדיוור	משקי בית				בנקאות פרטית	עסקים קטנים ⁽²⁾	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	סך הכל
מיליוני ש"ח												
283	6	160	(1)	334	147	80	-	152	995	(418)	(67)	
216	6	160	(14)	240	103	(24)	(66)	122	577	-	(23)	
193	5	37	5	217	62	29	5	66	577	104	33	
226	15	37	6	253	73	32	5	86	681			
10	-	1	-	57	27	17	-	-	111			
109	7	17	2	131	21	7	-	5	275			
119	7	18	2	188	48	24	-	5	386			
107	8	19	4	65	25	8	5	81	295			
36	2	7	1	26	8	1	1	25	98			
71	6	12	3	39	17	7	4	56	197			
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
71	6	12	3	39	17	7	4	56	197			
17,308	779	12,185	13	14,409	8,382	5,320	6	18,239	63,677			
-	-	-	-	-	-	-	-	16	16			
17,279	761	12,190	17	14,131	8,415	5,342	1	-	45,185			
125	-	100	-	340	109	20	-	-	594			
24	-	-	-	37	-	-	-	-	61			
17,344	781	12,278	13	14,668	7,907	5,337	-	-	45,269			
17,493	781	12,378	13	15,045	8,016	5,357	-	-	45,924			
16,962	-	-	-	11,663	5,284	9,430	5,435	-	49,905			
324	19	-	7	386	63	19	1	7,833	8,633			
17,286	19	-	1,138	12,049	5,347	9,449	5,436	7,833	58,538			
16,029	-	-	1,960	11,633	5,101	8,622	5,443	-	48,788			
12,419	755	7,258	10	14,031	7,307	4,260	41	932	39,000			
12,563	767	7,364	10	14,048	7,445	4,373	39	961	39,439			
3,623	-	-	1,828	2,959	1,088	2,710	91	-	12,299			
103	5	37	-	151	45	18	-					
90	-	-	5	66	17	11	5					
193	5	37	5	217	62	29	5					

הכנסות מריבית - מחיצוניים
הוצאות ריבית - לחיצוניים
הכנסות (הוצאות) ריבית
מחיצוניים, נטו
ריבית בין מגזרית
הכנסות ריבית, נטו
הכנסות שאין מריבית
סך ההכנסות
הוצאות בגין הפסדי אשראי
הוצאות תפעוליות
סך ההוצאות
רווח לפני מיסים
הפרשה למיסים על הרווח
רווח לאחר מיסים
חלק הבנק ברווחי חברה כלולה
רווח נקי
יתרה ממוצעת של נכסים:
מזה - חברות כלולות
- אשראי לציבור⁽¹⁾
אשראי לציבור לסוף התקופה⁽¹⁾:
- חובות לא צוברים
- בפיגור מעל 90 יום
- אחר
סך הכל אשראי לציבור
יתרה ממוצעת של התחייבויות:
- פקדונות הציבור
- אחר
סך הכל התחייבויות
יתרת פקדונות לסוף התקופה:
נכסי סיכון - יתרה ממוצעת
- יתרה לסוף תקופה
נכסים בניהול - יתרה ממוצעת
מרכיבי הכנסות הריבית:
- מרווח מפעילות מתן אשראי
- מרווח מפעילות קבלת
פקדונות
סך הכל הכנסות ריבית

1. הנתונים מתייחסים ליתרת החוב הרשומה של האשראי לציבור.
2. לרבות עסקים זעירים.

ביאור 13 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022

(לא מבוקר)										הכנסות מריבית - מחיצוניים הוצאות ריבית - לחיצוניים הכנסות (הוצאות) ריבית מחיצוניים, נטו ריבית בין מגזרית הכנסות ריבית, נטו הכנסות שאין מריבית סך ההכנסות הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי הוצאות תפעוליות סך ההוצאות רווח לפני מיסים הפרשה למיסים על הרווח רווח לאחר מיסים חלק הבנק ברווחי חברה כלולה רווח נקי יתרה ממוצעת של נכסים: מזה - חברות כלולות - אשראי לציבור ⁽¹⁾ אשראי לציבור לסוף התקופה ⁽¹⁾ : - חובות פגומים - בפיגור מעל 90 יום - אחר סך הכל אשראי לציבור יתרה ממוצעת של התחייבויות: - פקדונות הציבור - אחר סך הכל התחייבויות יתרת פקדונות לסוף התקופה: נכסי סיכון - יתרה ממוצעת - יתרה לסוף תקופה נכסים בניהול - יתרה ממוצעת מרכיבי הכנסות הריבית: - מרווח מפעילות מתן אשראי - מרווח מפעילות קבלת פקדונות סך הכל הכנסות ריבית
משקי בית							סך הכל			
מזה: הלוואות לדיור	מזה: כרטיסי אשראי	בנקאות פרטית	עסקים קטנים ⁽²⁾	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים				
ניהול פיננסי	סך הכל	מיליוני ש"ח								
203	119	5	-	219	81	44	-	79	626	
(35)	-	-	(5)	(23)	(9)	(36)	(32)	(34)	(174)	
168	119	5	(5)	196	72	8	(32)	45	452	
(28)	(82)	(1)	9	(14)	(25)	13	40	5	-	
140	37	4	4	182	47	21	8	50	452	
31	-	10	1	44	10	3	-	12	101	
171	37	14	5	226	57	24	8	62	553	
16	4	-	-	(16)	12	4	-	-	16	
101	15	8	3	121	16	6	1	5	253	
117	19	8	3	105	28	10	1	5	269	
54	18	6	2	121	29	14	7	57	284	
19	5	1	-	43	11	5	2	20	100	
35	13	5	2	78	18	9	5	37	184	
-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	
35	13	5	2	78	18	9	5	38	185	
15,627	10,648	699	7	14,975	6,975	4,995	7	23,160	65,746	
-	-	-	-	-	-	-	-	12	12	
15,595	10,641	671	3	14,657	7,023	5,002	-	-	42,280	
107	81	-	-	153	88	-	-	-	348	
19	-	-	-	34	1	-	-	-	54	
15,793	10,862	681	7	14,794	7,259	4,738	-	-	42,591	
15,919	10,943	681	7	14,981	7,348	4,738	-	-	42,993	
15,389	-	-	1,472	13,371	4,203	11,337	5,831	-	51,603	
280	-	23	7	342	47	15	3	9,253	9,947	
15,669	-	23	1,479	13,713	4,250	11,352	5,834	9,253	61,550	
15,364	-	-	1,845	11,782	4,044	10,108	8,364	-	51,507	
11,323	6,410	673	8	13,598	6,324	3,558	24	668	35,503	
11,544	6,585	684	7	13,743	6,491	3,692	29	690	36,196	
3,195	-	-	1,608	2,589	1,120	3,502	83	-	12,097	
99	37	4	-	148	37	16	-	-	-	
41	-	-	4	34	10	5	8	-	-	
140	37	4	4	182	47	21	8	-	-	

הכנסות מריבית - מחיצוניים
הוצאות ריבית - לחיצוניים
הכנסות (הוצאות) ריבית
מחיצוניים, נטו
ריבית בין מגזרית
הכנסות ריבית, נטו
הכנסות שאין מריבית
סך ההכנסות
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי
אשראי
הוצאות תפעוליות
סך ההוצאות
רווח לפני מיסים
הפרשה למיסים על הרווח
רווח לאחר מיסים
חלק הבנק ברווחי חברה כלולה
רווח נקי
יתרה ממוצעת של נכסים:
מזה - חברות כלולות
- אשראי לציבור⁽¹⁾
אשראי לציבור לסוף התקופה⁽¹⁾:
- חובות פגומים
- בפיגור מעל 90 יום
- אחר
סך הכל אשראי לציבור
יתרה ממוצעת של התחייבויות:
- פקדונות הציבור
- אחר
סך הכל התחייבויות
יתרת פקדונות לסוף התקופה:
נכסי סיכון - יתרה ממוצעת
- יתרה לסוף תקופה
נכסים בניהול - יתרה ממוצעת
מרכיבי הכנסות הריבית:
- מרווח מפעילות מתן אשראי
- מרווח מפעילות קבלת
פקדונות
סך הכל הכנסות ריבית

1. הנתונים מתייחסים ליתרת החוב הרשומה של האשראי לציבור.
2. לרבות עסקים זעירים.

ביאור 13 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023

מסקי בית									
סך הכל	מזה: הלוואות לדיור	מזה: כרטיסי אשראי	בנקאות פרטית	עסקים קטנים ⁽²⁾ בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	משקי בית	
								סך הכל	מזה: הלוואות לדיור
מיליוני ש"ח									
832	481	17	-	971	397	221	-	490	2,911
(222)	-	-	(40)	(188)	(109)	(283)	(217)	(104)	(1,163)
610	481	17	(40)	783	288	(62)	(217)	386	1,748
(36)	(371)	(3)	57	(130)	(112)	145	234	(158)	-
574	110	14	17	653	176	83	17	228	1,748
97	1	27	3	120	34	10	-	60	324
671	111	41	20	773	210	93	17	288	2,072
46	9	-	-	127	40	13	-	1	227
317	49	19	6	380	56	19	3	15	796
363	58	19	6	507	96	32	3	16	1,023
308	53	22	14	266	114	61	14	272	1,049
105	19	7	5	93	39	21	5	90	358
203	34	15	9	173	75	40	9	182	691
-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
203	34	15	9	173	75	40	9	183	692
16,902	11,821	741	13	14,848	7,764	5,134	6	20,465	65,132
-	-	-	-	-	-	-	-	14	14
16,869	11,822	721	11	14,559	7,781	5,144	1	-	44,365
125	100	-	-	340	109	20	-	-	594
24	-	-	-	37	-	-	-	-	61
17,344	12,278	781	13	14,668	7,907	5,337	-	-	45,269
17,493	12,378	781	13	15,045	8,016	5,357	-	-	45,924
16,094	-	-	-	12,094	5,206	10,052	5,751	-	51,048
320	-	19	7	383	56	19	3	8,405	9,193
16,414	-	19	1,858	12,477	5,262	10,071	5,754	8,405	60,241
16,029	-	-	-	11,633	5,101	8,622	5,443	-	48,788
12,131	7,048	731	8	14,001	7,033	4,034	45	868	38,120
12,563	7,364	767	10	14,048	7,445	4,373	39	961	39,439
3,411	-	-	1,692	2,797	1,040	2,848	85	-	11,873
302	110	14	-	449	122	49	-	-	-
272	-	-	17	204	54	34	17	-	-
574	110	14	17	653	176	83	17	-	-

הכנסות מריבית - מחיצוניים
הוצאות ריבית - לחיצוניים
הכנסות (הוצאות) ריבית מחיצוניים, נטו
ריבית בין מגזרית
הכנסות ריבית, נטו
הכנסות שאין מריבית סך ההכנסות
הוצאות בגין הפסדי אשראי
הוצאות תפעוליות
סך ההוצאות
רווח לפני מיסים
הפרשה למיסים על הרווח
רווח לאחר מיסים
חלק הבנק ברווחי חברה כלולה
רווח נקי
יתרה ממוצעת של נכסים:
מזה - חברות כלולות
- אשראי לציבור⁽¹⁾
אשראי לציבור לסוף התקופה⁽¹⁾:
- חובות לא צוברים
- בפיגור מעל 90 יום
- אחר
סך הכל אשראי לציבור
יתרה ממוצעת של התחייבויות:
- פקדונות הציבור
- אחר
סך הכל התחייבויות
יתרת פקדונות לסוף התקופה:
נכסי סיכון - יתרה ממוצעת
- יתרה לסוף תקופה
נכסים בניהול - יתרה ממוצעת
מרכיבי הכנסות הריבית:
- מרווח מפעילות מתן אשראי
- מרווח מפעילות קבלת פקדונות
סך הכל הכנסות ריבית

1. הנתונים מתייחסים ליתרת החוב הרשומה של האשראי לציבור.
2. לרבות עסקים זעירים.

ביאור 13 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022

(לא מבוקר)									
משקי בית									
מזה: מזה:									
סך הכל	ללוואות לדיור	כרטיסי אשראי	בנקאות פרטית	עסקים קטנים ⁽²⁾	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	סך הכל
מיליוני ש"ח									
554	333	13	-	568	204	108	-	133	1,567
(81)	-	-	(12)	(47)	(15)	(58)	(43)	(86)	(342)
473	333	13	(12)	521	189	50	(43)	47	1,225
(110)	(229)	(3)	19	(20)	(63)	2	57	115	-
363	104	10	7	501	126	52	14	162	1,225
93	1	27	3	124	28	9	-	22	279
456	105	37	10	625	154	61	14	184	1,504
37	10	-	-	16	26	(2)	-	-	77
295	45	24	7	360	47	15	3	14	741
332	55	24	7	376	73	13	3	14	818
124	50	13	3	249	81	48	11	170	686
43	16	4	1	87	29	17	4	58	239
81	34	9	2	162	52	31	7	112	447
-	-	-	-	-	-	-	-	3	3
81	34	9	2	162	52	31	7	115	450
14,913	10,028	679	11	14,557	6,861	4,566	5	21,760	62,673
-	-	-	-	-	-	-	-	12	12
14,880	10,017	653	7	14,248	6,910	4,572	-	-	40,617
107	81	-	-	153	88	-	-	-	348
19	-	-	-	34	1	-	-	-	54
15,793	10,862	681	7	14,794	7,259	4,738	-	-	42,591
15,919	10,943	681	7	14,981	7,348	4,738	-	-	42,993
15,038	-	-	1,656	13,067	4,353	10,520	4,937	-	49,571
306	-	25	7	374	49	15	3	8,325	9,079
15,344	-	25	1,663	13,441	4,402	10,535	4,940	8,325	58,650
15,364	-	-	1,845	11,782	4,044	10,108	8,364	-	51,507
10,879	6,060	655	8	13,306	5,992	3,292	18	622	34,117
11,544	6,585	684	7	13,743	6,491	3,692	29	690	36,196
3,215	-	-	1,650	2,575	956	3,792	85	-	12,273
286	104	10	-	440	110	41	-	-	-
77	-	-	7	61	16	11	14	-	-
363	104	10	7	501	126	52	14	-	-

הכנסות מריבית - מחיצוניים
הוצאות ריבית - לחיצוניים
הכנסות (הוצאות) ריבית
מחיצוניים, נטו
ריבית בין מגזרית
הכנסות ריבית, נטו
הכנסות שאין מריבית
סך ההכנסות
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי
אשראי
הוצאות תפעוליות
סך ההוצאות
רווח לפני מיסים
הפרשה למיסים על הרווח
רווח לאחר מיסים
חלק הבנק ברווחי חברה כלולה
רווח נקי
יתרה ממוצעת של נכסים:
מזה - חברות כלולות
- אשראי לציבור⁽¹⁾
אשראי לציבור לסוף התקופה⁽¹⁾:
- חובות פגומים
- בפיגור מעל 90 יום
- אחר
סך הכל אשראי לציבור
יתרה ממוצעת של התחייבויות:
- פקדונות הציבור
- אחר
סך הכל התחייבויות
יתרת פקדונות לסוף התקופה:
נכסי סיכון - יתרה ממוצעת
- יתרה לסוף תקופה
נכסים בניהול - יתרה ממוצעת
מרכיבי הכנסות הריבית:
- מרווח מפעילות מתן אשראי
- מרווח מפעילות קבלת
פקדונות
סך הכל הכנסות ריבית

1. הנתונים מתייחסים ליתרת החוב הרשומה של האשראי לציבור.
2. לרבות עסקים זעירים.

ביאור 13 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022

(מבוקר)

סך הכל	מזה: הלוואות לדיור	מזה: כרטיסי אשראי	בנקאות פרטית	עסקים קטנים ⁽²⁾	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	סך הכל	
778	458	17	-	837	308	159	-	253	2,335	הכנסות מריבית - מחיצוניים
(125)	-	-	(20)	(88)	(33)	(111)	(94)	(118)	(589)	הוצאות ריבית - לחיצוניים
653	458	17	(20)	749	275	48	(94)	135	1,746	הכנסות ריבית מחיצוניים, נטו
(122)	(319)	(4)	32	(44)	(91)	27	116	82	-	ריבית בין מגזרית
531	139	13	12	705	184	75	22	217	1,746	הכנסות ריבית, נטו
126	2	36	4	163	40	13	-	30	376	הכנסות שאינן מריבית
657	141	49	16	868	224	88	22	247	2,122	סך ההכנסות
45	19	-	-	68	40	2	-	-	155	הוצאות בגין הפסדי אשראי
418	64	32	9	509	68	22	5	20	1,051	הוצאות תפעוליות
463	83	32	9	577	108	24	5	20	1,206	סך ההוצאות
194	58	17	7	291	116	64	17	227	916	רווח לפני מיסים
67	20	6	2	102	40	23	6	79	319	הפרשה למיסים על הרווח
127	38	11	5	189	76	41	11	148	597	רווח לאחר מיסים
-	-	-	-	-	-	-	-	4	4	חלק הבנק ברווחי חברה כלולה
127	38	11	5	189	76	41	11	152	601	רווח נקי
15,278	10,272	685	12	14,513	7,089	4,577	6	21,702	63,177	יתרה ממוצעת של נכסים:
-	-	-	-	-	-	-	-	13	13	מזה - חברות כלולות
15,151	10,264	660	3	14,292	7,142	4,584	-	-	41,172	- אשראי לציבור ⁽¹⁾
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	אשראי לציבור לסוף התקופה ⁽¹⁾ :
112	86	-	-	285	76	-	-	-	473	- חובות פגומים
21	-	-	-	34	1	-	-	-	56	- בפיגור מעל 90 יום
16,096	11,157	686	7	14,556	7,190	4,887	-	-	42,736	- אחר
16,229	11,243	686	7	14,875	7,267	4,887	-	-	43,265	סך הכל אשראי לציבור
15,010	-	-	2,105	13,036	4,494	9,990	5,202	-	49,837	יתרה ממוצעת של התחייבויות:
401	-	23	7	274	50	15	4	8,458	9,209	- פקדונות הציבור
15,411	-	23	2,112	13,310	4,544	10,005	5,206	8,458	59,046	- אחר
15,096	-	-	2,216	12,095	5,117	9,544	6,979	-	51,047	סך הכל התחייבויות
11,044	6,195	661	7	13,385	6,104	3,401	24	637	34,602	יתרת פקדונות לסוף התקופה:
11,704	6,734	682	6	13,705	6,549	3,836	44	699	36,543	נכסי סיכון - יתרה ממוצעת
3,230	-	-	1,571	2,612	964	3,648	85	-	12,110	- יתרה לסוף תקופה
385	139	13	-	589	151	55	-	-	-	נכסים בניהול - יתרה ממוצעת
146	-	-	12	116	33	20	22	-	-	מרכיבי הכנסות הריבית:
531	139	13	12	705	184	75	22	-	-	- מרווח מפעילות מתן אשראי
										- מרווח מפעילות קבלת פקדונות
										סך הכל הכנסות ריבית

1. הנתונים מתייחסים ליתרת החוב הרשומה של האשראי לציבור.
2. לרבות עסקים זעירים.

ביאור 14 - מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה

א. כללי

בהתאם להוראות שפרסם בנק ישראל בנושא: "דיווח על מגזרי פעילות", נדרשו התאגידים הבנקאיים להציג את נכסיהם, התחייבויותיהם, ותוצאות פעולותיהם בחתך "מגזרי פעילות פיקוחיים" (ראה ביאור 13, לעיל).

בנוסף, נדרשו תאגידים בנקאיים, שמגזרי הפעילות שלהם שונים מהותית מההגדרות שנקבעו בהוראות אלה, לתת גילוי נוסף באשר להתפלגות תוצאותיהם העסקיות בחתך מגזרי פעילות, המבוסס על ההגדרות הספציפיות שנקבעו בכל בנק למגזרים אלה (להלן: "דיווח בגישת ההנהלה").

הפעילות העסקית בבנק, מסווגת לחמישה מגזרי פעילות, התואמים את המבנה הארגוני של הבנק, כמפורט להלן:

• מגזרים הנמצאים באחריות ה"חטיבה הקמענאית":

- **מגזר משקי בית** - במסגרת זו נכללים השירותים שמעניק הבנק בתחומי הבנקאות ושוק ההון ללקוחות הפרטיים של הבנק, שהיקף נכסיהם אופייניים לאלו של משקי בית (נמוך מ- 3 מיליון ש"ח).

- **מגזר עסקים קטנים** - במסגרת זו נכללים השירותים שמעניק הבנק בתחומי הבנקאות ושוק ההון ללקוחות עסקיים (יחידים ותאגידים), שהיקף האשראי שניתן להם אינו עולה, בדרך כלל, על 7 מיליון ש"ח ועד 10 מיליון ש"ח לכל היותר.

- **מגזר בנקאות פרטית** - במסגרת זו נכללים השירותים בתחומי הבנקאות ושוק ההון שמספק הבנק ללקוחותיו הפרטיים, בעלי עושר פיננסי בינוני ומעלה (שהיקף נכסיהם הפיננסיים עולה על 3 מיליון ש"ח).

• מגזרים הנמצאים באחריות החטיבה לבנקאות מסחרית:

מגזר בנקאות מסחרית - במסגרת זו נכללים שירותי בנקאות שמספק הבנק ללקוחותיו העסקיים (יחידים ותאגידים) בעלי היקף פעילות בינוני ומעלה, שאינם משתייכים למגזר "עסקים קטנים".

כן כולל המגזר את פעילות הבנק בתחום הנדל"ן (קבלנות ביצוע ונדל"ן מניב), ללקוחות שהיקף האשראי שניתן להם עולה, בדרך כלל, על 7 מיליון ש"ח, והפעילות בתחום "ליווי בניה" (לרבות מימון "קבוצות רכישה" שהיקף פעילותן עולה על 10 יחידות דיור).

• פעילות אחרת:

מגזר ניהול פיננסי - במסגרת זו נכללת הפעילות הפיננסית שאינה משויכת ללקוחות הבנק (כגון: פעילות בתיק ניירות הערך של הבנק).

סיווג התוצאות הכספיות של הבנק למגזרי הפעילות השונים, כאמור לעיל מבוסס על המתודולוגיה שנקבעה בבנק, כדלקמן:

הוצאות תפעוליות - הוצאות ישירות הניתנות לזיהוי נזקפו למגזר הפעילות המתאים. הוצאות עקיפות או הוצאות ישירות שאינן ניתנות לשייך מדויק - סווגו למגזרי הפעילות השונים, בהתבסס על אומדנים והערכות שנערכו ביחידות הבנק השונות.

למידע נוסף באשר למתודולוגיה ששימשה את הבנק להקצאת הכנסות והוצאות אחרות - ראה ביאור 14א לעיל.

מכיוון שההגדרות שנקבעו בבנק למגזרי פעילות מסוימים, כגון: "עסקים קטנים" ו"בנקאות מסחרית", שונה מהותית מההגדרות שנקבעו בהוראות בנק ישראל, בנושא "מגזרי פעילות פיקוחיים" (בגין המגזרים: "עסקים קטנים וזעירים", "עסקים בינוניים", "עסקים גדולים" ו"גופים מוסדיים") - נכלל על ידי הבנק, במסגרת ביאור זה, מידע באשר לתוצאות הפעילות של הבנק בחתך מגזרי פעילות ב"גישת ההנהלה".

ביאור 14 - מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)

ב. נתונים כספיים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023					
(לא מבוקר)					
סך הכל מאוחד	ניהול פיננסי	בנקאות פרטית	בנקאות מסחרית	עסקים קטנים	משקי בית
מיליוני ש"ח					
577	122	(14)	75	178	216
-	(56)	19	57	3	(23)
577	66	5	132	181	193
14	14	-	-	-	-
591	80	5	132	181	193
90	6	1	11	39	33
681	86	6	143	220	226
111	-	-	46	55	10
275	5	2	39	120	109
386	5	2	85	175	119
295	81	4	57	46	107
98	25	1	19	17	36
197	56	3	38	29	71
-	-	-	-	-	-
197	56	3	38	29	71
63,677	18,239	13	18,868	9,254	17,303
44,367	-	3	18,739	8,765	16,860
49,905	-	1,418	26,801	8,927	12,759
45,081	-	7	18,995	8,802	17,277
		-	95	119	103
		5	36	62	90
		5	131	181	193

הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו

- מחיצוניים

- בין מגזרי

סך הכל הכנסות מריבית

הכנסות מימון שאין מריבית

סך הכל הכנסות מימון

עמלות והכנסות אחרות

סך ההכנסות

הוצאות בגין הפסדי אשראי

הוצאות תפעוליות ואחרות

סך ההוצאות

רווח לפני מיסים

הפרשה למיסים על הרווח

רווח לאחר מיסים

חלק הבנק ברווחים, נטו, של חברה כלולה

רווח נקי

יתרה ממוצעת של נכסים

יתרה ממוצעת של אשראי לציבור, נטו

יתרה ממוצעת של פקדונות

אשראי לציבור, נטו, לסוף התקופה

מרכיבי הכנסות ריבית:

מרווח מפעילות מתן אשראי

מרווח מפעילות קבלת פקדונות

סך הכל הכנסות ריבית

ביאור 14 - מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022					
(לא מבוקר)					
מסקי בית	עסקים קטנים	בנקאות מסחרית	בנקאות פרטית	ניהול פיננסי	סך הכל מאוחד
מיליוני ש"ח					
168	140	104	(5)	45	452
(28)	8	6	9	5	-
140	148	110	4	50	452
-	-	-	-	12	12
140	148	110	4	62	464
31	38	19	1	-	89
171	186	129	5	62	553
16	(9)	9	-	-	16
101	111	33	3	5	253
117	102	42	3	5	269
54	84	87	2	57	284
19	30	31	-	20	100
35	54	56	2	37	184
-	-	-	-	1	1
35	54	56	2	38	185
15,779	9,579	17,217	11	23,160	65,746
15,369	9,126	17,079	3	-	41,577
15,296	11,185	23,689	1,433	-	51,603
15,731	9,200	17,390	4	-	42,325
99	117	84	-	-	-
41	31	26	4	-	-
140	148	110	4	-	-

הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו

- מחיצוניים

- בין מגזרי

סך הכל הכנסות מריבית

הכנסות מימון שאינן מריבית

סך הכל הכנסות מימון

עמלות והכנסות אחרות

סך ההכנסות

הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי

הוצאות תפעוליות ואחרות

סך ההוצאות

רווח לפני מיסים

הפרשה למיסים על הרווח

רווח לאחר מיסים

חלק הבנק ברווחים, נטו, של חברה כלולה

רווח נקי

יתרה ממוצעת של נכסים

יתרה ממוצעת של אשראי לציבור, נטו

יתרה ממוצעת של פקדונות

אשראי לציבור, נטו, לסוף התקופה

מרכיבי הכנסות ריבית:

מרווח מפעילות מתן אשראי

מרווח מפעילות קבלת פקדונות

סך הכל הכנסות ריבית

ביאור 14 - מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023					
(לא מבוקר)					
משיקי בית	עסקים קטנים	בנקאות מסחרית	בנקאות פרטית	ניהול פיננסי	סך הכל מאוחד
מיליוני ש"ח					
610	499	293	(40)	386	1,748
(36)	43	94	57	(158)	-
574	542	387	17	228	1,748
-	-	-	-	54	54
574	542	387	17	282	1,802
97	118	46	3	6	270
671	660	433	20	288	2,072
46	97	83	-	1	227
317	350	108	6	15	796
363	447	191	6	16	1,023
308	213	242	14	272	1,049
105	75	83	5	90	358
203	138	159	9	182	691
-	-	-	-	1	1
203	138	159	9	183	692
16,902	9,183	18,569	13	20,465	65,132
16,455	8,692	18,418	3	-	43,568
(15,598)	(10,957)	(22,774)	(1,719)	-	(51,048)
17,277	8,802	18,995	7	-	45,081
302	352	267	-	-	-
272	190	119	17	-	-
574	542	386	17	-	-

הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו

- מחיצוניים

- בין מגזרי

סך הכל הכנסות מריבית

הכנסות מימון שאינן מריבית

סך הכל הכנסות מימון

עמלות והכנסות אחרות

סך ההכנסות

הוצאות בגין הפסדי אשראי

הוצאות תפעוליות ואחרות

סך ההוצאות

רווח לפני מיסים

הפרשה למיסים על הרווח

רווח לאחר מיסים

חלק הבנק ברווחים, נטו, של חברה כלולה

רווח נקי

יתרה ממוצעת של נכסים

יתרה ממוצעת של אשראי לציבור, נטו

יתרה ממוצעת של פקדונות

אשראי לציבור, נטו, לסוף התקופה

מרכיבי הכנסות ריבית:

מרווח מפעילות מתן אשראי

מרווח מפעילות קבלת פקדונות

סך הכל הכנסות ריבית

ביאור 14 - מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022					
(לא מבוקר)					
משיקי בית	עסקים קטנים	בנקאות מסחרית	בנקאות פרטית	ניהול פיננסי	סך הכל מאוחד
מיליוני ש"ח					
473	378	339	(12)	47	1,225
(110)	23	(47)	19	115	-
363	401	292	7	162	1,225
-	-	-	-	15	15
363	401	292	7	177	1,240
93	110	51	3	7	264
456	511	343	10	184	1,504
37	20	20	-	-	77
295	326	99	7	14	741
332	346	119	7	14	818
124	165	224	3	170	686
43	58	79	1	58	239
81	107	145	2	112	447
-	-	-	-	3	3
81	107	145	2	115	450
14,978	9,241	16,682	12	21,760	62,673
14,576	8,797	16,546	3	-	39,922
14,959	10,988	22,047	1,577	-	49,571
15,731	9,200	17,390	4	-	42,325
286	345	246	-	-	-
77	56	46	7	-	-
363	401	292	7	-	-

הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו

- מחיצוניים

- בין מגזרי

סך הכל הכנסות מריבית

הכנסות מימון שאינן מריבית

סך הכל הכנסות מימון

עמלות והכנסות אחרות

סך ההכנסות

הוצאות בגין הפסדי אשראי

הוצאות תפעוליות ואחרות

סך ההוצאות

רווח לפני מיסים

הפרשה למיסים על הרווח

רווח לאחר מיסים

חלק הבנק ברווחים, נטו, של חברה כלולה

רווח נקי

יתרה ממוצעת של נכסים

יתרה ממוצעת של אשראי לציבור, נטו

יתרה ממוצעת של פקדונות

אשראי לציבור, נטו, לסוף התקופה

מרכיבי הכנסות ריבית:

מרווח מפעילות מתן אשראי

מרווח מפעילות קבלת פקדונות

סך הכל הכנסות ריבית

ביאור 14 - מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022					
(מבוקר)					
משיקי בית	עסקים קטנים	בנקאות מסחרית	בנקאות פרטית	ניהול פיננסי	סך הכל מאוחד
מיליוני ש"ח					
653	538	440	(20)	135	1,746
(122)	33	(25)	32	82	-
531	571	415	12	217	1,746
-	-	-	-	22	22
531	571	415	12	239	1,768
126	145	71	4	8	354
657	716	486	16	247	2,122
45	51	59	-	-	155
418	463	141	9	20	1,051
463	514	200	9	20	1,206
194	202	286	7	227	916
67	71	100	2	79	319
127	131	186	5	148	597
-	-	-	-	4	4
127	131	186	5	152	601
15,278	9,312	16,873	12	21,702	63,177
14,868	8,858	16,734	3	-	40,463
15,010	11,034	22,185	1,608	-	49,837
16,032	9,089	17,441	7	-	42,569
385	466	329	-	-	-
146	105	86	12	-	-
531	571	415	12	-	-

הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו

- מחיצוניים

- בין מגזרי

סך הכל הכנסות מריבית

הכנסות מימון שאינן מריבית

סך הכל הכנסות מימון

עמלות והכנסות אחרות

סך ההכנסות

הוצאות בגין הפסדי אשראי

הוצאות תפעוליות ואחרות

סך ההוצאות

רווח לפני מיסים

הפרשה למיסים על הרווח

רווח לאחר מיסים

חלק הבנק ברווחים, נטו, של חברה כלולה

רווח נקי

יתרה ממוצעת של נכסים

יתרה ממוצעת של אשראי לציבור, נטו

יתרה ממוצעת של פקדונות

אשראי לציבור, נטו, לסוף התקופה

מרכיבי הכנסות ריבית:

מרווח מפעילות מתן אשראי

מרווח מפעילות קבלת פקדונות

סך הכל הכנסות ריבית

ביאור 15 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

א. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023					
(לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים, ממשלות, אגרות חוב לפדיון וזמינות למכירה	אשראי לציבור			
		פרטי			מסחרי
		סך הכל מיליוני ש"ח	אחר	לדיור	
804	2	802	156	80	566
111	-	111	9	1	101
(58)	-	(58)	(22)	-	(36)
37	-	37	19	-	18
(21)	-	(21)	(3)	-	(18)
894	2	892	162	81	649
49	-	49	7	7	35

יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת התקופה
הוצאות בגין הפסדי אשראי מחיקות חשבונאיות גביית חובות שנמחקו בשנים קודמות מחיקות חשבונאיות, נטו
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף התקופה*
* מזה-בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022					
(לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים, ממשלות, אגרות חוב לפדיון וזמינות למכירה	אשראי לציבור			
		פרטי			מסחרי
		סך הכל מיליוני ש"ח	אחר	לדיור	
703	1	702	129	59	514
16	-	16	12	4	-
(45)	-	(45)	(18)	-	(27)
34	-	34	16	-	18
(11)	-	(11)	(2)	-	(9)
708	1	707	139	63	505
39	-	39	5	6	28

יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת התקופה
הוצאות בגין הפסדי אשראי מחיקות חשבונאיות גביית חובות שנמחקו בשנים קודמות מחיקות חשבונאיות, נטו
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף התקופה*
* מזה-בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023					
(לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים, ממשלות, אגרות חוב לפדיון וזמינות למכירה	אשראי לציבור			
		פרטי			מסחרי
		סך הכל מיליוני ש"ח	אחר	לדיור	
736	1	735	136	72	527
227	1	226	37	9	180
(187)	-	(187)	(70)	-	(117)
118	-	118	59	-	59
(69)	-	(69)	(11)	-	(58)
894	2	892	162	81	649
49	-	49	7	7	35

יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת התקופה (מבוקר)
הוצאות בגין הפסדי אשראי מחיקות חשבונאיות גביית חובות שנמחקו בשנים קודמות מחיקות חשבונאיות, נטו
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף התקופה*
* מזה-בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

ביאור 15 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022					
(לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים, ממשלות, אגרות חוב לפדיון וזמינות למכירה	אשראי לציבור			
		סך הכל מיליוני ש"ח	פרטי		מסחרי
			אחר	לדיוור	
589	-	589	110	38	441
73	1	72	6	15	51
77	-	77	27	10	40
(138)	-	(138)	(54)	-	(84)
107	-	107	50	-	57
(31)	-	(31)	(4)	-	(27)
708	1	707	139	63	505
39	-	39	5	6	28

יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת התקופה (מבוקר)
 התאמה ליתרת הפתיחה בשל השפעת היישום לראשונה⁽¹⁾
 הוצאות בגין הפסדי אשראי מחיקות חשבונאיות⁽²⁾
 גביית חובות שנמחקו בשנים קודמות מחיקות חשבונאיות, נטו
 יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף התקופה*
 *מזה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022					
(מבוקר)					
סך הכל	בנקים, ממשלות, אגרות חוב לפדיון וזמינות למכירה	אשראי לציבור			
		סך הכל מיליוני ש"ח	פרטי		מסחרי
			אחר	לדיוור	
589	-	589	110	38	441
73	1	72	6	15	51
155	-	155	26	19	110
(225)	-	(225)	(74)	-	(151)
144	-	144	68	-	76
(81)	-	(81)	(6)	-	(75)
736	1	735	136	72	527
39	-	39	5	6	28

יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה
 התאמה ליתרת הפתיחה בשל השפעת היישום לראשונה⁽¹⁾
 הוצאות בגין הפסדי אשראי מחיקות חשבונאיות⁽²⁾
 גביית חובות שנמחקו בשנים קודמות מחיקות חשבונאיות, נטו
 יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף השנה*
 *מזה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

1. השפעת היישום לראשונה של כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים CECL.
 2. לא כולל מחיקות חשבונאיות במועד היישום לראשונה בסך 19 מיליוני ש"ח עקב שינוי רף הבחינה. ראה ביאור 1 מדיניות חשבונאית.

ביאור 15 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור

1. איכות אשראי ופיגורים

ליום 30 בספטמבר 2023					
(לא מבוקר)					
חובות צוברים - מידע נוסף		בעייתיים ⁽¹⁾			
בפיגור של 30 ועד 89 יום ⁽³⁾	בפיגור של 90 יום ומעלה ⁽²⁾	סך הכל	לא צוברים	צוברים	תקינים
		מיליוני ש"ח			
13	10	4,001	36	28	3,937
4	-	2,842	149	8	2,685
-	-	805	20	-	785
50	27	20,471	261	276	19,934
67	37	28,119	466	312	27,341
173	-	12,374	100	55	12,219
57	24	5,113	25	75	5,013
297	61	45,606	591	442	44,573
-	-	116	-	-	116
-	-	196	3	-	193
-	-	312	3	-	309
-	-	4	-	-	4
-	-	2	-	-	2
-	-	318	3	-	315
297	61	45,924	594	442	44,888

פעילות בישראל:

ציבור - מסחרי:

בינוי ונדל"ן

- בינוי

- פעילות בנדל"ן

שירותים פיננסיים

אחר

סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים:

- הלוואות לדיר

- אחר

סך הכל ציבור בישראל

פעילות בחו"ל:

ציבור - מסחרי:

בינוי ונדל"ן

מסחרי אחר

סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים:

- הלוואות לדיר

- אחר

סך הכל ציבור בחו"ל

סך הכל ציבור

1. אשראי לציבור לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.

2. מסווגים כחובות בעייתיים הצוברים הכנסות ריבית.

3. צוברים הכנסות ריבית חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 105 מיליוני ₪ סווגו כחובות בעייתיים.

ביאור 15 - מידע נוסף על סיכון אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

ליום 30 בספטמבר 2022					
(לא מבוקר)					
חובות צוברים - מידע נוסף		בעייתיים ⁽¹⁾			
בפיגור של 30 ועד 89 יום ⁽³⁾	בפיגור של 90 יום ומעלה ⁽²⁾	סך הכל	לא צוברים	צוברים	תקינים
		מיליוני ש"ח			
66	11	3,834	37	31	3,766
2	-	2,704	35	19	2,650
-	1	754	-	1	753
58	23	19,380	166	163	19,051
126	35	26,672	238	214	26,220
118	-	10,941	81	40	10,820
51	19	4,889	26	67	4,796
295	54	42,502	345	321	41,836
-	-	123	-	-	123
-	-	362	3	-	359
-	-	485	3	-	482
-	-	5	-	-	5
-	-	1	-	-	1
-	-	491	3	-	488
295	54	42,993	348	321	42,324

פעילות בישראל:

ציבור - מסחרי:

בינוי ונדל"ן

- בינוי

- פעילות בנדל"ן

שירותים פיננסיים

אחר

סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים:

- הלוואות לדיר

- אחר

סך הכל ציבור בישראל

פעילות בחו"ל:

ציבור - מסחרי:

בינוי ונדל"ן

מסחרי אחר

סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים:

- הלוואות לדיר

- אחר

סך הכל ציבור בחו"ל

סך הכל ציבור

1. אשראי לציבור לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.

2. מסווגים כחובות בעייתיים הצוברים הכנסות ריבית.

3. צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 84 מיליוני ₪ סווגו כחובות בעייתיים.

ביאור 15 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2022					
(מבוקר)					
חובות צוברים - מידע נוסף		בעייתיים ⁽¹⁾			
בפיגור של 30 ועד 89 יום ⁽³⁾	בפיגור של 90 יום ומעלה ⁽²⁾	סך הכל	לא צוברים	צוברים	תקינים
מיליוני ש"ח					
16	8	3,837	37	29	3,771
6	1	2,679	35	17	2,627
2	-	646	1	1	644
51	26	19,696	285	247	19,164
75	35	26,858	358	294	26,206
125	-	11,242	86	42	11,114
44	21	4,902	26	67	4,809
244	56	43,002	470	403	42,129
-	-	123	-	-	123
-	-	134	3	57	74
-	-	257	3	57	197
-	-	4	-	-	4
-	-	2	-	-	2
-	-	263	3	57	203
244	56	43,265	473	460	42,332

פעילות בישראל:

ציבור - מסחרי:

בינוני ונדל"ן

- בינוי

- פעילות בנדל"ן

שירותים פיננסיים

אחר

סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים:

- הלוואות לדירור

- אחר

סך הכל ציבור בישראל

פעילות בחו"ל:

ציבור - מסחרי:

בינוני ונדל"ן

מסחרי אחר

סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים:

- הלוואות לדירור

- אחר

סך הכל ציבור בחו"ל

סך הכל ציבור

1. אשראי לציבור לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.

2. מסווגים כחובות בעייתיים הצוברים הכנסות ריבית.

3. צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 83 מיליוני ₪ סווגו כחובות בעייתיים.

ביאור 15 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

1.1 איכות אשראי לפי שנות העמדת האשראי

ליום 30 בספטמבר 2023								
(לא מבוקר)								
יתרת חוב רשומה של אשראי לציבור לזמן קצוב								
סה"כ	הלוואות מתחדשות שהומרו להלוואות לזמן קצוב	הלוואות מתחדשות	קודם	2019	2020	2021	2022	2023
מיליוני ש"ח								
6,843	-	594	419	269	523	949	1,537	2,552
6,527	-	516	380	253	486	921	1,434	2,537
95	-	30	10	3	9	12	16	15
36	-	10	4	2	9	6	5	-
185	-	38	25	11	19	10	82	-
21,276	-	3,584	2,857	968	1,890	2,527	3,838	5,612
20,425	-	3,355	2,757	920	1,798	2,440	3,622	5,533
294	-	95	21	15	25	31	54	53
276	-	72	48	17	28	25	77	9
281	-	62	31	16	39	31	85	17
12,374	-	-	2,385	953	1,735	2,790	2,844	1,667
8,127	-	-	2,070	665	1,102	1,645	1,654	991
4,227	-	-	307	284	631	1,143	1,187	675
20	-	-	8	4	2	2	3	1
12,100	-	-	2,270	928	1,700	2,739	2,805	1,658
1	-	-	1	-	-	-	-	-
173	-	-	67	12	19	35	32	8
-	-	-	-	-	-	-	-	-
100	-	-	47	13	16	16	7	1
5,113	-	1,415	103	131	199	574	1,171	1,520
4,687	-	1,308	81	112	172	513	1,065	1,436
320	-	74	15	14	20	45	81	71
57	-	19	1	2	3	9	13	10
24	-	14	-	1	1	2	4	2
25	-	-	6	2	3	5	8	1
45,606	-	5,593	5,764	2,321	4,347	6,840	9,390	11,351
318	0	71	4	8	2	2	166	65
315	-	68	4	8	2	2	166	65
-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	3	-	-	-	-	-	-
45,924	-	5,664	5,768	2,329	4,349	6,842	9,556	11,416

פעילות בישראל

ציבור - מסחרי:

בנייני ונדל"ן - סך הכל

אשראי בדירוג ביצוע
אשראי שאינו בדירוג ביצוע ואינו בעייתי

אשראי בעייתי צובר

אשראי שאינו צובר

מסחרי - אחר - סך הכל

אשראי בדירוג ביצוע
אשראי שאינו בדירוג ביצוע ואינו בעייתי

אשראי בעייתי צובר

אשראי שאינו צובר

אנשים פרטיים - הלוואות לדיור

- סך הכל

LTV עד 60%

LTV מעל 60% ועד 75%

LTV מעל 75%

אשראי שאינו בפיגור ובדירוג ביצוע

אשראי שאינו בפיגור ואינו בדירוג ביצוע

בפיגור 30-89 יום

בפיגור של 90 ימים או יותר

אשראי שאינו צובר

אנשים פרטיים - אחר - סך הכל

אשראי שאינו בפיגור ובדירוג ביצוע

אשראי שאינו בפיגור ואינו בדירוג ביצוע

בפיגור 30-89 יום

בפיגור של 90 ימים או יותר

אשראי שאינו צובר

סך הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל

סך הכל אשראי לציבור - פעילות בחו"ל

אשראי לא בעייתי

אשראי בעייתי צובר

אשראי שאינו צובר

סך הכל אשראי לציבור

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 15 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

1.1 איכות אשראי לפי שנות העמדת האשראי (המשך)

ליום 30 בספטמבר 2022								
(לא מבוקר)								
יתרת חוב רשומה של אשראי לציבור לזמן קצוב								
סה"כ	הלוואות מתחדשות שהומרו להלוואות לזמן קצוב	הלוואות מתחדשות	קודם	2018	2019	2020	2021	2022
מיליוני ש"ח								
6,538	-	628	318	180	473	878	1,387	2,674
6,232	-	550	295	166	432	828	1,347	2,614
184	-	37	13	5	20	23	28	58
50	-	12	4	4	12	13	4	1
72	-	29	6	5	9	14	8	1
20,134	-	3,255	2,666	882	1,345	2,649	3,620	5,717
19,386	-	3,074	2,593	843	1,273	2,518	3,523	5,562
418	-	120	41	18	36	59	63	81
164	-	32	15	16	21	29	16	35
166	-	29	17	5	15	43	18	39
10,941	-	-	2,046	660	1,034	1,807	2,985	2,409
7,326	-	-	1,728	506	726	1,145	1,785	1,436
3,598	-	-	314	151	303	660	1,197	973
17	-	-	4	3	5	2	3	-
10,740	-	-	1,941	639	1,016	1,785	2,963	2,396
2	-	-	2	-	-	-	-	-
118	-	-	54	12	7	17	17	11
-	-	-	-	-	-	-	-	-
81	-	-	49	9	11	5	5	2
4,889	-	1,256	105	127	288	404	1,100	1,609
4,508	-	1,165	86	111	252	355	1,008	1,531
285	-	63	13	13	27	35	67	67
51	-	17	2	2	4	6	12	8
19	-	11	-	-	1	2	3	2
26	-	-	4	1	4	6	10	1
42,502	-	5,139	5,135	1,849	3,140	5,738	9,092	12,409
491	-	168	22	6	24	17	6	248
488	-	165	22	6	24	17	6	248
-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	3	-	-	-	-	-	-
42,993	-	5,307	5,157	1,855	3,164	5,755	9,098	12,657

פעילות בישראל

ציבור - מסחרי:

בינוי ונדל"ן - סך הכל
אשראי בדירוג ביצוע
אשראי שאינו בדירוג ביצוע ואינו בעייתי
אשראי בעייתי צובר
אשראי שאינו צובר

מסחרי - אחר - סך הכל

אשראי בדירוג ביצוע
אשראי שאינו בדירוג ביצוע ואינו בעייתי
אשראי בעייתי צובר
אשראי שאינו צובר

אנשים פרטיים - הלוואות לדיר

- סך הכל⁽¹⁾

LTV עד 60%
LTV מעל 60% ועד 75%
LTV מעל 75%
אשראי שאינו בפיגור ובדירוג ביצוע
אשראי שאינו בפיגור ואינו בדירוג ביצוע
בפיגור 30-89 יום
בפיגור של 90 ימים או יותר
אשראי שאינו צובר

אנשים פרטיים - אחר - סך הכל

אשראי שאינו בפיגור ובדירוג ביצוע
אשראי שאינו בפיגור ואינו בדירוג ביצוע
בפיגור 30-89 יום
בפיגור של 90 ימים או יותר
אשראי שאינו צובר

סך הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל

סך הכל אשראי לציבור - פעילות בחו"ל

אשראי לא בעייתי
אשראי בעייתי צובר
אשראי שאינו צובר

סך הכל אשראי לציבור

1. סווג מחדש

ביאור 15 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

1.1 איכות אשראי לפי שנות העמדת האשראי (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2022								
(מבוקר)								
יתרת חוב רשומה של אשראי לציבור לזמן קצוב								
ס"ח	הלוואות מתחדשות שהומרו להלוואות לזמן קצוב	הלוואות מתחדשות	קודם	2018	2019	2020	2021	2022
מיליוני ש"ח								
6,516	-	658	307	156	433	781	1,180	3,001
6,286	-	592	286	143	408	742	1,150	2,965
112	-	30	11	4	6	11	17	33
46	-	8	4	4	11	12	5	2
72	-	28	6	5	8	16	8	1
20,342	-	3,104	2,589	805	1,251	2,453	3,352	6,788
19,482	-	2,878	2,502	771	1,193	2,333	3,258	6,547
326	-	105	20	9	22	40	47	83
248	-	67	36	13	18	31	37	46
286	-	54	31	12	18	49	10	112
11,242	-	-	1,976	645	1,000	1,774	2,962	2,885
7,461	-	-	1,686	496	697	1,121	1,769	1,692
3,764	-	-	285	146	298	651	1,192	1,192
17	-	-	5	3	5	2	1	1
11,029	-	-	1,874	621	980	1,748	2,936	2,870
2	-	-	2	-	-	-	-	-
125	-	-	49	16	9	16	21	14
-	-	-	-	-	-	-	-	-
86	-	-	51	8	11	10	5	1
4,902	-	1,296	91	102	238	339	938	1,898
4,490	-	1,196	74	89	208	298	851	1,774
321	-	69	11	11	23	32	69	106
44	-	18	1	1	3	3	7	11
21	-	13	-	-	1	1	3	3
26	-	-	5	1	3	5	8	4
43,002	-	5,058	4,963	1,708	2,922	5,347	8,432	14,572
263	-	33	4	4	17	8	2	195
203	-	20	4	4	12	8	2	153
57	-	10	-	-	5	-	-	42
3	-	3	-	-	-	-	-	-
43,265	-	5,091	4,967	1,712	2,939	5,355	8,434	14,767

פעילות בישראל

ציבור - מסחרי:

בניין ונדל"ן - סך הכל

אשראי בדירוג ביצוע
אשראי שאינו בדירוג ביצוע ואינו בעייתי
אשראי בעייתי צובר
אשראי שאינו צובר

מסחרי - אחר - סך הכל

אשראי בדירוג ביצוע
אשראי שאינו בדירוג ביצוע ואינו בעייתי
אשראי בעייתי צובר
אשראי שאינו צובר

אנשים פרטיים - הלוואות לדיור

- סך הכל

LTV עד 60%
LTV מעל 60% ועד 75%
LTV מעל 75%

אשראי שאינו בפיגור ובדירוג ביצוע

אשראי שאינו בפיגור ואינו בדירוג ביצוע

בפיגור 30-89 יום
בפיגור של 90 ימים או יותר
אשראי שאינו צובר

אנשים פרטיים - אחר - סך הכל

אשראי שאינו בפיגור ובדירוג ביצוע

אשראי שאינו בפיגור ואינו בדירוג ביצוע

בפיגור 30-89 יום
בפיגור של 90 ימים או יותר
אשראי שאינו צובר

סך הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל

סך הכל אשראי לציבור - פעילות בחו"ל

אשראי לא בעייתי
אשראי בעייתי צובר
אשראי שאינו צובר

סך הכל אשראי לציבור

ביאור 15 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

א. מידע נוסף על חובות לא צוברים

ליום 30 בספטמבר 2023					
(לא מבוקר)					
הכנסות ריבית שנרשמו ⁽²⁾	יתרה חוזית	סך הכל	חובות לא צוברים אחרים	חובות לא צוברים בגינם נערכה הפרשה להפסדי אשראי	
		יתרה רשומה ⁽¹⁾	יתרה רשומה	יתרת הפרשה	יתרה רשומה
מיליוני ש"ח					
1	253	185	42	23	143
1	621	281	57	62	224
2	874	466	99	85	367
-	101	100	-	2	100
-	46	25	-	5	25
2	1,021	591	99	92	492
-	25	3	3	-	-
2	1,046	594	102	92	492
	345	250	35	62	215
	499	185	66	17	119
	202	159	1	13	158

פעילות לווים בישראל:

בינוי ונדל"ן

מסחרי - אחר

סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים

- הלוואות לדיור

- אחר

סך הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל

פעילות לווים בחו"ל:

סך הכל אשראי לציבור - פעילות בחו"ל

סך הכל*

* מזה:

נמדד פרטנית לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים

נמדד פרטנית לפי שווי הוגן של הביטחון

נמדד על בסיס קבוצתי

הערות:

1. סך יתרת החוב הרשומה הממוצעת של חובות לא צוברים לתקופה שהסתיימה ליום 30 בספטמבר 2023 הינה בסך 691 מיליוני ש"ח.
2. סכום הכנסות הריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הלא צוברים. אילו החובות שאינם צוברים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בסך 18 מיליוני ש"ח.

ביאור 15 - מידע נוסף על סיכון אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

א.2. מידע נוסף על חובות לא צוברים (המשך)

ליום 30 בספטמבר 2022					
(לא מבוקר)					
הכנסות ריבית שנרשמו ⁽²⁾	סך הכל		חובות לא צוברים אחרים	חובות לא צוברים בגינם נערכה הפרשה להפסדי אשראי	
	יתרה חוזית	יתרה רשומה ⁽¹⁾	יתרה רשומה	יתרת	יתרה רשומה
				הפרשה	
מיליוני ש"ח					
1	131	72	35	8	37
1	457	166	25	42	141
2	588	238	60	50	178
-	82	81	5	1	76
-	44	26	-	5	26
2	714	345	65	56	280
-	25	3	3	-	-
2	739	348	68	56	280
	244	157	31	40	126
	314	47	32	5	15
	181	144	5	11	139

פעילות לווים בישראל:

בינוי ונדל"ן

מסחרי - אחר

סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים

- הלוואות לדיוור

- אחר

סך הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל

פעילות לווים בחו"ל:

סך הכל אשראי לציבור - פעילות בחו"ל

סך הכל*

*** מזה:**

נמדד פרטנית לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים

נמדד פרטנית לפי שווי הוגן של הביטחון

נמדד על בסיס קבוצתי

הערות:

1. סך יתרת החוב הרשומה הממוצעת של חובות לא צוברים לתקופה שהסתיימה ליום 30 בספטמבר 2022 הינה בסך 438 מיליוני ש"ח.
2. סכום הכנסות הריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הלא צוברים. אילו החובות שאינם צוברים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בסך 9 מיליוני ש"ח.

ביאור 15 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

א.2. מידע נוסף על חובות לא צוברים (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2022					
(מבוקר)					
הכנסות ריבית שנרשמו ⁽²⁾	יתרה חוזית	סך הכל	חובות לא צוברים אחרים	חובות לא צוברים בגינם נערכה הפרשה להפסדי אשראי	
		יתרה רשומה ⁽¹⁾	יתרה רשומה	יתרת הפרשה	יתרה רשומה
		מיליוני ש"ח			
1	137	72	38	8	34
2	615	286	50	42	236
3	752	358	88	50	270
-	86	86	-	2	86
-	43	26	-	5	26
3	881	470	88	57	382
-	25	3	3	-	-
3	906	473	91	57	382
	400	272	58	37	214
	322	54	33	7	21
	184	147	-	13	147

פעילות לווים בישראל:

בינוי ונדל"ן

מסחרי - אחר

סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים

- הלוואות לדיוור

- אחר

סך הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל

פעילות לווים בחו"ל:

סך הכל אשראי לציבור -

פעילות בחו"ל

סך הכל*

* מזה:

נמדד פרטנית לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים

נמדד פרטנית לפי שווי הוגן של הביטחון

הביטחון

נמדד על בסיס קבוצתי

הערות:

1. סך יתרת החוב הרשומה הממוצעת של חובות לא צוברים לתקופה שהסתיימה ליום 31 בדצמבר 2022 הינה בסך 588 מיליוני ש"ח.

2. סכום הכנסות הריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הלא צוברים. אילו החובות שאינם צוברים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בסך 12 מיליוני ש"ח.

ביאור 15 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

ב2. מידע נוסף על חובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי

ליום 30 בספטמבר 2023				
(לא מבוקר)				
צובר הכנסות ריבית				
סך הכל ⁽¹⁾	חוב שאינו בפיגור	תקופת הפיגור		אינו צובר ריבית
		בפיגור של 30 יום ועד 89 יום	בפיגור של 90 יום ומעלה	
		מיליוני ש"ח		
30	6	-	-	24
92	31	1	-	60
122	37	1	-	84
2	1	1	-	-
54	28	1	-	25
178	66	3	-	109
-	-	-	-	-
178	66	3	-	109

פעילות לווים בישראל:

בינוי ונדל"ן

מסחרי - אחר

סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים:

- הלוואות לדיור

- אחר

סך הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל

פעילות לווים בחו"ל:

סך הכל אשראי לציבור - פעילות בחו"ל

סך הכל

ליום 30 בספטמבר 2022				
(לא מבוקר)				
צובר הכנסות ריבית				
סך הכל ⁽¹⁾	חוב שאינו בפיגור	תקופת הפיגור		אינו צובר ריבית
		בפיגור של 30 יום ועד 89 יום	בפיגור של 90 יום ומעלה	
		מיליוני ש"ח		
30	12	1	-	17
117	43	1	-	73
147	55	2	-	90
2	-	-	-	2
55	28	1	-	26
204	83	3	-	118
-	-	-	-	-
204	83	3	-	118

פעילות לווים בישראל:

בינוי ונדל"ן

מסחרי - אחר

סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים:

- הלוואות לדיור

- אחר

סך הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל

פעילות לווים בחו"ל:

סך הכל אשראי לציבור - פעילות בחו"ל

סך הכל

1. ליום 30 בספטמבר 2023 חובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי בסך 176 מיליוני ש"ח סווגו כחובות בעייתיים (30 בספטמבר 2022 - 198 מיליוני ש"ח).

ביאור 15 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

ג. מידע נוסף על חובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2022				
(מבוקר)				
צובר הכנסות ריבית				
אינו צובר ריבית	תקופת הפיגור		חוב שאינו בפיגור	
	בפיגור של 90 יום ומעלה	בפיגור של 30 ועד 89 יום	בפיגור	סך הכל ⁽¹⁾
מיליוני ש"ח				
17	-	-	11	28
74	-	1	38	113
91	-	1	49	141
-	-	-	1	1
26	-	1	28	55
117	-	2	78	197
-	-	-	-	-
117	-	2	78	197

פעילות לווים בישראל:

בינוי ונדל"ן
מסחרי - אחר
סך הכל מסחרי
אנשים פרטיים:
- הלוואות לדיור
- אחר
סך הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל

פעילות לווים בחו"ל:

סך הכל אשראי לציבור - פעילות בחו"ל
סך הכל

1. ליום 31 בדצמבר 2022 חובות שעברו ארגון מחדש של חוג בעייתי בסך 190 מיליוני ש"ח, סווגו כחובות בעייתיים.

ארגונים מחדש שבוצעו					
בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022			בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023		
(לא מבוקר)					
יתרת חוב רשומה			יתרת חוב רשומה		
מספר חוזים	לפני הארגון	אחרי הארגון	מספר חוזים	לפני הארגון	אחרי הארגון
	מיליוני ש"ח			מיליוני ש"ח	
55	4	3	28	3	3
151	12	11	130	12	9
206	16	14	158	15	12
-	-	-	-	-	-
714	10	8	361	10	8
920	26	22	519	25	20
-	-	-	-	-	-
920	26	22	519	25	20

פעילות לווים בישראל:

בינוי ונדל"ן
מסחרי - אחר
סך הכל מסחרי
אנשים פרטיים:
- הלוואות לדיור
- אחר
סך הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל

פעילות לווים בחו"ל:

סך הכל אשראי לציבור - פעילות בחו"ל
סך הכל

ביאור 15 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

ב.2 מידע נוסף על חובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי (המשך)

ארגונים מחדש שבוצעו					
לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022			לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023		
(לא מבוקר)					
יתרת חוב רשומה			יתרת חוב רשומה		
לפני הארגון		מספר חוזים	לפני הארגון		מספר חוזים
אחרי הארגון	מיליוני ש"ח		אחרי הארגון	מיליוני ש"ח	
14	14	110	18	19	154
54	57	395	35	35	446
68	71	505	53	54	600
1	1	2	-	-	1
32	32	1,425	29	31	1,717
101	104	1,932	82	85	2,318
-	-	1	-	-	-
101	104	1,933	82	85	2,318

פעילות לזוים בישראל:

בינוי ונדל"ן

מסחרי - אחר

סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים

- הלוואות לדיר

- אחר

סך הכל אשראי לציבור -

פעילות בישראל

פעילות לזוים בחו"ל:

סך הכל אשראי לציבור -

פעילות בחו"ל

סך הכל

ארגונים מחדש שבוצעו		
בשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022		
(מבוקר)		
יתרת חוב רשומה		
מספר חוזים	לפני הארגון	אחרי הארגון
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
145	17	17
520	72	68
665	89	85
2	1	1
1,889	43	42
2,556	133	128
3	-	-
2,559	133	128

פעילות לזוים בישראל:

בינוי ונדל"ן

מסחרי - אחר

סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים

- הלוואות לדיר

- אחר

סך הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל

פעילות לזוים בחו"ל:

סך הכל אשראי לציבור - פעילות בחו"ל

סך הכל

ביאור 15 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

ב.2 מידע נוסף על חובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי (המשך)

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו ⁽¹⁾			
בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022		בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023	
(לא מבוקר)			
מספר חוזים	יתרת חוב רשומה	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
15	-	26	2
62	2	46	1
77	2	72	3
-	-	-	-
222	2	245	2
299	4	317	5
-	-	-	-
299	4	317	5

פעילות לווים בישראל:

בינוי ונדל"ן

מסחרי - אחר

סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים

- הלוואות לדיר

- אחר

סך הכל אשראי לציבור - פעילות

בישראל

פעילות לווים בחו"ל:

סך הכל אשראי לציבור - פעילות בחו"ל

סך הכל

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו ⁽¹⁾					
בשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022		בתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022		בתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023	
(מבוקר)		(לא מבוקר)		(לא מבוקר)	
מספר חוזים	יתרת חוב רשומה	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
54	6	53	3	69	5
162	12	123	5	182	9
216	18	176	8	251	14
-	-	1	-	1	-
582	5	687	6	854	8
798	23	864	14	1,106	22
1	-	-	-	-	-
799	23	864	14	1,106	22

פעילות לווים בישראל:

בינוי ונדל"ן

מסחרי - אחר

סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים

- הלוואות לדיר

- אחר

סך הכל אשראי לציבור -

פעילות בישראל

פעילות לווים בחו"ל:

סך הכל אשראי לציבור -

פעילות בחו"ל

סך הכל

1. חובות שהפכו בתקופת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים ומעלה, אשר אורגנו מחדש במהלך השנה שקדמה למועד סיווגם כ"חובות בפיגור".

ביאור 15 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

ג. מידע נוסף על אשראי לא צובר בפיגור

ליום 30 בספטמבר 2023							
(לא מבוקר)							
סך הכל	בפיגור מעל 7 שנים	בפיגור מעל 5 שנים ועד 7 שנים	בפיגור מעל 3 שנים ועד 5 שנים	בפיגור מעל שנה ועד 3 שנים	בפיגור מעל 180 ימים עד שנה	בפיגור של 90 ימים עד 180 ימים	אינו בפיגור של 90 יום או יותר
מיליוני ש"ח							
306	2	7	16	46	192	29	14
100	1	1	2	5	32	59	-
2	-	-	-	-	-	-	2
408	3	8	18	51	224	88	16

מסחרי
הלוואות לדיוור
אנשים פרטיים - אחר
סך הכל

ליום 30 בספטמבר 2022							
(לא מבוקר)							
סך הכל	בפיגור מעל 7 שנים	בפיגור מעל 5 שנים ועד 7 שנים	בפיגור מעל 3 שנים ועד 5 שנים	בפיגור מעל שנה ועד 3 שנים	בפיגור מעל 180 ימים עד שנה	בפיגור של 90 ימים עד 180 ימים	אינו בפיגור של 90 יום או יותר
מיליוני ש"ח							
100	3	3	16	32	21	15	10
81	1	-	2	5	24	49	-
3	-	-	-	-	-	-	3
184	4	3	18	37	45	64	13

מסחרי
הלוואות לדיוור
אנשים פרטיים - אחר
סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2022							
מבוקר							
סך הכל	בפיגור מעל 7 שנים	בפיגור מעל 5 שנים ועד 7 שנים	בפיגור מעל 3 שנים ועד 5 שנים	בפיגור מעל שנה ועד 3 שנים	בפיגור מעל 180 ימים עד שנה	בפיגור של 90 ימים עד 180 ימים	אינו בפיגור של 90 יום או יותר
מיליוני ש"ח							
134	2	3	20	38	12	18	41
86	1	-	2	5	28	50	-
2	-	-	-	-	-	-	2
222	3	3	22	43	40	68	43

מסחרי
הלוואות לדיוור
אנשים פרטיים - אחר
סך הכל

ביאור 15 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

3. מידע נוסף על הלוואות לדיור -

יתרות לסוף שנה לפי שיעור המימון (LTV), סוג ההחזר וסוג הריבית

ליום 30 בספטמבר 2023					
(לא מבוקר)					
יתרת הלוואה לדיור					
איכות הבטחון	שיעור המימון ⁽¹⁾	ללא מרכיבים נדחים	מרכיבים נדחים	סך הכל מיליוני ש"ח	מזה: ריבית משתנה
סיכון אשראי חוץ מאזני					
שיעבוד ראשון	- עד 60%	7,933	150	8,083	4,978
	- מעל 60%	4,232	15	4,247	2,589
שיעבוד משני או ללא שיעבוד		48	-	48	-
סך הכל		12,213	165	12,378	7,567
				1,088	

ליום 30 בספטמבר 2022					
(לא מבוקר)					
יתרת הלוואה לדיור					
איכות הבטחון	שיעור המימון ⁽¹⁾	ללא מרכיבים נדחים	מרכיבים נדחים	סך הכל מיליוני ש"ח	מזה: ריבית משתנה
סיכון אשראי חוץ מאזני					
שיעבוד ראשון	- עד 60%	7,177	110	7,287	4,578
	- מעל 60%	3,604	11	3,615	2,244
שיעבוד משני או ללא שיעבוד		44	-	44	-
סך הכל		10,825	121	10,946	6,822
				1,084	

ליום 31 בדצמבר 2022					
(מבוקר)					
יתרת הלוואה לדיור					
איכות הבטחון	שיעור המימון ⁽¹⁾	ללא מרכיבים נדחים	מרכיבים נדחים	סך הכל מיליוני ש"ח	מזה: ריבית משתנה
סיכון אשראי חוץ מאזני					
שיעבוד ראשון	- עד 60%	7,323	98	7,421	4,657
	- מעל 60%	3,772	9	3,781	2,350
שיעבוד משני או ללא שיעבוד		44	-	44	-
סך הכל		11,139	107	11,246	7,007
				924	

1. היחס בין המסגרת המאושרת לבין שווי הנכס, במועד אישור המסגרת.

ביאור 15 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ג. מידע בדבר רכישות ומכירות של חובות בתקופת הדוח היו עסקאות לרכישה של הלוואות מסחריות בהיקף של 276 מיליוני ש"ח (30.9.2022 - 183 מיליוני ש"ח). בתקופת הדוח לא היו עסקאות מכירה של הלוואות שהיקפן הגיע לרף המהותיות שהבנק קבע לגילוי בעניין זה בדוחות כספיים ביניים (0.5% מיתרת האשראי).

ג. מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה

ליום 31 בדצמבר 2022		ליום 30 בספטמבר 2022		ליום 30 בספטמבר 2023	
(מבוקר)		(לא מבוקר)		(לא מבוקר)	
הפרשה להפסדי אשראי ⁽²⁾	יתרת החוזה ⁽¹⁾	הפרשה להפסדי אשראי ⁽²⁾	יתרת החוזה ⁽¹⁾	הפרשה להפסדי אשראי ⁽²⁾	יתרת החוזה ⁽¹⁾
מיליוני ש"ח					

עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי

אשראי תעודות	66	-	65	-	77
ערבויות להבטחת אשראי	312	5	300	4	293
ערבויות לרוכשי דירות	1,007	-	987	-	912
ערבויות והתחייבויות אחרות	1,695	4	1,547	3	1,569
מסגרות לפעילות במכשירים נגזרים שלא נוצלו	115	-	131	-	106
מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו	1,535	4	1,280	3	1,320
מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות	2,130	20	2,004	15	2,157
בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו	1,168	1	1,102	-	1,061
התחייבויות להוצאת ערבויות	2,391	15	2,397	14	2,185
התחייבויות בלתי חוזרות למתן אשראי שאושר ועדיין לא ניתן ⁽³⁾					

1. יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה, לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי.

2. יתרת הפרשה להפסדי אשראי.

3. כולל התחייבות למתן אשראי שניתן ללקוחות במסגרת "אישור עקרוני ושמירת שיעור הריבית" להוראת ניהול בנקאי תקין 451, נהלים למתן הלוואות לדיר.

ביאור 16 - דוח על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

ליום 30 בספטמבר 2023						נכסים
(לא מבוקר)						
מטבע ישראלי						
מטבע חוץ ⁽¹⁾						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	מיליוני ש"ח		צמוד מדד	לא צמוד	
		אחר	דולר			
7,729	-	164	294	36	7,235	מזומנים ופקדונות בבנקים
6,881	13	222	655	104	5,887	ניירות ערך
45,081	-	155	254	5,272	39,400	אשראי לציבור, נטו
2	-	-	-	-	2	אשראי לממשלה
15	15	-	-	-	-	השקעה בחברות כלולות
504	504	-	-	-	-	בניינים וציוד
59	59	-	-	-	-	נכסים מוחזקים למכירה
1	1	-	-	-	-	נכסים בלתי מוחשיים
122	7	7	78	10	20	נכסים בגין מכשירים נגזרים
944	209	-	2	-	733	נכסים אחרים
61,338	808	548	1,283	5,422	53,277	סך הכל נכסים
התחייבויות						
48,788	-	532	2,971	1,183	44,102	פקדונות הציבור
4,860	-	23	58	-	4,779	פקדונות מבנקים
60	-	-	14	-	46	פקדונות הממשלה
1,027	-	-	-	507	520	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
50	7	1	15	19	8	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
1,828	34	3	12	133	1,646	התחייבויות אחרות
56,613	41	559	3,070	1,842	51,101	סך הכל התחייבויות
4,725	767	(11)	(1,787)	3,580	2,176	הפרש
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:						
-	-	4	1,795	334	(2,133)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
4,725	767	(7)	8	3,914	43	סך הכל כללי

1. כולל צמודי מטבע חוץ.

2. לרבות יתרות בגין מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם הינו פריט לא כספי.

ביאור 16 - דוח על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

ליום 30 בספטמבר 2022					
(לא מבוקר)					
		מטבע חוץ ⁽¹⁾		מטבע ישראלי	
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד
מיליוני ש"ח					
14,616	-	171	328	44	14,073
6,911	13	192	496	101	6,109
42,325	-	80	187	4,441	37,617
2	-	-	-	-	2
15	13	-	-	2	-
439	439	-	-	-	-
59	59	-	-	-	-
2	2	-	-	-	-
122	5	7	95	6	9
994	228	-	-	-	766
65,485	759	450	1,106	4,594	58,576
סך הכל נכסים					
התחייבויות					
51,507	-	572	2,249	1,359	47,327
6,966	-	13	64	-	6,889
45	-	-	15	-	30
1,252	-	-	-	630	622
78	5	6	23	35	9
1,709	30	4	26	142	1,507
61,557	35	595	2,377	2,166	56,384
3,928	724	(145)	(1,271)	2,428	2,192
הפרש					
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:					
-	-	130	1,245	(259)	(1,116)
3,928	724	(15)	(26)	2,169	1,076
סך הכל כללי					

1. כולל צמודי מטבע חוץ.

2. לרבות יתרות בגין מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם הינו פריט לא כספי.

ביאור 16 - דוח על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2022						
(מבוקר)						
		מטבע חוץ ⁽¹⁾		מטבע ישראלי		
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד	
						מיליוני ש"ח
נכסים						
13,679	-	120	404	40	13,115	מזומנים ופקדונות בבנקים
6,988	13	211	498	101	6,165	ניירות ערך
42,569	-	130	167	4,621	37,651	אשראי לציבור, נטו
2	-	-	-	-	2	אשראי לממשלה
14	14	-	-	-	-	השקעה בחברות כלולות
465	465	-	-	-	-	בניינים וציוד
59	59	-	-	-	-	נכסים מוחזקים למכירה
1	1	-	-	-	-	נכסים בלתי מוחשיים
86	6	14	56	6	4	נכסים בגין מכשירים נגזרים
923	187	-	-	-	736	נכסים אחרים
64,786	745	475	1,125	4,768	57,673	סך הכל נכסים
התחייבויות						
51,047	-	584	2,137	1,315	47,011	פקדונות הציבור
6,755	-	24	48	-	6,683	פקדונות מבנקים
41	-	-	13	-	28	פקדונות הממשלה
1,156	-	-	-	636	520	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
74	6	8	16	36	8	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
1,658	30	3	19	151	1,455	התחייבויות אחרות
60,731	36	619	2,233	2,138	55,705	סך הכל התחייבויות
4,055	709	(144)	(1,108)	2,630	1,968	הפרש
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:						
-	-	135	1,095	(60)	(1,170)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
4,055	709	(9)	(13)	2,570	798	סך הכל כללי

1. כולל צמודי מטבע חוץ.
2. לרבות יתרות בגין מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם היו פריט לא כספי.

ביאור 17 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

א. ההרכב

ליום 30 בספטמבר 2023				
(לא מבוקר)				
שווי הוגן				
סך הכל	רמה 3 ⁽³⁾	רמה 2 ⁽²⁾	רמה 1 ⁽¹⁾	יתרה במאזן
מיליוני ש"ח				

נכסים פיננסיים

7,674	422	-	7,252	7,729	מזומנים ופקדונות בבנקים
6,663	13	858	5,792	6,881	ניירות ערך ⁽⁴⁾
46,244	46,244	-	-	45,081	אשראי לציבור, נטו
2	2	-	-	2	אשראי לממשלה
122	32	83	7	122	נכסים בגין מכשירים נגזרים
174	174	-	-	174	נכסים פיננסיים אחרים
60,879	46,887	941	13,051	59,989 ⁽⁵⁾	סך הכל נכסים פיננסיים

התחייבויות פיננסיות

48,612	10,916	37,696	-	48,788	פקדונות הציבור
4,659	3,209	1,450	-	4,860	פקדונות מבנקים
59	12	47	-	60	פקדונות הממשלה
1,003	622	25	356	1,027	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
50	19	24	7	50	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
1,113	1,113	-	-	1,113	התחייבויות פיננסיות אחרות ⁽⁶⁾
55,496	15,891	39,242	363	55,898 ⁽⁵⁾	סך הכל התחייבויות פיננסיות

מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

26	26	-	-	26	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי
----	----	---	---	----	-------------------------------------

הערות:

1. הנתונים מבוססים על מחירי שוק שצוטטו ב"שוק פעיל".
2. הנתונים מבוססים על מידע נצפה משמעותי אחר.
3. הנתונים מבוססים על מידע לא נצפה משמעותי.
4. לפירוט נוסף לגבי היתרות במאזן ונתוני השווי ההוגן - ראה ביאור 6.
5. מזה נכסים בסך 13,143 מיליון ש"ח והתחייבויות בסך 18,207 מיליון ש"ח אשר יתרתם במאזן זהה או מהווה קירוב לשווי ההוגן.
6. לא כולל התחייבויות בגין חכירות.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 17 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ליום 30 בספטמבר 2022					
(לא מבוקר)					
שווי הוגן					
סך הכל	רמה 3 ⁽³⁾	רמה 2 ⁽²⁾	רמה 1 ⁽¹⁾	יתרה במאזן	
מיליוני ש"ח					
נכסים פיננסיים					
14,618	521	-	14,097	14,616	מזומנים ופקדונות בבנקים
6,777	13	674	6,090	6,911	ניירות ערך ⁽⁴⁾
42,284	42,284	-	-	42,325	אשראי לציבור, נטו
2	2	-	-	2	אשראי לממשלה
122	40	77	5	122	נכסים בגין מכשירים נגזרים
2	2	-	-	2	הלוואה לחברה כלולה
191	190	1	-	191	נכסים פיננסיים אחרים
63,996	43,052	752	20,192	64,169 ⁽⁵⁾	סך הכל נכסים פיננסיים
התחייבויות פיננסיות					
52,009	12,426	39,583	-	51,507	פקדונות הציבור
6,655	4,923	1,732	-	6,966	פקדונות מבנקים
46	14	32	-	45	פקדונות הממשלה
1,264	641	132	491	1,252	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
78	35	38	5	78	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
969	969	-	-	969	התחייבויות פיננסיות אחרות ⁽⁶⁾
61,021	19,008	41,517	496	60,817 ⁽⁵⁾	סך הכל התחייבויות פיננסיות
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים					
23	23	-	-	23	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי

הערות:

1. הנתונים מבוססים על מחירי שוק שצוטטו ב"שוק פעיל".
2. הנתונים מבוססים על מידע נצפה משמעותי אחר.
3. הנתונים מבוססים על מידע לא נצפה משמעותי.
4. לפירוט נוסף לגבי היתרות במאזן ונתוני השווי ההוגן - ראה ביאור 6.
5. מזה נכסים בסך 19,887 מיליון ש"ח והתחייבויות בסך 24,342 מיליון ש"ח אשר יתרתם במאזן זהה או מהווה קירוב לשווי ההוגן.
6. לא כולל התחייבויות בגין חכירות.

ביאור 17 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2022				
(מבוקר)				
שווי הוגן				
יתרה במאזן	רמה 1 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽²⁾	רמה 3 ⁽³⁾	סך הכל
מיליוני ש"ח				

נכסים פיננסיים

מזומנים ופקדונות בבנקים	13,679	13,127	-	553	13,680
ניירות ערך ⁽⁴⁾	6,988	6,143	696	13	6,852
אשראי לציבור, נטו	42,569	-	-	43,296	43,296
אשראי לממשלה	2	-	-	2	2
נכסים בגין מכשירים נגזרים	86	6	50	30	86
נכסים פיננסיים אחרים	138	-	1	137	138
סך הכל נכסים פיננסיים	63,462 ⁽⁵⁾	19,276	747	44,031	64,054

התחייבויות פיננסיות

פקדונות הציבור	51,047	-	37,437	13,720	51,157
פקדונות מבנקים	6,755	-	1,623	4,850	6,473
פקדונות הממשלה	41	-	28	14	42
אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים	1,156	485	31	629	1,145
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	74	6	32	36	74
התחייבויות פיננסיות אחרות ⁽⁶⁾	919	-	-	919	919
סך הכל התחייבויות פיננסיות	59,992 ⁽⁵⁾	491	39,151	20,168	59,810

מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי	23	-	-	23	23
-------------------------------------	----	---	---	----	----

הערות:

1. הנתונים מבוססים על מחירי שוק שצוטטו ב"שוק פעיל".
2. הנתונים מבוססים על מידע נצפה משמעותי אחר.
3. הנתונים מבוססים על מידע לא נצפה משמעותי.
4. לפירוט נוסף לגבי היתרות במאזן ונתוני השווי ההוגן - ראה ביאור 6.
5. מזה נכסים בסך 18,905 מיליון ש"ח והתחייבויות בסך 22,747 מיליון ש"ח שיתרתם במאזן זהה או מהווה קירוב לשווי ההוגן.
6. לא כולל התחייבויות בגין חכירות.

ביאור 17 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

ליום 30 בספטמבר 2023				
(לא מבוקר)				
מידות שווי הוגן המתבססות על				
		מחירים		
יתרה מאזנית	השפעת הסכמי קיזוז	נתונים לא נצפים (רמה 3) מיליוני ש"ח	נתונים נצפים אחרים (רמה 2)	מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
414	-	-	-	414
5,051	-	-	469	4,582
344	-	-	344	-
15	-	-	-	15
-	-	-	-	-
5,410	-	-	813	4,597
-	-	-	-	-
10	-	10	-	-
29	-	-	29	-
76	-	22	54	-
7	-	-	-	7
* -	-	-	-	-
122	-	32	83	7
5,946	-	32	896	5,018

נכסים

מזומנים ופקדונות בבנקים
 אגרות חוב זמינות למכירה -
 - של ממשלת ישראל
 - של ממשלות זרות
 - של מוסדות פיננסיים בישראל
 ניירות ערך למסחר -
 אגרות חוב ממשלתיות
 סך הכל ניירות ערך
 נכסים פיננסיים אחרים
 נכסים בגין מכשירים נגזרים -
 חוזי ריבית
 שקל מדד
 אחר
 חוזי מטבע חוץ
 חוזים בגין מניות
 חוזי סחורות ואחרים
 סה"כ נכסים בגין מכשירים נגזרים
 סך הכל נכסים

התחייבויות

התחייבויות בגין מכשירים נגזרים -
 חוזי ריבית:
 שקל מדד
 אחר
 חוזי מטבע חוץ
 חוזים בגין מניות
 חוזי סחורות ואחרים
 סה"כ התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
 סך הכל התחייבויות

19	-	19	-	-
6	-	-	6	-
18	-	-	18	-
7	-	-	-	7
*	-	-	-	-
50	-	19	24	7
50	-	19	24	7

(*) פחות מ-1 מיליון ש"ח.

ביאור 17 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ליום 30 בספטמבר 2022				
(לא מבוקר)				
מדידות שווי הוגן המתבססות על				
יתרה מאזנית	השפעת הסכמי קיזוז	נתונים לא נצפים (רמה 3)	נתונים נצפים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
		מיליוני ש"ח		
191	-	-	-	191
5,395	-	-	611	4,784
17	-	-	17	-
17	-	-	-	17
1	-	-	-	1
5,430	-	-	628	4,802
1	-	-	1	-
6	-	6	-	-
12	-	-	12	-
99	-	34	65	-
5	-	-	-	5
-	-	-	-	-
122	-	40	77	5
5,744	-	40	706	4,998
35	-	35	-	-
4	-	-	4	-
34	-	-	34	-
5	-	-	-	5
-	-	-	-	-
78	-	35	38	5
78	-	35	38	5

נכסים

מזומנים ופקדונות בבנקים
 אגרות חוב זמינות למכירה -
 - של ממשלת ישראל
 - של ממשלות זרות
 - של מוסדות פיננסיים בישראל
 ניירות ערך למסחר -
 - אגרות חוב ממשלתיות
 סך הכל ניירות ערך
 נכסים פיננסיים אחרים
 נכסים בגין מכשירים נגזרים -
 - חוזי ריבית
 שקל מדד
 אחר
 - חוזי מטבע חוץ
 - חוזים בגין מניות
 - חוזי סחורות ואחרים
 סה"כ נכסים בגין מכשירים נגזרים
 סך הכל נכסים

התחייבויות

התחייבויות בגין מכשירים נגזרים -
 - חוזי ריבית:
 שקל מדד
 אחר
 - חוזי מטבע חוץ
 - חוזים בגין מניות
 - חוזי סחורות ואחרים
 סה"כ התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
 סך הכל התחייבויות

ביאור 17 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2022				
(מבוקר)				
מדידות שווי הוגן המתבססות על				
מחירים				
מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)				
נתונים נצפים אחרים (רמה 2)				
נתונים לא נצפים (רמה 3)				
השפעת הסכמי קיזוז				
יתרה מאזנית				
מיליוני ש"ח				
75	-	-	-	75
5,464	-	-	632	4,832
17	-	-	17	-
18	-	-	-	18
1	-	-	-	1
5,500	-	-	649	4,851
1	-	-	1	-
6	-	6	-	-
12	-	-	12	-
62	-	24	38	-
6	-	-	-	6
-	-	-	-	-
86	-	30	50	6
5,662	-	30	700	4,932
36	-	36	-	-
12	-	-	12	-
20	-	-	20	-
6	-	-	-	6
-	-	-	-	-
74	-	36	32	6
74	-	36	32	6

נכסים

מזומנים ופקדונות בבנקים
 אגרות חוב זמינות למכירה -
 - של ממשלת ישראל
 - של ממשלות זרות
 - של מוסדות פיננסיים בישראל
 ניירות ערך למסחר -
 - אגרות חוב ממשלתיות
 סך הכל ניירות ערך
 נכסים פיננסיים אחרים
 נכסים בגין מכשירים נגזרים -
 - חוזי ריבית
 שקל מדד
 אחר
 - חוזי מטבע חוץ
 - חוזים בגין מניות
 - חוזי סחורות ואחרים
 סה"כ נכסים בגין מכשירים נגזרים
 סך הכל נכסים

התחייבויות

התחייבויות בגין מכשירים נגזרים -
 - חוזי ריבית:
 שקל מדד
 אחר
 - חוזי מטבע חוץ
 - חוזים בגין מניות
 - חוזי סחורות ואחרים
 סה"כ התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
 סך הכל התחייבויות

ביאור 17 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023				
(לא מבוקר)				
שווי הוגן לתחילת התקופה	רווחים שמומשו ושטרם מומשו ⁽²⁾	סילוקים	שווי הוגן לסוף התקופה	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו ⁽¹⁾⁽²⁾
מיליוני ש"ח				
(14)	-	5	(9)	(2)
17	11	(6)	22	9
-	-	-	*	-
3	11	(1)	13	7

נכסים (התחייבויות) נטו, בגין
מכשירים נגזרים:

חוזי ריבית
חוזי מטבע חוץ
חוזי סחורות
סך הכל

(*) פחות מ-1 מיליון ש"ח.

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022				
(לא מבוקר)				
שווי הוגן לתחילת התקופה	רווחים שמומשו ושטרם מומשו ⁽²⁾	סילוקים	שווי הוגן לסוף התקופה	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו ⁽¹⁾⁽²⁾
מיליוני ש"ח				
(27)	(2)	-	(29)	(2)
27	19	(12)	34	16
-	-	-	-	-
-	17	(12)	5	14

נכסים (התחייבויות) נטו, בגין
מכשירים נגזרים:

חוזי ריבית
חוזי מטבע חוץ
חוזי סחורות
סך הכל

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023				
(לא מבוקר)				
שווי הוגן לתחילת התקופה	רווחים שמומשו ושטרם מומשו ⁽²⁾	סילוקים	שווי הוגן לסוף התקופה	רווחים שטרם מומשו ⁽¹⁾⁽²⁾
מיליוני ש"ח				
(30)	2	19	(9)	2
24	34	(36)	22	9
-	-	-	*	-
(6)	36	(17)	13	11

נכסים (התחייבויות) נטו, בגין
מכשירים נגזרים:

חוזי ריבית
חוזי מטבע חוץ
חוזי סחורות
סך הכל

(*) פחות מ-1 מיליון ש"ח.

1. בגין מכשירים המוחזקים לסוף התקופה.
2. נכלל בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

ביאור 17 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022				
(לא מבוקר)				
שווי הוגן לתחילת התקופה	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו ⁽²⁾	סילוקים	שווי הוגן לסוף התקופה	הפסדים שטרם מומשו ⁽¹⁾⁽²⁾
מיליוני ש"ח				
		</		

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022				
(מבוקר)				
שווי הוגן לתחילת התקופה	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו ⁽²⁾	סילוקים	שווי הוגן לסוף התקופה	הפסדים שטרם מומשו ⁽¹⁾⁽²⁾
מיליוני ש"ח				
(5)	(22)	(3)	(30)	(22)
21	39	(36)	24	-
-	-	-	-	-
16	17	(39)	(6)	(22)

נכסים (התחייבויות) נטו, בגין מכשירים נגזרים:

חוזי ריבית

חוזי מטבע חוץ

חוזי סחורות

סך הכל

1. בגין מכשירים המוחזקים לסוף התקופה.
2. נכלל בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

ביאור 17 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ד. פריטים הנמדדים בשווי הוגן שלא על בסיס חוזר ונשנה

ליום 30 בספטמבר 2023				
(לא מבוקר)				
מדידות השווי ההוגן המתבססות על				
הפסד ⁽¹⁾	סך הכל	"רמה 1"	"רמה 2"	"רמה 3"
		מיליוני ש"ח		
(4)	185	185	-	-
(4)	185	185	-	-

אשראי לא צובר שגבייתו מותנית בביטחון

סך הכל

אשראי לא צובר שגבייתו מותנית בביטחון

סך הכל

1. לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023.

ליום 30 בספטמבר 2022				
(לא מבוקר)				
מדידות השווי ההוגן המתבססות על				
הפסד ⁽¹⁾	סך הכל	"רמה 3"	"רמה 2"	"רמה 1"
		מיליוני ש"ח		
-	47	47	-	-
-	47	47	-	-

אשראי לא צובר שגבייתו מותנית בביטחון

סך הכל

אשראי לא צובר שגבייתו מותנית בביטחון

סך הכל

1. לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022.

ליום 31 בדצמבר 2022				
(מבוקר)				
מדידות השווי ההוגן המתבססות על				
הפסד	סך הכל	"רמה 1"	"רמה 2"	"רמה 3"
		מיליוני ש"ח		
(3)	54	54	-	-
(3)	54	54	-	-

אשראי לא צובר שגבייתו מותנית בביטחון

סך הכל

אשראי לא צובר שגבייתו מותנית בביטחון

סך הכל

1. לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022.

ביאור 17 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ה. מידע נוסף בגין נתונים לא נצפים משמעותיים וטכניקות הערכה ששימשו במדידת שווי הוגן של פריטים שסווגו ל"רמה 3"

1. מידע איכותי

- עקום "ציפיות האינפלציה" לשנה הקרובה הינו הנתון הלא נצפה המשמעותי המשמש במדידת שווי הוגן של מכשירים פיננסיים נגזרים. עליה בתחזית האינפלציה תגרום לירידה בשווי ההוגן של התחייבות צמודה למדד בגין מכשיר פיננסי נגזר (ולעליית השווי ההוגן של נכס צמוד למדד) - ולהיפך.
- מקדם "סיכון אשראי צד נגדי" מבטא את ההסתברות לכשל אשראי של הצד הנגדי לעסקה. עליה בהסתברות לכשל מקטינה את השווי ההוגן של העסקה, ולהיפך.

2. מידע כמותי

ליום 30 בספטמבר 2023				
(לא מבוקר)				
מידע כמותי		שווי הוגן מיליוני ש"ח	טכניקת הערכה	נתונים לא נצפים
טווח (1)	תוצאה (2)			
%				
		185	ציטוט שווי הוגן	אמדן שווי הבטוחה
2.8	2.0 - 3.1	(9)	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה (4)
0.2	0.0 - 1.0	22	מודל דירוג	סיכון אשראי צד נגדי (3)

- אשראי לא צובר שגבייתו מותנית בבטחון

- נכסים (התחייבויות) נטו, בגין מכשירים נגזרים:
- חוזי ריבית - שקל מדד
- חוזי מטבע חוץ

ליום 30 בספטמבר 2022				
(לא מבוקר)				
מידע כמותי		שווי הוגן מיליוני ש"ח	טכניקת הערכה	נתונים לא נצפים
טווח (1)	תוצאה (2)			
%				
		47	ציטוט שווי הוגן	אמדן שווי הבטוחה
2.9	2.8 - 3.1	(29)	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה (4)
0.3	0.0 - 0.7	34	מודל דירוג	סיכון אשראי צד נגדי (3)

- אשראי לא צובר שגבייתו מותנית בבטחון

- נכסים (התחייבויות) נטו, בגין מכשירים נגזרים:
- חוזי ריבית - שקל מדד
- חוזי מטבע חוץ

ביאור 17 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2022				
(מבוקר)				
מידע כמותי		שווי הוגן מיליוני ש"ח	טכניקת הערכה	נתונים לא נצפים
טווח ⁽¹⁾	תוצאה ⁽²⁾			
%				
		54	ציטוט שווי הוגן	אמדן שווי הבטוחה
2.5	3.3 - 4.5	(30)	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה ⁽⁴⁾
0.1	0.0 - 0.7	24	- מודל דירוג	סיכון אשראי צד נגדי ⁽³⁾

- אשראי לא צובר שגבייתו מותנית בבטחון
- נכסים (התחייבויות) נטו, בגין מכשירים נגזרים:
 - חוזי ריבית - שקל מדד
 - חוזי מטבע חוץ

1. הטווח נגזר מהתקופה המשוקללת לפרעון של כל אחד מהמכשירים הנגזרים.
2. ממוצע משוקלל.
3. הנתונים המתוייחסים לסיכון אשראי צד נגדי מייצגים את השפעת הסיכון על השווי ההוגן של המכשיר הנגזר.
4. עד שנה.

חלק א' - ממשל תאגידי וביקורת.....151

1. הדירקטוריון וההנהלה.....151
2. המבקרת הפנימית.....151
3. עסקאות עם בעלי שליטה וצדדים קשורים.....151

חלק ב' - פרטים נוספים הנוגעים לעסקי הבנק.....151

4. מבנה הקבוצה והשליטה בבנק.....151
5. הון אנושי.....152
6. הסכמים מהותיים.....152
7. מגבלות בתחום החקיקה והתקינה.....152
8. דירוג אשראי.....155
9. הליכים משפטיים נוספים.....155
10. 'קרן אור' - קרן למען ילדים ונוער שנפגרו במהלך המלחמה.....156
10. מגזרי פעילות פיקוחיים.....156
11. רפורמה צרכנית לשיפור סביבת התחרות בשוק המשכנתאות.....156

חלק ג' - נספחים לדוח.....158

- נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית וניתוח השינויים - מאוחד.....158
- מילון מונחים.....162
- אינדקס.....164

כללי

דוח זה, כולל מידע באשר לממשל התאגידי והביקורת בבנק, וכן פרטים נוספים על עסקי הבנק ואופן ניהולם. הדוח מהווה חלק בלתי נפרד מהדוחות הרבעוניים של הבנק.

חלק א' - ממשל תאגידי וביקורת

1. הדירקטוריון וההנהלה

א. מידע לגבי ישיבות הדירקטוריון

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 קיים הדירקטוריון 13 ישיבות. בנוסף, התקיימו 33 ישיבות של ועדות הדירקטוריון.

ב. שינויים בהנהלה ובדירקטוריון

- ביום 12 ביולי 2023 הודיעה גב' אסתר דויטש על כוונתה לסיים את כהונתה כיו"ר דירקטוריון מרכנתיל. סיום הכהונה בפועל חל ביום 16 ביולי 2023. הדירקטוריון מודה לגב' דויטש על כהונתה.
- ביום 12 ביולי 2023 החליטה החברה האם על מינוי מר ברק נרדי ליו"ר דירקטוריון מרכנתיל, וביום 17 ביולי 2023 החליטה האסיפה הכללית של בנק מרכנתיל על מינויו כיו"ר, והכל בכפוף לאישור הפיקוח על הבנקים. מר ברק נרדי החל כהונתו כיו"ר דירקטוריון מרכנתיל ביום 11 בספטמבר 2023.
- ביום 8 באוגוסט 2023 סיים מר ציון בקר את כהונתו כראש החטיבה לבנקאות מסחרית בבנק. בשלב זה ועד למועד תחילת כהונתם של מר מימון ושל גב' אביטן, כאמור בסעיפים 4 ו-5 להלן, מכהן המנכ"ל, מר יהושע בורשטיין, גם כמנהל החטיבה לבנקאות מסחרית.
- ביום 11 בספטמבר 2023 החליט הדירקטוריון למנות את מר דודי מימון המכהן כסמנכ"ל וראש החטיבה הקמעונאית, לתפקיד ראש החטיבה לבנקאות מסחרית בבנק. ביום 15 בנובמבר 2023 התקבל אישור הפיקוח על הבנקים למינוי. טרם נקבע מועד תחילת הכהונה.
- ביום 11 בספטמבר 2023 החליט הדירקטוריון למנות את גב' ורד אביטן לחברת הנהלה, בתפקיד סמנכ"ל וראש החטיבה הקמעונאית בבנק. ביום 15 בנובמבר 2023 התקבל אישור הפיקוח על הבנקים למינוי. טרם נקבע מועד תחילת הכהונה.

2. המבקרת הפנימית

פרטים לגבי המבקרת הפנימית, הסטנדרטים המקצועיים לפיהם היא פועלת, תכנית הביקורת השנתית והשיקולים בקביעתה, נכללו בדוח על הממשל התאגידי לשנת 2022. בתקופת הדוח לא חלו שינויים בפרטים אלו.

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 הוגשו על ידי המבקרת הפנימית 26 דוחות ליו"ר הדירקטוריון, יו"ר ועדת הביקורת של הדירקטוריון והמנהל הכללי. כמו כן, נידונו בתקופה זו 36 דוחות, בישיבות ועדת הביקורת של הדירקטוריון.

3. עסקאות עם בעלי שליטה וצדדים קשורים

מידע מפורט באשר להסכמים מהותיים שנחתמו בין הבנק לצדדים קשורים נכלל בדוח על הממשל התאגידי לשנת 2022. בתקופת הדוח לא חלו שינויים בהסכמים אלו.

חלק ב' - פרטים נוספים בנוגע לעסקי הבנק

4. מבנה הקבוצה והשליטה בבנק

למועד פרסום דוחות אלה מחזיק בנק דיסקונט לישראל בע"מ (להלן: "בנק דיסקונט"), במלוא הבעלות והשליטה בבנק (100%).

לפרטים נוספים בקשר להסכמים מהותיים שבין הבנק לבנק דיסקונט - ראה סעיף 6 להלן. בתקופת הדוח ובשנה שקדמה לה לא בוצעו השקעות במניות הבנק ולא בוצעו עסקאות במניות הבנק על ידי החברה האם.

5. הון אנושי

א. הסכמי עבודה בבנק

מידע מפורט באשר לחוקת העבודה ולהסכמי העבודה שנחתמו בבנק נכלל בדוח על הממשל התאגידי לשנת 2022. בתקופת הדוח לא חל שינוי בהסכמים אלו.

ב. סינוף

בסוף תשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 מנה הבנק 73 סניפים (31.12.2022 - זהה).

6. הסכמים מהותיים

א. הסכמים לקבלת שירותי מחשב ותפעול

מערכות המיחשוב המרכזיות של הבנק מבוססות על מערכות המחשב של חברת האם, המתפעלת ומתחזקת אותן. שירותי המיחשוב והתפעול מסופקים לבנק על ידי החברה האם, מכח הסכמים שנחתמו בין הבנק לחברה האם, המבוססים על עקרונות כלכליים.

הסכמים אלו מפרטים את היקף איכות וזמינות שירותי המחשב המסופקים לבנק ומבטיחים את רציפותם, הן בתנאי ההתקשרות הנוכחית והן בתקופת מעבר - אם ירצה אחד מן הצדדים להפסיק את ההתקשרות הקיימת. למידע נוסף באשר למנגנון התמחור שנכלל בהסכם, כאמור - ראה פרק 9'א' בדוח על הממשל התאגידי לשנת 2022.

ב. תוכנית להעתקת הנהלת הבנק ויחידות המטה המרכזיות

במסגרת צעדי ההתייעלות הננקטים על ידי קבוצת דיסקונט, חתם הבנק ביחד עם החברה האם וחברות נוספות בקבוצת דיסקונט ביום 27 ביוני 2016 על הסכם, במסגרתו רכשה הקבוצה מעיריית ראשון לציון קרקע בשטח של 20 דונם, המיועדים להקמת מבנים שישמשו את ההנהלה, המטה ויחידות תפעוליות אחרות. איכלוס הקמפוס בחברות הקבוצה מבוצע במספר פעימות. במהלך הרבעון השני החל איכלוס הקמפוס בעובדי הבנק במספר פעימות מעבר ובמהלך הרבעון השלישי הושלם איכלוס הקמפוס כך שכל יחידות המטה של הבנק שהיו מתוכננות לעבור נמצאות ועובדות באופן מלא ותקין בקמפוס. היקף ההשקעה הכולל בפרויקט צפוי להסתכם בכ- 260 מיליון ש"ח. היקף השקעה זה כולל את חלקו של הבנק בעלויות הפרויקט המנוהלות על ידי חברת "דיסקונט ליסינג" והן את העלויות הישירות הצפויות לבנק ביישום הפרויקט. עד ליום 30.9.2023 הסתכמו השקעות הבנק במיזם בכ- 239 מיליון ש"ח (עלות לא מופחתת).

לפרטים נוספים באשר למיזם זה - ראה פרק 27'ב' בדוח על הממשל התאגידי לשנת 2022.

7. מגבלות בתחום החקיקה והתקינה

א. חקיקה ואסדרה בעקבות מלחמת "חרבות ברזל"

בעקבות אירועי ה-7 באוקטובר 2023 ופרוץ מלחמת "חרבות ברזל", פרסמו רגולטורים שונים הקלות והתאמות שמטרתן להקל על הציבור ועל הסקטור העסקי ולאפשר המשכיות עסקית במשק בכלל ובבנקים בפרט.

חוק דחיית מועדים (הוראת שעה - חרבות ברזל) (חוזה, פסק דין או תשלום לרשות), התשפ"ד - 2023

ביום 18 באוקטובר, 2023 פורסם החוק וביום 7 בנובמבר, 2023 פורסם צו להארכת המועדים בחוק, המעניקים לזכאים (לרבות חייילים בשירות סדיר ומילואים, תושבים ביישובים שהתפנו, וכן חברה או שותפות שבשליטת אדם העונה על אחד הקריטריונים הקבועים בחוק) דחיה של התחייבויותיהם המשפטיות שחלות בתקופה שבין 7.10.2023 - 7.12.2023 (להלן: "התקופה הקובעת") הנובעות מחוזה, פסק דין או תשלום לרשות ציבורית - וזאת לתקופה של 60 יום או עד יום 31.12.2023, לפי המוקדם. דחיית תשלום מכוח החוק לא תחויב בהצמדה או ריבית פיגורים. שר הביטחון רשאי, באישור הגורמים הנדרשים, להאריך את התקופה הקובעת עד ליום 31 בדצמבר 2023 וכן את מועדי הדחיית הקבועות בחוק.

דגשים והקלות של הפיקוח על הבנקים

ביום 12 באוקטובר 2023, פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב דגשים למערכת הבנקאית שעניינם ממשקי הציבור מול התאגידים הבנקאיים וחברות כרטיסי האשראי. הפיקוח קבע כי על הבנקים וחברות כרטיסי האשראי לעמוד כבסיס איתן לצד לקוחותיהם, תוך הפעלת רגישות מוגברת ונקיטת גישה פראקטיבית במציאת פתרונות ומתן הקלות ככל שניתן ללקוחות הנמצאים במצוקה; לשמור על רציפות במתן שירותים; ולנהל את מכלול הסיכונים התפעוליים והפיננסיים הייחודיים לתקופה. בכלל זה נדרש לשמר זמינות ורציפות השירותים, לפרסם לציבור מידע עדכני אודות ערוצי השירות הזמינים, לנהוג ברגישות ייחודית בכל הנוגע לפניות המתייחסות לחשבוניות נעדרים או הרוגים, לקבוע נהלים לזיהוי ואימות קרובי משפחה, לקבוע תהליכי עבודה לצורך מתן מענה וטיפול מהיר ברגישות בהתייחס לחשש לשימוש לרעה באמצעי תשלום. יש להמשיך לקדם יוזמות שתכליתן הקלה בנטל העמידה בתשלומים והתחייבויות על הלקוחות, בדגש על תושבים באזורי החירום, חיילי צה"ל המגויסים ומשפחותיהם ועסקים קטנים שנפגעו מהמצב. יש לשקול בחיוב מתן הקלות במקרים המתאימים ובכלל זה: דחיית תשלומי הלוואות תוך גילוי מלא של ההשלכות; הקפאת הליכי גבייה; הימנעות מגביית עמלות בהתאם לנסיבות; אישור שבירת פיקדונות והפחתת עלויות נלוות; וסיוע בנושא הגבלות על שימוש בשיקים לאוכלוסיות בסיכון גבוה. עוד צוין כי על הבנקים להיערך להתגברות ניסיונות ותקיפות סייבר המכוונות כלפי המערכת הבנקאית וככלל לבחון בניטור גובר את כלל הסיכונים ולרבות התאמת המדיניות והמודלים לתרחישי קיצון.

מתווה מקיף לסיוע ללקוחות בהתמודדות עם השלכות מלחמת חרבות ברזל

ביום 15 באוקטובר 2023, פרסם הפיקוח את המתווה שמטרתו להקל על נטל האשראי והעמלות למשקי הבית והעסקים המתגוררים ופועלים בטווח של 30 ק"מ מרצועת עזה, אזרחים שפנו מביתם על ידי גורם רשמי, משרתי המילואים ומגויסי צו 8 או בעלי קרבה ראשונה להרוגי המלחמה, חטופים או נעדרים (להלן: "המעגל הראשון"). המתווה מתייחס ל- (1) דחיית תשלומי הלוואות בשלושה חודשים ללא חיוב בריבית וללא חיוב בעמלות, בשלושה מגזרי פעילות: משכנתאות, אשראי צרכני ואשראי עסקי; (2) אי גביית ריבית על יתרת החובה עד לסכום של 10 אלפים ש"ח ללקוחות שערב פרסום המתווה החשבון שלהם היה ביתרת חובה (לא חל על משרתי מילואים ומגויסי צו 8) ו- (3) פטור ל- 3 חודשים בגין עמלות בתחומי פעילות מסוימים. ליתר הלקוחות (להלן: "המעגל השני"), תינתן האפשרות לדחות את ההלוואות ללא חיוב בעמלות למשך 3 חודשים, כאשר התשלומים הנדחים יישאו ריבית שלא תעלה על שיעור הריבית בחוזה ההלוואה והתשלומים יתווספו בסוף תקופת ההלוואה. מועד הכניסה לתוקף של המתווה הוא לכל המאוחר ביום 31 באוקטובר 2023.

דגשים פיקוחיים לגבי טיפול בחובות ודיווח לציבור

ביום 18 באוקטובר 2023, פרסם הפיקוח על הבנקים את המסמך, לפיו הפיקוח מעודד תאגידים בנקאים לפעול ולאפשר באופן זמני, ללווים אשר הושפעו מהמלחמה, גמישות בפירעון ההלוואות. מצב הפיגור של חובות יקבע לפי התנאים החוזיים של החוב - חוב שלא היו בגינו תשלומים בפיגור במועד תחילת המלחמה, לא ידווח כחוב פיגור; חובות שהיו בגינם תשלומים בפיגור במועד תחילת המלחמה, יש להתאים את מצב הפיגור חזרה למצב כפי שהיה במועד תחילת המלחמה. במסגרת הדיווח לציבור יש לתת גילוי לחובות לווים שהושפעו מהמלחמה שנעשו להם הסדרי פירעון חדשים.

הוראת ניהול בנקאי תקין 251 - התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם מלחמת "חרבות ברזל"

ביום 22 באוקטובר 2023, פרסם הפיקוח את ההוראה, הכוללת התאמות רגולטוריות דחופות הנדרשות עקב המלחמה. בין היתר, נקבעו בהוראה הקלות בטיפול בחריגות ממסגרות בעובר ושב בסכומים שלא יעלו על 5,000 ש"ח, אפשרות לשלוח הודעות דחופות ובעלות השפעה מהותית בערוצי בנקאות בתקשורת ללקוחות שאינם מנויים על השירות, הקלות בהליכי זיהוי ואימות הנדרשים במתן שירות בבנקאות בתקשורת, והגדלת היקפי פעילות מותרים בפתיחת חשבונות באופן מקוון.

ב. חקיקה בתחום אשראי והשקעות

תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 203 בנושא מדידה והלימות הון - הגישה הסטנדרטית - סיכון אשראי

על רקע הגידול בסיכון האשראי הגלום בענף הבינוי והנדל"ן, ביום 22 במאי 2022, פורסם תיקון להוראה, בו נקבע כי לרשימת החובות המשוקללים לסיכון ב-150% יתווספו הלוואות המיועדות לרכישת קרקע למטרות פיתוח או בנייה, בשיעור העולה על 80% משווי הנכס הנרכש (LTV), למעט הלוואות לרכישת קרקע חקלאית שאין לגביה אופק תכנוני או כוונה להגיש בקשה לשינוי יעוד ולמעט הלוואות לרכישת קרקע לשימוש עצמי של לווה שאינו מסווג בענף הבינוי והנדל"ן על פי הוראת דיווח לפיקוח 831 בנושא "סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק".

יישום הקצאת ההון הנוספת מתבצע החל מהרבעון השלישי של שנת 2022, בהתאם לאישור בנק ישראל לפיו פריסת השפעת השינוי במשקל הסיכון על יחס הלימות ההון תיעשה על פני ארבעה רבעונים, כך שברבעון המסתיים ביום 30.6.2023 דרישת ההון באה לידי ביטוי באופן מלא.

ראה סעיף ז' בדוח הדירקטוריון - סיכונים במתן אשראי בענף הבינוי והנדל"ן, בנושא הרחבת הגילוי על אשראי לענף בינוי והנדל"ן.

ג. חקיקה בתחום שבין הבנק ללקוח

הוראת ניהול בנקאי תקין חדשה מס' 501 בנושא ניהול מערך שירות ותמיכה ללקוחות

ביום 26 במרס 2023 פורסמה ההוראה, שמעגנת עקרונות למתן שירות הולם ללקוחות הבנקים בערוצי השירות השונים ובהם אתר האינטרנט, אפליקציה, מוקד שירות טלפוני, צ'אט עם בנקאי, מכשיר אוטומטי לכיוצו פעולות, קבלת קהל בסניפים ועוד. העקרונות המעוגנים בהוראה הם קיום מערך שירות ותמיכה מיטבי, תקשורת מועילה עם הלקוחות, מניעת נזק והטעיה, זמינות ואיכות לאורך כל תקופת ההתקשרות, שירות ותמיכה מותאמים ללקוח ומתן שירות במגוון ערוצים. עוד נקבעה בהוראה חובת פרסום פרטים אודות מערך השירות והתמיכה ללקוחות, ובכלל זה פירוט כל השירותים שניתן לקבל בכל ערוץ שירות, בין היתר לצורך סיום התקשרות, דרכים לזימון תורים, ו-SLA למתן שירות ותמיכה בנושאים מסוימים. מריבית סעיפי ההוראה יכנסו לתוקף שנה מיום הפרסום, פרט למספר סעיפים שתוקפם 3 חודשים מיום הפרסום. הוראה אחת (חובת דיווח רבעונית ביחס לזמני המתנה בפועל בהתייחס לכל אחד מערוצי השירות) תיכנס לתוקף שנתיים מיום הפרסום. בתוקן נב"ת 251 נדחה יישום ההוראה ליום 26.6.2024. הבנק נערך ליישום ההוראה.

דיון מיוחד בנושא הריביות על הפיקדונות, העו"ש וההלוואות במערכת הבנקאית

ביום 20 ביוני 2023, קיימו נגיד בנק ישראל והמפקח על הבנקים דיון מיוחד עם מנכ"לי הבנקים בנושא שבנדון במסגרתו העלה הנגיד בפני הבנקים את היעדים המרכזיים הבאים: (1) תמסורת ריבית נאותה על יתרות זכות של משקי הבית; (2) עידוד אקטיבי מתמשך של לקוחות בעלי יתרת עו"ש מעל רף מסוים להסטת כספים המוחזקים בעו"ש לאפיקים משתלמים יותר; (3) סיוע אקטיבי לבעלי המשכנתאות המאובחנים כבעלי הקשיים המשמעותיים ביותר; (4) הקלת הנטל ללקוחות בעלי יתרה שלילית בחשבונות העו"ש. הנגיד הנחה את מנכ"לי הבנקים לדווח למפקח על הבנקים בדבר היערכות להשגת היעדים שהציג.

ד. חקיקה בתחום העמלות

רפורמה מתוכננת בעמלות משקי בית ועסקים קטנים

ביום 5 בדצמבר 2022, הפיץ הפיקוח על הבנקים טיוטת תיקון לכללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות), התשס"ח - 2008 המציעה ליישם רפורמה בעמלות משקי בית ועסקים קטנים, שמטרתה, בין היתר, לאפשר ללקוחות רבים יותר ליהנות מתעריפים מוזלים בעמלות.

בין יתר השינויים המוצעים נכללים עדכון מגגנוני ההצטרפות למסלולי העמלות ושינוי הגדרת עסק קטן.

ה. תהליך חוק ההסדרים

חוק התוכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2023 ו-2024), התשפ"ג-2023. ביום 6 ביוני 2023 פורסם החוק, המתייחס לתחומים שונים, בכלל זה תחומים המשליכים על המערכת הבנקאית. בין היתר, בוצעו תיקונים נוספים לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), באופן שעל תאגיד בנקאי המסרב לפתוח חשבון עו"ש זכותי שיקלי לגופים בעלי רישיונות בתחום הפיננסי, או שלא נתן שירות זה לאחר שלושה חודשים, ליתן הודעה מנומקת על כך למפקח על הבנקים; לחייב את הבנקים לשלוח ללקוח הודעה חודשית בדבר סכומי עמלות וריביות שהבנק גבה בחודש החולף ולחייב תאגיד בנקאי ליידע את לקוחותיו במסגרת התעריפון המלא והתעריפונים המצומצמים כי הוא רשאי לגבות סכומים נמוכים יותר מאלו הנקובים בהם. בנוסף, נקבע איסור על תאגיד בנקאי לגבות עמלה שלא בהתאם לתעריפון המלא או המצומצם, שלא בהתאם להסכם עם הלקוח לפיו תיגבה עמלה בסכום או בשיעור הנמוך מהסכום או השיעור שנקבעו בתעריפון המלא או התעריפון המצומצם ובעד שירות שלא ניתן בפועל; כמו כן בוצעו תיקונים בפרק העונשין והעיצומים בחוק, בין היתר, בקשר עם התיקונים הנ"ל.

1. חקיקה פרטית בתחום הריבית

נוכח עליית ריבית בנק ישראל במהלך השנים 2022 ו-2023, הונחו על שולחן הכנסת מספר הצעות חוק פרטיות בנושא הריבית על פקדונות, תשלום ריבית על העו"ש והריבית בהלוואות לדיוור. כך, לדוגמה, הצעות החוק מבקשות לקבוע כללים שיחולו על בנק לתשלום ריבית על הפקדונות, לחייב בנק לשלם ריבית על כספי הלקוחות בעו"ש ולקבוע כללים בקשר עם עליית ריבית בהלוואה לדיוור במקרה של עליית ריבית בנק ישראל. בנוסף, הונחו מספר הצעות חוק פרטיות המבקשות לקבוע כללים למיסוי 'רווחי היתר' של הבנקים הנובעים מעליית הריבית. כלל הצעות החוק שהונחו כאמור נמצאות בשלב מקדמי ובשלב זה לא ניתן להעריך את אפשרות או סיכויי קידום.

2. חקיקה אמריקאית

ביום 1 בינואר 2021 התקבל בקונגרס האמריקאי תיקון לחוק ההגנה הלאומי האמריקאי (National Defense Authorization Act) שבמסגרתו חוקק גם חוק איסור הלבנת הון 2020, המעגן שינוי נרחב בחוקי איסור הלבנת הון והמאבק במימון טרור בארה"ב. בין היתר נכנס לתוקף תיקון שמרחיב את סמכות הרשויות האמריקאיות לדרוש מסמכים מבנקים זרים המחזיקים חשבון קורספונדנט בארצות-הברית. הבנק וחברת האם מחזיקים חשבון קורספונדנט בבנק IDBNY בארצות הברית. הסמכות ניתנת למימוש בכל חקירה בנוגע להפרת חוק פילי פדרלי, הליכי חילוט אזרחיים ובכל חקירה תחת דיני איסור הלבנת הון, גם אם החשבון הקורספונדנטי לא שימש להפרה הפוטנציאלית הנחקרת. תיקונים נוספים בחוק יחולו על בנקים הפועלים בארה"ב ועל לקוחותיהם, ורלוונטיים לפעילות הציות של IDBNY בתחומי איסור הלבנת הון ומימון טרור.

8. דירוג האשראי

התחייבויות הבנק מדורגות על ידי חברת "מעלות-S&P" (להלן: "חברת הדירוג") בדירוג "AAA" (עם אופק דירוג יציב), כתבי ההתחייבות הנדחים של הבנק דורגו על ידי חברת הדירוג בדירוג "AA+", הנמוך בדרגה אחת מדירוג הבנק, לאור מתודולוגית הדירוג של חברת הדירוג הבינלאומית "Standard & Poor's" (חברת האם של "מעלות-S&P"), לפיה - כתבי התחייבות נדחים ידורגו בדרגה אחת נמוכה יותר מדירוג המנפיק. יצוין עוד, כי בהתאם למתודולוגיה של חברת הדירוג הבינלאומית, הוגדר הבנק על ידי חברת הדירוג כ"חברת ליבה" בקבוצת דיסקונט. קביעה זו יוצרת זיקה חד - חד ערכית בין דירוג החברה האם לדירוג הבנק.

ביום 24 באוקטובר 2023, בשל המלחמה, הורידה חברת דירוג האשראי S&P (אליה חשוף הבנק לשינוי הדירוג) את תחזית דירוג האשראי של מדינת ישראל מ-"יציבה" ל"שלילית" כאשר דירוג האשראי של מדינת ישראל נותר ברמה של AA-. כמו כן הודיעה החברה כי הורדת דירוג האשראי עלולה להתבצע במידה והעימות הצבאי יתרחב באופן מהותי, כאשר תרחיש הבסיס מניח שהסכסוך הצבאי יתמקד ברצועת עזה ולא יתרחב לאזורים נוספים.

ביום 31 באוקטובר 2023 עדכנה S&P מעלות את תחזית הדירוג של החברה האם ושל הבנק מ-"יציבה" ל"שלילית" בה בעת אשררה S&P מעלות את דירוגי המנפיק של בנקים אלה, 'IAAA', ואת דירוגי ההנפקות שלהם ושל חברות ההנפקות שלהם. השינוי בתחזית הדירוג הינו המשך ישיר להודעת חברת דירוג האשראי S&P לשינוי תחזית הדירוג של מדינת ישראל מ-"יציבה" ל"שלילית".

כשבוע לפני ההודעה, ביום 19 באוקטובר 2023 הציבה חברת דירוג האשראי מוד'ס את דירוג האשראי של ישראל, העומד על רמת A1, תחת "מעקב הורדת דירוג", ובכך הצטרפה לחברת הדירוג פיץ' שהודיעה ביום 17 באוקטובר 2023, על הצבת דירוג האשראי של מדינת ישראל, העומד על רמת A+, תחת "רשימת מעקב שלילית". המשמעות היא ביצוע מעקב טרם הורדת דירוג ובעקבות כך גם מעקב לדירוג חמשת הבנקים הגדולים.

9. הליכים משפטיים נוספים

א. פניה בהתאם לסעיף 198א לחוק החברות התשנ"ט - 1999

ביום 5 בפברואר 2020, הגיש אחד מבעלי המניות בחברה האם, לבית המשפט המחוזי בחיפה, בקשה לגילוי מסמכים, מכח סעיף 198א לחוק החברות התשנ"ט - 1999, במסגרתה התבקש בית המשפט להורות לבנק ולחברה האם שלו, למסור לעיון המבקש מסמכים המנויים בבקשה, לצורך בחינת אפשרות להגשת בקשה לאישור "תביעה נגזרת", או "הגנה נגזרת" בשם הבנק ו/או בנק דיסקונט לישראל בע"מ (החברה האם), בקשר להתנהלות הבנק והחברה האם בעניינים לגביהם התקיימו בעבר הליכים משפטיים באוסטרליה.

ביום 15 באוקטובר 2023 הגישו הצדדים הודעות עדכון ובקשה מוסכמת להארכת עיכוב ההליך ולדחיית מועד הדיון ובית המשפט נעתר לבקשה ודחה את הדיון לחודש פברואר 2024.

ב. ביום 26 באפריל, 2018 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית כנגד הבנק. בבקשה נטען כי הבנק מחייב לקוחות בעמלות קורספונדנט אולם אינו מזכה לקוחות בהטבות, אם וככל שמתקבלות מהקורספונדנט; צוין כי סכום הנזק לכלל חברי הקבוצה הוא 4.7 מיליון ש"ח. בקשות דומות הוגשו נגד חברת האם, וכן נגד בנק הפועלים, בנק לאומי, בנק מזרחי-טפחות, בנק אגוד, והבנק הבינלאומי. ביום 16 בפברואר 2023 ניתנה החלטה המאשרת את ניהול התובענות נגד כל הבנקים כייצוגיות. ביום 31 במאי 2023 הוגשה לבית המשפט העליון בקשת רשות הערעור. דיון בבקשת רשות הערעור נקבע ליום 8 בינואר 2024.

10. 'קרן אור' - קרן למען ילדים ונוער שנפגעו במהלך המלחמה

קבוצת דיסקונט הקימה את 'קרן אור' קרן סיוע ייעודית עבור ילדים ובני נוער שנפגעו בקו העימות במהלך המלחמה. הקרן, בהקמת בנק דיסקונט ובנק מרכנתיל, תעמוד על סך 50 מיליון ש"ח ותפעל לספק מענה הוליסטי רחב היקף וארוך טווח עבור צרכיהם של הילדים ובני הנוער, לטובת ריפוי הגוף והנפש הרכה ובמטרה להשיב להם את הבטחון האישי והקהילתי. 'קרן אור' תנהל על ידי ועדה מקצועית אשר תקבע תכנית פעולה כוללת שתגובש עם גורמי מקצוע מהמערך הפסיכולוגי, הנפשי, הרפואי והחינוכי, לרבות החינוך המיוחד. 'קרן אור' תפעל באמצעות עמותת 'הזנק לעתיד' בשיתוף פעולה עם הקואליציה הישראלית לטראומה המפעילה את מרכזי החוסן בעוטף עזה ובמוקדים הנוספים בדרום הארץ. הקרן תספק מענה לצרכים מגוונים, במטרה לאפשר לאותם ילדים לחזור לתפקוד מיטבי בחייהם, בהם: הענקת מעטפת ביטחון וליווי אישי לכל אחת ואחד מהילדים, מתן מענה לצרכים פיזיים, טיפולים פסיכולוגיים, טיפולים רגשיים במגוון אמצעים, סדנאות להעצמה אישית וקבוצתיות, פעילויות העשרה והפוגה, פעילות לחיבור לקהילה ולמנהיגות חברתית, תמיכה לימודית ולצרכים נוספים שיעלו מהשטח. עם הקמת הקרן, יתקיים תהליך שבו ימופו ויוגדרו תבחינים למסגרת הפעילות, כמו גם סדרי עדיפויות לזיהוי הצרכים הספציפיים והשימושים בכספי הקרן. הכל, בכפוף לשיח ושיתוף פעולה עם מרכזי החוסן לצד גורמים שונים בקהילה. חלקו של בנק מרכנתיל בקרן יסתכם בכ- 8.5 מיליון ש"ח.

11. מגזרי פעילות פיקוחיים עיקריים

מגזר משקי בית - מגזר זה הינו אחד המגזרים המרכזיים בבנק והוא כולל בתוכו גם את פעילות ההלוואות לדיוור. יתרות האשראי של מגזר זה מהוות כ-38% מתיק האשראי של הבנק, כאשר מרכיב ההלוואות לדיוור מהווה כ-72% מסך יתרות האשראי של מגזר משקי הבית. הכנסות המגזר מהוות כ-32% מסך הכנסות הבנק. המגזר מתאפיין ברמת תחרות גבוהה מאוד הבאה לידי ביטוי בשחיקה מתמשכת במרווחי הריבית ושיעורי עמלות התחרות באה לידי ביטוי הן בצד התחרות על מתן אשראי ושחיקת מרווחים והן בתחרות על היצע פקדונות וטווחי זמן להפקדה.

רפורמה צרכנית לשיפור סביבת התחרות בשוק המשכנתאות

ביום 31 בינואר 2022, פורסמה הוראת ניהול בנקאי תקין 451 בנושא "נהלים למתן הלוואות לדיוור", בה הורה בנק ישראל על יישום רפורמה צרכנית בתחום המשכנתאות בשלושה היבטים: שקיפות ויכולת השוואה, פשטות ויכולת הבנה ויעילות בביצוע התהליך. בהוראה נקבע כי על הבנקים לספק ללקוח אישור עקרוני בפורמט אחיד, שבו יוצגו, בנוסף לסל המשכנתא המוצע על ידם, שלושה סלים אחידים שהרכבם נקבע על ידי בנק ישראל, כאשר אורך תקופת ההלוואה ייבחר על ידי הלקוח. כן, תכלול הרפורמה קיצור זמן מתן אישור עקרוני והגשה וקבלת האישור באופן מקוון. הבנק מיישם את דרישות ההוראה החל מיום 31 באוגוסט 2022, כנדרש. ביום 19 ביולי 2023 פורסם תיקון לנב"ת על מנת לשפר את תהליך ביצוע פרעון מוקדם של הלוואה לדיוור, לרבות באמצעות הלוואה מתאגיד בנקאי אחר או ממלווה מוסדי שאינו תאגיד בנקאי (מחזור הלוואה). תחילה - 20.10.2024. הבנק נערך ליישם את התיקון להוראה בהתאם ללוחות הזמנים שנקבעו.

נקיטת צעדים צרכניים בסביבה פיננסית משתנה

במכתבו מיום 26 בפברואר 2023, התייחס המפקח על הבנקים לשינויים בסביבת הריבית והאינפלציה המביאים לעליה בהוצאות במשקי הבית. במכתב הדגיש המפקח את הציפייה מהתאגידים הבנקאיים לבחון חלופות הנוגעות לאופן העמידה של הלקוחות בהחזר החודשי, לספק מענה הולם, זמין ומקצועי לפניות וצרכי הלקוחות, תוך מתן גילוי מקיף ללקוחות על המשמעויות קצרות הטווח וארוכות הטווח הנלוות לצעדים אלה. במקביל, הבהיר המפקח כי מצופה שהתאגידים הבנקאיים ימשיכו לפעול להתאמת המוצרים והשירותים הבנקאיים לצרכי הלקוח בדגש על מוצרי ההשקעה העומדים לרשותם.

ברבעון הראשון של שנת 2023 העלה הבנק קמפיין במסגרתו מאפשר ללווים המבקשים בכך לבצע דחיית תשלומים לתקופה של עד 6 חודשים או להאריך תקופת הלוואה. נכון לסוף תשעת החודשים הראשונים של שנת 2023 היקף ההלוואות שבוצעו לגביהם דחייה או הארכה הינו זניח.

בנוסף הגדיר הבנק מתווה להקלה בנטל שנוצר על משקי הבית בעיקר בהתייחס לעליית הריבית. במסגרת מתווה זה בכוונת הבנק, בין היתר, להפחית את גובה הריבית שנקבעה על קווי אשראי בעו"ש חובה ביחס למדרגה השלישית, להקל בביצוע בקשות לפריסה והארכת תקופות הלוואה בדגש על הלוואות לדיור במסלול פריים, ולהעניק זיכוי חד פעמי ללווים בעלי מאפיינים מסוימים בעלי הלוואות לדיור במסלול ריבית פריים. במסגרת המתווה ממשיך הבנק בעידוד לקוחות הבנק המחזיקים יתרות זכות בחשבונות עובר ושכ, להפנות כספים אלו לפקדונות, בהתאמה לצרכי הנזילות של הלקוחות.

קול קורא לקבלת התייחסות הציבור לעניין הגברת התחרות בתחום הפקדונות הבנקאיים

ביום 6 ביולי 2023, פרסם משרד האוצר קול קורא להתייחסות הציבור בעניין בחינת חלופה אפשרית לקידום התחרות בפקדונות באמצעות פקדון ברירת מחדל, וזאת על מנת להגביר את התחרות בתחום הפקדונות הבנקאיים עבור משקי הבית. בהתאם לקול קורא, מטרה זו תושג באמצעות הליך תיחור בין הבנקים, במסגרתו הבנקים יחויבו להציע את הפקדון הזוכה בלחיצת כפתור בשיטת המערכת הסגורה.

מגזר עסקים קטנים וזעירים - מגזר זה הינו אחד המגזרים הבולטים בבנק והוא מהווה יעד מרכזי של הבנק להתפתחות עסקית. יתרות האשראי של מגזר עסקים קטנים וזעירים מהוות 32% מתיק האשראי של הבנק. הכנסות המגזר מהוות כ-37% מסך הכנסות הבנק.

המגזר מתאפיין ברמת תחרות גבוהה מאוד הן ממשותפי המערכת הבנקאית והן מגופים פיננסיים שונים: חברות ביטוח, חברות כרטיסי אשראי וגופי מימון חוץ בנקאיים. התחרות הגבוהה באה לידי ביטוי הן בתחום המחיר והן בתחום השירות.

מגזרים עסקים בינוניים ועסקים גדולים - מגזרים אלו גדלו במיוחד לאחר השלמת הסכם המיזוג בין הבנק לבין מוניציפל בנק בע"מ. במסגרת הפעילות הבנקאית במגזרים אלו מספק הבנק שירותי בנקאות, מוצרי אשראי ומוצרים פיננסיים. לקוחות מגזרים אלו מאופיינים ברמת תחכום ומורכבות גדולה המנהלים את הפעילות הבנקאית שלהם במספר בנקים. יתרות האשראי של מגזרים אלו מהוות כ-29% מתיק האשראי של הבנק ומשקל ההכנסות שהופקו משני המגזרים מסתכמות לכ-15% מסך הכנסות הבנק.

נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית וניתוח השינויים⁽¹⁾

נספח 1- שיעורי הכנסות והוצאות ריבית וניתוח השינויים

א. יתרות ממוצעות ושיעורי הריבית בסכומים מדווחים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023		
שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
ב - %	מיליוני ש"ח		ב - %	מיליוני ש"ח	
5.29	547 ⁽⁷⁾	41,345	7.59	837 ⁽⁷⁾	44,117
-	-	2	-	-	2
0.94	2	850	2.23	4	718
1.57	50	12,757	4.80	93	7,753
1.48	27	7,304	3.17	60	7,560
-	-	-	-	-	-
-	-	15	5.13	1	66
4.02	626	62,273	6.61	995	60,216
-	-	935	-	-	1,068
-	-	2,538	-	-	2,393
4.02	626	65,746	6.61	995	63,677
(0.82)	(16)	7,788	(2.80)	(50)	7,147
(1.70)	(124)	29,106	(4.13)	(332)	32,191
-	-	47	-	-	58
(0.12)	(1)	3,327	(0.18)	(1)	2,224
(1.76)	(15)	3,415	(3.17)	(25)	3,155
(4.89)	(18)	1,472	(3.71)	(10)	1,078
(1.54)	(174)	45,155	(3.65)	(418)	45,853
-	-	14,709	-	-	10,567
-	-	610	-	-	706
-	-	1,076	-	-	1,412
(1.54)	(174)	61,550	(3.65)	(418)	58,538
-	-	4,196	-	-	5,139
(1.54)	(174)	65,746	(3.65)	(418)	63,677
2.48			2.96		
2.90	452	62,273	3.83	577	60,216

נכסים נושאי ריבית^(*):

אשראי לציבור⁽³⁾

אשראי לממשלה

פקדונות בבנקים

פקדונות בבנקים מרכזיים

אג"ח מוחזקות לפדיון וזמינות

למכירה⁽⁴⁾⁽⁵⁾

אג"ח למסחר

נכסים אחרים

סך הכל נכסים נושאי ריבית

חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם

נושאי ריבית

נכסים אחרים שאינם נושאי ריבית⁽⁶⁾

סך הכל הנכסים

התחייבויות נושאות ריבית^(*):

פקדונות הציבור - לפי דרישה

פקדונות הציבור - לזמן קצוב

פקדונות הממשלה

פקדון מבנק ישראל

פקדונות מבנקים

אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים

סך הכל התחייבויות נושאות ריבית

פקדונות הציבור שאינם נושאים

ריבית

זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם

נושאים ריבית

התחייבויות אחרות שאינן נושאות

ריבית⁽⁸⁾

סך הכל התחייבויות

אמצעים הונוניים

סך הכל התחייבויות והאמצעים

הונוניים

פער הריבית

תשואה נטו⁽⁹⁾ על הנכסים נושאי

הריבית

* הנתונים מתייחסים לנכסים ולהתחייבויות של הבנק בישראל ולהכנסות והוצאות הריבית הנגזרים מהם.

נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית וניתוח השינויים⁽¹⁾ (המשך)

ב. יתרות ממוצעות ושיעורי הריביות - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית⁽¹⁾

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023		
שיעור הכנסה (הוצאה)	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	מיליוני ש"ח	שיעור הכנסה (הוצאה)	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	מיליוני ש"ח
ב - %			ב - %		
3.82	536	56,091	6.79	904	53,232
(1.31)	(132)	40,355	(3.63)	(371)	40,873
2.51			3.16		
7.23	83	4,593	5.67	74	5,223
(6.07)	(34)	2,241	(4.04)	(18)	1,783
1.16			1.63		
1.76	7	1,589	3.86	17	1,761
(1.25)	(8)	2,559	(3.63)	(29)	3,197
0.51			0.23		
4.02	626	62,273	6.61	995	60,216
(1.54)	(174)	45,155	(3.65)	(418)	45,853
2.48			2.96		

מטבע ישראלי לא צמוד:

סך נכסים נושאי ריבית
סך התחייבויות נושאות ריבית
פער הריבית

מטבע ישראלי צמוד למדד:

סך נכסים נושאי ריבית
סך התחייבויות נושאות ריבית
פער הריבית

מטבע חוץ^(*):

סך נכסים נושאי ריבית
סך התחייבויות נושאות ריבית
פער הריבית

סך פעילות בישראל:

סך נכסים נושאי ריבית
סך התחייבויות נושאות ריבית
פער הריבית

* לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

ג. ניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות הריבית

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023		
לעומת התקופה המקבילה אשתקד		
גידול (קטיון)		
שינוי נטו	מחיר ⁽¹¹⁾	כמות ⁽¹⁰⁾
מיליוני ש"ח		
290	237	53
79	137	(58)
369	374	(5)
(242)	(218)	(24)
(2)	(8)	6
(244)	(226)	(18)

נכסים נושאי ריבית

אשראי לציבור

נכסים נושאי ריבית אחרים

סך הכל הכנסות ריבית

התחייבויות נושאות ריבית

פקדונות הציבור

התחייבויות נושאות ריבית אחרות

סך הכל הוצאות ריבית

* לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

- הנתונים בלוחות אלה ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
- על בסיס יתרות לתחילת החודשים (במגזר מטבע ישראלי לא צמוד - על בסיס יתרות יומיות).
- לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי, לרבות חובות שאינם צוברים הכנסות ריבית.
- ליתרה הממוצעת של אגרות חוב זמינות למכירה נוספה היתרה הממוצעת של הפסדים הכלולים בהון העצמי במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן", בסך 402 מיליון ש"ח (בתקופה המקבילה אשתקד - 223 מיליון ש"ח).
- ליתרה הממוצעת של אגרות חוב מוזקקות לפדיון, נוספה היתרה הממוצעת של הפסדים הכלולים בהון העצמי במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן", בסך 134 מיליון ש"ח, המיוחסים לאגרות חוב שהועברו מהתיק הזמין למכירה לתיק לפדיון (בתקופה המקבילה אשתקד - 141 מיליון ש"ח).
- לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.
- הכנסות הריבית כוללות עמלות בסך 39 מיליון ש"ח (בתקופה המקבילה אשתקד - 35 מיליון ש"ח).
- לרבות מכשירים נגזרים.
- תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.
- השפעת הכמות חושבה על ידי הכפלת המחיר הנוכחי, בשינוי בכמות.
- השפעת המחיר חושבה על ידי הכפלת השינוי במחיר, ביתרות הממוצעות בתקופה המקבילה אשתקד.

ד.

ניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות הריבית

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022			לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023		
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
ב - %	מיליוני ש"ח		ב - %	מיליוני ש"ח	
4.81	(7)1,434	39,735	7.42	(7)2,414	43,360
-	-	21	-	-	2
1.35	7	690	2.42	15	826
0.76	65	11,448	4.36	320	9,790
1.13	61	7,226	2.83	160	7,542
-	-	20	-	-	-
-	-	14	5.13	2	52
3.53	1,567	59,154	6.30	2,911	61,572
-	-	882	-	-	1,005
-	-	2,637	-	-	2,555
3.53	1,567	62,673	6.30	2,911	65,132
(0.41)	(19)	6,130	(2.61)	(163)	8,339
(1.13)	(237)	28,033	(3.78)	(889)	31,351
(1.36)	(1)	98	(2.52)	(1)	53
(0.08)	(2)	3,326	(0.09)	(2)	2,816
(1.43)	(27)	2,526	(3.01)	(72)	3,191
(5.37)	(56)	1,391	(4.36)	(36)	1,101
(1.10)	(342)	41,504	(3.31)	(1,163)	46,851
-	-	15,408	-	-	11,358
-	-	580	-	-	663
-	-	1,158	-	-	1,369
(1.10)	(342)	58,650	(3.31)	(1,163)	60,241
-	-	4,023	-	-	4,891
(1.10)	(342)	62,673	(3.31)	(1,163)	65,132
2.43	-	-	2.99	-	-
2.76	1,225	59,154	3.79	1,748	61,572

נכסים נושאי ריבית^(*):

אשראי לציבור⁽³⁾
אשראי לממשלה
פקדונות בבנקים
פקדונות בבנקים מרכזיים
אג"ח מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה⁽⁴⁾⁽⁵⁾
אג"ח למסחר
נכסים אחרים
סך הכל נכסים נושאי ריבית
חייבים בגין כרטיסי אשראי
שאינם נושאי ריבית
נכסים אחרים שאינם נושאי ריבית⁽⁶⁾

סך הכל הנכסים

התחייבויות נושאות ריבית^(*):

פקדונות הציבור - לפי דרישה
פקדונות הציבור - לזמן קצוב
פקדונות הממשלה
פקדונות מבנק ישראל
פקדונות מבנקים
אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
סך הכל התחייבויות נושאות ריבית
פקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית
זכאים בגין כרטיסי אשראי
שאינם נושאים ריבית
התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית⁽⁸⁾

סך הכל התחייבויות

אמצעים ההוניים
סך הכל התחייבויות והאמצעים ההוניים

פער הריבית
תשואה נטו⁽⁹⁾ על הנכסים נושאי הריבית

* הנתונים מתייחסים לנכסים ולהתחייבויות של הבנק בישראל ולהכנסות והוצאות הריבית הנגזרים מהם.

נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית וניתוח השינויים⁽¹⁾ (המשך)

ה. יתרות ממוצעות ושיעורי הריביות - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית⁽¹⁾

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2022			לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023		
שיעור הכנסה	יתרה ממוצעת ⁽²⁾ ריבית	הכנסות	שיעור הכנסה	יתרה ממוצעת ⁽²⁾ ריבית	הכנסות
%	מיליוני ש"ח		%	מיליוני ש"ח	
3.19	1,276	53,253	6.37	2,619	54,850
(0.78)	(214)	36,720	(3.24)	(1,019)	41,984
2.41			3.13		
8.16	274	4,478	6.73	255	5,051
(6.87)	(117)	2,271	(5.28)	(73)	1,845
1.29			1.45		
1.59	17	1,423	2.95	37	1,671
(0.58)	(11)	2,513	(3.13)	(71)	3,022
1.01			(0.18)		
3.53	1,567	59,154	6.30	2,911	61,572
(1.10)	(342)	41,504	(3.31)	(1,163)	46,851
2.43			2.99		

מטבע ישראלי לא צמוד:

סך נכסים נושאי ריבית
סך התחייבויות נושאות ריבית
פער הריבית

מטבע ישראלי צמוד למדד:

סך נכסים נושאי ריבית
סך התחייבויות נושאות ריבית
פער הריבית

מטבע חוץ^(*):

סך נכסים נושאי ריבית
סך התחייבויות נושאות ריבית
פער הריבית

סך פעילות בישראל:

סך נכסים נושאי ריבית
סך התחייבויות נושאות ריבית
פער הריבית

* לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

ו. ניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות הריבית

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2023		
לעומת התקופה המקבילה אשתקד		
גידול (קיטון)		
שינוי נטו	כמות ⁽¹⁰⁾ מחיר ⁽¹¹⁾	
לעומת התקופה המקבילה אשתקד		
980	778	202
364	408	(44)
1,344	1,186	158
(796)	(650)	(146)
(25)	(20)	(5)
(821)	(670)	(151)

נכסים נושאי ריבית

אשראי לציבור
נכסים נושאי ריבית אחרים

סה"כ הכנסות ריבית

התחייבויות נושאות ריבית

פקדונות הציבור
התחייבויות נושאות ריבית אחרות

סה"כ הוצאות ריבית

- הנתונים בלוחות אלה ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
- על בסיס יתרות לתחילת החודשים (כמגזר מטבע ישראלי לא צמוד - על בסיס יתרות יומיות).
- לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי, לרבות חובות שאינם צוברים הכנסות ריבית.
- ליתרה הממוצעת של אג"ח זמינות למכירה נוספה היתרה הממוצעת של הפסדים הכלולים בהון העצמי במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן", בסך 394 מיליון ש"ח (בתקופה המקבילה אשתקד - 184 מיליון ש"ח).
- ליתרה הממוצעת של אגרות חוב מוחזקות לפדיון, נוספה היתרה הממוצעת של הפסדים הכלולים בהון העצמי במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן", בסך 136 מיליון ש"ח, המיוחסים לאגרות חוב שהועברו מהתיק הזמין למכירה לתיק לפדיון (בתקופה המקבילה אשתקד - 71 מיליון ש"ח).
- לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.
- הכנסות הריבית כוללות עמלות בסך 115 מיליון ש"ח (בתקופה המקבילה אשתקד - 101 מיליון ש"ח).
- לרבות מכשירים נגזרים.
- תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.
- השפעת הכמות חושבה על ידי הכפלת המחיר הנוכחי, בשינוי בכמות.
- השפעת המחיר חושבה על ידי הכפלת השינוי במחיר, ביתרות הממוצעות בתקופה המקבילה אשתקד.

מילון מונחים

אופציה	חוזה בין שני צדדים במסגרתו מעניק אחד הצדדים (כותב האופציה) לצד הנגדי זכות לרכוש או זכות למכור נכס שנקבע בחוזה, תמורת מחיר קבוע מראש, במועד קבוע מראש או לפניו.
איגרת חוב	נייר ערך הכולל התחייבות של המנפיק לשלם למחזיק נייר הערך (איגרת החוב), את הקרן שנקבעה באיגרת החוב בתוספת ריבית, במועדים קבועים או בהתקיים תנאי מסוים (בהתאם לתנאים שנקבעו באיגרת החוב).
ארצות פחות מפותחות (LDC-Least Developed Countries)	ארצות המסווגות על ידי הבנק העולמי בקבוצת הכנסה נמוכה או בינונית.
הון פיקוחי	רכיבי הון המשמשים בחישוב יחסי יציבות (כגון: הלימות הון) ומורכבים משני רבדים: א. הון ברובד הראשון הכולל את ההון העצמי החשבוני לאחר התאמות פיקוחיות (כהגדרתן בהוראת ניהול בנקאי תקין 202). ב. הון ברובד השני הכולל בעיקר מכשירי חוב הוניים, והתאמות פיקוחיות אחרות.
חבות	אשראי והתחייבויות למתן אשראי (מאזני חוץ מאזני) כמשמעותם בהוראת ניהול בנקאי תקין 313.
חוב בהשגחה מיוחדת	חוב שיש לו חולשות פוטנציאליות בגין נדרשת תשומת לב מיוחדת של ההנהלה, אשר אם לא יטופלו, תיתכן הרעה בסיכויים לפרעון האשראי או במעמדו של הבנק כנושה.
חוב בעייתי	חוב המסווג כ"לא צובר", "נחות" או ב"השגחה מיוחדת".
חוב נחות	חוב אשר אינו מוגן באופן מספק על ידי בטחונות או יכולת התשלום של החייב וקיימת אפשרות ברורה כי הבנק יספוג בגינו הפסד אם הליקויים לא יתוקנו.
חוב לא צובר	חוב שהבנק צופה כי לא יוכל לגבות את הסכומים המגיעים מהחייב, במועדים שנקבעו על פי הסכם החוב.
חוב שגבייתו מותנית בביטחון	חוב לא צובר שלהערכת הבנק, פרעונו צפוי ממימוש הבטוחות שהועמדו להבטחתו, בלבד, מכיוון שלחייב אין מקורות זמינים אחרים לפירעונו.
יחס הלימות הון כולל	היחס שבין סך אמצעי ההון (ברובד הראשון וברובד השני), לבין סך נכסי הסיכון של הבנק.
יחס כיסוי נזילות (LCR – Liquidity Coverage Ratio)	היחס בין הנכסים הנזילים באיכות גבוהה ובין תזרים המזומנים היוצא נטו ל- 30 הימים הבאים, בתרחיש קיצון. היחס משמש כמדד ליכולת הבנק לעמוד בצרכי נזילותו לתקופה עתידית של 30 יום.
יחס מימון יציב נטו (NSFR – Net Stable Funding Ratio)	היחס בין כל מקורות המימון היציבים הצפויים בהסתברות גבוהה לעמוד לרשות הבנק בשנה הקרובה, לבין כל השימושים שהבנק צפוי להמשיך לממן בשנה הקרובה.
יחס מינוף	היחס (באחוזים) שבין "מדידת ההון" לבין "מדידת החשיפה".
יתרת חוב רשומה	יתרת החוב, לרבות ריבית צבורה שהוכרה, פרמיה או ניכיון שטרם הופחתו, עמלות נדחות נטו או עלויות נדחות נטו שנזקפו ליתרת החוב וטרם הופחתו, ובניכוי כל חלק מהחוב שנמחק חשבונאית.
כללי באזל	כללים לניהול הסיכונים של הבנקים שנקבעו על ידי ועדת באזל, העוסקת בפיקוח ובקביעת סטנדרטים לפיקוח על בנקים בעולם.

מילון מונחים (המשך)

כתבי התחייבות נדחים	כתבי התחייבות שהזכויות המוקנות מכוחם נדחות מפני תביעותיהם של יתר הנושים של הבנק, למעט כתבי התחייבות אחרים מאותו סוג.
מכשירי אשראי חוץ מאזניים	מכשירי חוב כגון התקשרויות למתן אשראי וערבויות (לא כולל מכשירים נגזרים).
מכשיר נגזר	מכשיר פיננסי או חוזה אחר שמתקיימים בו שלושה מאפיינים במצטבר: א. בסיס וסכום נקוב הקובעים את סכום הסילוק של המכשיר. ב. ההשקעה הראשונית נטו הנדרשת קטנה מזו שהיתה נדרשת בסוגי חוזים אחרים, החשופים בצורה דומה לשינויים בגורמי שוק (או שלא נדרשת כל השקעה). ג. תנאיו דורשים או מתירים סילוק נטו.
מכשיר פיננסי	מזומן, ראייה לזכות בעלות בתאגיד, או חוזה המקיים שני תנאים, כדלקמן: א. המכשיר מטיל על צד אחד מחייבות חוזית להעביר מזומן, או מכשיר פיננסי אחר לצד שני, או להחליף מכשירים פיננסיים אחרים עם הצד השני בתנאים העלולים להיות לרעת הצד הראשון. ב. המכשיר מעניק לצד השני זכות חוזית לקבל מזומן או מכשיר פיננסי אחר מהצד הראשון, או להחליף מכשירים פיננסיים אחרים עם הצד הראשון בתנאים העשויים להיות לטובת הצד השני.
משך חיים ממוצע (מח"מ)	הממוצע המשוקלל של זמן פרעון הקרן ותשלומי הריבית של מכשירים פיננסיים נושאי ריבית.
נגזר OTC (Over the counter)	מכשירים נגזרים אשר אינם נסחרים בבורסה רשמית, ונוצרו במסגרת התקשורת בין שני צדדים נגדיים.
סיכון אשראי צד נגדי (CVA – Credit Valuation Adjustment)	החשיפה להפסד שעלול להיגרם, אם הצד הנגדי לעסקה במכשיר נגזר, לא יעמוד בתנאי העסקה.
שוק פעיל	שוק בו עסקאות בנכס או בהתחייבות מתקיימות בתדירות ובנפח מספיקים, על מנת לספק מידע על תמחור הנכסים וההתחייבויות על בסיס שוטף.
שיעור המימון (LTV – Loan To Value Ratio)	היחס בין המסגרת המאושרת של החוב בעת העמדת המסגרת, לבין שווי הנכס המבטיח את החוב, כפי שאושר על ידי הבנק בעת העמדת המסגרת, המשמש בחישוב "הלימות ההון".
FATCA (Foreign Accounts Tax Compliance Act)	חוק אמריקאי הנועד לשיפור אכיפת המס, וקובע כי גופים פיננסיים מחוץ לארה"ב חייבים בדיווח לרשות המס האמריקאית על חשבונות לקוחות המנוהלים אצלם, החייבים בדיווח גם אם אינם תושבי ארה"ב.
ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process)	תהליך פנימי להערכת הלימות ההון של הבנק, המשמש לצורך בחינת היקף ההון הדרוש לבנק, בכדי לתמוך בסיכונים הכרוכים בפעילותו - במטרה לוודא שהיקף ההון הנדרש אינו עולה על ההון הקיים בבנק.

אינדקס

א	עמוד	נ	עמוד
אומדנים חשבונאיים קריטיים	21,71	ניירות ערך	17 ,78-80
ארגון מחדש של חובות בעייתיים	128-131	ניהול סיכונים	29
		נכסי סיכון	95
ה	ס		
הון והלימות ההון	94-98 ,20	סיכון אשראי	30-46,94
הטבות לעובדים	87-93 ,16	סיכון תפעולי	53
הכנסות ריבית	24-28,13-14,6	סיכון ריבית	46-47
הלוואות לדיוור	38-40	סיכון שוק	46-50
הוצאות בגין הפסדי אשראי	112 ,14-15		
הפרשה להפסדי אשראי	,81-85 ,30-35		
	117-118		
ח	ע		
חובות בסיווג בעייתי	81-83 ,30-36	ענפי משק	36
חובות פגומים/לא צוברים	,81-83 ,30-31		
	119-127		
י	פ		
יחס המינוף	98 ,21,5	פיקדונות הציבור	19, 72, 86
מ	ש		
מגזרי פעילות	105-116 ,22-28	שווי הוגן	138-148
מדיניות חשבונאית	71 ,54		
מוסדות פיננסים זרים	37		
		ת	
מימון ממונף	46	תשואה להון	5
מכשירים נגזרים	99-104		